

خویندنه وهی

ئیین عامیری شامی

هیشام و ئیین دهکوان

خزمه تکاری قورئانی پیروژ

د. احمد ضیف الله عمر أبو سمهدانه

سه رپه شتیاری وره گیران

شیخ نظام الدین یونس عزیز

سلسلة في القراءات القرآنية وعلوم القرآن

الدُّرَرُ الْحُسْنَى

في القراءات العشر للقرآن

قراءة ابن عامر

براوييه هشام وابن ذكوان
من طريق الشاطبية

تقديم

د. عبد الرحمن يوسف الجمل
الشيخ : سعيد صالح زعيمة
الشيخ : جمال ابراهيم القرش

إعداد

خادم القرآن الكريم الدكتور:
أحمد ضيف الله أبو سمهدانة
الجامع للقراءات العشر الصغرى والكبرى
والأربع الشواذ
عضو مشيخة المقارئ الفلسطينية

خویندنه وهی

ئین عامیری شامی

هیشام و ئین دهکوان

خزمه تکاری قورئانی پیروژ

د. احمد ضیف الله عمر أبو سمهدانه

سه رپه شتیاری وره گیران

شیخ نظام الدین یونس عزیز

ژماره‌ی سپاردن
له هۆبه‌ی سپاردنی کتیب
له به‌ریوه‌به‌رایه‌تی گشتی کتیب‌خانه گشتیه‌کان
له وه‌زاره‌تی روشنبیری و لاوان
1081 له 2022-11-13
عیراق - هولیر

لیستی سهرپه رشتیاری ته رجه مه کردنی په رتووک

شیخ هیبت فخری القاضی

سهرپه رشتیاری گشتی

رېگه پېدراو له قیراناتی عه شره ی بچووک و گه وره و چوار شاده که
خاوه نی پروانامه ی ماسته ر له زانستی نیسلامی

یونس عثمان محمد امین

پیداچوونه وه ی زمانه وانی و زانستی

رېگه پېدراو له قیراناتی عه شره ی بچووک
ماسته ر له زمانی عه ربه ی

نه ندازیار زاهر مزاحم الشریده

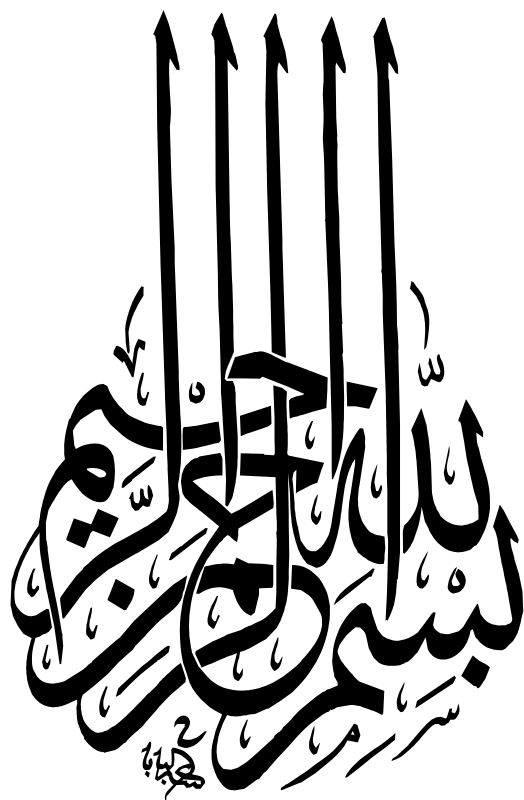
سهرپه رشتیاری چاپ

قوتابی له قیراناتی عه شره ی بچووک
ماسته ر له نه ندازیاری کومپیوته ر

ماموستا صفوان صالح أحمد

وه رگیر

ماموستای خویندنی نیسلامی
ماسته ر له زانستی نیسلامی

قَالَ تَعَالَى:

﴿الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ

أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَاُولَئِكَ هُمُ

الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ البقرة: ١٢١

له عوسمانی کوپی عه فانه وه (ﷺ) ئه فه رموی: پیغه مبه ری خوا فه رمویه تی:

(خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ)

(چاکترینتان ئه و که سانه ن که خو یان فی ری قورئان خو یندن ئه که ن و خه لکیش فی ر ده که ن)

پیش کشه به:

هه مو كه سيك كه مافي هه يه به سه رمه وه

دايك و باوكم و ماموستاكانم و شه يخه كانم

هه ر كه سي پيتيكي فيركردوم له قورئاني پيروز

بو خه لكي قورئان خوين ئه وانه ي شوينه به رزه كان و پله پيروزه كانيان به ده ست هيئاوه

بو ئه وانه ي كه قورئان ده خوينن وفرمييسكي قورئان حويندنه كه له قورگيانه

ئه همه د

به ناوی خودای به خشندهی میهره بان پیښه کی به پینوسی د. عبدالرحمن الجمل

سوپاس وستایش بۆ په روه ردگاري جیهانیان، نه وهی که پړگای پیروزی ئیسلامی نیشان داوین، وچاکه ی نه وهی له گهل کردوین که باوه پری پی به خشیوین، وئیمه ی تایبته مه ند کردووه به ناردنی قورناني پیروژ، راسترین و چاکترین کتیبه له جوانی و به هیژیدا و چپړوکه کاني دووباره نه بیته وه، قورناني پیروژ پروونکه ره وهی هه موو شتی که، هیدایه ت به خش و رحمه ته و مزگینیشه بۆ موسلمانان و چاکترین پړگا و ریبازه، درود و رحمه ت بۆ سهر نه و نیردراوه ی که رحمه ت و بهرکه ته بۆ هه موو جیهان، گهره و خوشه ویستمان موحه مه د (ﷺ)، ومیهره بانی برژی به سهر خانه واده و نه صاحب و شوین که وتوانی و نه وانه ی شوینیان که وتوون به چاکه تا پوژی دوا یی.

به دلنیا یه وه خودای مه زن فه رمانی کردووه به پرووکرده قورناني مه زن به خویندنه وه و له بهر کردن و تیگه یشتن و بیرلیکرده وه و کاریپکردنی له زور نایه ت له قورناني پیروژ، یه کی که له و نایه تانه ده فه رمویت: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ﴾ ﴿٢٩﴾ فاطر: ۲۹

وهه روه ا پیغه مبه ری خوشه ویستمان (ﷺ) ناموژگاري کردوون که خو مان فیری قورناني پیروژ بکه ی و که سانی تریش فی ر بکه ی، هه ر وه که نه فه رمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ)

په روه ردگاري پاک و بیگه رد خه لکانیکی ناماده کردووه له هه موو کات و سه رده می کدا، هاوکاري کردوون بۆ خزمه ت کردنی قورناني پیروژ، تا وه کو به لیلی په روه ردگار بیته دی له پاراستنی په رتوکه که ی. ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾ ﴿٩﴾ الحجر: ۹

ژیانی خو یانیان تایبته کردووه بۆ خزمه ت کردنی قورناني پیروژ، وه ریان گرتووه، هه روه که چو ن پیغه مبه ر (ﷺ) وه ری گرتوه و که سانی دوا ی خو ی فی ر کردووه،

موسلمانانیش له هه موو سهرده میځدا قورئانیان خویندووه به خویندنیکی پاراو وجوان هر وهك چوڼ دابه زیووه، پاشان پیمان گه شتووه به پاك و بیگه ردی دور له هه موو هه له وه كه و كورتیهك، به سهنه دیکی نه چچراو ده ست به ده ست تاوه كو ده گات به پیغه مبهری خوشه ویستمان (ﷺ).

به شیوهیه کی گشتی ولاتمان به تایبه تی گرنگیه کی زوری داوه به قورئانی پیروڼ، به شیوهیه كه به هه زاره ها نه زبه رکاری (حافز) قورئانیان تیډا هه لکه وتووه له هه ردووه په گه ز به دهیه ها هه زار قورئان خویندنیان تیډا هه لکه وتووه، سوپاس بو ټو خودایه ی خاوه نی هه موو فزل و چاکه یه كه، و سوپاس بو ټو چاکه و میهره بانیه ی له گه ل ټیمه کردویه تی، خه ریک بوون به قورئان باشته له وه ی كه خه لکی له مولك و سامان کویده كه نه وه. سوپاس بو خودای گه وره، خه لکی پیش برکی ده كه ن بو خزمه ت کردنی قورئانی پیروڼ، به مبه به ستی ده ست كه وتنی خیر و پاداشت.

یه کیك له وانه برای خوشه ویست دکتور ټه حمده ضه یف الله سه مه دانه، ده ستی کردووه به ټاماده کردنی زنجیره یه كه له کتیبی قیرائاتی قورئانی پیروڼ، تا بیخاته ژیر ده ستی قوتابیانی زانسته کانی قورئانی پیروڼ، ناوی ناوه (الدرر الحسان) له ده خویندنه وه کانی قورئان، تا به شی هه بیټ له گه ل هه موو ټو كه سانه ی كه گرنگی به قورئانی پیروڼ ده دن و خه ریکی ټم کاره ن، ټاسان کردنی فیرونی قیرائاتی قورئانی پیروڼ و شاره زاکردنی كه سانی تر، من سهیری ټم کاره م کرد بو م ده ركه وت كه ماندوبونیکی زور پیروزی تیډا به کار هی ناوه، ده خویندنه وه کانی قورئانی له خو گرتووه به شیوهیه کی ټاسایی و ټاسان بو فیروخو زانی، به وردبینی و جوان وه رگرتنی.

سهره تا ده ستی کردووه به باس کردنی بنچینه کانی خویندنه وه ی قاریئه كه، ټه وه ی كه مبه به سته له باسه كه دا، دواتر ده ستی کردووه به وه ی كه جیاوازه و پیچه وانه ی قیرائته تی (حه فسه) و (فه رش)⁽¹⁾. و بنچینه کانیه تی، پیت پیت و وشه وشه، پاشان له به شی سیه هم ده ستی کردووه به باس کردنی وشه کانی (فه رش) كه پیچه وانه ی خویندنه وه ی

⁽¹⁾ فه رش: زاره ویه کی زانسته قیرائاتی قورئانه، كه ټامازه ده كات به و وشانه ی كه له

خویندنه وه یاندا جیاوازی هیه له نیوان قاریئه كاندا. (وه رگیږ)

(حه فسه). په رتوکه که گشتگیره به وې که جیاوازی قارینه که له خو ده گریټ و فیڅخواز شته و ونېوه کانی خوۍ تیډا ده دوزیتنه وه.

داواکارم له په روه ردگار نه م بهرهمه سودی هه بیټ بو هه مووو خه لک به شیوه یه کی گشتی و خه لکی تایبه تمه ند به قورئانی پیروژ به تایبه تی، وپاداشتی برای به پیزمان کاک نه حمه د بډاته وه که هه ستاوه به م کاره چاکه به باشتړین شیوه و نه مه شی بو بکاته چاکه یه کی نه پراوه به و زانسته ی که خه لکی سودی لیببینی، وداواکارم خودای مه زن هیزو چالاکیه کی پی ببه خشیت بو خزمه ت کردنی په رتوکی په روه ردگارو بلاوکردنه وهی زانسته کانی قورئان تا بجیتنه ژیر نه م فهرموده ی پیغه مبه ر(ﷺ) که نه فهرمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ).

په روه ردگار نه م کاره مان لی وهر بگرو له پیزی چاکه کانماندا تواماری بکه، چونکه به پراستی تو په روه ردگاریگی زور بیسه رو زانایت، ته و به و په شیمانیمان لی وهر بگرو بیگومان تو په روه ردگاریگی زور ته و به وهر گرو میهره بان و دلوقانی، خودایه بمانگیره له نه صحابی قورئانی پیروژو نزیک له خوتت به تایبه ت، خودایه دلکی پاک و مه به سستیکی بی گهر دمان پی ببه خشه له گوفتارو کرده ودا، خودایه کوټای ته مه نمان پر خیر بکه ی.

دروډو په حمه ت بو سهر پیشه و او خو شه ویست و پیغه مبه رمان (محمد) (ﷺ) و بو سهر خانه واده و یارانی به گشتی.

عبدالرحمن بن کوی یوسف الجمل⁽¹⁾

(1) دکتور: عبدالرحمن یوسف احمد الجمل، پیشه وای قورئان خوینانی فهله ستین، له دایک بووی 1961ز، دانیشتووی نه سیرات له ناوه پراستی که رتی غه زه، ماموستای به ژداریو له ته فسیر و زانسته کانی قورئان و خویندنه وه کانی قورئان له کولیزۍ بنه ماکانی ئاین له زانکوی ئیسلامی له غه زه، کاری کردووه وه ماموستای یاریده در له کولیزۍ بنه ماکانی ئاین، دواتر بوته عه میدی کولیزۍ ناوبراو، ئیستا کار ده کا وه سهروکی ده زگای قورئانی پیروژ و سونه له که رتی غه زه و سهروکی فه رمانگه ی قپرائاتی سه نه ده کانی قورئانه، به ریز دکتور عبدالرحمن الجمل پیشیننه ی چاکه و مافی به سه رمانه وه هیه له دوا ی په روه ردگاری مه زن له بلاوکردنه وهی زانسته کانی قورئانی پیروژو جوان خویندنه وهی له غه زه، چه ند په رتوکیکی بلاو کراوه ی هیه له قپرائاتی قورئان و سه نه ده کانی وهر گرتوه و پیگه پیدراوه له لایه ن کو مه لیک به ریزو ماموستای گه وره وه، له وانه ی ماموستاو شیخی گه وره به ریز د. حلمی عبدالرؤف محمد عبدالقوی.

به ناوی خودای به خشندهی میهره بان پیښه کی به پینووسی شیخ: سعید زعیمه

سوپاس بو په روه ردگاری جیهانیان، په حمهت و سه لام برژی به سهر چاترینی په یامبه ران و پیښه وای پرواداران، نه و که سه ی که کتیبی کی به سهر دابه زیوه هیچ خواری و که م و کورتی تیدا نیه، نه له پیښ و نه له دواوه.

سهیری نه م زنجیره پیروزم کرد که ناو نراوه به گه وه ره کانی قیرائاتی قورئان (الدرر الحسان) له ده خویندنه وه کانی قورئان، که دکتور نه حمه د ضعیف الله باوکی سه مهه دانه، بینیم پره له زانیاری ورد له ناوه پروکدا.

منیش داواکارم له یه زدان که سودی هه بی بو ئاینی ئیسلام و موسلمانان به وهی که داریژراوه و نوسراوه ته وه له م زنجیره پیروزه دا.

دووباره سوپاس بو په روه ردگاری جیهانیان

نوسیننی شیخ:

(1) سعید صالح زعیمه

(1) شیخی پزیشک: سعید صالح مصطفی زعیمه، زانیه کی لیكوله رو کار به جییه، یه کی که له زانیانی خویندنه وه کانی قورئان له نه سه که ندریه، پزیشکی جه راحه له نه زهر، له دایک بوی 1957ز، دهرچوی په یمانگای سه موحه یه، بو قیرائاتی قورئانی پروانامه ی بالای وهرگرتوه له ده خویندنه وه کانی بچوک و گه وره، شیکردنه وه و پروونکردنه وهی هیه له سهر ده قه کانی شیخ و زاناکان وهک شاطبی و ئین جه زری و جه مزوری، قورئانی پیروزی به ته وای خویندو ته وه به ده خویندنه وه کانی بچوک و گه وره به سهر زانا شیخ موحه ممد عبدالحمید عبدالله خلیل، خاوه نی بهر زترین پالپشته له جیهاندا له خویندنه وهی ده قیرائاته گه وره که، و شیخ سعید قورئانی خویندو ته وه به سهر زور شیخ دا که باس ده کرین نزیکه ی چل پیاو و نافرته دهن، هه مووی ریپیدانیان وهرگرتوه، بو نمونه که سی که به ناوی عبدالفتاح مه دکور، و هه روا شیخ سه منودی، و شیخ عه لی نحاس، و شیخ عه لی رحال، و دایکی سه عد، و مؤله تی له خویندنه وهی دهی بچوکی پیداوم به ناوی ماموستا تناظر النجولی، زور کتیبی هیه له زانستی خویندنه وه کاند او جگه له خویندنه وه کانیش،

به ناوی خودای به خشندهی میهره بان پیښه کی شیخ: جه مال القرش

سوپاس بۆ خودای تاک و ته نیا، درودو پر حمهت بۆ سهر گیانی ئه و کهسه ی که هیچ پیغه مبه ریک له دوا ی ئه و نایهت.

ئه م په رتوو که م بی نی که نا و نرا وه به (الدرر الحسان) له ده خویندنه وه کانی قورنای پیرۆز، له نوی نی شیخی ریژدار دکتۆر / ئه حمه د ضه یف الله باوکی سه مه ه دانه ، بینیم کتیبی کی چاکه له دارشتن، شتیکی جوانی پیش کهش کردوه، سود به خشه له باب ته کانی دا، ئاسانه له سهر زانست خوازان، تکاکارم له په روه ردا گار سودی بگی نی ت له هه موو کات و ساتی کدا، چونکه ته نها ئه و پشتیوان و به هیزه له سهر هه موو و شتی کدا.
(والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته)

ووته ی شیخ:

جه مال ی کوپی ئیبراهیم القرش⁽¹⁾

هه ول و کۆشش و ماندو بو نیکی زۆری ئه نجام دا وه له بلا و کردنه وه ی زانستی قیرائات، له گه ل ئه وه ش زانستیکی به رفراوانی هه یه له زانستی نه حوو سه رف و ته فسیر و زانسته شه رعیه کاندای.
⁽¹⁾ شیخ: جه مال ی کوپی ئیبراهیم ی کوپی موحه ممه د القرش، له دایک بوی 1963ز، چهن ریگه پی دراویکی به ده ست هی نا وه له خویندن و خویندنه وه دا، بپروانه ی زانکوی هه یه له کۆلیژی ئاداب و په روه رده به شی زمانی عه رهبی سالی 1987 ی زاینی، سه ره رشتیار بو وه له به شی قورنای پیرۆز و زانسته کانی له بنکه ی یه که م بۆ په ره پی دانی په روه رده یی له ریاز، به ژداری له زۆر خول کردو وه وه لی ها توپی و سه ره رشتیار ی کارا، کاری راویژکاری کردو وه سه روکی به شی سه ره رشتیار ی په روه رده یی بو وه له به ری وه به رایه تی گشتی خانمانی پی شو له ولاتی سعودیا، وه ره وه ها کاری کردو وه که به ری وه به ر بۆ کاروباری فیژکردن له قوتا بخانه کانی نا وه رپاست له سالی 1427 ی کۆچی تا وه کو سالی 1433 ی کۆچی، به ژداری کردو وه له پیش برکی نیو ده ول ته ی بۆ له به ر کردنی قورنای پیرۆز له ولاتی کو به ت له سالی 1432 ک، و 1433 ک، چهن نو سرا ویکی خو ی هه یه له (التدبر، التجوید، الوقف، العلوم التربویه، العقیده)

ژ	عربی	کوردی
1	حركة	جوله
2	ابدال	گوږین
3	بدل	له بری
4	سکون	زه نه دار
5	شدة	شه ده دار
6	ضمة	ضه مه دار
7	فتحة	فه ته دار
8	كسرة	که سره دار
9	لفظي	گو تراو
10	اضافة	دانه پال
11	وقف	وه ستان
12	وصل	نه وه ستان
13	قصر	کورت کردن
14	تحقيق	خویندنه وه
15	مد	دریژکردنه وه
16	التكبير	گوتنی (الله اکبر)
17	التحميد	گوتنی (الحمد لله)
18	التهليل	گوتنی (لا اله الا الله)
19	قصر	دریژکردنی دوو جوله
20	توسط	دریژکردنی چوار جوله
21	اشباع	دریژکردنی شه ش جوله
22	تسهيل	لا بردن یان ناسان خویندنه وه

به ناوی خدای به خشندهی میهره بان

پیشه کی :-

سو پاس بۆ ئەو خودایه ی قورنای پیروزی کردۆته پوناکی بۆ خه لک تا ری نیشاندهری گومراو سه رلیشیواوان بیّت، وخه لکی له تاریکی نه زانی پزگار کردوه به ره و پوناکی قورنای پیروزی، وده روونی پاک کردۆته وه و ده ری هیان و له سه ر گه ردانی و به ره و جوانترین و به رزترین پله و پایه ی بردوون.

ره حمه ت و میهره بان ی برژی به سه ر پیشه ومان، موحه ممه دی کوپی عبدا لله (ﷺ)، ئەو که سه ی که ﴿أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَّيْلَ الْفُرَّانِ تَرْيَلًا﴾ ی به سه ردا به زیوه.

به هو ی ئەم قورنانه پیروزه چلکی ئاره زوه کانی لابردوه له گه ل پیسیه کان، هه ر به هو ی ئەم قورنانه پیشه وایه تی بۆ مرو فقه کان دروست کردوه، بوون به نمونه له پو شاک ی هیزی باوه ردا، دروود له سه ر خانه واده ی ئەم په یام به ره و ئەم هاو پریان ه ی که چاکترین که س بوون، و دروود له سه ر ئەو که سانه ش که شو ی ک وه ته ی ر یبازی ئەوانن له پیا و چاکان و پاکان، ئەوانه ی قورنای پیروزیان ئەزه ره کردو پار یز گاریان لی کرد، په ره وردگار پاداشتی چاکه کانیانی داوه له دنیا و دوا روژدا، په ره وردگار چاکه کارانی خو ش ده ویت:

به د نیا یه وه زانستی ته جویدو خویندنه وه کانی قورنای پیروزی له پیشینه ی زانسته کانی تره له باس کردن و یادگه دا، و پیروزیترین شو ی و پیگه یان هیه ، چونکه په یوه ستن به فهرموده ی په ره وردگاری جیهانیان به شیوه یه ک ئەو زانسته و ئەو زنجیره قورنایانه پاداشتیکی زوری له سه ره، پیغه مبه ر (ﷺ) ده فهرمو یّت: (مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ

من بیوتِ الله یَتْلُونَ کتابَ الله تعالی ، ویتدارسونهُ بینهم إلا نَزَلَتْ علیهم السکینه ، وَعَشِيتَهُم الرحمة ، وَحَقَّتْهُمُ الملائکَةُ ، وَذَكَرَهُمُ الله فیمنِ عِنْدَهُ⁽¹⁾

دواى ئه وهى فیړکردنى قورنای پیروزو شاره زابوون لیى، وبلاوکردنه وهى شیوهى خویندنه وهکى و گيړانه واکانى، نزیکت دهکاته وه له په روهردگارى جیهانیان، به پال پشتمی فهرموده ی پیغه مبه رمان (ﷺ) که ئه فهرمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ)⁽²⁾. واتا: چاکترینتان ئه و که سانهن که خوی فیړی قورنای دهکات و که سانی تریش فیړ دهکات.

له سهر وهلام دانه وهى پیښنازی هندی له هاوړییان، ئیستخارې په روهردگارم کرد، داواى کوّمهک و هاوکارى و پښنیشاندانى پشت ئه ستوریم لی کرد، ئه ویش دل و دهر وونمى ئارام کرد له سهر نویسنی ئه م بابه ته ی ئه م به شه دا، به هیواى ئه وهى بتوانم بېم به شوین که و ته ی پیغه مبه رکه م (ﷺ) دهستم پی کرد به داواى پال پشت و هاوکارى خودای گه و ره له سهر بلاوکردنه وهى ئه م زنجیره قورناییه ی پاش ئه وهى که سهر به رزو سهر فراز بووم به وهرگرتنى فیړبونى زانستى ده خویندنه وهکانى قورنای پیروز خویندنه وهى بچووک و گه و ره و چوار جوړ خویندنه وه شازه کان (القراءات الشاذة) به پال پشتمی ماموستا به ریزه کان و له سهر دهستى شیخه به ریزه کانم، دهست پی دهکام له م پروه ی که هست به به رپرسياره تی دهکام، نهک له پروه ی ئه وهى که بلیم من شایه نی ئه م کاره م.

ئو ریځایه ی گرتومه بهر له م زنجیره دا، بریتیه له زنجیره یهک له خویندنه وهکانى قورنای پیروزو زانسته کانى که ناوم ناوه (الدرر الحسان) له ده خویندنه وهکانى قورنای پیروز، من ئه م بابه ته م کوکړدو ته وه له کتیبه کانى پیښو، وئوه و شى که وهرم گرتوه له

⁽¹⁾ ئه بو داوود، په رتووکى نویژ، باسى تفریع أبواب الوتر، باب فی ثواب قراءة القرآن، ژ1455، لاپه رپه 189.

⁽²⁾ بوخارى، له باسى خیرکم من تعلم القرآن و علمه، ژماره ی فهرموده 5027، لاپه رپه 436.

مامۆستا کانم، باسی ئەو جیاوازیانەم کردوووە کە پراویەکان یان قاریئە کە پێچەوانە ی پێشەوا حەفصی کردوووە، باسی یەک دەنگیم لە نیوانیاندا نەکردوووە، مەگەر کەمێک جار نەبێ کە باسی یەک هەل وێستیان ئەکەم زیاتر بۆ پروون کردنەووە و تەواوکەری سودەکانە، ئەم پەرتووکە ی لە ژێر دەستی خوینەری بەریزدایە کردومە بە سێ بەش، لە بەشی یەکەم : باسی بنچینهکانی خویندنهوهی پێشەوا ئبی عەمری بسپری بە ریزبەندی بابەتەکانیشیم پێک خستوووە بە پێی ئەوێ کامەیان گرنگترە لەوێ تر، بەپێی ئەو ئەزمونە ی کە هەم بوو لە وانه وتنەوێ قورئانی پیرۆزدا.

لە بەشی دووم : بە شیوێکی گشتی زیاتر باسی بنچینهکان و (فەرشی) م کردوووە، بە شیوێکی پێک و پێک باسم لە وردودرشتی ووشەکان کردوووە، وھیچ جیاوازی نیە لە نیوان ئەم ووشە ناکۆکە لە ووشەکانی بنچینهیی بێ یاخود (فەرشی) بێ، تاوێ کو پێداویستیهکانی کەسی سەرەتایی جی بەجی بکات، ئەمەش لە پێگە ی دروست کردنی خشتە یەکی سێ ستونی بەم شیوێ:

ستونیکیان تاییبەتە بە پێشەوا (حفص) ستون تاییبەتە بە پێشەوا ئیبن عامیری شامیو ستونیکیان تاییبەتە بە پروونکردنەوێ چۆنیەتی خویندنهکان، سەبارەت بە بەشی سێیەمی ئەم پەرتووکە لیکچونی هەیه لەگەڵ بەشی پێشە خۆی تەنها ئەو نەبێ من کورتەم کردۆتەووە تەنها بە بەکارهێنانی ووشە ی (فەرشی) لەگەڵ کەمێک زیاده، تا ئامانجەکان بە دەست بێنیت و ئاسان بێ بۆ ئەو کەسانە ی کە شارەزاییان هەیه لە خویندنهوهکاندا لە کاتی گەڕانەویدا بۆ ئەم بەشە، وبتوانی ووشەکانی (فەرشی) دەر بهینی بە شیوێکی خیرا بێ کات کوشتن.

من لێردا باسی پێشەکیەکی (ئیبن مەهران) ی ئەصفه هانیم کردوووە خاوهنی کتیی (المبسوط) له ده خویندنهوهکانی قورئانی پیرۆز، تیایدا باس لە کتیبەکی خۆی دەکان دە فەرمویت: (دەمویت پیتانی رابگهینم کە من پۆلینم کردوووە تەنها بۆ تیگەیشتن و بەرچاو پروونی، بۆ ئەو کەسانە ی کە شارەزایی تەواویان هەیه لەم بوارەدا، و هونەری تەواوی هەیه لە زانستەکان و ئاکارەکاندا)

به میښکم داهات که هندی بابته پیروهردهیی تیکه لاو بکهه لهم زنجیره پیروزه دا،
 وهک مهبهستی که له وانه وتنه وه کانی خویندنه وهی قورئانی پیروز له زنجیره و
 دانیشتنه کانی قورئان و ریگهی زنجیره کانی قورئانی تایبته به خولی پیښه وایین
 عامیری شامی، وتوندو تۆلکردنی زنجیره کانی قورئانی پیروز تایبته به خولی ناوبراو،
 کاتی تاقیکردنه وه کان و گشت بابته ته کان ته و او ئه بن به یه کتر په یوه ست ئه کریږ، وجگه
 له کاری تری په روهردهیی که شاروه نیه لای هه موو که سیکی تیگه یشتوو، ئه وانه ی
 باس کران هه مووویان له چوارچیوهی ته و او بوندا له نیوان چوار چیوهی تیوری و
 لایه نی کرداری ده بیته یارمه تیدر بۆ ماموستا یان خویندر تا پشته پی ببهستی له
 کاتی فیړکردن و فیړبوونی ئه م قیرائه یه.

داواکارم له خودای مهن ئه م زنجیره قورئانیه م بۆ وایبکات که مهبهستم ته نها رازی
 بوونی ئه و بیته و ته نها له پیانو ئه ودا بیته، تکام وایه لی م وهر بگریته به باشتین شیوه،
 وریزیکی گهره و بی پایه نی بۆ دانی، سودی بۆ نوسره که ی و ئه و که سانه شی که له
 ده ورو به ریدان هه بیته، وهر وها سوده که ی بگینی به نه وهی داهاتو پشته به پشته،
 منیش بپاریزیته له بیرو که ی نابه جی، وپینوسیشم پزگار بکات له هه له، هه رکه سی
 که مته رخمیه کی بینی تیایدا یان هه له و که مو کورتیه کی تیایدا دوزیه وه تکای لی
 ده که م پوزشم بۆ بینیته وه و ئاموزگاریم بکات و چاکی بکاته وه.

پیویسته ئه و هه ش بلیم که ئه م ماندوبونه ی من بۆ خزمته کردنی په رتووی خودای
 گهره هه ر چه نده زه حمه تی تیایه به لām له گهل ئه و هه شدا تام و چیژیکی تایبته ی خوی
 هه یه، هه ر چه نده ئه زیه ت و ناخویشی تیایا دروست بیته ئاسان ده بیته.

به رله وهی پینوسی پرون کردنه وه هه لگرم، به پیی فهرمووده ی پیغه مبه ر(ﷺ) که
 ده فهرمویت: (من لا یَشْكُرُ اللهَ لا یَشْكُرُ النَّاسَ)⁽¹⁾

سوپاس و پیزانینم ئاراسته ی هه موو ئه و که سانه ده که م که هاوکارو یارمه تیدهرم
 بوون، پاداشتی چا که کارانیش ته نها چا که یه.

⁽¹⁾ ترمذی، باسی (ما جاء فی الشکر لمن أحسن الیک)، ژ 6601، لاپه ره 383.

سوپاسیکی بی پایان و تایبته بۆ شه‌یخه‌که‌م به‌پێژ (سوله‌یمان ی باوکی عاذره) چاکه‌و مافی به‌سه‌رمدا هه‌یه ، ئه‌و له ته‌رازوی ژیریدا پیش ده‌خړیت، له‌سه‌ر پێداچونه‌وه‌ی ئه‌م زنجیره‌ باسه‌ و راست کردنه‌وه‌ی له‌ پرووی زمانه‌وانیدا.

وهه‌روها سوپاسی برای به‌پێژم (عبدالسلام طباسی) ده‌که‌م له‌سه‌ر پێداچونه‌وه‌و زیاده‌ خستنه‌ سه‌ر شیوه‌ هونه‌ریه‌که‌ی له‌ ده‌رچوون و پراختنی ئه‌م په‌رتووکه‌، و سوپاس بۆ شیخی به‌پێژ (عبدالله جمال العرقان) له‌سه‌ر ئه‌م ماندوبونه‌و بوونی په‌یوه‌ندی به‌رده‌وام له‌گه‌ڵ مامۆستایان بۆ پیش که‌ش کردنی ئه‌م زنجیره‌ پیروژه.

له‌ کۆتاییدا سوپاسی هه‌موو ئه‌و که‌سانه‌ ده‌که‌م که‌ سویدیان پیم گه‌یاندوه‌ به‌ پرسته‌یه‌که‌، یان سویدیان پیم گه‌یاندوه‌ به‌ ئاماژه‌یه‌که‌، یان منیان راست کردۆته‌وه‌ له‌ هه‌له‌، یارمه‌تیان داوم به‌ نووسین، گه‌ر به‌هوی سوپاس و پێزانینیان کورت بکه‌مه‌وه‌ ته‌نها ده‌لیم ئه‌وه‌یان لایه‌ که‌ به‌ نیاز پاکی بۆیان بپاڕیمه‌وه‌.

خزمه‌ تکاری قورناتی پیروژ

د. ئه‌حمه‌د ضیف الله عومر ئه‌بو سه‌مه‌ه‌دانه

پێگه‌ پێدراوی ده‌ قیرااتی (خویندنه‌وه‌کانی) قورناتی پیروژ

بچوک و گه‌وره

و چوار جوره‌ ده‌رچوه‌که‌ له‌ قیرااتی قورناتی پیروژ

ده روازه یه ك:-

سو پاست ده كه م له سهر وهرگرتنی ئەم پەرتووكه، ئومیدەوارم پالپشتت بی له بیرۆكه و زانیاری به سود، هاوکاریت بکات له سهر خویندنه و دهی پەرتووكی پەروەردگار به شیوه یه کی راست و دروست.

ههروها ئومیدەوارم - له پێگه ی ئەو پۆسته ئەلیکترۆنییه ی داندراوه له سه ره تای ئەم پەرتووكه - دهوله مەندم بکهیت به تیبینیه کانت، و ئەم پەراوه گرنگانه ی که من هه لوه سته یان له سهر ده كه م، ئەو دیرانه ی که من هیلم له ژیر داوه، هیچ شتیك له وه چاکتر نیه که نوسهر ببینی نوسراوه که ی به جوانترین شیوه نوسراوه، به تایبەت ئەگەر نوسین و پەرتوکه که ی په یوه ست دار بیئت به قورنانی پیروژ، ئەوه زیاتر بایه خی پی دعات و دلفیای له سهر ده بیئت.

پیم باشه لیڤه دا ئەوه بگوازمه وه که (عیما د الاصفهانی)⁽¹⁾ باسی کردو وه سه باره ت به که مته ر خه می و ماندوبونی مروّڤ، سه ره پای گشت هه وله کانی، بۆ پوخت کردنی شته کان و راستکردنه وه یان و به دوا داچونیان، ده فهرمویت: "من ئەبینم هه رکه سیك پەرتوکیك بنوسیئت له پوژی دواتر ده لی: ئەگەر له بری ئەمه ئەمه م به کار به ینا بوايه باشت بو، ئەگەر ئەوه ی بۆ زیاد کرابوايه چاکتر بو، ئەگەر ئەوه پێش بخرابوايه گرنگتر بو، ئەگەر ئەوه لا بردرابوايه جوانتر بو، ئەمه ش گه وه ترین په نده، به لگه ی سه لماندنی ئەوه یه که نوسینی رسته کانی مروّڤ که م و کورت و ناته واون" ئیبن قه ییمی جوزی، د. ت، به رگی 1، لا په ره 2).

داواکارم له به ریزت کاتیکت هه بیئت بگه رپێتته وه بۆ مالپه ری فه یس بوک: به ناوی (الدرر الحسان في القراءات العشر للقرآن، یان مالپه ری که سی من)، چونکه من

⁽¹⁾ اره تی نوسینی ئەدبیات ی به ناوبانگ عیما د ئەصفهانی، پاشان به ناوی عیما د بلاو بوته وه، له م باره یه وه سه یری: عبدالله ی کوپی عبدالرحمن ی به سام بکه: کتیبه که ی به ناوی (توضیح الاحکام من البلوغ المرام) مه که ی پیروژ، نوسینگه ی الاسدی، چ 5، به رگی 1، 2003 ز، لا په ره 3.

دهمه ویت هندی شتی باش و دستکاری و نمونه و سهرچاوهی تر دابنیم که به راستی سودیان بۆ تۆ ده بیت له دوايیدا.

له نویسی ئه م په رتوکه دا شیوازیکی تایبه تم به کار هیناوه - پاش داوای یارمه تی و پال پشتی له په روه ردگار - لیږه دا به کورتی باسی ده که م به م شیوه ی خواره وه:

1. نویسی ئایه ته کانی قورنای پیروژ به وینه ی عوسمانی.

2. نویسی فهرموده کانی پیغمبر (ﷺ) به سهر و ژیره وه به نویسیکی جیا له نویسه کانی تر، مه به ست له م کارهش بۆ گه وره یی و پیروزی فهرموده ی پیغمبره (ﷺ).

3. له کاتی نویسی ئایه ته کانی قورنای پیروژ باسی ناوی سوږه ته که و ژماره ی ئایه ته که م کردووه، راسته و خو له داوای ئایه ته که م داناوه تا نویسه کان زۆرو تیکه لاو نه بیت.

4. پیناسه ی زار او ده کانم کردووه به پیی توانا.

5. پونکردنه وه ی واتای هندی وشه ی نادیار له په راویژدا .

6. پیناسه ی هندی که سایه تی که ناویان هاتووه له م په رتوکه دا.

7. من پیداگربوم - به پیی توانا - له بیرکردنه وه ه لوهسته له وه رگرتنی هر باب ته یان بریاریک له سهر دیارده یه ک، له بهر نه وه پوچوون له فهرمانیک که په یوه ندی به قورنای پیروژه وه هیه نه وه ده خوازیت که به دوا داچونی بۆ بکه یت و لیی

وردبیتته وه جوان تیڤرابمینیت، ئه وهش به یارمهتی پهروهردگار و چاکه‌ی ئه وه به‌سه‌رمه‌وه، له‌گه‌ل کورتی کات و دووری ریگادا.

8. له‌کاتی وه‌رگرتنی ده‌قیڤ وه‌کو خوی، ده‌قه‌که‌م خستۆته نیوان دوو که‌وانه‌ی ده‌قی " له‌گه‌ل ئه وهش ئاماژه‌م به‌سه‌رچاوه‌که‌ی کردووه له‌ ناوه‌پۆکه‌که‌یدا.

9. ئه‌گه‌ر وه‌رگرتنی ده‌قه‌کان به‌ واتاکه‌ی بو، واتا کاتی گه‌رایه‌وه بو خودی ده‌قه‌که‌ بینیت به‌ ده‌ست کاریه‌وه باس کرابو ئه وه وشه‌ی {سه‌یرکه‌} م بو به‌کاره‌ی ناوه‌ ئاماژه‌شم پی کردووه که‌ سه‌رچاوه‌که‌ی به‌م شیوه‌یه، ئه‌م شیوازه به‌کار دینم له‌کاتی به‌ناوبانگ بوونی ده‌قه‌که‌ یان دیار نه‌بوونی خاوه‌ن وته‌که، ئه‌گه‌ر له‌ نیوان وشه‌کاندا ئه‌م خالانه‌م دانا (...)، ئه‌مه واتا به‌شیڤ له‌ وته‌کان نادیاره‌و پیویست به‌ باس کردنی نیه به‌لکو ده‌بیئت پوخت بکریئت، یان سود له‌ باس کردنی نیه.

10. له‌کاتی وه‌رگرتنی ده‌قیڤ و خستنه‌ پرسته‌یه‌ک بو ناو دوو که‌وانه له‌ کاتی نویسیندا، ئه‌مه مانای ئه وه ده‌گه‌ییڤیت که‌ ئاگادار به‌ ئه وه‌ی نیوان که‌وانه‌کانه وته‌ی خۆمه، نه‌ک وته‌ی وه‌رگیراو.

11. هه‌ر وشه‌یه‌ک پیویستی به‌ سه‌رو ژیر هه‌بیئت سه‌روژێردارم کردووه تا تیڤکه‌لاو نه‌بیئت له‌کاتی ده‌رپرینا.

12. ناوه‌پۆکم بو سه‌رچاوه‌کان داناوه - که‌ ئه وهش زۆر یارمه‌تی ده‌رم بو بو ئه‌م په‌رتوکه - کۆکراوه‌یه‌و یه‌ک له‌دوای یه‌ک دامناوه به‌پی‌ی ریزبه‌ندی پیته‌کانی زمانی عه‌ره‌بی، و ناوه‌پۆکم داناوه بو بابته‌که‌کانی ناو په‌رتوکه‌که له‌ کۆتایی کتێبه‌که‌دا.

13. دانانی ژماره و نیشانه کانی خالبهندی وهکو: نیشانه کانی پرسپار هتد....) بۆ پوونکردنه وهی دهقه کان ئه مهش به مه بهستی جیاکردنه وهی تهی.
14. گه پراومه ته وه سهر به شیکی زۆر له سهرچاوه و ماستهر نامه ی زانکویی و بابه تی ترو مالپه په ئینته رنیتیه کان، و گه پراومه ته وه بۆ دهیه ها سهرچاوه ی تر به لام به کارم نه هی ناوه چونکه له گه ل بابه تی من زۆر تیکی نه کردو ته وه.
15. زۆربه ی جار ئه و دهقه ی که وهرمگرتووه ئاماژم به سهرچاوه که ی نه کردووه. تا ژیرنوسه کان زۆر نه بییت، ومن ئاره زوی کورت کراوه ده که م و زیاتر ماندوبوونه که م بۆ شتی گرنگتر به کار دینم، له کو تایي کتیبه که دا باسم کردووه، له ناوه پوکی سارچاوه کان ئه وهی که زۆر سودم لی بینیه وه له برکه زانستیه که دا.
16. له کو تایي: کاتیک بینیم به رفراوانیه که هیه له بنچینه و برکه کانی ئه م کتیبه دا و گشتگیریه کهیدا، دلنیا بووم برکه کانی دريژه ده کیشیت، بینیم پیویسته ئه و بابه تانه ی پوون و ئاشکران کورت که مه وه له سهر ئه وانی تر، مه به ست له م کو ششه ئاسایی کردنی بابه ته دريژه کان بوو.

نهم ریگایه ی به کارم هیڼاوه بو وشه ی فهرش

- به پیی توانا هه ولمداو ه پابه ندبم به به کار هیڼانی نویسی رسمی عوسمانی له نویسی وشه کانی فهرشدا.
- ✓ نه گهر وشه یه کهم به په های به کار هیڼا، واته مه به ستم پیی له کاتی وده ستان و نه وده ستانه (وقفاً - ووصلاً)
- ✓ (أ) نامارزه یه به ئاسانکردنی هه مزه، نه گهر نویسی پیته هه مزه که له سهر شیوه ی ئه لیف بوو، وهک: [ءَأَعَجَمِيَّ].
- ✓ (و) نامارزه یه به ئاسانکردنی هه مزه، نه گهر نویسی هه مزه که له سهر شیوه ی (و) بوو، وهک: [أَوْتَبَّئُكُمْ].
- ✓ (ن) نامارزه یه به ئاسانکردنی هه مزه، نه گهر نویسی هه مزه که له سهر شیوه ی به رزکردنه وهی دهنگ بیټ (نه پره)، وهک: [أُثَمَّةَ].
- ✓ (•) نامارزه یه به ئاسانکردنی هه مزه، نه گهر نویسی هه مزه که له ریزی پیته کانی تر نوسرابیټ، وهک: [أَنَّكَ].
- ✓ (س) نهم نیشانه یه له سهر بیټ، واتا خویندنه وهی نهم پیته به پیټی (س) ده بیټ، وهک: [الصَّرَاطَ].
- ✓ (ه) نهم نیشانه یه له سهر بیټ، واتا وده ستان به پیټی (ه) ی زده دار، وهک: [فِيْمُ][فِيْمَه].
- ✓ (ت) نهم نیشانه یه له سهر پیټ، واتا گوړینی پیټی (ت) ی له سهر وده ستاو، به پیټی (ه) وهک: [رَحْمَتٌ][رَحْمَه].

✓ (١) ئەم نیشانهیه ئەگەر له پال جولە ی تەنۆین بوو، بەلگەیه لەسەر ضەممەدارکردنی پیتی نونی تەنۆین، بەمەبەستی پزگاربوون له گەشتنه دوو پیتی زەندەداری ضەممە، وهك: [بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا] [بِرَحْمَتِنْدَخُلُوا].

✓ (٢) ئەم نیشانهیه ئەگەر له پال جولە ی تەنۆین بوو، بەلگەیه لەسەر کەسرهدارکردنی پیتی نونی تەنۆین بەمەبەستی پزگاربوون له گەشتنه دوو پیتی زەندەداری کەسره، وهك: [أَحَدٌ ٱللَّهُ أَكْبَرُ].

✓ (٣) ئەم نیشانهیه ئەگەر کەوتە ژێر پیت، بەلگەیه لەسەر بوونی ئیمالە^(١)، وهك: [مَجْرَهَا].

✓ ئەگەر ناوی راوی (گێڕەوهرهكه)م نهبردبوو، واتا هەردوو راویهكه يهك خویندنهوهیان ههیه، واته جیاوازیهكه تەنها لەسەر ئیبن عامیری شامی ه بە راویهکانیهوه. ✓ له بهشی یهكهم له وشهکانی فهرش کورت کردنهوهم کردوو لهسەر ناو هیانی پیتی(م)ی کو، زۆربهی جار دووبارهم نهکردۆتهوه له بهشهکانی تر، ئەوهش بههوی زۆر بهکارهاتنی له قورئانی پیروژدا، ناوهینانیم له هەندیک جار لهگەل یاسای تر باس کردوو له هه مان وشه.

✓ بهشی سییهمم تایبەت کردوو تەنها به وشهکانی فهرش، لهگەل ئاشکراکردنیک کورت، دەربارە ی پیتی(ه)ی کینایه^(٢)، وپیتی(م)ی کو، لهگەل وهستان به پیتی(ه) لهبری پیتی(ت)ی می، وگەشتنه دوو پیتی زەنه بهیهکترو ئەوانه ی هاووینه ی ئەوهن که باسمان کرد، لهم بهشهدا باسم نهکردوو، تا درێژنهبیتهوه، ئەوهشی زانیاری زیاتری دهوێت بگهڕێتهوه بۆ بهشی دووهم، زۆر به درێژی باس کراوه.

^(١) ئیمالە(الامالە) واته خویندنهوهی ئەلیف و یائدا هاوشیوهی (ی)ی کوردی لیدیت، وهکو: (مَجْرَهَا)

(مهجرها) (مهجرها)

^(٢) کنايه: دركه — دوو نیازی — بهلام لیڤهدا مەبەستی پیتی پاناوی لکاوه(ضمیر متصل).

گرنگترین تایبه تمه ندییهکانی ئەم پەرتووکه

1. پەرتوکهکه له ژێردهستتدا دهبیّت تا چیژ وهگرگی له خویندنهوهی پەرتووکی پەروەردگار، بهخیرایی دهتگهینیت به زانستی خویندنهوهکانی قورانی پیروژ، نهخوشیت بۆ دیاری دهکات، چارهسهریشت بۆ دهوژیتهوه، وبوچوونه پهسندهکهشت پیّ دهبهخشیت.
2. نمونهی کرداریت بۆ ریک دهخات لهگهڵ نمونهی ژیری و گریمانهیی، تا خویننهریکی کاراو به توانات لی دروست بکات بتوانی گهپان و تیرامان بکهیت.
3. به وردی شیکردنهوهو کردنهوهی گری کویرهکانی زۆریک له بابته ته ئالۆزو تیکهلاوهکانت بۆ دهکات، دواتر چارهسهریکی زانستی گونجاو بۆ ههر یهک له کیشهکان دهکات.
4. ئەم پەرتووکه کیشهو چارهسهری زۆریک له بابته ته تایبهته بچوکهکانت دهخاته ژیر دهست، دریزه پیدهره تا بابتهته گهوره ئالۆزیهکانت پیشان دهدات.
5. نمونهو بهلگهی زۆر ورد ههلبژیردراون تا بیروکهی بابتهتهکان به تهواوی پیّت بگات.
6. له ناوهپۆکدا کوکه رهوهی گرنگترین بوچون و ئەو بابتهتانهیه که له پەرتووکهکانی تری پهیهوهست بهم بواره.
7. سادهو ئاسان کردنی زانیاریهکان بهپیی توانا.

8. به کارهینانی نیشانه و ئاماژهی دیاری کراو له جیاوازییه فهرشییه کان (الخلافت)،
 بوّ خویندنه دیاری کردنی ویناکردنی ئهم جیاوازییانه ، باسی ئهم نیشانه و ئاماژهم
 کردووه له بهشی نویسنی وشه کانی فهرش.

9. ئهم پهرتووکه جیاکراوتهوه به بهشیك له پرس و گرفته گرنگه کانی، وهك -
 په یوهندی نیوان پیته کان - بوّ ئهو کهسانه ی که سهیری زانستی ته جوید و
 خویندنه وه کان ده که ن تا ده رکی پی بکه ن، وپییناشنابن.

10. پهرتووکه که دابهش کراوه به سهر سی به شدا، تا ئاسان بیت بوّ خویندنه ی به ریز و
 خیرا بگات به زانیاریه کان، له پیشه کیه کهش ئاماژه بهم به شه دراوه.

مه به ست**له خویندنی قیرائاتی قورئانی پیروژ له هه له قاتی قورئانی**

مه به سته گشتیه کان که پیویسته له سهر ماموستای فیرخوان بیخاته ژیر دهستی قوتابی بو کار پیکردن:

زور به جوانی و به وردی خویندنه وهی قورئانی پیروژ ئه نجام بدات هر وهك چون دابه زیوه بو سهر پیغه مبه (ﷺ).

1. هه لویستی خوی دهریری که ئامادهیه که سیکی خیر خوان بیټ له سهر فهرمودهی پیغه مبه (ﷺ) که ده فهرمویت: (خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ).

2. هه ول و کوشش بدات بو به دهست هیئانی پاداشت و چاکه، به دانیشتن له بازنه ی زانست خوازاندا.

3. پیداکری بکات له سهر به دست هیئانی ره زامه ندی په روه ردگار به جی به جی کردنی فهرمانی خودا که ده فهرمویت: ﴿وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيْلًا﴾.

4. په یوه ندی دروست بکات له نیوان ملکه چی و بیرکردنه وه له کاتی نویژدا.

5. به روبومی زمانه وانی دهنگی و زیره کی و لیها تویی په ره پی بدات، ئه وانه ی که په یوه ندیان به دهر پرینه وه هه یه.

6. به قولی پوچوونی هه بیټ بو خوشه ویستی قورئان و قیرائاتی قورئانی موته واتیر و دلی لای خه لکی قورئان بیټ و شانازی به م نازناوه بکات.

7. خوشه ویستی له پیناو خودادا بچینیت و گیانی برایه تی هه بیټ له بهر فهرموده ی پیغه مبهه (ﷺ) که ده فهرمویت: (سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمْ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ...) .
8. ههول و کوښش بدات بو به ده ست هیانی باوه پر به خو بوون چونکه فیری یاسای ژیانی ده کات.
9. نهو په پری توانای خو ی به گه پر بخت تا بیټ به ماموستایه کی قورئانی بو منالی موسلمانان، (زه کاتی زانستی).
10. گرنگی خویندنه وه کانی قیرائاتی قورئانی دهر بخت، وپیگه یان به هیز بکات له نایندا.
11. چاندنی به هیز کردنی تواناکانی له سهه نه زبه رکردن و جیهه جی کردنی کی دروست.
12. خو ی رابیټیت له سهه پرک خویندنه وه ی پوه کانی خویندنه وه ی قورئان، وهک پرک خستن و سه روژیرکردن و دورکه وتنه وه له تیکه لاوکردن.

پەیرهوی خولی قورئانی تایبەت بە خولی پیشەوا ئیبن عامیری شامی

- ئەم پەرتوکه بۆ سودبەخشین بە تۆ دارپژراوه، بیربکەرەوه بەردەوام لەگەڵت داییت لەماوەی ئەم خولەدا.
- سەرچاوەی سەرەکی ئەم خولە ئەم پەرتووکیە کە ئەوەش تایبەتە بە خویندنهوی پیشەوا ئیبن عامیری شامی.
- ئامادەکردنی فەرش و وشەکانی ئیبن عامیری شامی لەسەر موصحفە فی تایبەت بە هەموو قوتابییهک.
- تاقیکردنهوی چالاکى بەشیوهیهکی بەردەوام لە کۆتایی هەموو بابەتیک.
- ئەم خولە لە تۆیەو بۆ تۆشە، ئیمەش بە بەشداری چالاکانەى ئیوه خوشالین.
- بۆچونت بەلامانەوه گرنگە، رەزىلى نەكەیت بۆ دەرپرینی پیشنیازەكانت بۆ پەرەپیدانی ئەم پەرتووکه، یان بۆ پیش خستنی پەیرهوی ئەم خولە.

ریکارەکانی بازەى قورئانی تایبەت بە پیشەوا ئیبن عامیری شامی

- نەهاتن بۆ ماوەی سی جار بەبى ھۆ سزاكەى دەرکردنە.
- وتەى لاوەكى كە پەيوەندى نەبیت بە بابەتەكانەوه قەدەغەيه.
- قسەکردن بە مۆبایل لە كاتى وانەدا قەدەغەيه.

پيشهوا ئيبن عامیری شامی

پيشهوا عه بدوللا ی کوږی عامیری کوږی یه زیدی کوږی ته میم ی کوږی په بیعه ی کوږی عامیری کوږی عه بدوللا ی کوږی یه حصه به⁽¹⁾. ناسناو ی ئه بو عیمړانه، گوتراوه: ناسناو ی ئه بو نه عیم و شتی تریشیان باس کردووه.

بوچوونی جیاواز هیه دهرباره ی سالی له دایک بوونی ئیبن عامیری شامی، پای دروست ئه وهیه که ئیبن عامیر له سالی هه شتی کوچی له دایک بووه، له شوینیک پیی ده گوتريت - رحاب - که ده که ویته باکوری ولاتی ئوردن.

له کاتي وه فاتي پیغه مبه ر(ﷺ) ته مه نی ئیبن عامیر دوو سال بووه، دواتر له ته مه نی نو سالییدا گواستراو ته وه بو شاری دیمه شق، ئیبن عامیر یه کیکه له تابعین⁽²⁾. چاوی به ئه بو دهر داو فضاله ی کوږی عوبیدو وائیلی کوږی ئه سقه ع و معاوییه ی کوږی ئه بو سوفیان و نوعمانی کوږی به شیر که و تووه - په زای خودایان له سهر بیټ -.

ئیبن عامیر که سیکی بالا به رزو ریش دریژ بوو، مووی دهمو چاوی کهم بوو، یه که له قاچه کاني شهل بووه⁽³⁾.

(1) پیټی (ص) به سی جووله ده خویندريت وه، ضمه مه و که سره و فته، وشه ی (یحصب) بهم شیوه له هوژی حیمیر بیستراوه.

(2) تابعی: واتا ئه و که سه ی صه حابه ی پیغه مبه ر(ﷺ) ی بینیه و.

(3) وشه ی (جمع) واته: شهل، [مورضا موحه ممه دی زوبه یدی، په رتووی تاج العروس له جواهری قاموس، (کویهت، دار الهیاده، چ 2، دت).]

ئین عامیر قاضی شاری دیمه شق بووه⁽¹⁾. له سهردهمی وهلیدی کوری عهبدولمهلیک دا، وههروها ئین عامیر پیش نویژی مزگهوتی دیمه شق بووهو پیشه‌وای قاریئه‌کانی خه‌لکی شام و شیخی قاریئه‌کان به‌و گه‌یشتووه، له‌دوای وه‌فاتی ئه‌بی ده‌ردا (ره‌زای خودای لیبیت) سالانیکی زور ئیمامه‌تی بو موسلمانان کرد له‌مزگهوتی ئه‌مه‌ویه‌کان له‌پیش سه‌ردهمی گه‌وره‌مان عومهری کوری عهبدولعه‌زیزو له‌دوای ئه‌ویش، گه‌وره‌مان عومهر له‌دوای ئه‌و نویژی ده‌کرد له‌کاتییدا که پیشه‌وای برواداران بو، به‌هوی ئه‌و شکویه‌ی ئین عامیر هه‌یبو له‌زانست و ئیتقاندا، خه‌لیفه‌ دوو پیشه‌ی پی سپاردبوو: دادوه‌رو پیشه‌وایه‌تی نویژکردن و شه‌یخی قاریئه‌کان بو له‌دیمه‌شق، خه‌لکی کۆکرا‌بونه‌وه له‌سه‌ر خویندنه‌وه‌ی ئه‌وو وه‌رگرتنیان لی، خویندنه‌وه‌که‌ی به‌ربلا‌وو به‌رده‌وام بو له‌شام بو ماوه‌ی پینج سه‌ده.

ئین لجه‌زه‌ری ده‌فه‌رمویت: ئه‌بو ده‌ردا کاتییک نویژی به‌یانانی ده‌کرد له‌مزگهوتی دیمه‌شق خه‌لک کۆده‌بونه‌وه بو قورئان خویندن لای ئه‌و - واته به‌سه‌ر ئه‌بو الدردا - ئه‌ویش ده‌یکردن به‌ ده، ده، وبو هه‌ر ده‌یان سه‌رۆکیک دادهندرا، ئه‌بو ده‌ردا له‌میح‌راب پاده‌وه‌ستا به‌ چاو ئاماره‌ی بۆیان ده‌کردو سه‌ره‌رشتیانی ده‌کرد، ئه‌گه‌ر که‌سیک هه‌له‌ی بک‌ردبوایه‌ ده‌گه‌رايه‌وه لای سه‌رۆک گروپی خوی، ئه‌گه‌ر سه‌رۆک گروپ کیشه‌ی هه‌بوايه‌ ده‌گه‌رايه‌وه لای ئه‌بو ده‌ردا پرسیا‌ری لی ده‌کرد، ئین عامیری ش سه‌رۆکایه‌تی گروپیکی ده‌که‌سی ده‌کرد، کاتییک ئه‌بو الدردا وه‌فاتی کرد ئین عامیر هاته‌ شوینی ئه‌و.

ئه‌بو عه‌لی ئه‌ه‌وازی ده‌رباره‌ی ئین عامیر ده‌فه‌رمویت: عه‌بدوللای کوری عامیر پیشه‌وايه‌کی زانا بو که‌سیکی باوه‌رپی‌کرا‌وبوو له‌وه‌ی که‌ پیی به‌خ‌شرا‌بوو، پارێزه‌ربوو له‌وه‌ی که‌ ده‌یگه‌رايه‌وه، له‌خوا ترس بو به‌وه‌ی که‌ وه‌ری گرتبوو، شاره‌زاییکی تیگه‌یشتووی پیگه‌یشتوو بوو، راستگو بوو له‌وه‌ی ده‌یگواسته‌وه، له‌چاک‌ترینی موسلمانان باشت‌ترینی ناو تابعیه‌کان بوو، که‌سیکی دیار بوو له‌ناو راویه‌کان، گومانی خراپی لی نه‌ده‌کراو دوو دلی نه‌بوو له‌پاراستنی، که‌سیک نه‌بوو له‌که‌دارکراییت به‌لکو راست و دروست بوو له‌گه‌یرانه‌وه‌کانیدا، که‌سیکی ره‌وانبیژو ریزدار بوو، سه‌رکه‌وتوبوو

(1) ئه‌وکات دیمه‌شق پایته‌ختی خیلافه‌ت بوو، وه‌و‌یستگه‌ی زانایان بو کۆچ کردن و تابعیه‌کان بووه.

له بریاره کانیدا، ناودار بوو له زانستیدا، خه لکی ده گه پانه وه بۇ بوچونه کانی نهو، زیده پوهی نه کرد له سهر نه تر وقسه یه کی نه کرد پیچه وانه ی خه بهر بیټ.

قیرائته تی وهرگرتبوو له نه بی ده ردا فوضاله ی کوپی عوبید و موغیره ی کوپی نه بو شیهابی مه خزومی.

وه لیدی کوپی موسلیم و موحه ممه دی کوپی شوعه یب له ئیبن عامیر پړیوایه تیان کردووه که نهو دووانه ش به شیخی مه زه به ی ئیبن عامیر نه ژمار ده کریڼ، پیښه وا بوخاری پړیوایه تی ئیبن عامیری گړپراوته وه له صه حیچی خویدا، وهه روا نه بو داودو نه سائی و ئیبن ماجه له سونه نی خویان پړیوایه تی نه ویان گړپراوته وه، و ترمزی یش له پیایو یک پړیوایه تی کردووه که نهو پیاه فهرموده ی له ئیبن عامر وهرگرتووه.

له حهوت قارینه که که سیان نیسبه تی عه رېب بوونیان به ته وای نیه ته نها ئیبن عامیر و نه بو عه مر نه بی نه وانی تر هه موویان غه یره عه رېب.

ئین عامیر - په حمه تی خودای لیبت - له پوژنی عاشورا سالی (118ک) له دیمه شق، له ته مه نی سه دو ده سالی دا کوچی دوا یی کردووه.

به ناوبانگتن راویه کانی که لییان گړابیته وه: هیشام و ئیبن ده کوانه، گړانه وه که شیان به هو ی:

1- هیشام - په حمه تی خودای لیبت -

ناوی ته وای: هیشام ی کوپی عه مماری کوپی نه صیری کوپی نه بان ی کوپی مه یسه ری سه لمی دیمه شقیه قازی و وتاریژ بوو، ناسناوی باوکی وه لیده، له سالی سه د و په نجاو سی (153ک) ی کوچی له سه رده می مه نصور له دایک بووه.

ئین هیشام پیښه و او وتاریږو قاری و گیره وهی فهرموده و موفتی خه لکی دیمه شق بووه، که سیکی په وانپیژو زمان پاراوبو و که سیکی زورزانبو و زانستیکی بهر فراوانی هه بو و دهر باره ی گیرانه وه و باسکردندا، په روهردگار ته مهنیکی زوری پی به خشی که سیکی ته ندروست و ژيرو خاوهن بوچوون بو.

ئه هوازی ده فهرمویت: گویبیستی هیشام بووم دهی فهرموو نزیکه ی بیست سال ده بیټ به بی خونا مده کړدن و تار دده م.

ئه صبه هانی ده فهرمویت: هیشام ته مهنیکی زوری هه بو و که سیکی ته ندروست و ژیر بو، خه لک سهردانیان ده کړد بو و هرگرتنی زانستی قیرانات و فهرموده.

هه ندی ئه هلی هه دیس له هیشام گیراویانه ته وه که فهرمویه تی: هه وت شتم له خودا (ﷻ) داواکړد په روهردگار شه شیان و ده لأم دامه وه، به لأم نازانم چی به سهر ئه وهی هه وته میان دیت، داوام کړد راستگو بم له وهی که له پیغه مبه روه دهی گیرمه وه ئه وه یانی بوم جیبه جی کړد، داوام کړد هجی مالی خویم به قیسمه ت بکات ئه وه شیان هاته دی، وه داوام کړد سه د سال ته مهنم پی به خشیته ئه وه ش هاتی دی، داوام کړد هزار دیناری هه لأم پی به خشیته پیمی به خشی، وه داوام کړد خه لک په ووم تی بکات بو و هرگرتنی زانست ئه وه ش جیبه جی کړا، داوام کړد و تار بده م له سهر مینه بری دیمه شق، ئه وه شیان هاته دی، به لأم داواکاری هه وته میان که تیایدا داوام کړد وه په روهردگار له من و له دایک و باوکم خوش بیټ ئه وه یان نازانم دیته دی یان نا.

پیښه و او بوخاری فهرموده ی له هیشام گیراوت ه وه له په رتو وکی صه حیجی خویدا، وئبو داود و نه سائی و ئین ماچه له په رتو وکی سونه فهرموده یان له و گیراوت ه وه، وهه روا ترمزی و جه عفهری فریانی و ئبو زهره ی دیمه شقیش به هه مان شیوه.

یه حیای کوپی موعین ده فهرمویت: هیشام که سیکی باوه پیکراو بووه، و داره قوطني ده فهرمویت: هیشام راستگو و خاوهن پله و پایه یکی به رز بووه.

هیشام زانستی قیرائاتی وەرگرتوه له پښه گه ی به سهردا خویندنه وه له عه پاك ی کورې خالیدی مورې و ئه یوب ی کورې ته میم و سویدی کورې عه بدولعه زیزو وه لیدی کورې موسلیم و صه ده قه ی کورې خالیدو که سانی تر.

هیشام - په حمه تی خودای لی بیّت - له سالی دووسه دو چل و پینچ (245ك) وه فاتی کردوه.

2- ئیبن ده کوان - په حمه تی خودای لی بیّت -

عه بدوللا ی کورې ئه حمه دی کورې به شیری کورې ده کوان ی قورپه شی، ناسراوه به ئه بو عه مر، له پوژنی عاشورا سالی سه دو حه فتا و سی ی کوچی (173 ك) له دایک بووه.

شیخی قیرائات له وه وه له دوا ی ئه یوبی کورې ته میمی کو تایی پی هاتووه، ئیبن ده کوان پی شه وای مزگه وتی دیمه شق بوو، ئه بو زورعه ی حافیزی دیمه شقی ده فهرمویت: به پای من نه له عیراق نه له حیجاز نه له شام نه له میصر نه له خوراسان قاریئی وهك ئیبن ده کوان نه بوو.

ئیبن ده کوان ده فهرمویت: لای کیسائی زیاتر له حه وت مانگ مامه وه قورنایی پیروزم چه ند جاریک له لای خه تم کرد.

گو تراوه: هیشام و تاربیژی دیمه شق بوو و تاری دها و نویژی هینی بو خه لك ده کرد، وه ئیبن ده کوانیش پوژانه هر پینچ نویژی به ئیمامه ت بو خه لك ده کرد ته نها نویژی هینی نه بیّت که هیشام خوی ده یکرد، یان به شیوه یه کی تر ده توانین بلیین جیگره وه ی هیشام بوو له ئیمامه ت دا.

زانستی قیرائاتی خویندو ته وه له لای ئه یوبی ته میمی و کیسائی، له گه ل ئیسحاقی موسه یبی له نافع وه.

پای دروست له سهر ئه وه یه که ئیبن ده کوان له پوژنی دووشه ممه ی کو تایی مانگی شه والی دوو سه دو چل و دووی کوچی (242ك) وه فاتی کردوه.

سه نه دی ریوايه تی هیشام له ئيبن عامیری شامی

ریوايه تی له پيگه ی حهلوانی بریتیه له: نه حمه دی کوړی یه زیدی حهلوانی له سالی (250) ی کوچی وه فاتی کردووه، حهلوانی گه وره ماموستاو پیښه وای بووه له قيرائات دا، شاره زایي و وردبینیه کی ته وای هه بوو له م بواره دا، به تايبه ت له ریوايه ته کاني ئيبن عامیری شامی و هیشام دا، حهلوانی دوو جار سهردانی ئيبن عامیری شامی ی کردووه له شاری مه دینه، حهلوانی که سیکی باوهر پیکراوو دلسوز بوو.

حهلوانی له لای هیشام قورناني خویندو ته وه، هیشام یش به سهر سویدی کوړی عه بدولعه زیزی خویندو ته وه له سالانی (108 تا 194) کوچی وههروها هیشام له لای ئیوی کوړی ته میم قاریئی خویندو ته وه، نه وانیښ له یه حیای کوړی حارث ی زه ماری که له سالی (145) کوچی دوايي کردووه، نه ویش له ئيبن عامیر وهری گرتووه، ئيبن عامیریش به سهر کومه لیک له زانایانی خویندو ته وه، له وان نه بو دهردا که له سالی (32 ک) کوچی دوايي کردووه، وههروها له لای واثله ی کوړی نه سقه خویندو ته وه که له سالی (85 ک) کوچی دوايي کردووه، له موعازی کوړی جبهه لی وهرگرتووه که له سالی (18 ک) کوچی دوايي کردووه، له گهل نوعمانی کوړی به شیر له سالانی (2 ک- 64 ک) ژیاوه - په زاو په حمه تی خودایان لیبیت - به هه مان شیوه ئيبن عامیر له لای موغیره ی کوړی شیهابی مه خزومی خویندو ته وه که له سالی (91 ک) وه فاتی کردووه، که نه ویش به سهر پیښه واه عوسمانی کوړی عه فانی خویندو ته وه - په زای خودای لیبیت - که له سالی (35 ک) کوچی دوايي کردووه.

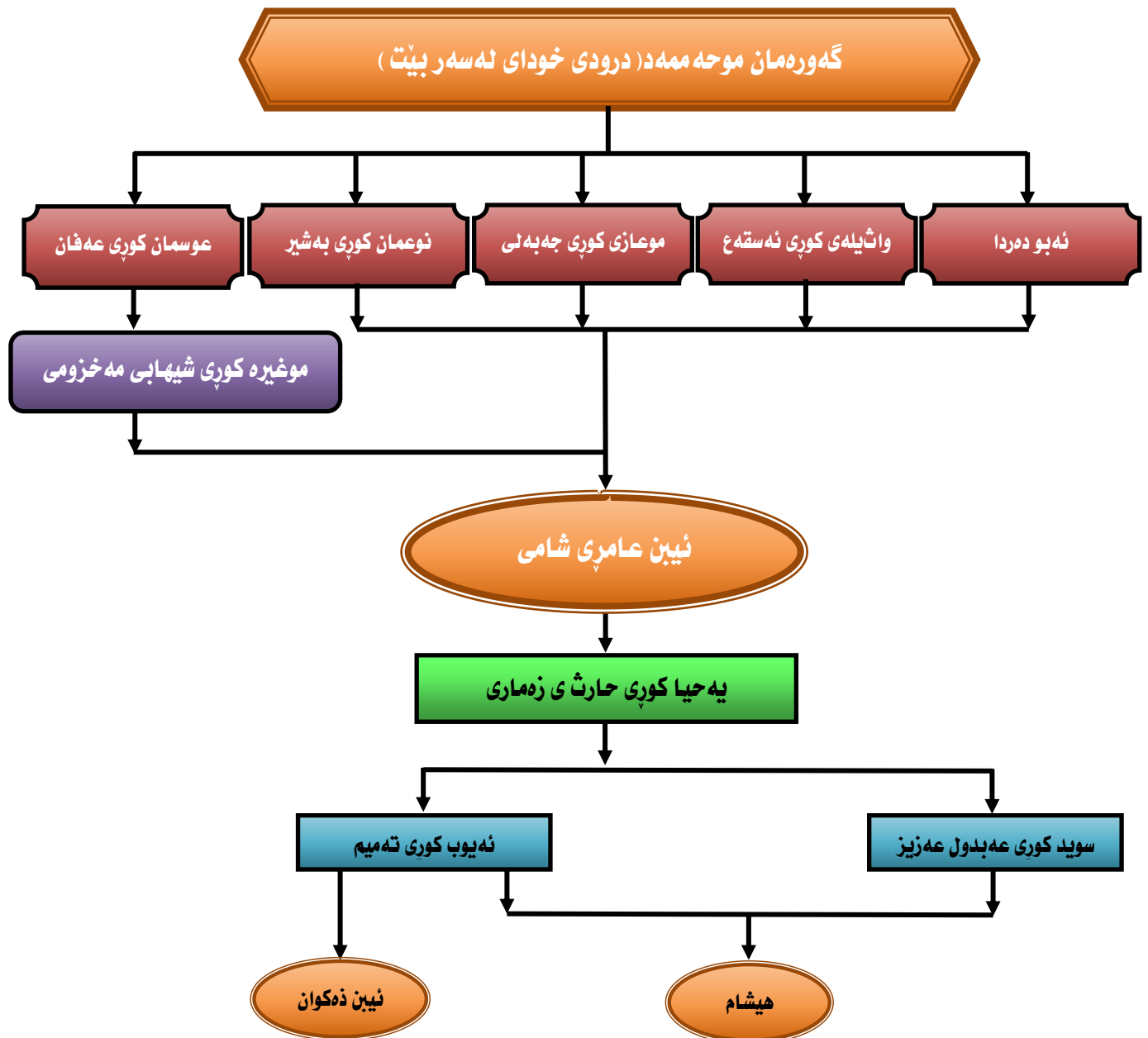
سه نه دی ریوايه تی ئین ده کوان له ئین عامیری شامی

ریوايه تی له پښه یی څخه ش بریتیه له: عه بدولای هارون ی کورپی موسای څخه ش له سالی (292ک) کوچی دوايي کردووه، له دیمه شق، له ته مه نی (92) نه وه دوو سالیډا، به شیخی قاریان څژمار ده کرا له دیمه شق، که سیکی وردین و باوه پیکراو بوو، شاره زابوو له زانستی نه حوو قیراڼات دا.

څخه ش له لای ئین ده کوان قورنای خویندووه، وئین ده کوانش به سهر څه یو بی ته میمی کردووه له سالی (120 ک - 198 ک) دا، وهروها یه حیای کورپی حارثی زه ماری له سالی (145ک) وه فاتی کردووه له ئین عامیری وهرگرتووه، ئین عامیریش خویندنه وه ی کردووه به سهر کو مه لیک که س دا وه: څه بو ده ردا که له سالی (32ک) کوچی دوايي کردووه، وهروها به سهر واښله ی کورپی څه سقه ی خویندو ته وه که له سالی (85ک) کوچی دوايي کردووه، هروها قورنای پیروزی له موعازی کورپی جه به ل (18ک) وه فاتی کردووه) ونوعمانی کورپی به شیر (2-64ک) په زاو په حمه تی خودایان لیبت وهرگرتووه.

به هه مان شیوه ئین عامیر به سهر موغیره ی کورپی شیهابی مه خزومی خویندو ته وه که له سالی (91ک) وه فاتی کردووه، که څه ویش به سهر پیښه وا عوسمانی کورپی عه فانی خویندو ته وه - په زای خودای لیبت - که له سالی (35ک) کوچی دوايي کردووه.

پالېشتی قیراڼه تی ئیبن عامیری شامی

بنچینه کانی قیرائهی ئیبن عامیری شامی

أصول: کوږیه، تاکه که ی (أصل) ه، له زمانی عه پهبیدا بهو بنچینه و بناغه ده گوتريټ که شتی له سهر بونیاد دهندريټ.

أصول له پرووی زاراوه دا: هه موو حوکمیکی گشتیه ده گريټه وه که بچه سپيټ له سهر نه و وشانه ی مهرجی حوکمه که ی لی بيټه دی.

أصول: واته: نه و حوکمه گشتیانه ده گريټه وه که زور به دواى يهك دين و دوو باره ده بڼه وه، وهك: (مد) دريژكردنه وه، و(القصر) كورت كردنه وه، و(الفتح) كردنه وه، (الاماله) واته: لار كردنه وه، واته: مهيل كردن له نيوان خویندنه وه ی ئهليف و ياء، و نه وه ی هاوشيوه ی نه وانه ی باسکران.

الفرش: له زمانی عه پهبیدا واته: پاخستن و بلاو كردنه وه.

الفرش له زاراوه دا: بريټيه لهو حوکمه ی تايبه ته به هه ندی وشه ی قورئانی که پای جياوازی له سهره له نيوان قاريئه کانی خویندنی قورئان له گهل گيړانه وه ی هه موو خویندنه وه کان بو خواوه نه که ی، وهك: ﴿مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾.

له خویندنه وه ی عاصيم و کيسائيدا وشه ی ﴿مَلِكِ﴾. ئهليف جيگيرکراوه له دواى پيتی ميم، به لام جگه له نه وان وهك نافع و ئيبن کهثير و نه بو عه مرو ئيبن عاميرو هيشام ئهليفه که لاده بڼ، واته: به بی ئهليف ده خویندنه وه، وهك: ﴿مَلِكِ﴾.

هر وشه یهك خولانه وهی كه م بیټ له نیوان قیراناته كانداو بوچونی جیاوازی له سهر بیټ،
 نه وه پیی دهگوتریټ فهرش، چونكه كه باس كراوه له شوینی خوئی له سوره ته كاندا
 به پیی ریزبه ندی قورناني، نه وه وهك رایه خراویکی لیډیټ كه راخرا بیټ.
 هندیك خویندنه وهی پیت له فهرش هیه كه ده كریټ حوكمه كه ی گشتگیر بكریټ، وهك
 زه ننه دار كړدی پیتی (د) له وشه ی ﴿ اَلْقُدْس ﴾. لای ئیبن كه ئیر، به پیچه وانه وه هندیك
 خویندنه وهی پیت هیه له ئوصول، ناكریټ حوكمه كه یان گشتگیر بكریټ، هر وهك
 له شوینه دیاره کانی وهك پیتی (ی) دانه پال و (ی) زیاده، نه و پولین كړدنه ش پشت
 ده به سستیټ به وهی ئایه نه و باره زور دوو باره بوته وه یان كه م.

باسی ئیسټیعاذهو به سمه له

جیاوازی نیه له نیوان پیښه وا ئیبن عامیرو پیښه وا حه فص له باسی ئیسټیعاذهوا، وههروها جیاوازی نیه له باسی به سمه له له نیوان قاریئه کان که ده خویندریته وه له سهره تای سوږه تی فاتیه ده، وخویندنه وهی له سهره تای هه موو سوږه ته کاند ا جگه له سوږه تی ته و به، جیاوازی شی نیه ده سټیپکړدنه که له دوا ی پچران بیټ یان له باری وه ستاندا بیټ، به لکو ئه وان جیاوازیان هیه له خویندنه وه و لابر دنی له کاتی لکاندن له نیوان دوو سوږه تدا، به لام ئیبن عامیر یه کیکه له وانه ی که ده خوینیته وه و ناخوینیته وه له نیوان سوږه ته کاند ا.

کهواته: پیښه وا ئیبن عامیر دوو شیوه خویندنه وهی تر زیاد ده کات له سهر پیښه وا حه فص، شیوه خویندنه وه کان ده بیټه پیښ، سیانیان هاوړان تیایدا پیښه وا ئیبن عامیر له گه ل پیښه وا حه فص.

به سمه له له نیوان دوو سوږه تدا

ئین عامیر به سمه له ده خویندنه وه له نیوان دوو سوږه تدا - جگه له سوږه تی نه نفال و به پرائه نه بیټ - سی شیوه خویندنه وهی بو هیه:

1- نه لکاندن له نیوان هه مووی.

2- نه لکاندن یه که م و لکاندن دوو هم و سییه م.

3- لکاندن له نیوان هه مووی.

ئین عامیر دوو شیوهی تر زیاد ده کات له سهر خویندنه وهی به سمه له له سهر نهو شیوانه ی پيشوو که باسما ن کرد نه وانیش بریتین له مانه ی خواره وه:

1- سهکت واته: وه ستانیکي کورت بی به سمه له .

2- لکاندن به بی به سمه له .

ناشکرایه لای هیچ قاریئیک وه ستانی کورت نیه له نیوان هه ردو سوږه تی ناس و فاتیه، وقاریئه کان یه که دهنگن له سهر پیویست بوونی به سمه له له باری لکاندن کۆتایی سوږه تی ناس به سهره تای سوږه تی فاتیه، چونکه هر چنده لکاندن بو بکریټ به گوتراوی به لام ده بیټ بهو ده ست پیبکریټ له حوکم، وهروها نه گهر لکاندن بو بکریټ له کۆتایی سوږه ت به سهره تاییه که ی، وهروها نه گهر لکاندن له کۆتایی سوږه تدا بکریټ به پيشه خو، ههروه که چۆن کۆتایی سوږه تی فلهق بلکیندریټ به سهره تای سوږه تی ئیخلاص.

جیاوازی نیه له نیوان قاریئه کانداه خویندنه وهی به سمه له له سهره تای سوږه تی فاتیه و سهره تای ده ستپیگردنی هه ر سوږه تیک جگه له سوږه تی تهوبه نه بیټ،

جیاوازیښ نیه دهستیپکردنه که له دواى پچران بیټ یان له بارى وهستاندا بیټ، نهوان ناکوکن له خویندنه وه و لابرډنى له بارى نه وهستاندا له نیوان دوو سوږهټ، به لام نه گهر خویننه وده ستا له سهر کوټایى سوږهټى یه که م و نه یلکاند به وهى کوټایى، له و کاته دا ده ست ده کات به به سمه له چونکه پیویست ده بیټ.

حوکمى لکاندن بى به سمه له هر وهك له شیوهى پیښه مدها هاتوو گشتیه له نیوان گشت سوږهټیکى به دواى یهك هاتوو له ریزبه ندی نویسینی قورئان و خویندنه وهى، وهك: کوټایى سوږهټى به قهږه به سهره تاي سوږهټى ئالى عیمران، یان له دواى یه کتر نه هاتوون وهك: سوږهټى نیسا له گهل سهره تاي سوږهټى كه هف، نه گهر سوږهټى یه که م له دواى دوو هم هات له ریزبه ندی نویسینی قورئان - واته: به دواى یه کتر نه بوون - وهك: کوټایى سوږهټى ئیخلاص له گهل سهره تاي سوږهټى كه وسهر له و کاته دا گووتنى به سمه له دیارى ده کریت بو هموو قاریئه کان، لکاندنیش دروست نیه، هر وهك ئیبن عامیر به سمه له ده کات وهك قاریئه کانی تر له نیوان سوږهټى ناس و سوږهټى فاتیحه.

دهرباره ی سوږهټى نه نفال و سوږهټى ته وبه، بوى هیه وهستان (وقف) یان وهستانیکى کورت (سکت) یان لکاندن بکات وهك قاریئه کانی تر.

لکاندن دوو سوږهټ به بى به سمه له دیارکردنى ئیعجازى قورئانى تیدا هیه و ناشکراکردنى گونجاندنى ریزبه ندی سوږهټه کانه، هر ئایه تیكى قورئانى پیروژ ده گونجیت له گهل نه وهى پیښه خوى و دواى خوى، وههروها سوږهټه کانیش به م شیوه، بیربکه وه له کوټایى سوږهټى نه جم له گهل سهره تاي سوږهټى قه مېر: ﴿فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَعَبُدُوهُ﴾ ﴿٦٢﴾ اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿٦٣﴾.

له کاتى لکاندا به هه مان شیوه دهرکه وتنى سهر و ژیره - ئیعراب - و ناشکراکردنى واتای نوییه، شاراوویه به وهى جارى دوو سوږهټه که پیک نه گه یشتون، هر وهك چوڼ پاهینانى زووبانى تیدایه له سهر رهوانیږى و دهربرینیكى دروست، وهك لکاندن ته نوین و لابرډنى هه مزه ی لکاندن و پیټى (ل) ی شه مسى و نهوانى تر،

مهککی قه یسی⁽¹⁾. وه لامي ئه وه ددهاته وه که بوچی به سمله له لاده بردریت له نیوان دوو سوپه تدا، کاتیك لای ئه و [بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ] ئایه تیك نیه له هه موو سوپه تیكدا - واته که سیکه له وانه ی ده لئین ده تواندریت به سمله واز لیبه یندریت-. لای کو مه له ی زانایان به سمله له لاده بردریت له کاتی لکاندن ی به سوپه تیك له گهل سوپه تیکی تر، تا وه کو که س وا گو مان نه بات به سمله له ئایه تیکه له هه موو سوپه تیكدا.

قورنای پیرو ز لای ئه و هه مووی یه ک پارچه یه و به یه ک سوپه ت ئه ژمار ده کریت، هه ر وه ک چو ن پچران پونادات له نیوان هه ندیک سوپه ت له گهل به سمله له هه روا پچران پونادات له نیوان سوپه تیك و سوپه تیکی تر به به سمله له، ده رباره ی خویندنه وه ی له قورنای پیرو ز بو ئه وه ی تا بزاند ریت کو تایی به سوپه تیك هاتو وه و ده ست به سوپه تیکی تر ده کریت.

که واته: ئه گه ر ویستت به خویندنه وه ی ئیبن عامیر بخوینیته وه به بی به سمله له، پیویسته له ژیر ئه م چوار خاله بیٹ:

1- ده بیٹ سوپه ته که به هه مان شیوه ی ریزبه ندی قورنای پیرو ز بیٹ، هه رچه نده له دوا ی یه کتریش نه بیٹ، وه ک: کو تایی سوپه تی به قه ره له گهل سوپه تی که هف.

2- لکاندن ی له نیوان هه موو سوپه تیك جگه له نیوان سوپه تی ناس و سوپه تی فاتیه.

3- ئه گه ر خوینهر گواستنه وه ی ئه نجامدا له کو تایی سوپه تیك بو ناوه پراستی سوپه تیکی تر به هه مان شیوه ی ریزبه ندی قورنای پیرو ز.

4- خوینهر رانه وه ستیت له کو تایی سوپه تی یه که م مه به ست پی لکاندن ی به سوپه تی دو وه م، ئه گه ر وه ستا به خویندنه وه ی به سمله له له سه رتای سوپه تی دو وه م - جگه

(1) مهککی کوپی ئه بی تالیب، په رتو وکی (الکشف عن وجوه القراءات السبع وعللها وحججها)، (به یروت، ده زگای ریساله، چ 3، ب 1، 1404 هـ)، لا 16.

له سوږه تی ته و به - نه و ه ش رای جمهوري زانایانه، گرنګی نادریت به و ته ی که ده لیت: پیو یسته له سهر خوینهر به سمه له نه کات^(۱) چونکه خویندنه وه له سونه تیکی شوین که وتنه.

زانایان به رپه رچی نه و جوړه بوچوونه یان داو ته وه، یه که له وانه پیښه وا دانی^(۲). ده فهرمویت: کیښه نیه له نیوان نه و که سانه ی به سمه له ده که ن له سهره تای سوږه ته گهر بچران پرویدا له کوتای پیښ خوی و دواتر ده سته پیکردنی بی نه و هی لکاندن ی بو بکریته به پیښه خوی له سهر بوچوونی نه و که سانه ی پچران و نه پچران نه نجام ده دن - واته: پچران ده که ن له نیوان به سمه له و نه پچرانی جگه له سوږه تی به پرائه نه بیته.

به لام نیبنل جه زهری^(۳). ده فهرمویت: له باسی ناگادارکردنه و ده کان له ناگادارکردنه وه ی سییه م: به دلنیا یه وه هر یه که له وانه ی که به نه لکاندن ی به سمه له و لکاندن ی و وه ستانی کورت بی هه ناسه و هر گرتن (سه کت) ده خویندنه وه نه گهر ده ست به خویندنه وه ی سوږه تی که له سوږه ته کان کرد به به سمه له ده خویندنه وه، بی جیا وازی له هه ریه کی که له وان ته نها نه گهر ده ست پیکردن به سوږه تی به پرائه بو هر وه دواتر باسی ده که ی، جیا وازیښ نیه سهره تا که ی له باری وه ستاندا بیته یان نه وه ستان، به لام دهر باره ی نه وانه ی که به جیا ده خویندنه وه نه وه شتیکی پروون و ناشکرایه، و دهر باره ی خویندنه وه ی نه و که سانه ی که لایده به ن نه وه بو پیروزی و به ره که ت دارکردن و گونجاندنی رینوسی قورنای پیروزه، چونکه لای نه و که سانه ی لایده به ن ته نها له سهره تای سوږه ته دنوسریته بو یه که م سوږه ته له بهر پیروزیه لای نابه ن له باری لکاندا ته نها له بهر نه و هی ده ست به و نه کراوه، به لام نه گهر به و ده ست پیکرا به پیویست داناندریت ته نها خویندنه وه ی بو بکریته تا وه کو نه بیته پیچه وانه ی نویسی قورنای پیروزه له باری لکاندن و نه لکاندن، له و کاته دا دهر ده چی له کو ده نگی و ده بیته هاوشیوه ی هه مزه کانی

(۱) نه وه و ته ی نه حمه دی کوپی عه لی کوپی بادشه، له په رتو وکی (الإقناع في القراءات السبع)، (مه که)، زانکوی نوم القور، (۱۴۰۳ک) لا ۱۵۹.

(۲) باوکی عه مپ عوسمانی دانی، له په رتو وکی (جامع البيان في القراءات السبع المشهورة)، (به یروت چاپه مه نی په رتو وکی زانستی)، ۱۴۲۶ک، لا ۱۵۲.

(۳) موحه مه دی جه زهری، (النشر في القراءات العشر)، (قاهیره، چاپخانه ی تیجاریه ی کوبرا، ب ۱، ۱۴۲۷ک)، لا ۲۶۳.

لکاو لاده بردریت له باری لکاندن و ده خویندریت ته وه له باری دهست پیکردن بهو، هر بویه کیش له نیوان زانایان دروست نه بووه له باری خویندنه وهی به سمه له له سهره تای سورپه تی فاتیحه، جیاوازی شی نیه لکاندنې بو بکریټ به سورپه تی ناس له گهل پيشه که ی خوی یان دهستپیکردن بهو بکریټ، چونکه نه گهر لکاندنې بو بکریټ به گوتراوی نه وه ده بیټه دهست پیکراو به پیی جوکمه که ی، هر بویه نه وه ستان لیړه دا ده بیټه باری گواستنه وه.

درباره ی پيشه وا علی صه فاقسی⁽¹⁾. ده فهرمویت: جیاوازی نیه له نیوانیاندا - واته: نیوان قاریئه کان- نه گهر خویندنه وهی دهست پیکرد به سهره تای سورپه ت جگه له سورپه تی به پرائه به به سمه له بیټ، جیاوازی شی نیه دهستپیکردنه که ی - واته: قاریئه که - له باری وه ستان یان نه وه ستاندا بیټ، په نگه هندیکیان وا تیډه گن که دهستپیکردن نابیت ته نها دوی پچران نه بیټ، به لام وانیه.

که واته ::

نه گهر قاریئیک ویستی بوه ستیت له کوتایي سورپه تی یه که م به مبه سستی لکاندنې به سورپه تی دووهم، پیویسته له سهری به سمه له بکات له سهره تای سورپه تی دووهم - جگه له سورپه تی ته و به نه بیټ - نه وهش دوو شیوه ی بو دروست ده بیټ: یان لکاندنې به سمه له به سهره تای سورپه تی یان پچرانی.

زانپاری زیاتر :-

نه گهر به خویندنه وهی ئیبن عامیر بخویندریت ته وه له نیوان دوو سورپه تی به لبردنې به سمه له، گه یاندنې کوتا وشه له وسورپه تدا، یه که م وشه له سورپه تی دوی نهو، نه وهش برپاری ته جویدی له سهر دروست ده بیټ له تیکه ه لکیشان (الادغام) و شاردنه وه (الاخفاء) و جوکمه کانی تری ته جوید.

⁽¹⁾ علی موحه ممه دی صه فاقچی، په رتووکي (غیث النفع في القراءات السبع)، (بهیروت، چاپه مهنی

په رتووکي زانستی)، (1425 ک)، لا 20.

هه نديک له زانايان و جيبه جيکارانی به سمه له وایان به باش زانیوه به سمه له بکريّت له نيوان دوو سوږه تدا له چوار شوین: بۆ که سيک بيه ويّت سه کته ئە نجام بدات له نيوان دوو سوږه تدا به شيوه يه کی گشتی له هه موو قورناني پيرۆزدا، سه کتيان لا په سنده له م چوار شوينه له هه موو قورناندا بۆ که سيک بيه ويّت لکاندن بکات له نيوان دوو سوږه تدا له گشت قورناندا، ئەو چوار شوينه ش پيی ده گوتريّت: (الأربع الزهر) بريتين له مانه ی خواره وه:

أ- نيوان سوږه تی مودده ئيرو سوږه تی قیامه: {هو أهل التقوى وأهل المغفرة} * لا أقسم
يوم القيامة}.

ب- نيوان سوږه تی ئينفيطارو سوږه تی موطنه فيفين: {والأمر يومئذ لله} * ويل
للمطففين}.

ت- نيوان سوږه تی فه جرو سوږه تی به له د: {وادخلي جنتي} * لا أقسم بهذا البلد}.

ث- نيوان سوږه تی عه صرو سوږه تی هومه زه: {وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر} * ويل .. لكل
همزة}.

هوکاری ئەم هه لېژاردنه ږودانی دروستبونی واتاو مانای نادروسته، چونکه سه ره تاي
ئەم چوار سوږه ته (ويل) يان (لا أقسم) وه.

هه لېژير دراوی دروست نه وه يه: نه وه ی ږا بر دوو شتيکی چاکه و بۆچوونی هه نديک له زانايانه،
به لām هيچ ده قيک نيه پابه ندي دروست بکات، باشترينه که نه وه يه جياوازی نه کريّت
له نيوان ئەم چوار شوينه له گهل نه وانی تر، ده توانريّت هه لبوشيندريته وه به هو ی زور
به کارهاتنی ئەم بابته له قورناني پيرۆز، وهک: ﴿هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا﴾ [البقرة: 255] ،

﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: 255-256] ،

﴿نَجَزَى الْمُحْسِنِينَ﴾ [المرسلات: 44-45] وَيْلٌ ﴿

باسی ئه حکامی نونی ساکینه و ته نوین

ئه م بابته به گشتی یه کسانه له گهل ئه حکامی پی شه واهفص ته نها له م شوینانه ی خواره وه نه بیټ:

❖ ئیبن عامیر تیکه له کیشانی کردووه بو پیتی (ن) له گهل پیتی (و) له ﴿یس﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَکِیمِ ﴿یس: 1﴾

❖ ئیبن عامیر دوو خویندنه وهی هیه له ﴿ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾، [قه له م: 1] ناشکراکردن و تیکه له کیشانی.

❖ ئیبن عامیر تیکه له کیشانی کردووه بو پیتی (ن) له پیتی (ر) له ﴿وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ﴾، [قیامه: 27] به م شیوه یه ی خویندو ته وه: ﴿وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ﴾. چونکه لیړه دا سهکت ناکات، ئه مه ش پیچه وانه ی پی شه واهفصه.

باسى سهكت⁽¹⁾

پيشهوا ئيبن عامير وازى لهو سهكتانه هيئاوه كه پيوستن لاي حهفص به شيويهك
تيكهه لكيشانى بو دهكريت ئوهى گونجاو بيت بو تيكهه لكيشان، ئوهش رو دهوات له
﴿كَلَّا بَلْ رَّانَ﴾، [موطه فيفين: 14] وه ﴿وَقِيلَ مَنْ رَّاقٍ﴾، [قيامه: 27] به هوى هاتنه دى
مه رجه كاني تيكهه لكيشان له ههردوو كياندا، ئوهش باس كرا له رابردودا له (من راق).

لاى پيشهوا ئيبن عامير دوو جور سهكته دروسته، ئهوانيش بريتين له هه مان ئهو
سهكتانه لاي پيشهوا حهفص دروسته (السكته الجائزة)، واته: سهكتهى كوتايى هه
سوپره تيك بكه ويته پيش سوپره تى تهوبه وه له گه ل سوپره تى تهوبه له خودى خوى له
بابه تى: به سمه له باس كرا، سهكته دروسته كهى دووهم (السكته الجائزة) بريتيه
له سهكتهى سهر پيتى (ه) له ﴿مَالِيَّةٌ﴾، [حاقه: 28] به هه مان شيوه ئوهش باس كرا
له رابردودا.

⁽¹⁾ مه بهست له زاراوهى سهكت، واته: وهستانى كورت بى هه ناسه دان.

جیاوازی له نیوان وهستان و سهکت (الفرق بین الوقف والسکت)

- 1- کاتی وهستان زیاتره له سهکت.
- 2- له وهستاندا قورئانخوین هه ناسه یه که دهادت، به لام له سهکت هه ناسه نادات.
- 3- سهکت دروست نیه تهنه له ریگه ی گیرانه وه نه بیټ، به لام وهستان دروسته قورئانخوین له سهر ههر وشه یه که بی به مهرجیک واتای وشه که تی که نه دات.
- 4- له کاتی وهستاندا دروسته له خویندنه وه که ت بگه ریټه وه بو پیشه وه دواتر ته واو بکه ی، به لام له سهکت دا خویندنه که ته واو ده که ی له دوا ی سهکت.
- 5- وهستان تهنه له سهر وشه ده بیټ، به لام سهکت ده کریټ له سهر وشه یان پیت بیټ.

باسی(هائی) کینایه

هوئی ناوانانی به هائی کینایه، چونکه ناسناویکی وهرگرتوووه ئه ویش به کارهاتنیه تی بو کهسی سی یه می تاکی نیّر(له زمانی عه ره بی)، وه پیشی ده گوتریّت هائی(الضمیر).

راناو له زاراوهی قورائه کان ناسراوه به هائی زیادهی به کارهاتوو بو کهسی سی یه می تاکی نیّر.

که ده لّین هائی زائیده، مه به ستمان هائی بنچینه نیه، واته: هائی ئه صلی ناگریته وه، وهك: ﴿لَیْن لَّمْ تَنْتَه یَكُنُوْحُ﴾، [شوعه را: 116]

که گوتمان واتای کهسی سی یه می تاکی نیّر ده دات، ئه وه ناگریته وه هائیك بو تاکی می هاتبیّت، وهك: ﴿إِلَیْهَا﴾ ئه وهش ناگریته وه که بو دووان(مثنی)، وهك: ﴿عَلَیْهِمَا﴾ یان ئه وهی بو کو به کارهاتوووه، وهك: ﴿إِلَیْهِمُ الْیَهَنَّ﴾

هائی کینایه به ناو(اسم) ده لکیّت، وهك: ﴿أَجَلِیَّ﴾ به کاریش(فعل) ده لکیّت، وهك: ﴿یُعَلِّمُهُ﴾ به پیتیش ده لکیّت، وهك: ﴿إِلَیْهِ﴾.

• هائی کینایه له بنچینه دا ضه ممه داره، وهك: (لَهُ).

• هائی کینایه که سره دار ده بیّت ئه گهر که سره ی له پیشدا هاتبوو.

• هائی کینایه که سره دار ده بیّت ئه گهر پیتی(ی)ی له پیشدا هاتبوو.

جگه له م دوو شوینه هائی کینایه ضه ممدار ده بیټ، له بهر کارکردن به بنچینه ی خوئی
 وهك له پړیوایه تی حه فصدا هاتووه له: ﴿وَمَا أَنَسِيهُ إِلَّا الشَّيْطَانُ﴾، [كه هف: 63] و
 ﴿بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ﴾، [فه تح: 10]

هه روهك پیښه وا حه مزه به م شیوه ده خوینیته وه: ﴿لَأَهْلُهُ أَكْثَرُ﴾، [طه: 10] و
 [قه صه ص: 29]

حاله ته کانی هائی کینایه

هائی کینایه له قورنایان پیروژ چوار باری ههیه، نهوانیش بریتین له:

1- بکهوئته نیوان دوو زهندهدار، واته: پېش و پاشی ساکین بیټ، وهک: {فِيهِ الْقُرْآنُ- وَعَاتَيْنَهُ الْإِنْجِيلَ- ءَاتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ}.
□

2- پېشی جووله و پاشی زهنده بیټ، وهک: {قَوْلُهُ الْحَقُّ- لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ- رَبِّهِ الْأَعْلَى}.

قارینه کان یهک دهنگن له سهر نه وهی که نابیت لهو دوو باره دا هائی کینایه به صیله بخویندریته وه، تا دوو زهنده به یه که وه کو نه بنه وه⁽¹⁾.

3- پېش هائکه زهندهدار بیټ و پاشی جووله، وهک: {وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ خُدُوهُ فَاعْتَلَوْهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ}.
کو دهنگی زانایان وله ناویشیاندا پېشه و ئیبن عامیری شامی له سهر نه وهیه که له شوینانه دا هائی کینایه به صیله ناخویندریته وه.

4- بکهوئته نیوان دوو جووله، وهک: ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾.

لهم باره دا هه موو قارینه کان پیتی (ه) یان لکاندووه به پیتی (و) ی گوتراو (لفظي) نه گهر ضه ممه دار بوو، ولکاندویانه به پیتی (ی) ی گوتراو نه گهر که سره دار بوو، ته نها له هه ندی باری تایبته نه بیت.

⁽¹⁾ ته نها شوینیک نه بیت، به ززی خویندویه تیه وه له ئیبنو کثیر که هائی کینایه ی به پیتی (و) ی لکاندووه پیتی (ت) ی دوی هائکه شی شه ده دار کردووه، وهک (تَلَّهَى)، له ﴿فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَّهَى﴾، [عه به سه: 10].

حوکمی

هائی کینایه لای ئیبن عامیری شامی

ئین عامیر هائی کینایه به صیله ده خوینیتته وه نه گهر بکه ویتته نیوان دوو جووله دار. جیاوازیه کان کورت کراوته وه له نیوان ئین عامیرو حه فص دا له بابته تی هائی کینایه بهم شیوه ی خواره وه:

1- ئین عامیر هائی کینایه به که سره و صیله ده خوینیتته وه به یه که له خویندنه وده کانی ئینو هیشام، خویندنه وه ی دووه می ئین هیشام که سره دارکردنی پیتی هائه بی صیله - نه وه یان پیش ده که ویت - له م وشانه دا:

أ- {يُودِّهِ إِلَيْكَ} به یه که وه، له [ئالی عیمران: 75] بهم شیوه یه: [يُودِّهِ إِلَيْكَ] یان لای هیشام: [يُودِّهِ إِلَيْكَ]

ب- {نُوتِّهِ مِنْهَا} له [ئالی عیمران: 145] و [شوری: 20] بهم شیوه یه: [نُوتِّهِ مِنْهَا] یان لای هیشام: [نُوتِّهِ مِنْهَا]

ت- {نُوتِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصِّلِهِ جَهَنَّمَ} [نساء: 115] بهم شیوه یه: [نُوتِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصِّلِهِ جَهَنَّمَ] یان لای هیشام: [نُوتِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصِّلِهِ جَهَنَّمَ]

ث- {وَيَتَّقْهُ فَأُولَٰئِكَ}، [نور: 52] له گهل تیبینی نه وه ی که ئین عامیر به که سره دارکردنی پیتی (ق) ده خوینیتته وه له م بابته به هه مان شیوه، وه که: {وَيَتَّقْهُ فَأُولَٰئِكَ}. یان لای هیشام: [وَيَتَّقْهُ فَأُولَٰئِكَ].

ج- ﴿فَالْقَهَّ إِلَيْهِمْ﴾، [نهمل: 28] بهم شیوهیه: ﴿فَالْقَهَّ إِلَيْهِمْ﴾⁽¹⁾. یان لای هیشام: [فَالْقَهَّ إِلَيْهِمْ]

2- ئیبن عامیر وشه کانی: ﴿أَرْجُهُ وَأَخَاهُ﴾، [ئه عراف: 111] و [شوعه را: 36] ده خویننیه وه به زیادکردنی هه مزه ی زه ننه دار پیش پیتی (ه) بهم شیوهیه: [أَرْجُهُ]، دواتر هه ردوو پراویه که جیاوازیان لا دروست بووه له سهر جووله ی پیتی (ه) ی کینایه، هیشام به ضه ممه ی پیتی (ه) ده خویننیه وه به صیله بهم شیوهیه: [أَرْجُهُ وَأَخَاهُ]، ئیبن زه کوان یش به که سهره ی پیتی (ه) ده خویننیه وه بی صیله بهم شیوهیه: [أَرْجُهُ وَأَخَاهُ].

3- ئیبن عامیر نایه تی: {وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَهَرَةً وَبَاطِنَةً}، [لقمان: 20] به گوړینی پیتی (ه) ی کینایه له وشه ی (نعمه) به پیتی (ت) ی به کارهاتو بو می مه نصب ده خویننیه وه (نعمه)، له گهل شاردنه وه (الاخفاء) له پیتی (ظ) ده رده که ویت.

4- ئیبن عامیر پیتی (ه) به که سره ده خویننیه وه له دوو شوین:

أ- نایه تی: {وَمَا أُنْسِنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ}، [کهف: 63] بهم شیوهیه: [وَمَا أُنْسِنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ].

ب- نایه تی: {وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ}، [فتح: 10] بهم شیوهیه:

[وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ]، لاوازکردنی پیتی (ل) ده رده که ویت

له وشه ی الله، چونکه که سره ی له پیشدا هاتوو.

⁽¹⁾ دريژکردنه وه ی صیله ی گه وره ده رده که ویت له باری نه وه ستاندا.

5- ئیبن عامیر پیتی (ه) به قه صر ده خویندنه وده واته: بی صیله له نایه تی: {وَيَحْلِدُ فِيهِ

مُهَانًا}، [فورقان: 69] بهم شیوه یه: [فیه مُهَانًا] .

6- ئیبن عامیر پیتی (ه) ی کینایه له نایه تی: ﴿وَإِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغَتْ

رِسَالَتُهُ﴾، [مائیده: 67] به که سره ی پیتی (ه) ی کینایه ده خویندنه وده له گه ل صیله

به پیتی (ی) ی گوتراو بهم شیوه یه: ﴿رِسَالَاتِهِ﴾⁽¹⁾.

7- ئیبن عامیر پیتی (ه) ی کینایه به که سره ده خویندنه وده له گه ل لکاندنې به پیتی (ی) ی

گوتراو، له نایه تی: {اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ}، [نه نعام: 124] بهم

شیوه یه: [رِسَالَتِهِ] ⁽²⁾.

8- ئیبن عامیر پیتی (ه) ی کینایه به ضمه مه ده خویندنه وده، له گه ل لکاندنې به پیتی (و) ی

گوتراو، له نایه تی: ﴿إِنَّ اللَّهَ بَلِّغُ أَمْرِهِ﴾، [طه لاق: 3]

بهم شیوه یه: [بَلِّغُ أَمْرِهِ] ⁽³⁾.

⁽¹⁾ ئیبنو عامر هم شوینه ی خویندنه وده به کو، واته: که سره دارکردنې پیتی: (ت) و (ه) و زیاده کردنې
ئه لیف له دوا ی پیتی (ل) له سره نه وده دروست ده بیټ که سره دارکردنې هائی کینایه به هو ی
که سره دارکردنې پیتی (ت).

⁽²⁾ ئیبنو عامر هم شوینه ی خویندنه وده به کو، واته: که سره دارکردنې پیتی (ت) و (ه) و زیاده کردنې
ئه لیف له دوا ی پیتی (ل) له سره نه وده دروست ده بیټ که سره دارکردنې هائی کینایه به هو ی که سره دار
کردنې پیتی (ت).

⁽³⁾ ئیبنو عامر هم شوینه ی خویندنه وده به ته نوینی پیتی (غ) و فته دارکردنې پیتی (ر) لیږده
پیویسته پیتی (ه) ی کینایه ضمه مه دار بکړیت، به هو ی فته دارکردنې پیتی (ر).

9- ئیبن عامیر هائی کینایه به ضمه ممه ده خوینیتته وه له گهل لکاندنی به پیتی (و) ی
گوتراو له نایه تی: {وَقِيلَ يَرْبِّ}، [زوخروف: 88] بهم شیوه: [وَقِيلَ] (1).

10- ئیبن عامیر هائی کینایه به ضمه ممه ده خوینیتته وه له گهل لکاندنی به پیتی (و) ی
گوتراو له نایه تی: {وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ}، [صف: 8] بهم شیوه:
[مُتِمُّ نُورِهِ] (2).

11- ئیبن عامیر هائی کینایه به که سره ده خوینیتته وه له گهل لکاندنی به پیتی (ی) ی
گوتراو له نایه تی: {أَذْنِي مِنْ ثُلْثِي اللَّيْلِ وَنَصْفَهُ}، [موزه میل: 20] بهم شیوه:
[وَنَصْفِهِ] (3).

12- ئیبن عامیر هائی کینایه به که سره ده خوینیتته وه له گهل لکاندنی به پیتی (ی) ی
گوتراو له نایه تی: {أَذْنِي مِنْ ثُلْثِي اللَّيْلِ وَنَصْفَهُ وَثُلْثُهُ}، [موزه میل: 20] بهم شیوه:
[وَنَصْفِهِ وَثُلْثِهِ] (4).

(1) ئیبنو عامر به فته تدارکردنی پیتی (ل) ده خوینیتته وه، دروست ده بیټ له سهر ئه مه
 ضمه ممه دارکردنی هائی کینایه به هوئی فته تدارکردنی پیتی (ل).

(2) ئیبنو عامر ئه م شوینه به تهنوینی ضمه ممی پیتی (م) و فته تی پیتی (ر) ده خوینیتته وه، دروست
 ده بیټ له سهر ئه مه ضمه ممه دارکردنی هائی کینایه به هوئی فته تدارکردنی پیتی (ر) و قه له و کردنی
 پیتی (ر) و ټیکه له کی شانیش دهرده که ویت.

(3) ئیبنو عامر ئه م شوینه به که سره دارکردنی پیتی (ف) و پیتی (ه) ده خوینیتته وه، دروست ده بیټ
 له سهر ئه مه که سره دارکردنی هائی کینایه به هوئی که سره ی پیتی (ف).

(4) ئیبنو عامر ئه م شوینه به که سره دارکردنی پیتی (ث) و پیتی (ه) ده خوینیتته وه، دروست ده بیټ
 له سهر ئه مه که سره دارکردنی هائی کینایه به هوئی که سره ی پیتی (ث) زهنه دارکردنی پیتی (ل)
 دهرده که ویت له وشه ی (ثلی).

هیشام نایه تی: {وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ}، [نومه پ: 17] به ضه ممه ده خوینیتته وه بی لکاندن، واته: وهك حه فص بهم شیوهیه: [وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ]

هیشام نایه تی: {خَيْرًا يَرَهُ} وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ
 { }، [زه لزه له: 7-8] به زه ننه ی پیتی (ه) ده خوینیتته وه له هه ردوو وشه دا بهم شیوهیه:
 [خَيْرًا يَرَهُ } وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ } بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
 الرَّحِيمِ] .

باسی دریژکړدنه وه و کورت کړدنه وه (باب المد والقصر)

بابه تی دریژکړدنه وه و کورت کړدنه وه له بابته ګرنگه کانی نه حکامی ته جویده، چونکه قورنای پیرۆز به دوو شت جیاکراوته وه له زمانی عه پره بی، نه ویش بریتین له: یه که م: مینګه (غونه) دوو هم: دریژکړدنه وه.

ره نګه بنچینه ی دریژکړدنه وه له م فهرموده وهر ګیرابیټ که پیشه و بوخاری (په حمه تی خودای له سهر بیټ) باسی کردووه له صه حیحه که ی خویدا له قه تاده (په زای خودای له سهر بیټ) ده ګیریتته وه که نه و پرسپاری له نه نه سی کوپی مالیک کردووه (په زای خودای له سهر بیټ) دهر باره ی خویندنه وه ی پیغه مبه ر(ﷺ) فهرموی: پیغه مبه ر(ﷺ) دریژکړدنه وه ی نه نجام دده له و شوینه ی که پیویستی به دریژکړدنه وه دهبو.

له ریوایه تیکی تر هاتووه که پیغه مبه ر(ﷺ) دریژکړدنه وه ی نه نجام دده به دهنګه که ی خو، وهر وها پیشه و سیوطی باسی کردووه له کتیبه که ی خو، به ناوی (الدر المنثور) و نه لبانی به راستی زانیوه که: پیاویک نایه تی: ﴿إِنَّمَا أَصَدَقْتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ﴾، [ته و به: 60] خویندنه وه بی دریژکړدنه وه، ئین مه سعود (په زای خودای له سهر بیټ) فهرموی: پیغه مبه ر(ﷺ) به م شیوازه نه یخویندو ته وه، پیاوه که ش وتی نه ی چون به سهرتانی ده خویندنه وه نه ی باوکی عبالرحمن؟ فهرموی: به م شیویه ده یخویندنه وه: ﴿إِنَّمَا أَصَدَقْتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ﴾. واته: به شیویه دریژکړدنه وه، مه به سستی ئین مه سعود واته: رازی نه بو که پیاوه که به بی دریژکړدنه وه نایه ته که بخوینیتته وه.

جیاوازی نیوان حه فص و ئیبن عامیر له بابه تی دریژکړدنه وه و کورنکړدنه وه له سهر ئهم خالانه ی خواره وه یه :

1- دریژکړدنه وه ی دروستی نه لکاو (المد الجائر المنفصل)

بریتیه له وه ی که پیتی دریژکړدنه وه بکه ویته کو تایی وشه و پیتی همزه ش بکه ویته سهره تایی نه و وشه ی که به دوايد ادیت، وهك: {إلا أن، قولوا آمنا، إنا أعطيناك}. ئیبن عامیری شامی ئهم ووشانه ده خوینیته وه به دریژکړدنه وه ی چوار جووله و نه لکاو ی دهکات به یهك دهنگ.

2- دریژکړدنه وه ی پیوستی لکاو (المد الواجب المتصل)

بریتیه له وه ی که له دوا ی پیتی دریژکړدنه وه همزه بیټ له یهك ووشه، وهك: {السماء، جاء، الملائكة، قروء}، ئیبن عامیری شامی ئهم ووشانه ده خوینیته وه به دریژکړدنه وه ی چوار جووله به یهك دهنگ.

دهرباره ی وهستان له سهر دریژکړدنه وه ی لکاو به همزه یه کی دهرچوو ئه وه هیشام چه ند خویندنه وه یه کی بو هیه ئه ووش له بابه تی: همزه باسی دهکین ان شاء الله.

بابه تی

گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو زه ننه داری پیښ خوی

(باب نقل حركة الهمزة الي الساكن الذي قبلها)

گواستنه وه له زمانی عه پره بیدا: به مانای گواستنه وه و گوړینی شتیك له شوینی خوی دیت.

گواستنه وه له زاراوه دا: بریتیه له گواستنه وهی جووله ی هه مزه ی پچراو بو هه مزه یه کی زه ننه داری پیښ خوی، له گهل لابرډنی پیته هه مزه که له بهر ئاسان کردن، نه وهش به کار هاتووه له زمانی هه ندی عه پره بدا.

ئین عامیر ته نها گواستنه وه له وشه دا ده کات، نه ویش وشه ی (لئیکه) له هه ر یه که له سوړه ته کانی شوعه پراو ص، ئین عامیر هه مزه لاده بات و جووله ی هه مزه که ده گوازیته وه بو پیته ی (ل) له سه ر نه وهش به و ده ست پی ده کات و لکاو ی ده کات به پیته ی (ل) فه ته دار، هه مزه ی نه لکاو ناخوینیته وه نه وهی ده که ویتته دوا ی پیته ی (ل) وه هیچ هه مزه یه کی لکاو بوونی نیه له پیښیدا.

پیته ی (ت) مه نصب ده کات و ده خوینیته وه به م شیوه یه: ﴿لَيْكَةَ﴾، به پیچه وانه ی حه فص که به و ده ست پیده کات - واته: به هه مزه ی لکاو ی فه ته دارو که سه ردار کردن پیته ی (ت) - . نه وهش له نایه تی: ﴿كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةَ الْمُرْسَلِينَ﴾، [شوعه را: 176] و ﴿وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ لَيْكَةَ أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ﴾، [ص: 13] .

ده رباره ی سوړه تی حیجر، نایه تی 78 و سوړه تی ق، نایه تی 14، نه وه ئین عامیری شامی لیړه دا وه که حه فص ده خوینیته وه، له سه ره تا دا هه مزه ی لکاو ده خوینیته وه به فه ته، به هو ی شوین ریڼوسه که ی (رسم المصحف) به م شیوه یه: ﴿الْأَيْكَةِ﴾.

باسی هه مزه

هه مزه به شیوهیه کی گشتی دوو جوړی ههیه:

✓ **یه کهم:** بوونی هه مزه له یه که وشه دا، جیاوازی نیه نهو هه مزه به تهنه بیټ یان به رانبر بیټ له گهل هه مزه ی تر، نه گهر هه مزه که به تهنه بیټ، ده بیټه هه مزه کی زه نننه دار یان جووله دار.

✓ **دووهم:** بوونی هه مزه له دوو وشه ی به دوا ی یه که هاتووه.

سهره تا باسی هه ندیک له نه حکامی هه مزو و چوڼیه تی نویسی ده که ین، نهو وش به شیوهیه کی گشتی ده بیټ، چونکه به شیک له وشه کان به شیوهیه کی تایبته نوسراوه ویناکراوه له موصحه فی عوسمانی.

هه مزه له سهره تای وشه

(الهمزة في أول الكلمة)

هه مزه له سهره تای وشه دا به نه لیف دنوسریت به په های، جیاوازی نیه ضه ممه یان فه تچه یان که سره دار بیټ، جیاوازی شی نیه نایه لکاو به پیټی زیاده یان بهو ده ست پی ده کات، وهک: [أیوب، أنزل، إذا، فلامه، لبامام، سأصرف]، تهنه نهوانه ی خواره وه جیاکراوته وه:

1- هه مزه نه گهر نه لیفی به دوا داهات نهو هه مزه که له سهره تای دیر دنوسریت، وهک: (ءادم).

2- ئەگەر هەمزە پرسیاری لەگەڵ هەمزە پچراوی فەتخەداربوو ئەو هەمزە یەكەم -كە هەمزە پرسیاریه- لەسەرەتای دێر دەنوسرێت، وهك: (أَنْذَرْتَهُمْ، أَنْتَ، أَقْرَرْتُمْ)، بەلام جیاکراوتەو وە وشە: (أُنْزِلَ)، [ص: 8] و وشە: (أُلْقِيَ)، [قەمەر: 25] لەسەر وینە خۆیان نەنوسراون، بەم شیوەیه: (أَنْزَلَ، أَلْقَى)، دەربارە و وشە سییەم کە وشە: (أُنْبِئُكُمْ)، [ئالی عیمران: 15] ئەوەیان بەپێی یاسای گشتی نوسراوە کە هەمزە ضەممەدار یان کەسەرەدار ئەگەر هەمزە پرسیاری لە پێش هات ئەو بە شیوەی جوولە هەمزە دوو دەنوسرێت، ئەگەر ضەممەدار بوو ئەو بە پیتی (و) دەنوسرێت، ئەگەر کەسەرەدار بوو ئەو لەسەر شیوەی نەبەرە ⁽¹⁾. دەنوسرێت.

3- وشە: (أَنْذَا) و وشە: (أَنْنَا) لەهەمو شوینیك لەقورئانی پیرۆز لەسەر شیوەی خۆی نەنوسراوە تەنها لەسی شوین نەبیئت، ئەویش وشە: (أَنْذَا)، [واقیعه: 47] و وشە: (أَنْنَا)، [نەمل: 67] و [صافات: 36] لەم سی شوینەدا ئەم دوو وشە کە لەپارێدو باس کران لەسەر بنچینهی خۆی نوسراوە -واته: لەسەر نەبەرە هەر وهك له بڕگه‌ی پێشوو باس کرا-.

4- وشە: (أَلَّه) کە پینچ جار دووبارە بۆتەو لە [نەمل: 60 تا 64] هەمزە لەم وشەیه لەسەر وینە خۆی نەنوسراوە.

(1) نەبەر: واتە نووسینی هەمزە بەم شیوەیه (د) وهك له وشە: (أَنْنَا)، (أَنْذَا).

هه مزه له ناوه راستی وشه⁽¹⁾ (الهمزة في وسط الكلمة)

ئەگەر هه مزه له ناوه راستی وشه دا بوو وه پیتی زهنه جگه له ئه لیف ی له پيشدا هات یان له سهر به شیک له پیتی زهنه بوو ئه وه ی له پيشیدا هاتوو له کاتی لکاندنې بهو پیتته ی دوا ی ئه وه له پینوسدا، ئه وه یان له سه ره تاي دیردا دنوسریت، وهك: [شطه، الظمان، یسءمون، وطءاً، یجءرون، شیءاً، بریءاً، مذءوماً، جُزءاً، سؤءة].

ئەگەر هه مزه ی ناوه راستی وشه وئو پیتته ی ده که ویتته پيش هه مزه که جووله دار بوون، یان هه مزه زهنه دار بوو له دوا ی هات پیتیکی جووله دار ئه وه به شیویهك دنوسریت که گونجاو بیت له گه ل جووله ی هه مزه که و جووله ی پيش هه مزه که به پیی هیزی جووله که، که سره به هیز تره له ضه ممه، ضه ممه ش به هیز تره له فته تچه، وه فته تچه ش به هیز تره له زهنه، (ئەگەر حیسابی ئه وه ی بو بکریت که زهنه وهك جووله وایه) له بهر ئه م هو یه هه مزه شوین که و ته ی جووله ی پيش خو ی ده بیت له کاتی نوسیندا.

ئەگەر هه مزه ی ناوه راستی وشه جووله دار بوو وه پیتی پيش هه مزه ش به هه مان شیوه جووله دار بوو یان ئه لیف بوو به م شیوه دنوسریت:

1- ئەگەر یه کیکیان که سره دار بوو ئه وه هه مزه له سهر شیوه ی پیتی (ی) دنوسریت: (کرسې) یان (نبرة)، وهك: [أَنْبَهُم، سَلُّوا، یَنْسَن]، ته نها ئەگەر پيش

(1) بوونی هه مزه له ناوه راست: یان له بنچینه ی وشه که یه وهك له وشه کانی ("سأل، ورؤف، ومسألة") یان په یداکراوه ئه وه ش ئەگەر له کو تایی و لکاو به پاناو بوو، یان نیشانه ی ته ئیسی هه بوو یان نیشانه ی دووان یان کو ی پییوه بوو یان ئه لیفی نوندار ی مه نصبو بوو، (مصطفی موحه ممه دی غه لایینی، جامیعی وانه کانی زمانی عه ره بی)، (به یروت، چاپخانه ی عه صریه، 1414ک)، لا 285.

هه مزه که یان دواى هه مزه که پیتی (ی) بوو ئه وه له و کاته له سه ر شیوه ی پیتی (ی) نانوسریت تا دوو پیتی (ی) به یه که وه کو نه بیته وه، وهك: [خاسین، متکین].

2- ئه گهر یه کیکیان ضه ممه دار بوو، ئه وى تریان که سره دار نه بوو ئه وه هه مزه به شیوه ی پیتی (و) دهنوسریت، وهك: [یذر وکم، والمؤتفکه]، ته نها ئه گهر پیش هه مزه که یان دواى هه مزه که پیتی (و) بوو ئه وه له و کاته له سه ر شیوه ی پیتی (و) نانوسریت تا دوو پیتی (و) به یه که وه کو نه بیته وه، وهك: [یوده، یوسا].

3- ئه گهر هه مزه فه تحه دار بوو ئه وى له پیش هه مزه که ش به هه مان شیوه فه تحه دار بوو، ئه وه له سه ر شیوه ی ئه لیف دهنوسریت، وهك: [سأل، رآه]، ته نها ئه گهر پیش هه مزه که یان دواى هه مزه که ئه لیف بوو ئه وه له و کاته له سه ر شیوه ی ئه لیف نانوسریت تا دوو ئه لیف به یه که وه کو نه بیته وه، وهك: [شنان]

هه مزه له کوټایي وشه (الهمزة في آخر الكلمة)

هه مزه له کوټایي وشه له سهه شیوهی پیتیک دهنوسریټ که گونجاو بیت له گهل جوولهی پیښ خوئی بهم شیوهی خواره وه:

1- نه گهر هه مزه پیښی فته دار بوو، نه وه له سهه شیوهی ئه لیف دهنوسریټ، وهك: [دَرَأَ] .

2- نه گهر هه مزه پیښی ضه ممه دار بوو نه وه له سهه شیوهی پیتی (و) دهنوسریټ، وهك: [إِنْ امرؤًا] .

3- نه گهر هه مزه پیښی كه سهه دار بوو، نه وه له سهه شیوهی پیتی (ی) دهنوسریټ، وهك: [وهیئ، امرئ] .

4- نه گهر هه مزه پیښی زهنه دار، بوو نه وه له سهه دیر دهنوسریټ، وهك: [المزء، ملء، الخبء] .

5- نه گهر پیښ هه مزه که یان دواى هه مزه که ئه لیف بوو، نه وه له سهه شیوهی ئه لیف نانوسریټ تاوه کو دوو ئه لیف به یه که وه کو نه بیته وه، وهك: [جاء] .

بروانه پاشکوی ژماره (1) له کوټایي بنچینه کان

تیبینی:

له رابردو و گوتمان نه و یاسایانه گشتیان، پینوسی قورئان تایبه تمه ندیه کی خوئی هیه
جیا کراوته وه له لایه ن په روه ردگار وه بړوانه - خودای گه وره بتپاریزیت - وه بیر بکهره وه
له نایه تی: {لتنوء بالعصبة}، [قه صه ص: 76] له سهر شیوه ی ئه لیف نوسراوه بهم
شیوه یه: (لتنوء).

بابه تی هه مزه ی تاک

(باب الهمز المفرد)

بریتیه لهو هه مزه ی که هاووینه ی خو ی له گه لیدا نه بیټ، ئه وده ش یان زهنه دار ده بیټ یان جووله دار، پیښه وا ئیبن عامیری شامی هاوړایه له گه ل پیښه وا حه فص لهو بابته دا، ته نها له چه ند شوینیکی دیاری کراو نه بیټ که به م شیوه ی خواره ویه:

وشه تایه ته کانی ئیبن عامیر له بابته تی هه مزه ی تاک

(الفاظ خاصة لابن عامير في باب الهمز المفرد)

1- ئیبن عامیر هه مزه ده گوړیټ به ئه لیف له وشه کانی: ﴿يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ﴾، [که هف: 94] و [ئه نبیاء: 96]، به م شیوه یه: ﴿يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ﴾.

2- ئیبن عامیر هه مزه ده گوړیټ به پیتی (و) له وشه ی: {مُوصَدَّةٌ}، [به له د: 20] و [هه مزه: 8]، به م شیوه یه: {مُوصَدَّةٌ}.

3- ئیبن عامیر هه مزه ده گوړیټ به ئه لیف له باری وهستان و نه وه ستاندا له وشه ی: {سَأَلَ}، [مه عارج: 1] به م شیوه ده خوینیټه وه: {سَأَلَ}.

تیبینی:

ته نها له فیعلی ﴿سَأَلَ﴾ ی سوړه تی مه عارج هه مزه که ی به م شیوه گوړدراوه: ﴿سَأَلَ﴾، به لام ئه وانی تر وهك: ﴿سُئِلَ﴾ گوړانی تیډا نیه.

4- ئیبن عامیر همزه‌ی وشه‌ی: (كُفُوا)، [ئیخلاص: 4] بهم شیوه ده‌خوینیته‌وه: {كُفُوا}.

5- ئیبن عامیر همزه‌ی وشه‌ی: (هَزُوا)، له‌هرشوینیک هاتیبت بهم شیوه ده‌خوینیته‌وه: {هَزُوا}.

6- ئیبن عامیر همزه‌ی لاده‌بات له‌وشه‌ی: (يُضَاهُونَ)، له‌ئایه‌تی: {يُضَاهُونَ} قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ، [ته‌وبه: 30]، ئەم وشه به‌ضه‌ممه‌ی پیتی (ه) ده‌خوینیته‌وه به‌بی همزه بهم شیوه‌یه: {يُضَاهُونَ} (1).

7- ئیبن عامیر ئایه‌تی: {وَأَخْرُوتَ مُرْجُونَ لِأَمْرِ اللَّهِ}، [ته‌وبه: 106]، به زیاده‌ی همزه‌ی مه‌ضمومه ده‌خوینیته‌وه له‌دوای پیتی (ج) که پیتی (و) ی درێژکراوی به‌دوای هاتیبت بهم شیوه‌یه: (مُرْجُونَ).

(1) پای جمهوی قاریئه‌کان له‌سه‌ر ئه‌وه‌یه که وشه‌ی (يُضَاهُونَ)، به‌بی همزه بخویندريته‌وه، واته: پیتی (ه) ته‌نها ضه‌ممه‌ی له‌سه‌ر بیټ، بنچینه‌ی ئەم وشه (ضاه‌ی) یه، به‌لام پیتی ئه‌لیف گواستراوته‌وه بو پیتی (ی) و دواتر لابردراوه له پیناو پیتی (و) واپیډه‌چیت که ئه‌وه‌ش خویندنه‌وه‌یه که بیټ له وشه‌ی (ضاه‌ی) ئەم وشه‌یه وهرنه‌گیراوه له‌وته‌ی عه‌ره‌بییدا که ده‌لین: (امراة ضه‌یاء) چونکه پیتی (ی) بنچینه‌ی خو‌یه‌تی و پیتی همزه‌که‌ش زیاده‌یه، وناکریت پیتی (ی) زیاده‌بیټ، چونکه له‌رسته‌که‌دا وشه‌ی (فعیل) ی فه‌تعه‌داری فائی تیډا نیه. (عبدالله عه‌که‌بری - إملاء ما مَنَّ به الرحمن من وجوه الإعراب والقراءات - (به‌یروت، چاپخانه‌ی زانستی، ب2، 1389ک) لا14.

8- ئیبن عامیر نایه تی: {تُرَجِي مَنْ تَشَاءُ}، [ئه حزاب: 51]، به زیاده ی هه مزه ی

مه مضمومه ده خوینیتته وه له دوا ی پیتی (ج) له بری پیتی (ی) بهم شیوه یه: {تُرَجِي}.

9- ئیبن زه کوان وشه ی: {الْبَرِيَّةُ}، [به یینه: 6-7]، به هه مزه ده خوینیتته وه،

وه در یژکردنه وه ی لکا ویش ده رده که ویت، بهم شیوه یه: {الْبَرِيَّةُ}.

10- ئیبن زه کوان وشه ی: {مِنْسَأَتُهُ}، [سه بهه: 14]، به زه ننه ی هه مزه ده خوینیتته وه،

بهم شیوه یه: {مِنْسَأَتُهُ}.

بابه تی

دوو هه مزه له یهك وشه دا

(باب الهمزتن من كلمة واحدة)

نه گهر دوو هه مزه له یهك وشه دا كوښتته وه، هه مزه ی یه كه م ده بیته هه مزه ی پرسپاری وپیویسته بهرده وام فته تدهاریت، نه م جوړه هه مزه ده خویندریتته وه لای گشت قورانه کان و هه مزه ی دووهم یان ضه ممه دار ده بیته یان فته تدهار یان كه سره دار.

مه زه بی پی شه وای ئیبن ده کوان هاوتایه له گهل پی شه وای حه فص له م بابته، ته نها له هه ندیک جیاکاری دیاری کراو نه بیته كه دواتر ئاگاداری ده دین دهربارهی نه م باسه، دهربارهی پی شه وای هیشام دریتزی هیه له م باسه دا به م شیوه یه:

هیشام دوو خویندنه وهی هیه نه گهر هه مزه ی دووهم فته تدهار بوو - واته: هه ردوو هه مزه كه فته تدهار یان له سه ر بوو -

أ- ئاسان خویندنه وهی هه مزه ی دووهم له دوو هه مزه كه له گهل ئیدخال، نه وه یان پیش ده كه ویت له خویندنه وه دا.

ب- خویندنه وهی هه مزه ی دووهم له گهل ئیدخال .

ئیدخال: مه به ست له ئیدخال جیگیرکردنی ئه لیفیكه له نیوان نه و دوو هه مزه ی یه كه له دوا ی یه كه دین - به نه ندازه ی دوو جووله دریتزه کریته وه - دهرپرینی ده بیته هه مزه یه کی خویندراوه، ئه لیف و هه مزه له نیوان خویندنه وه نه خویندنه وه، نه وه یان پیش ده كه ویت له گوتندا، یان دهرپرین به هه مزه یه کی خویندراوه دواتر ئه لیف ئینجا هه مزه ی خویندراوه، وهك: [ءَأَنْذَرْتَهُمْ، ءَأَلِدُ]

ئه گهر هه مزه ی دووهم که سره دار یان ضه ممه دار بوو، ئه ودهش به هه مان شیوه دوو خویندنه وده ی بۆ هه یه:

أ- خویندنه وده ی هه مزه ی دووهم له گه ل ئیدخال، ئه وده یان پیش ده که ویت له خویندنه وده دا.

ب- خویندنه وده ی هه مزه ی دووهم بی ئیدخال، وهك حه فص.

ده رباره ی هه مزه ی که سره دار، وهك: [أَبْنَا، أُمَّةً] هه مزه ی دووهم ده خویندنیته وه له گه ل ئیدخال و بی ئیدخال، وه ئه گهر هه مزه ی دووهم ضه ممه دار بوو ئه ودهش وهك: {قُلْ أُوْنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَٰلِكُمْ}، [ئالی عیمران: 15] وه {أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا}، [صاد: 8] وه {أَلْقَى الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا}، [قه مه پ: 25] شوینی چواره می نیه له قورئانی پیروژ، ئه وه هه مزه ی دووهم ده خویندنیته وه له گه ل ئیدخال و بی ئیدخال.

وهه روا خویندنه وده ی سییه میشی هه یه له دوو شوین:

❖ **یه که م:** له سوږه تی صاد: {أَنْزَلَ}.

❖ **دووهم:** سوږه تی قه مه پ: {أَلْقَى}.

به شیوه یه كه خویندنه وده ی سییه م بریتیه له ئاسان خویندنه وده ی هه مزه ی دووهم له گه ل ئیدخال.

هه روا هیشام ته نها یه كه خویندنه وده ی هه یه ئه ویش خویندنه وده ی هه مزو ئیدخاله له حه وت شوین به م شیوه یه:

◀ وشه‌ی: (أَبْنَا)، [ئه‌عرف: 113] بهم شیوه‌یه: {وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا أَبْنَا لَنَا لِأَجْرًا} (1). وشه‌ی: (أَعِذَا)، [مه‌ریه‌م: 66] و [نه‌مل: 67] و [واقیعه: 47] بهم شیوه‌یه: {أَعِذَا مَا مُمْتُ} (2). وشه‌ی: (أَبْنِ)، [شوعه‌پا: 41] بهم شیوه‌یه: {أَبْنِ لَنَا لِأَجْرًا}.

◀ وشه‌ی: (أَعِنَّا)، [صافات: 52] بهم شیوه‌یه: {يَقُولُ أَعِنَّا لِمَنْ أَلْمُصَدِّقِينَ}.

◀ وشه‌ی: (أَبْفَا)، [صافات: 86] بهم شیوه‌یه: {أَبْفَا عَالِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ}.

◀ وشه‌ی: (أَعِنَّا)، [په‌عد: 5] و [ئیسراء: 49+98] و [مؤمنون: 82] و [سه‌جده: 10] و [صافات: 16+53] و [واقیعه: 47] و [نازیعات: 10] بهم شیوه‌یه: {يَقُولُونَ أَعِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ}.

◀ وشه‌ی: (أَبْنَكُمْ)، [ئه‌عرف: 81] بهم شیوه‌یه: {أَبْنَكُمْ لَتَأْتُونَ آلَ الرَّجَالِ} و [فوصیله‌ت: 9] بهم شیوه‌یه: {قُلْ أَبْنَكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي}، هیشام له‌م بابه‌ته‌دا له‌سوږه‌تی فوصیله‌ت به‌تایبه‌تی خویندنه‌وه‌یه‌کی تری هه‌یه ئه‌ویش: ئاسان خویندنه‌وه‌ی هه‌مزهی دووهم و ئیدخال، ئه‌وه‌شیان پی‌ش ده‌که‌و‌یت له‌خویندنه‌وه‌دا.

(1) ئه‌م بابه‌ته ئیبنو عامری شامی هه‌مزهی پرسپاری بو‌ زیاد کردووه به پی‌چه‌وانه‌ی حه‌فص چونکه ئه‌و به ئیخبار واتا به‌یه‌ک هه‌مزه ده‌خوینیته‌وه.

(2) ئیبنو عامر وشه‌ی (مُت) به ضمه‌ممه‌ی پیتی (م) (مُت) ده‌خوینیته‌وه.

ناگدار کردنه وه

به شیک لهو حهوت وشانه ی رابردوو په یوه ستن به پرسپاری دووباره، هر بویه له بابه تی: پرسپاری دووباره باسی ده کهین ان شاء الله.

تیبینی (1)

1- ئین ده کوان ئایه تی: {أَذَا مَا مُتُّ} ⁽¹⁾ [مهریه م: 66] به دوو شیوه ده خوینیتته وه:

✓ **یه که م:** به یه که همزه ی که سره دار به ئیخبار به م شیوه یه: {إِذَا مَا مُتُّ}.

✓ **دووه م:** به دوو همزه یه که میان فته دارو دووه میان که سهر دار له سهر پرسپاری، وه که حه فص به م شیوه یه: {أَذَا مَا مُتُّ}.

دهرباره ی هیشام ئه وه همزه به پرسپاری ده خوینیتته وه له گه ل ئیدخال به ئلیف (ئه وه ش باس کرا له برگه ی پيشوو).

ئین ده کوان ئایه تی: {ءَأَعَجَمْتُ}، [فوصیله ت: 44] به ئاسان کردنی همزه ی دووه م ده خوینیتته وه - وه که حه فص - به لام هیشام همزه ی پرسپاری لاده بات به لکو ته نها به یه که همزه ده خوینیتته وه به م شیوه یه: {أَعَجَمْتُ}.

2- ئین عامیر همزه ی پرسپاری زیاد ده کات له سهر وشه ی: {أَذْهَبْتُم} [ئه حقاف: 20]

به لام ئین ده کوان هه ردوو همزه ده خوینیتته وه به م شیوه یه: {أَذْهَبْتُم طِبَّتْكُمْ}

فِي حَيَاتِكُمْ، وه هیشام به پیی یاسای خو ی دوو خویندنه وه ی بو هیه:

✓ **یه که م:** ئاسان خویندنه وه ی همزه.

⁽¹⁾ ئینو عامر وشه ی (مت) به ضمه می پیتی (م) ده خوینیتته وه.

✓ دووهم: خویندنه وهی هه مزه.

هه ردوو خویندنه وه کهش ئیدخالی تیدایه به ئه لیف بهم شیوهیه: {أَأَذْهَبْتُمْ} یان {أَأَذْهَبْتُمْ}.

3- ئیبن عامیر هه مزه ی پرسیاری زیاد ده کات له سه ر وشه ی: (أَنْ) له ئایه تی: (أَنْ كَانَ ذَا

مَالٍ وَبَنِينَ)، [قه له م: 14] ئیبن عامیر به هه ردوو راویه که یه وه، هه مزه ی دووهم به ئاسان ده خویننه وه، وهیشام ته نها ئه لیف زیاد ده کات بهم شیوهیه ده خویننه وه: (أَأَنْ)، به لام ئیبن ده کوان بهم شیوهیه ده خویننه وه: (أَأَنْ).

تیبینی (2)

نابیت ئه لیف بخریته نیوان دوو هه مزه له م وشانه ی خواره وه:

◀ قه ده غیه خستنه ئه لیف له نیوان دوو هه مزه لای ئیبن عامیر و راویه کانی

له وشه ی: (ءَأَمَنْتُمْ) ⁽¹⁾ [ئه عراف: 123] و [طه: 71] وه ئایه تی: {قَالَ

ءَأَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ}، [شوعه را: 49] چونکه بنچینه ی ئه م وشه

بریتیه له (ءَأَمَنْتُمْ) واته: بوونی سی هه مزه، یه که م و دووهم فه ته دارن هه مزه ی سییه م زه ننه داره گوږدراوه به ئه لیف ئه ویش فائی وشه که یه، ئیبن عامیر هه مزه ی یه که م ده خویننه وه هه مزه ی دووهمیش ئاسان ده کات هه مزه ی سییه میش ده گوږیت، وه قه ده غیه وه کو باسما ن کرد خستنه ئه لیف له نیوان هه مزه کان، هوکاره که شی تاوه کو وشه که ناچیته باری بوونی چوار ئه لیف، یه که میان

⁽¹⁾ ئیبنو عامر ئه م وشه به هه مزه ی پرسیاری ده خویننه وه، به پیچه وانیه حه فص چونکه ئه وه هه مزه ی پرسیاری لاده بات وه هه مزه ی دووهم ده هیلنه وه وه هه مزه ی سییه م ده گوږیت به ئه لیف.

هه مزه ی پرسپاری بیټ، دووهمیان ئه لیف بیټ، سییه میان هه مزه ی چپراو بیټ،
چواره میان گوږدراو بیټ له بری هه مزه ی زه ننه دار، ئه وده ش ده بیټه زیده پړوی
له دریژکړدنه وده و ده رچوون له وته ی عه رېب.

➤ ئیدخال قه ده غه یه لای ئیبن عامیر له وشه ی: (ءَالِهْتُنَا) له ئایه تی: {وَقَالُواْ

ءَالِهْتُنَا خَيْرٌ اَمَّ هُوَ}، [زوخروف: 58] له م وشه دا سی هه مزه کوږته وده،
یه که میان هه مزه ی پرسپاریه، دووهمیان فته داره، سییه میان زه ننه داره
گوږدراو به ئه لیف ئه ویش فائی وشه که یه، ئه وده یان وده کو وشه ی پیښو له پړوی
حوکمه وده، واته: یه که میان ده خویند ریټه وده دووهمیان ئاسان ده کریټ سییه میان
ده گوږد ریټ به م شیوه یه: (ءَالِهْتُنَا).

بابه تی پرسیاری دووباره

(فصل فی الاستفهام المکرر)

پرسیاری دووباره له قورناني پيروز له یازده شويندا هاتووه، له نو سوږهت بهم شیوهی خواره ویه:

1- ﴿وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا أَلَمْ يَخْلُقْ جَدِيدًا﴾، [په عد: 5] ئیبن عامیر بهم شیوهیه دهیخوینیته وه: {وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ إِذَا كُنَّا تُرَابًا أَلَمْ يَخْلُقْ جَدِيدًا}.

ئین نه کوان بهم شیوهیه دهیخوینیته وه: {وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ إِذَا كُنَّا تُرَابًا أَلَمْ يَخْلُقْ جَدِيدًا}.

2- ﴿وَقَالُوا أَءِذَا كُنَّا عِظْمًا وَرُفَّتًا أَلَمْ نَكُنْ لَمْبَعُوثُونَ خَلَقًا جَدِيدًا﴾، [نيسراء: 49]

3- ﴿وَقَالُوا أَءِذَا كُنَّا عِظْمًا وَرُفَّتًا أَلَمْ نَكُنْ لَمْبَعُوثُونَ خَلَقًا جَدِيدًا﴾، [نيسراء: 98]

4- ﴿قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَلَمْ نَكُنْ لَمْبَعُوثُونَ﴾، [مؤمنون: 82] ئیبن عامیر پیتی (م) ضه ممه دار دهکات له وشه ی: (متنا) .

5- ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا وَعَابًا أَؤْتَانَا أَنْ نَمُخَّرَ جُودًا﴾، [نمل: 67] (1).

(1) ئیبن عامیری شامی پیتی (ن) زیاد دهکات له سهر وشه ی دووهم، نهو کات به هه مزه ی که سهره دار دهیخوینیته وه له گه ل فته ته دار کردنی پیتی (ن) ی شه ده دار له دوا ی نهو پاشان پیتی (ن) ی فته ته داری ناسانکراو.

هیشام بهم شیوه دهیخوینیته وه: ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَأِذَا كُنَّا تُرَابًا
وَعَابَاؤُنَا إِنَّا لَمُخْرَجُونَ﴾.

ئین نه کوان بهم شیوه دهیخوینیته وه: ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَأِذَا كُنَّا تُرَابًا
وَعَابَاؤُنَا إِنَّا لَمُخْرَجُونَ﴾.

6- ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَأَتُونَ الْفَحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ
﴿٢٨﴾ أَأَنْتُمْ لَأَتُونَ الرِّجَالَ﴾، [مه نه بوت: 28 و 29].

7- ﴿وَقَالُوا أَأِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَأَنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾، [سه جده: 10].

8- ﴿أَأِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَأَنَّا لَمَبْعُوثُونَ﴾، [صافات: 16] ئین عامیر پییتی (م)
ضه ممه دار ده کات له وشه ی: (متنا).

9- ﴿أَأِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَأَنَّا لَمَدِينُونَ﴾، [صافات: 53] ئین عامیر پییتی (م)
ضه ممه دار ده کات له وشه ی: (متنا).

10- ﴿أَأِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَأَنَّا لَمَدِينُونَ﴾، [واقیعه: 47] ئین عامیر پییتی (م)
ضه ممه دار ده کات له وشه ی: (متنا).

هیشام بهم شیوه دهیخوینیته وه: ﴿وَكَاؤُوا يَقُولُونَ أَأِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظْمًا أَأَنَّا لَمَبْعُوثُونَ﴾.

ئین زه کوان بهم شیوه دهیخوینیتته وه: {وَكَانُوا يَقُولُونَ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَأَنَّا لَمَبْعُوثُونَ}، -واته: خویندنه وهی هه مزه کان له لا ئین زه کوان وه کو خویندنه وهی حه فسه-.

11- ﴿يَقُولُونَ أَأَنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ أَإِذَا كُنَّا عِظْمًا نَّخِرَةً﴾، [نازیعات: 10 و 11]
هیشام بهم شیوه دهیخوینیتته وه: {يَقُولُونَ أَأَنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ
﴿١٠﴾ إِذَا كُنَّا عِظْمًا نَّخِرَةً}.

ئین زه کوان بهم شیوه دهیخوینیتته وه: {يَقُولُونَ أَأَنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ
﴿١٠﴾ إِذَا كُنَّا عِظْمًا نَّخِرَةً}.

مه زهه بی

ئین عامیر دهرباره ی پرسپاری دووباره

ئین عامیر به خه بهر ده خویننیتته وه له وشه ی یه که م و پرسپاریش له وشه ی دووهم له گشت نه و شوینانه ی رابردو که باس کران، ته نه اسی شوین نه بیته نه وانیش هر یه که له سوپرده ته کانی (نامل) و (نازیعات) نه بی، ئین عامیر به پرسپاری ده خویننیتته وه له وشه ی یه که م و به خه بهری ده خویننیتته وه له وشه ی دووهم.

شوینی سییه م له سوپرده تی (واقعیه) یه نه ویش به پرسپاری ده خویننیتته وه له یه که م و دووهم.

مهنه جی ئین عامیرو راویه کانی له و وشه یه ی که پرسپاری تیدایه بریتیه له خویندنه وه ی هه مزه ی دووهم، به لام هیشام به ته نه ا به ئیدخال ده خویننیتته وه⁽¹⁾. واتا هیشام ده خویننیتته وه ئیدخالیش ده کات به لام ئین نه کوان ته نه ا ده خویننیتته وه بی ئیدخال.

⁽¹⁾ خویندنه وه ی هیشام بریتیه له ئیدخال و خویندنه وه، له ژیر برکه کانی هه وتی رابردو و باس کرا، نه وه ی که جیا کراوه له یاسای گشتی.

بابه تی

وه ستانی هیشام له سهر هه مزه ی کۆتایی

(باب وقف هشام على الألفاظ التي فيها همز متطرف)

گومان له وه دانیه که هه مزه سهنگی ههیه له کاتی دهربرینا، هه بویه عه پهب به چه ند
په گایه که خویان نه جات داوه تیدا، دانی له ئه رجوزه ی خویدا ده فهرمویت: (1).

والهمز فيه كلفة وتعيب	لأنه حرف شديد صعب
يخرجه الناطق باجتهاد	من صدره وقوة اعتماد
يعيبه الكلفة والنطع	إن هو كالسعلة والتهوع
لذاك فيه النقل والتسهيل	بالجعل بين بين والتبديل
والهمز والنبر هما	لقبان لواحد بذاك يعلمان
وقال أهل العلم بالحروف	النبر تعبير عن التخفيف

جوړه کانی پزگار بوون و ئه و گوړانکار یانه ی که به سهر هه مزه دادیت له قورنای پیرۆز
له م خالانه ی خواره وه خراونه ته پروو:

✓ **ناسان خویندنه وه (التسهيل):** بریتیه له دهربرینی هه مزه له نیوان هه مه زه و پییتی
دریژکردنه وه له په گه زی جووله ی خوی وهک: (البارئ).

✓ **گوړین (الابدال):** واته: گوړینی هه مزه به پییتی په گه زی جووله ی پییش خوی
وهک: (یأتی).

(1) ئه بو عه مر عوسمانی دانی: (الأرجوزة المنبهة على أسماء القراء والرواة وأصول القراءات وعقد الديانات بالتجويد والدلالات)، (رياض، چاپخانه ی موغنی بۆ یلاؤکردنه وه چاپه مه نی، 1420 ک).

✓ **گواستنه وه (النقل):** واته: گواستنه وهی جوولهی ههمزه ی پچراو بۆ زهننه ی پیش خوی له گهل لابردنی ههمزه وهك: (ملء).

لابردن (الحذف): بریتیه له دهرنه برینی ههمزه به گشتی به پیی مهرجه کانی خوی وهك: (تطوها).

پیشه و هیشام تایبه تمه ندی هیه⁽¹⁾. تنها به ههمزه ی کوتای⁽²⁾. ههمزه كه ئاسان ده کړیت⁽¹⁾. له وشه ی وه ستاو له سه ری⁽²⁾.

⁽¹⁾ پیشه و ههمزه به ته وای ها و پای له گهل پیشه و هیشام له بابتهی وه ستان (الوقف) له سه ر ههمزه ی کوتای، تنها له پینج وشه دا نه بیټ كه ئه مانه ن: {دري}، [نور: 35]، ههمزه ئه م وشه به ههمزه ده خویننه وه هر بویه به سی خویندنه وه له سه ری ده وستیت. وشه ی دووهم: {جزاء}، [كهف: 88]. ههمزه وهك هفص به نه صبه ی ته نوین ده خویننه وه، ههمزه ش له باری وه ستان به ئاسان كردنی ههمزه و دريژ كردنه وه دوو جووله به لام هیشام به مه رفوعی ده خویننه وه، وله باری وه ستاندا ده يكاته پینجی شیوه قیاسه كه (خمسه القیاس)، وشه ی سییه م: {ترجي}، [ئه حزب: 51]. هیشام ئه و وشه به ههمزه ده خویننه وه هر بویه به چوار خویندنه وه له سه ری ده وه ستیت به كرداری، به لام ههمزه وهك هفص ده خویننه وه. وشه ی چوارهم: زهننه دار كردنی ههمزه یه لای ههمزه له وشه ی {ومكر السیء}. بابته ی یه كه م له ئایه تی: [فاطر: 43]. ههمزه له سه ری ده وه ستیت به گوړینی به پیتی (ی) به پیچه وانه ی هیشام، چونكه ئه و وهك هفص ده خویننه وه - واته: به كه سه ر- هیشام له سه ری ده وه ستیت به سی خویندنه وه ی كرداری. وشه ی پینجه م: {زكريا}، له هر شوینك هات له قورنای پروژ، هیشام ئه م وشه به ههمزه ده خویننه وه به م شیوه یه (زكرياء)، به پیچه وانه ی ههمزه، چونكه ئه و بی ههمزه ده خویننه وه وهك هفص، هر بویه هیشام له سه ری ده وه ستیت به سی خویندنه وه ئه گه ر فه تحه دار بوو وه به پینج خویندنه وه ئه گه ر ضه ممه دار بوو، ده رباره ی بنچینه ی ده ركراو بریتیه له: ئه ندازه ی مه ديك له باری وه ستاندا وهكو وشه ی (السماء)، شه ش جووله دريژ ده کړیت وه به یه كه له خویندنه وه كان لای ههمزه وه چوار جووله دريژ ده کړیت وه لای هیشام.

⁽²⁾ له باری وه ستاندا ههمزه ته خفیف ده کړیت چونكه ههمزه مو عړه به وازی لیږدن له باری وه ستاندا هر وهك چو ن ئی عراب (واته جووله ی پیته كه) وازی لیږده یږدن له باری وه ستاندا.

همزه ی کوټایی له باری وهستان له سهری ده بیټ ته نها زهنه دار بیټ، چونکه نه گهر
 جووله دار بوو له باری نه وهستاندا نه وه له باری وهستان پیویسته زهنه دار بکریټ.
 هیشام له باری وهستاندا: له سهر همزه ی کوټایی دوو خویندنه وه ی
 هه یه: خویندنه وه یه کیان قیاسی و خویندنه وه که ی تریان رهنووسی (وهستانی ره سمی).

(1) مه به ست له ته سهیل: واته: گوړانکاری رها جیاوازی شی نیه گوړین بیټ یان ئاسان خویندنه وه
 بیټ یان لابرډن بیټ یان گواستنه وه بیټ.

(2) هیشام همزه ناخوینټه وه به رها له باری وهستاندا.

وہستانی قیاسی یان (وہستانی ته صریفی)

وہستانی قیاسی بریتیه له ئاسان خویندنه وهی ههمزه -مه به ست له ئاسان خویندنه وه گورانکاری په هایه - به پیی یاسای نوسینه وهی ههمزه هر وه زانیانی زمان و رسم و ئیملا باسیان کردوه، به واتایه کی تر ههمزه به ئاسان ده خویندنه وه به پیی یاسای گشتی.

تیبینی: له قیاسدا درچوون نیه له ئاسان خویندنه وهی ئه وه ههمزه ی به شیوهی ئه لیف نوسراوه، له پیانو ئه وهی که ههمزه له سهر شیوهی ئه لیف نوسراوه یه کسان بووه له باری ئاسان خویندنه وهی شیوهی عوسمانی، ئه وهش درناچیت له وړه ی که گوردراره به ئه لیف وه: (اقرأ، یشأ)، له زوربه ی کاتدا.

وہستانی له سهر رسمي قورنات:

وہستان له سهر رسمي قورنات بریتیه له په یوه ست کردنی راوی به رسمي موصحه فی عوسمانی له باری ئاسان خویندنه وهی ههمزه. -مه به ست به ئاسان خویندنه وه گورانکاری په هایه - وههروها به ئاسان خویندنه وهی (رسم) ناسراوه.

تیبینی:

گواستراوته وه له هیشام شوین که وتنی پونوسی عوسمانی ده کات به ههمان شیوه، یه که له خویندنه وانه ی له باری وہستان له سهر وشه کان شوین که وتنی شیوهی عوسمانیه، واته: ئه گهر وینه ی ههمزه ئه لیف بوو ئه وه به ئه لیف له سهری دوه ستیت وئه گهر وینه ی ههمزه که پیتی (ؤ) بوو ئه وه به پیتی (و) له سهری دوه ستیت، وئه گهر وینه ی ههمزه که

پیتی(ئ) بوو ئەوه به پیتی(ی) له سهری دهووستیت، وهئهگهر وینهی نهبوو⁽¹⁾. ئەوه له سهری دهووستی به لابرډن⁽²⁾.

ئوانه ی باس کرا هه موویان له کاتی که دایه ئهگهر بگونجیت له گهله زمانی عهره بی، ههر کاتی پیچه وانه ی زمانی عهره بی نهبوو وبه تهواتر⁽³⁾. گیرابویانه وه ئەوه دهتواند ریت بیگوپن به پیی ئەوه ی له پابرډووو باس کران، به لام ئهگهر پیچه وانه ی زمانی عهره بی و گواستنه وه بوو ههر وهك له وشه ی: (السواى) ئەوه ناگوپد ریت به هو ی شوین كهوتنى (رسم المصحف).

له سهر ئەو زانیاریانه ی پابرډوو هه مزه ی کو تایی - له بارى وهستان له سهری - ئهگهر كهوته دواى جووله دارێك ئەوه پیتی درێژکراو له پره گهزی خوی دهگوپد ریت به جووله ی پیش خوی وهك: (سبأ، شاطي، امرؤ)، وههگهر کو تایی بوو وهكهوته دواى ئهلیف ئەوه ههر به ئهلیف دهگوپد ریت، شیوه ی ئاسان خویندنه وشه ی بۆ زیاد دهکریت له هه مزه ی ضه ممه دارو كه سه ره دار وهك: (السماء)، وههگهر كهوته دواى پیتیکی زهننه دارى دروست ئەوه جووله ی دهگوازیته وه بۆ پیش خوی دواتر ئەو هه مزه لاده بر د ریت، وهك: (الخبء)، وههگهر پیتی لیین بوو یان پیتی درێژکردنه وهو لیین بوو ئەوه جووله ی دهگوازیته وه بوو پیش خوی ودواتر هه مزه كه لاده چیت یان دهگوپد ریت له گهله پیشه خوی و تیکه له کیش دهکریت وهك: (شيء، سوء)، به لام ئهگهر كهوته دواى پیتی(و) ی زیاده ئەوه دهگوپد ریت به پیتی(و) دواتر تیکه له کیشان بۆ پیتی(و) ی یه کهم دهکریت بۆ دووهم، ئەوه ش ته نها له وشه ی (قروء) دا هه یه. ئهگهر كهوته دواى پیتی(ی) ی زیاده ئەوه دهگوپد ریت به پیتی(ی) دواتر تیکه له کیشان بۆ پیتی(ی) ی یه کهم به پیتی(ی) دووهم دهکریت وهك: (بريء).

⁽¹⁾ ئەوه به پره ها نیه لی ره دا هه ندى نامۆ هه یه، چونکه قورئانی پیرۆز رینوسی تایبه ته ندى خوی هه یه.

⁽²⁾ ده چیته ژیر بارى گواستنه وه.

⁽³⁾ (تهواتر) واته: کۆمهلیک بهیه که وه گیرابویانه وه، به شیوه یه که نه دهکرا دروی تیدا بکه ن.

تیبینی:

جیبه جی ده کړیت له سهر نه وانه ی له پاردو باس کرا (ناسان خویندنه وه، په ووم، ئیشمام) به مهرجه کانیان، وه نه وانه ی باسکران شیکردنه وه ی بو ده کین به دریژی بهم شیوه ی خواره وه:

زیاد روونکردنه وه و ئاشکراکردن:-

هه مزه له پرووی جووله وه له سهر سی شیوه خویندنه وه یه:-

➤ **یه که م:** هه مزه ی زه ننه دار له دوا ی جووله داریک.

➤ **دووه م:** هه مزه ی جووله دار له دوا ی زه ننه داریک.

➤ **سییه م:** هه مزه ی جووله دار له دوا ی جووله داریک.

✓ یه که م: هه مزه ی زه ننه دار له دوا ی جووله داریک:

ثم جوړه یان ده کړیت زه ننه که ی بنچینه ی خوی بیټ یان په یدا کراو بیټ وده که ویته دوا ی:

❖ فه تچه

وهك: (یشأ، یُنْبَأ، اَقْرَأ، بدأ، ذرأ، ملجأ، سبأ، نبأ، حمأ، ظمأ، امرأ، تبرأ، مَبَوأ، أَسْوَأ، ملأ، یُسْتَهْزَأ).

حوکمی هه مزه ی زه ننه دار له دوا ی جووله داریک به فه تچه:

أ- گوړینی هه مزه به ئه لیف، [به پیی قیاسی]

ب- له هه مزه ی «که سره دار و ضه ممه دار» ناسان خویندنه وه به په ووم ⁽¹⁾ [به پیی قیاسی]

⁽¹⁾ ناسان خویندنه وه نابیت ته نها له گهل پوم نه بیټ له سهر نه وده ش ناسان کردن له گهل زه ننه و فه تچه ی کوټایی نایه ت، چونکه زه ننه و فه تچه ی کوټایی پومیان تیډا نیه.

دهرباره ی وشه ی: (ظماً) لای هیشام بو ئهم جوړه دوو خویندنه وه هه یه که ئه مانه ن:

1- گوړینی همزه به ئه لیف به م شیوه یه: (ظما).

2- ئاسان خویندنه وه ی همزه له گهل پړووم .

تیبینی:

ئه گهر جووله ی همزه په یدا کراو بوو ئه وه به پړووم ناخویندریته وه، واته: وهستان له سهری به یه که خویندنه وه ده بیټ ئه ویش گوړینه وه: {یشأ الله}.

پرسیار: بوچی (ظماً) به ئیشمام ناخویندریته وه ؟

وه لّام: چونکه ئیشمام به ضه ممه ی لیوه کان ده بیټ، وهروها دوا ی پیتیکی زه ننه دار دیټ، لیړه ش دا تیبینی ئه وه ده کریټ که ئه لیف له کاتی دربرینی ده می بو ده کریته وه ئه گهر هاتوو لیړه ئیشمام بکریټ ناتواندریټ دم بکه یته وه، -له کاتی دربرینی ئه لیف- دواتر داخستنی هردوو لیوه کان ده بیټ، ئه وه ش قورسای دروست ده کات له پویه که وه له پویه کی تره وه شیوه ی دم نارېک ده بیټ.

❖ که سره

وهک: (وهی، نبی، قری، استهزی، شاطی، امری، السی، یستهزی، یبدی، ثری، أبری، تبوی، الباری، یئشی، السی).

حوکه ی همزه ی زه ننه دار له باری وهستان له دوا ی جووله دارېک به کسره:

أ- گوړینی همزه به پیتی (ی)، [به پیی قیاسی]

ب- له هه مزه ی که سره دارو ضه ممه دار ئاسان خویندنه وه به پړووم، [به پیی قیاسی]

ت- له ههمزه ی « که سره دارو ضمه ممدار » گوړپنی ههمزه به پیتی (ی) ی جووله دار له پرگه زی خو ی دواتر زه نننه دار ده کریت له باری وده ستان دا (ئو شیوه خویندنه وه یه کسانه به شیوه خویندنه وه یه که م له پوی کرداری، به لام له عه قلدا له یه کتر جیاوازن)، [به پیی رسمی موصحف].

ث- له ههمزه ی « که سره دارو ضمه ممدار » گوړپنی ههمزه به پیتی (ی) ی جووله دار له پرگه زی خو ی له گه ل روم ی جووله کهیدا ⁽¹⁾ [به پیی رسمی موصحف].

ج- له ههمزه ی « ضمه ممدار » گوړپنی ههمزه به پیتی (ی) ی ضمه ممدار له گه ل ئیشام و جووله که ی. [به پیی رسمی موصحف].

دهرباره ی وشه ی (شاطی)، [قه صه ص: 30] یان وشه ی (امری)، [نور: 11] یان (السی) له نایه تی: {أَسْتَكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ}، [فاطیر: 43] هیشام درباره ی ئه م وشانه چوار خویندنه وه ی عه قلی بو هیه، سی خویندنه وه یان کرداریه به م شیوه یه: دوو خویندنه وه یان به پیی قیاسی ئه وانیش:

1- گوړپنی ههمزه به پیتی (ی) ی زه نننه یه کی ته و او به م شیوه یه: (شاطی، امری، السی).

2- ئاسان خویندنه وه ی ههمزه له نیوان ههمزه و پیتی (ی) له گه ل په ووم . دوو خویندنه وه هیه به گویره ی رسمی موصحف.

3- گوړپنی ههمزه به پیتی (ی) ی که سره دار ده کریت به زه نننه له باری وده ستاندا، ئه م شیوه خویندنه وه یه کسانه له گه ل خویندنه وه یه که م له کرداردا وه جیاوازه له عه قل دا.

(1) واته: گوړپنی ههمزه ی که سره دار به پیتی (ی) ی که سره دار له گه ل په وومی جووله که ی، وه گوړپنی ههمزه ی ضمه ممدار به پیتی (ی) ی ضمه ممدار له گه ل په وومی جووله که ی.

4- گۆړینی هه مزه به پیتی(ی)ی که سره دار له گهل پړهومی جووله که ی، بهم شیوه یه: (شاطی، امری، السی).

که واتا شیوه خویندنه وه ی کۆتایی عه قلی ده بیته سی خویندنه وه ی کرداری. دهرباره ی وشه ی (البائی)، هیشام پینچ خویندنه وه ی بۆ هیه، چواریان کردارین و پینجه میان عه قلی، ئه ویش چواریان خویندنه وه کانی پابردوون له گهل تیبینی گۆړینی پیتی(ی)ی که سره دار له خویندنه وه ی سییه م و چواره م بۆ پیتی(ی)ی ضه ممه دار، وهه روا خویندنه وه ی پینجه میشی بۆ زیاد ده کریت ئه ویش گۆړینی هه مزه به پیتی(ی)ی ضه ممه دار له گهل ئیشمامی جووله که ی، واته: دوو خویندنه وه هیه له باری خویندنه وه ی به پیی قیاسی:

1- گۆړینی هه مزه به پیتی(ی)ی زهنه ی ته و او بهم شیوه یه: (البائی).

2- ئاسان خویندنه وه ی هه مزه له نیوان هه مزه و پیتی(و) له گهل پړهوم. سی خویندنه وه هیه به وهستان له سه ر په سمه که ی به گۆیره ی په سمی موصه ف:

3- گۆړینی هه مزه به پیتی(ی)ی ضه ممه دار ده کریت به زهنه له باری وهستان دا، ئه و خویندنه وه ی یه کسان ده بیته له گهل خویندنه وه ی یه که م له کردار و جیا واز ده بیته له عه قل ی دا.

4- گۆړینی هه مزه به پیتی(ی)ی ضه ممه دار له گهل پړهوم ی جووله که ی، بهم شیوه یه: (البائی).

5- گۆړینی هه مزه به پیتی(ی)ی ضه ممه دار له گهل ئیشمامی جووله که ی. که واتا خویندنه وه عه قلیه کان بووه چوار خویندنه وه ی کرداری.

❖ ضمه ممه

وهك: (امرؤ، اللؤلؤ، لؤلؤ، اللؤلؤ).

حوکمی هه مزه ی زه ننه دار له دوا ی جووله دار یك به ضمه ممه :

- 1- گۆپینی هه مزه به پییتی (و)، [به گویره ی قیاس].
 - 2- له هه مزه ی « که سره دارو ضمه ممه دار » ئاسان خویندنه وه ی به ره ووم، [به پیی قیاس].
 - 3- له هه مزه ی « که سره دارو ضمه ممه دار » گۆپینی هه مزه به پییتی (و) ی جووله دار له ره گه زی خوی و زه ننه دار کردنی له باری وهستان دا، له و کاته دا یه کسان ده بیّت له گه لّ خویندنه وه ی یه که م به گواستنه وه، وه جیا وازی شی ده بیّت له عه قل دا، [له سه ر په سم].
 - 4- له هه مزه ی « که سره دارو ضمه ممه دار » گۆپینی هه مزه به پییتی (و) له ره گه زی جووله ی هه مزه له گه لّ ره ووم ی جووله ی [له سه ر په سم].
 - 5- له هه مزه ی « ضمه ممه دار » گۆپینی هه مزه به پییتی (و) ی ضمه ممه دار له گه لّ ئیشمام ی جووله ی، [له سه ر په سم].
- ده رباره ی وشه ی (اللؤلؤ) هیشام له م جوړه وشه دا چوار خویندنه وه ی عه قلی بو هه یه، سیّ خویندنه وه یان گواستنه وه یه به م شیوه یه:

1- گۆپینی هه مزه به پییتی (و) ی زه ننه یه کی ته واو به م شیوه یه: (اللؤلؤ).

2- ئاسان خویندنه وه ی هه مزه له نیوان هه مزه و پییتی (ی) له گه لّ ره ووم .

دوو خویندنه وده ی هه یه به وده ستان له سهر پرسمی موصحف که نه وانه:

1- گوړینی هه مزه به پیټی (و) ی که سره دارو زه نه دار له باری وده ستان دا، له و کاته دا یه کسان ده بیټ له گه ل خویندنه وده ی یه که م به گواستنه وده، وه جیا وازی شی ده بیټ له عه قل دا.

2- گوړینی هه مزه به پیټی (و) ی که سره دار له گه ل پرهمی جووله که ی.

که واتا نه و چوار خویندنه وده ی عه قل ی ده بیټه سی خویندنه وده ی گواستنه وده. ده رباره ی وشه ی (اللؤلؤ) هیشام بو کوتاییه کان له م بابه ته پینج خویندنه وده ی بو هه یه چواریان گواستنه وده ی پینجیان عه قل ی به م شیوه یه: دوو خویندنه وده هه یه به قیاس به م شیوه یه:

1- گوړینی هه مزه به پیټی (و) ی زه نه یه کی ته و او به م شیوه یه: (اللؤلؤ).

2- ئاسان خویندنه وده ی هه مزه له نیوان هه مزو پیټی (و) له گه ل پرهم و.

سی خویندنه وده هه یه به وده ستان له سهر پرسمه که ی:

1- گوړینی هه مزه به پیټی (و) ی ضه ممه دارو زه نه دارکردنی له باری وده ستان دا. له و کاته دا یه کسان ده بیټ له گه ل خویندنه وده ی یه که م به گواستنه وده، وه جیا وازی شی ده بیټ له عه قل دا.

2- گوړینی هه مزه به پیټی (و) ی ضه ممه دار له گه ل پرهم و ی جووله ی.

3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) ی ضه ممه دار له گه ل ئیشمامی جووله ی. نه و پینج خویندنه وده ی عه قل ی ده بیټه چوار خویندنه وده ی گواستنه وده.

تیبینی: هه مزه ی کوټایی نه هاتوو به زه نه یه کی پیویست له دواي ضه ممه له قورناني پیروژ ته نها له وشه ی (لم یسړ) نه بیټ.

✓ دووهم: هه مزه ی جوله دار له دواي زه نه

به شیوه یه ک زه نه دار ده بیټ له باری وه ستاندا. نه و کاته ش ده بیټه هه مزه یه کی زه نه دار له دواي زه نه وه دواي پیټیکی دروستی زه نه دار دیټ (الصحيح) یان له دواي ئه لیف ویان له دواي پیټی (و) یان پیټی (ی) ی زیاده ویان له دواي پیټی (و) یان پیټی (ی) ی بنچینه دیټ.

❖ هه مزه له دواي زه نه ی دروست (صحيح)

ته نها له پینج وشه دا هاتوو شه شه می نیه به م شیوه یه: (ملء، الحبء، دفء، المرء، جزء).

حوکمی هه مزه نه گهر بکه ویټه دواي زه نه ی دروست

هه مزه نه گهر بکه ویټه دواي زه نه ی دروست نه وه جووله ی هه مزه که ده گوازیټه وه بو زه نه ی پیټش خو ی له گهل لابردنی هه مزه به مه به سټی ئا سانکردن [نه م خویندنه وه ی به زه نه ی ته واوه]، په ووم و ئیشمام دروست ده بیټ به مه رجه کانیان له جووله ی کوټایی.

درباره ی وشه ی (الحبء) هیشام له م وشه دا ته نها یه ک خویندنه وه ی بو هیه، نه ویش بریتیه له گواستنه وه ی جووله ی هه مزه بو زه نه ی پیټش خو ی له گهل لابردنی هه مزو زه نه دارکردنی نه و پیټه به هو ی وه ستان، وه ک: {الحب}، قه لقه له ش دهرده که ویټ.

درباره ی وشه ی (المرء) هیشام له م بابه ته دوو خویندنه وه ی بو هیه به م شیویه:

1- گواستنه وه ی جووله ی هه مزه بو زه نه ی پیټش خو ی له گهل لابردنی هه مزو زه نه دارکردنی نه و پیټه به هو ی وه ستان وه ک: {المر}.

2- گواستنه وه ی جووله ی هه مزه بو زه نه ی پیټش خو ی له گهل لابردنی هه مزو په ووم ی که سره. [واته: که سره دارکردنی پیټی (ر)، وه لاوازکردنی پیټی (ر) دهرده که ویټ.

دهرباره ی وشه ی (جزء) هیشام له م بابه ته سی خویندنه وه ی بو هیه بهم شیویه:

1- گواستنه وه ی جووله ی همزه بو زه نه ی پیش خو ی له گه ل لابر دنی همزه و
زه نه دار کردنی نه و پیتته له باری وده ستان دا بهم شیویه: {جُز}.

2- گواستنه وه ی جووله ی همزه بو زه نه ی پیش خو ی له گه ل لابر دنی همزه و پوهوم ی
ضه ممه، [واته: ضه ممه ی پیتی (ن)]

3- گواستنه وه ی جووله ی همزه بو زه نه ی پیش خو ی له گه ل لابر دنی همزه له گه ل
ئیشمامی ضه ممه، [واته: ضه ممه ی پیتی (ن)]

❖ همزه له دوا ی ئه لیف

ئوه وش وهك: (أضاء، جاء، أولیاء، السفهاء، الماء، سواء).

حوکمی همزه بکه ویتته دوا ی ئه لیف:

هر کاتیک همزه بکه ویتته دوا ی ئه لیف نه وه همزهك ده گوپردریت به ئه لیف، که واته
همزه زه نه دار ده کریت دواتر ده گوپردریت به ئه لیف⁽¹⁾. لیره دا دوو ئه لیف کو ده بیتته وه
وده روستیشه بیان هیلیته وه به هو ی دروست بوونی دوو زه نه دار له باری وده ستان،
ههروهك دروستیشه یه کیکیان لابر دریت به هو ی گه یشتنه دوو زه نه، وههروها
دروستیشه ههردوو ئه لیف بمینیته وه وه ئه لیفیکیش بخریتته نیوانیان به مه بهستی
جیا کردنه وه، له سه ر ئه وش سی گریمانه له سه ر ئه لیف دروست ده بیت بهم

⁽¹⁾ ده گوپردریت به ئه لیف نه وش به پیی جووله ی پیش خو ی له سه ر نه وه ی که ئه لیفی پیش
همزه که نه بیتته جیاکار له گه ل همزه که، پیتی پیش همزه که ی زه نه دار له پیئاو وده ستان له سه ری
نه وه پیتیکی فته داره هه ر بویه ده گوپردریت به ئه لیف.

شیوه: دريژکردنه وې شهش جووله و چوار جووله و دوو جووله، به لام شهش جووله پيش دهکويټ⁽¹⁾.

که واکا له سهر لابردي زهنه ی یه کهم - که ئه لیف ی بنچینه یه - ده بیته دريژکردنه وې دوو جووله، وهله سهر لابردي زهنه ی دووهم - ئه ویش هه مزه ی گوړدراوه بو ئه لیف - دروسته دريژکردنه وې شهش جووله و دوو جووله له بهر ئه وې پیتی دريژکردنه وې دواي هه مزه گوړدراوه دوا تر لابرده و، وه دروسته دريژکردنه وې چوار جووله به وې کوبونه وې دوو ئه لیف له باری وه ستاندا، به واکای ئه وې که هه ردو ئه لیف ده مین ته وه به ئه ندازه ی دوو جووله دريژده کړیته وه بو هه ر ئه لیف ی.

ده رنجامی نه م باب ته ی پيشو بو مان روون ده بیته وه که دوو باری هه یه :

أ- گوړینی هه مزه به ئه لیف: له سهر ئه وېش سی گریمانه داده مه زیت به م شیوه یه:

1- لابردي زهنه ی یه کهم ده بیته وې دريژکردنه وې دوو جووله.

2- لابردي زهنه ی دووهم ده بیته وې دريژکردنه وې چوار جووله و دوو جووله.

3- مانه وې دوو ئه لیف به وې دروست بوونی کوبونه وې دوو زهنه له باری وه ستان دا، ده بیته وې دريژکردنه وې چوار جووله.

ب- گوړینی هه مزه به ئه لیف دوا تر ئه لیف خستنه نیوانیان تاوه کو سی ئه لیف کوبیته وه واته: شهش جووله (ئیشباع).

⁽¹⁾ ئیبنو الجزه ری ئامازهی به وه داوه له په رتو وکه که ی به ناوی (النشر فی القراءات العشر) (قاهره، چاپه مه نی التجاریة الکبری، ب 1، 1427 ک)، لا 467. به وته ی خوی: هاوړان له سهر دروست بوونی دريژکردنه وې شهش جووله و چوار جووله وه شهش جووله پيش دهکويټ.

پوخته ی بابته که: له رابردودا بومان دهرکهوت که ههمزه دهگوردریت به ئهلیف لهگهل دريژکردنه وهی شهش جووله و چوار جووله و دوو جووله.

وههروها دروسته به ئاسان خویندنه وهی ههمزه لهباری رةفعه و جهره به رةووم لهگهل دريژکردنه وهی چوارجووله و دوو جووله، به لام ئاسان خویندنه وه نيه لهفتهحهی کوتایي، چونکه رةووم ی تیدا نيه لای قاريئه کان ئاسان خویندنه وهش نابيت تهنها لهگهل نهو نهبيت - واتا لهگهل رةووم -.

دهرباره ی وشه ی (أضاء) هیشام بو ئهم وشه لهم بابته تهنها سی خویندنه وهی ههیه، (سی قیاس) بهم شیوهیه:

1- گورپنی ههمزه به ئهلیف لهگهل دريژکردنه وهی شهش جووله بهم شیوهیه: (أضاء).

2- گورپنی ههمزه به ئهلیف لهگهل دريژکردنه وهی چوار جووله بهم شیوهیه: (أضاء).

3- گورپنی ههمزه به ئهلیف لهگهل دريژکردنه وهی دوو جووله بهم شیوهیه: (أضاء).

دهرباره ی وشه ی (السمااء) هیشام لهم جوړه وشه دا پینچ خویندنه وهی ههیه، (پینچ قیاس) بهم شیوهیه:

1- گورپنی ههمزه به ئهلیف لهگهل دريژکردنه وهی شهش جووله بهم شیوهیه: (السمااء).

2- گورپینی همزه به ئهلیف له گهل دريژکردنه وهی چوار جووله بهم
شیوهیه: (السما).

3- گورپینی همزه به ئهلیف له گهل دريژکردنه وهی دوو جووله بهم
شیوهیه: (السما).

4- ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم و دريژکردنه وهی چوار
جووله.

5- ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم و دريژکردنه وهی دوو
جووله.

❖ هه مزه له دواي پیتی (و) یان پیتی (ی) زیاده (تر).

حوکمی نهو هه مزه ی ده که ویتته دواي پیتی (و) یان پیتی (ی) زیاده

هه مزه ده گوړدریټ به پیت له پرگه زی نهو پیتته ی ده که ویتته پیښ خوی دواتر تیکه له کیښان بو پیتی یه که م ده کریټ له گه ل گوړدراوه که تاوه کو بیټه یه ک پیتی شه ددهار.

نمونه ی هه مزه بکه ویتته دواي پیتی (ی) زیاده ته نها له دوو وشه نه مه پویداوه سیپه می نیه، نه وانیش وشه کانی: (النسيء، بريء) له م وشانه دا هه مزه ده گوړدریټ به

(1) نه گهر ویستت پیتی (و) و پیتی (ی) زیاده جیا بکه ویتته وه له بنچینه: نه وه کیښی وشه که بکه به فیعله که ی نه گهر پیتی (و) یان پیتی (ی) (عهینی فیعله که بوویان فائی فیعله که بوویان لامی فیعله که بوو) نه وه بریار له سهر بده که بنچینه ی خویه تی و زیاده نیه، وه نه گهر زیاد بوو له سهر نه وه، بریار بده به وه ی که پیتی زیاده ن نه ک بنچینه ی خوی، نمونه ش بو نه مه: په روه ردگار ده فرمویت: (بالسوء) پیتی (ب) و هه مزه ی وه صل و پیتی (ل) زیاده ن، وه وشه ی -سوء- کیښی له سهر -فعل- یه پیتی (ف) ده که ویتته به رانبر پیتی (س) وه پیتی (و) ده که ویتته به رانبر پیتی (ع) وه هه مزه ش ده که ویتته به رانبر پیتی (ل) وه ک نه م نمونه ش وشه ی (سوء اتهما) له فرموده ی په روه ردگار: (سوء اتهما) نه لیف و تاء و هاء و میم و نه لیفی کوټای زیاده ن، وه وشه ی (سوء) کیښه که ی (فعل) یه پیتی (ف) ده که ویتته به رانبر پیتی (س) وه پیتی (و) ده که ویتته به رانبر پیتی (ع) وه هه مزه ش ده که ویتته به رانبر پیتی (ل). وه هه روه ا نایه تی: (کهیئة) پیتی (ب) بنچینه ی خویه تی، چونکه وشه که له سهر کیښی (فعله) یه پیتی (ه) ده که ویتته به رانبر پیتی (ف) وه پیتی (ی) ده که ویتته به رانبر پیتی (ع) وه هه مزه ش ده که ویتته به رانبر پیتی (ل). ده رباره ی پیتی (ک) و پیتی (ت) ی به ستر او زیاده ن. به هه مان شیوه وشه ی (سینت) له سهر کیښی (فعلت) ده رباره ی نایه تی: (بریئون) نه وه پیتی (و) تیډا زیاده، چونکه (فعلون) پیتی (ب) ده که ویتته به رانبر پیتی (ف) وه پیتی (ر) ده که ویتته به رانبر پیتی (ع) وه پیتی (ی) ده که ویتته به رانبر پیتی (ی) وه هه مزه ش ده که ویتته به رانبر پیتی (ل) وه پیتی (و) ده که ویتته به رانبر پیتی (و). وه هه روه ا نایه تی: (قروء) پیتی (و) پیتی (ی) زیاده له بهر نه وه ی (فعل) پیتی (ق) ده که ویتته به رانبر پیتی (ف) وه پیتی (ر) ده که ویتته به رانبر پیتی (ع) وه هه مزه ش ده که ویتته به رانبر پیتی (ل). وه نایه تی: (خطیئة) له سهر کیښی (فعله) وه نایه تی: (هنیئا) له سهر کیښی (فعلیلا).

پیتی(ی) له گهل ټیکه لکیشانی پیتی(ی) یه کهم به پیتی(ی) دووهم، لهم باره دا
له دربرین هردوو پیتی(ی) ده بیته یه که پیتی(ی) شه دده دار وهک: {إِنَّمَا النَّسِيءُ
زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ}.

به لام له باره ی پیتی(و) زیاده که ده که ویتنه پیش همزه ئه مه روی نه داوه ته نها له
وشه ی: (قروء) نه بیته، له نایه تی: {وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ
قُرُوءٍ}، [به قه ره: 228]، همزه ده گوږدریت به پیتی(و) له گهل ټیکه لکیشانی پیتی(و) ی
یه کهم له پیتی(و) ی دووهم، دربرینیان ده بیته یه که پیتی(و) ی شه دده دار.

تیبینی:

په ووم و ئیشمام - به مهرجه کانیانه وه - دروستن پروو بدن له گوږپینی همزه، به لام به
مهرجه کانیانه وه جیاوازیشی نیه ئایه ئه و گوږپینه له پیتی(و) بیت یان له پیتی(ی) بیت
چونکه جووله له پیتی گوږدراو له سهر همزه جووله یه کی ئه ندازه ییه (واته: ته قدیری)
ئه گهر ته قدیری نه بیت ئه وه ټیکه لکیشانی یه کهم به دووهم ناکریت.

درباره ی وشه ی (قروء) هیشام دوو خویندنه وه ی بو هه یه:

1- گوږپینی همزه به پیتی(و) له گهل ټیکه لکیشانی پیتی(و) ی یه کهم له پیتی(و) ی
دووهم، دربرینیان ده بیته یه که پیتی(و) ی شه دده دار بهم شیوه یه: (قروء).

2- روم ی که سهره ی پیتی(و) ی گوږدراو که ټیکه لکیشانی بو کراوه له گهل پیش خوی -
واته: وه کو باری پابردوو به لام ئه مجارهیان له گهل په ووم -.

دهرباره‌ی وشه‌ی (بری) هیشام بۆ ئەم وشه‌سی خویندنه‌وه‌ی هه‌یه به‌م شیوه‌یه:

1- گۆرینی هه‌مزه به پیتی (ی) له‌گه‌ڵ تیکه‌ه‌لکیشانی پیتی (ی) یه‌که‌م به پیتی (ی) دووهم، له‌م باره‌دا له‌ده‌ربهرین هه‌ردوو پیتی (ی) ده‌بیته یه‌ک پیتی (ی) شه‌ده‌دار وه‌ک: (بری).

2- روم ی ضه‌مه‌ی پیتی (ی) گۆر دراو که تیکه‌ه‌لکیشانی بۆ کراوه له‌گه‌ڵ پیش خۆی -واته: وه‌کو باری رابردوو به‌لام ئەمجاره‌یان له‌گه‌ڵ ره‌ووم -.

3- ئیشمام ی که‌سره‌ی پیتی (ی) گۆر دراو که تیکه‌ه‌لکیشانی بۆ کراوه له‌گه‌ڵ پیش خۆی -واته: وه‌کو باری رابردوو به‌لام ئەمجاره‌یان له‌گه‌ڵ ئیشمام -.

❖ هه‌مزه له‌دوای پیتی (و) یان پیتی (ی) بنچینه.

حوکمی نهو هه مزه ی ده که ویتته دوا ی پیتی (و) یان پیتی (ی) ی بنچینه .

حوکمی گشتی بریتیه له: گواستنه وهو گۆرین، واته: گواستنه وهی جووله ی هه مزه بۆ نهو زه ننه ی ده که ویتته پیش خوی دواتر هه مزه لاده چیت، خویندنه وهی دووهم: گۆرینی هه مزه له ره گهزی نهو پیتته ی ده که ویتته پیش خوی، دواتر تیکه له کیشانی نهو پیتته ی ده که ویتته پیش خوی له پیتته گۆردراوه که، واته: گوتنی به پیتیکه شه دده داری زه ننه له باری وهستاندا. دریزه ی نهو بابته ش بهم شیوه یه:

أ- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بۆ زه ننه ی پیش خوی دواتر هه مزه لاده چیت تاوه کو وشه که ئاسان بیت، [له گه ل زه ننه ی نهو پیتته ی جووله ی هه مزه ی بۆ گواستراوته وه نهو ش به هو ی وهستان له سهر وشه که]

ب- له هه مزه ی « که سره دار و ضه ممه دار » رهووم ده بیت بۆ جووله ی نهو پیت بیت که گواستنه وهی بۆ کراوه، جیاوازی شی نیه که سره بیت یان ضه ممه - واته: وه کو خویندنه وهی یه که م به لام نه مجاره یان به رهووم - .

ت- له هه مزه ی « ضه ممه دار » ئیشمام ی ضه ممه ی پیتی (و) که جووله ی بۆ گواستراوته وه له هه مزه ی خویندنه وهی یه که م.

ث- گۆرینی هه مزه له ره گهزی پیتی پیش خوی، دواتر تیکه له کیشانی نهو پیتته گۆردراوه ی ده که ویتته پیش خوی، واته: گوتنی به پیتیکه شه دده داری زه ننه له باری وهستاندا.

ج- له هه مزه ی « که سره دار و ضه ممه دار » رهووم ی جووله ی پیتته که شه دده دار ده بیت، جیاوازی شی نیه که سره بیت یان ضه ممه - واته: وه کو خویندنه وهی چواره م به لام به رهووم - .

ح- له هه مزه ی « ضه ممه دار » ئیشمام ی ضه ممه ی پیتی (و) ی شه دده داره - واته: وهکو خویندنه وهی چواره م به لām به ئیشمام - .

نمونه ی هه مزه که بکه ویتته دوا ی پیتتهکانی (و، ی) دريژکردنه وه، وهک: (لِیسُوا)⁽¹⁾، سيء⁽²⁾، جيء، تفيء، تبوأ، السوء، سوء، سوء، المسيء، لتوء، يضيء. ده باره ی هه مزه له دوا ی پیتتهکانی (و، ی) ی لیين، وهک: (شيء، شيء، سوء، السوء).

له وشه ی (شيء) ی که سره دار هیشام ئەم جوړه وشه به چوار شیوه ده خوینیتته وه بهم شیوه یه:

1- گواسته نوه ی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) له گهل زهننه بهم شیوه یه: (شيء).

2- گواسته نوه ی جووله ی هه مزه به رهووم - واته: وهکو خویندنه وهی پيشوو به لām به رهووم ی که سره ی گواستراوه - .

3- گوړپینی هه مزه به پیتی (ی) دواتر تيکهلکيشانی پیتی (ی) ی پيش خو ی به پیتی (ی)، واته وهستان به پیتی (ی) ی شه دده دار به زهننه له باری وهستاندا، بهم شیوه یه: (شيء).

4- گوړپینی هه مزه به پیتی (ی) دواتر تيکهلکيشانی پیتی (ی) ی پيش خو ی به پیتی (ی)، له گهل رهووم، - واته: وهستان به پیتی (ی) ی شه دده دار له گهل رهووم ی جووله وهک خویندنه وهی پيشوو به لām به رهووم ی که سره - .

(1) له نايه تی (لِیسُوا وجوهکم)، [ئیسراء: 7]، ئیبنو عامر وشه ی (لِیسُوا) به فه ته ی هه مزه و لابردنی پیتی (و) ی دووم ده خویندريتته وه.

(2) ئەم وشه یه به ئیشمام ده خویندريتته وه، دواتر باسی دهکەین له (بابه تی) / ئیشمامی خودی فیعله کان).

دهرباره ی وشه ی (شېء) ی ضه ممه دار هیشام ئەم جوړه به شەش شیوه ده خویندنه وه بهم شیوه یه:

- 1- گواسته نوہی جوولہ ی هه مزه بو پیتی (ی) له گهل زه ننه بهم شیوه یه: (شې).
- 2- گواسته نوہی جوولہ ی هه مزه به په ووم - واته: وه کو خویندنه وه ی پیشوو به لام به په ووم ی ضه ممه ی گواستراوه -.
- 3- گواسته نوہی جوولہ ی هه مزه به ئیشمام - واته: وه کو خویندنه وه ی پیشوو به لام به ئیشمام -.
- 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) دواتر تیکه له کیښانی پیتی (ی) ی پیش خو ی به پیتی (ی)، - واته: وه ستان به پیتی (ی) ی شه دده دار له گهل زه ننه له باری وه ستاندا بهم شیوه یه - (شې).
- 5- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) دواتر تیکه له کیښانی پیتی (ی) ی پیش خو ی به پیتی (ی)، له گهل په ووم، - واته: وه ستان به پیتی (ی) ی شه دده دار ی ضه ممه له گهل په ووم ی جوولہ وه کو خویندنه وه ی پیشوو به لام به په ووم ی ضه ممه -.
- 6- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) دواتر تیکه له کیښانی پیتی (ی) ی پیش خو ی به پیتی (ی)، له گهل ئیشمام، - واته: وه ستان به پیتی (ی) ی شه دده دار ی ضه ممه له گهل ئیشمام ی جوولہ وه کو خویندنه وه ی چواره م به لام به ئیشمام -.

تیبینه کی ورد:

هه ندیک کهس ده پرسن پیته کانی دريژکردنه وه جیاکراوته وه له تیکه له کیښان وه: (ي) يوم، الذي يدع، آمنوا وعملوا)، به لام دهرباره ی بابه تی « پیتی (و) و پیتی (ی) ی زیاده یان

بنچینه « گۆږدراوه، -گۆږینی پیتی دريژکردنه وه- دواتر تیکهه لکیشانی بۆ کراوه، که واتا چۆن بۆ ئیمه دروسته لیږه داو له شوینی تر قه دهغه یه؟ پیښه و مالیقی وه لامي ئەم پرسیاره د هاته وه⁽¹⁾. ده فهرمویت: وا پیویست ده کات جیاوازی بکریت له نیوان ههردوو بابته دا -واته: له نیوان تیکهه لکیشانی ئەم بابته وه له گهه تیکهه لکیشانی بابته تی: (آمنوا و عملوا) - ئەگەر قاری تیکهه لکیشان نه کات له بابته تی: (النسيء، قروء) ئەوه یه که له کارانه پرووده دات:

✓ **یه که م:** یان لابرینی هه مزه به جووله که ی خوی -ئوان، واته: عه رب هه مزه به جووله وه لانا به ن ته نها له کاتی گواستنه وه ی جووله نه بیته -.

✓ **دووهم:** یان دريژکردنه وه یه کی زۆر ئەنجام ده دهن به ئەندازه ی دوو پیتی (ی) یان به ئەندازه ی دوو پیتی (و) له و کاته دا ده برپینی ده بیته (النسيء، قروء)، گومان له وه دانیه که تیکهه لکیشان ئاسان تره له م ئەزیه ته.

ئەم پیویستیه پروی نه داوه له بابته تی: (فی یوم، آمنوا و عملوا) به تایبته که پیتی (ی) و پیتی (و) تیڤا جیاکراوه ته وه له گهه ل ئەوه ی دوا ی خویان به پیچه وانه ی بابته تی (النسيء، قروء)، وه تیکهه لکیشان بۆی له لکاودا نزیکتره له نه لکاو، دواتر تیکهه لکیشان له بابته تی (النسيء، قروء) په یدا کراوه له باری وه ستاندا، ئەوه په یدا کراوه دانی پیڤانا هیئن به پیچه وانه ی بابته تی (آمنوا و عملوا) چونکه ئەگەر تیکهه لکیشانی بۆ بکریت ئەوه تیکهه لکیشانه له لکاندا بۆی په یدا ده بیته، که ئەوه ش بنچینه ی خویه تی، هه ربۆیه لایان په سند نیه له راستی دريژکردنه وه لا بدن به هوی تیکهه لکیشان (کو تایی).

⁽¹⁾ باوکی موحه ممد عه بدوالوا حیدی کوپی ئەبی شه ددادی باهیلی ئەنده لوسی به ناو بانگ به مالیقی وه فاتی کردوه له سالی (705) وه لامي ئەمه ی د هاته وه له په رتوو که که ی به ناوی (الدر النثیر والعذاب النمیر) شهرحی نا پون و تیکجیرا وه کان، په رتوو کی ته یسیری باوکی عه مر، عوسمانی کوپی سه عیدی دانی (جه دده: داری فنون بۆ چاپه مه نی و بلا و کردنه وه 1411 ک)، لا 398.

کهواتا: تیکهه لکیشراو (النسيء، قروء) له وشه ی خوی یان (آمنوا وعملوا) له وشه یه کی تر دا، ئەگەر هاتوو له وشه ی خوی بوو، ئەو به شیکی دهره کی نیه، هەر وهك له جووله ی گواستنه و دا هه بوو - لای ئەو که سانه ی که گواستنه وه ده که ن- وهك: (إِذْ أُنْزِلَتْ) ئەو کات گواستنه وه ی جووله ی هه مزه ده کرا بۆ پیتی (ذ) ئایه بۆمان دروسته ره ووم و ئیشمام له پیتی (ذ) ئەنجام بدریّت؟ به دڵنیا یه وه نه خیر، چونکه جووله ی پیتی (ذ) لیڤه دا له به شیکی تره، واته: له وشه یه کی تر.

✓ سییه م: هه مزه ی جووله دار له دوا ی جووله

ئەم جۆره یان پرونداد تهنه له ناوه پاستی وشه دا نه بیّت، پێشه و هیشام هیچ کاریک ناکات دهر باره ی ئەم جۆره یان تهنه خویندنه وه ی نه بیّت وه کو پێشه و هه فص.

ئەم وشانه ی پێچه وانه ی یاسای ره سمی موصحه فی عوسمانین:

لیڤه دا هه ندیک وشه ی قورئانی هه ن پێچه وانه ی ره سمی قیاسن له شیوه ی نویسنی دا، پێشه و هیشام له سه ری وه ستاوه به چه ند ریگایه ک جگه له و ریگایه ی که بۆ ئەم بابته گیراوت بهر، هۆکاره که شی ئەو یه شوین که وته ی ره سمی موصحه فه به پیی ئەو یاسایه ی که پیی نوسراوه، ئەو وشیان سی جۆری هه یه:

➤ **یه که م:** هه مزه ی کوئای ضه ممه دار، ئەو ی له سه ر پیتی واویک که پێشی ئەلیفیکی لابر دراو له نویسن دا نوسراوه.

➤ **دووهم:** هه مزه ی کوئای که سه ره دار ئەو ی له سه ر پیتی یائیک که پێشی ئەلیفه نوسراوه.

➤ **سییه م:** هه مزه ی جووله دار له دوا ی جووله دار یکی تر:

❖ **یه که م:** هه مزه ی کوئای چه ممه داری نوسراوه له سه ر شیوه ی پیتی (و) پێشی ئەلیفیکی لابر دراو بیّت له نویسن دا.

هه شت وشه له یاسای قیاسی پهنوسی په سم دهرده چیت - له سیژده شوین جیاوازی له سهر پهنوسه که ی نیه له نیوان زانایان، وچوار شیوه یان جیاوازی هه یه له سهر پهنوسه که ی، له بنچینه شدا پیویسته هه موویان بی وینه بنوسریت⁽¹⁾ نه م وشانه ش بریتین له مانه ی خواره وه:

1- وشه ی: (شُرَكَوْاْ)، [ئه نعام: 94] و [شورا: 21]، نایه تی: {وَمَا نَرٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمْ الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ اَنْهُمْ فِیْكُمْ شُرَكَوْاْ}.

2- وشه ی: (نَشَآوْاْ)، نایه تی: {اَوْ اَنْ نَّفْعَلَ فِیْ اَمْوَالِنَا مَا نَشَآوْاْ}، [هود: 87]

3- وشه ی: (الضُّعَفَآوْاْ)، نایه تی: [ئیبراهیم: 21]، نایه تی: {وَ اِذْ يَتَحَاجُّوْنَ فِی الْاَنْارِ فَيَقُوْلُ الضُّعَفَآوْاْ لِلَّذِيْنَ اَسْتَكْبَرُوْا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا}، [غافر: 47]

4- وشه ی: (شُفَعَاوْاْ) نایه تی: {وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِّنْ شُرَكَآئِهِمْ شُفَعَاوْاْ وَكَانُوْا بِشُرَكَآئِهِمْ كٰفِرِيْنَ}، [په ووم: 130]

5- وشه ی: (دُعَاوْاْ) نایه تی: {وَمَا دُعَاوُ الْكَافِرِيْنَ اِلَّا فِیْ ضَلٰلٍ}، [غافر: 50]

⁽¹⁾ له دواى هه مو پیتی (و) ئه لیفیک زیاد کراوه، هه روه ک ئه و ئه لیفه ی پیښ ده خریت وینه نه کراوه به هو ی ئاسان خویندنه وه ی.

6- وشه ی: (بَلَّوْا) جیاوازیشی نیه ناسروا بیټ یان نه ناسراو بیټ،

نایه تی: [صافات: 106] نایه تی: {وَأَتَيْنَهُم مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ

مُبِينٌ}، [دوخان: 33]

7- وشه ی: (بُرَّءَوْا)، نایه تی: {إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَّءَوْا

مِنْكُمْ}، [مومته حینه: 40]

8- وشه ی: (جَزَّوْا)، نایه تی: [مائیده: 29+33] و نایه تی: [شوپړی: 40] و نایه تی: {وَذَلِكَ

جَزَّوْا الظَّالِمِينَ}، [حه شپړ: 17].

نهم هه مزده له رهنوسه که ی جیاوړی هه یه :

نهم وه ی له و موصحه فه ی له ژیر ده ستمان دایه له سهر پیټی (و) حوکمیک بوی ده بیټه پاشکو له و بابه ته ی له رابردو و باسکران، نه ویش دوازه خویندنه وه ی بو هه یه، وده وه ی له سهر شیوه ی پیټی (و) نه نوسراوه نه وه ته نها پینچ خویندنه وه ی بو هه یه، نه ویش خویندنه وه ی قیاسی، نهم وشانه ش بریتین له:

9- وشه ی: (جَزَّاء)، [که هف: 88] و [طه: 76] و [زومه پ: 34] و ده ک: {وَذَلِكَ جَزَاءُ مَن

تَزَكَّى}.

10- وشه ی: (أَنْبَأُوا)، [نه نعام: 5] و [شوعه پ: 6] و ده ک: {فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ

مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ}.

11- وشه ی: (أَبْنَوْا)، ئایه تی: {وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَرَىٰ خَنُ أَبْنَوْا اللَّهَ وَأَحْبَبُوا هَرَجًا}، [مائیده: 18]

12- وشه ی: (عَلَّمُوا)، [شوعه پا: 197] جیاوازیش نیه ناسروا بیټ یان نه ناسراو. وهك: {إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ}.

حوکمی نهم وشانه ی رابردوو بهم شیوه یه:

هیشام له سهر نهم وشانه به دوازده شیوه دهو ستنیت، نهم دوازدهش دابهش ده بیټ به سهر دوو بوچوون ئه ویش قیاسی و پرسمی، نه ودهش به گریمانه ی نه وده ی که نه و وشانه ی چوار خویندنه وه یان بو هیه له سهر شیوه ی پیتی (و) نوسراوه، خویندنه وه کانیش بهم شیوه دابهش بووه:

➤ **یه کهم:** بوچونی قیاسی، نه ودهش پینج خویندنه وه ی هیه بهم شیوه یه:

- 1-** گوړینی هه مزه به ئه لیف و دریژکردنه وه ی شهش جووله.
- 2-** گوړینی هه مزه به ئه لیف و دریژکردنه وه ی چوار جووله.
- 3-** گوړینی هه مزه به ئه لیف و دریژکردنه وه ی دوو جووله.
- 4-** ئاسان خویندنه وه ی هه مزه له نیوان هه مزو پیتی (و) له گه ل دریژکردنه وه ی چوار جووله (به په ووم).
- 5-** ئاسان خویندنه وه ی هه مزه له نیوان هه مزو پیتی (و) له گه ل دریژکردنه وه ی دوو جووله (به په ووم).

➤ **دووهم:** مه زه بی ره سم، ئه ویش حهوت خویندنه وهی ههیه بهم شیوهیه⁽¹⁾:

1- گۆرینی هه مزه به پیتی (و) له گه ل دریزکردنه وهی شهش جووله.

2- گۆرینی هه مزه به پیتی (و) له گه ل دریزکردنه وهی چوار جووله.

3- گۆرینی هه مزه به پیتی (و) له گه ل دریزکردنه وهی دوو جووله.

4- گۆرینی هه مزه به پیتی (و) به رهووم و دریزکردنه وهی دوو جووله.

5- گۆرینی هه مزه به پیتی (و) به ئیشمام و دریزکردنه وهی شهش جووله.

6- گۆرینی هه مزه به پیتی (و) له گه ل ئیشمام و دریزکردنه وهی چوار جووله.

7- گۆرینی هه مزه به پیتی (و) له گه ل ئیشمام و دریزکردنه وهی دوو جووله.

❖ **دووهم:** هه مزه ی کۆتایی که سهرداری نوسراو له سهر پیتی (ی) له دوا ی ئه لیف به پیچه وانه ی یاسا.

چوار وشه له یاسای قیاس دهرچوون بی بوونی بوچونی جیاوازا له سهر ره سمه که⁽¹⁾ وههروها دوو وشهش رای جیاوازا ههیه له سهر ره سمه که ی، له ههر هه موویان هه مزه

⁽¹⁾ پیشه و هیشام موعامه له له گه ل ئه م وشانه دکات وهکو ئه وهی هه مزه که به ره سمی پیتی (و) نوسراییت، وهک: (الضعف، شرکاؤ)، ئه گهر پیمان کوتی له سهر گریمانه ی ئه وهی که ئه م وشانه بوونیان ههیه له قورنانی پیرۆزا، ئه ی چوون به خویندنه وهی پیشه و هه ففص؟ یان ههر راویه کی تر ده خویندنه وه؟ ئه وه ده لیلی: ده یخوینمه وه به وهستان له سه ری به حهوت شیوه: خویندنه وهی پیتی (و) به زهنه یه کی ته واه له گه ل سی دریزکردنه وهی دروست بوو (العارض)، خویندنه وهی پیتی (و) به رهووم و دریزکردنه وهی دوو جووله، وخویندنه وهی پیتی (و) به ئیشمام و سی دروست بوو (العارض)، منیش پیته ده لیم: ئه وهش پیشه و ههیشام ئه نجامی داوه له سهر نوسیینه ره سمه که ی، له سهر ئه وهی که بهم شیوه نوسراوه: (شرکاؤ) ئه وهش حهوت خویندنه وهی تیدایه، وه پیته خویندنه وهی قیاسیشی بو زیاد ده کرت.

نوسراوه له سهر پیتی(ی)ی دهرچوو له موصحه فانه ی له ژیر دستماندان،
بنچینه کهشی وایه که بی وینه بنوسریت نه ودهش له چنده شوینیک هاتوو بهم شیویه:

1- وشه ی: (تِلْقَايَ)، له نایه تی: {قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَايَ
نَفْسِي}، [یونس: 15].

2- وشه ی: (وَايْتَايَ)، له نایه تی: {إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَنِ وَإِيتَايَ ذِي
الْقُرْبَى}، [نه حل: 90].

3- وشه ی: (ءَانَايَ)، له نایه تی: {وَمِنْ ءَانَايَ أَلِيلٍ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ
النَّهَارِ}، [طه: 13].

4- وشه ی: (رَايَ)، له نایه تی: {وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ
وَرَائِي حِجَابٍ}، [شوری: 51].

به لام نه و شانه ی ناکوکی له نویسی نه رسمه که دا هیه، به هه مان حوکمی نه و
وشانه ی سهره وه ده یان گریته وه.

(1) نه و ئه لیفه ی ده که ویته پیش پیتی(ی)ی لبراه له هندی موصحف دا، له هه ردوو وشه ی (تلقا)

سوپرته ی یونس و(ایتاء) سوپرته ی نه حل.

5- وشه‌ی: (بِلِقَايَ)، له‌نایه‌تی: {وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَايَ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ}، [په‌ووم: 8].

6- وشه‌ی: (وَلِقَايَ)، له‌نایه‌تی: {وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِآيَاتِنَا وَلِقَايَ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ}، [په‌ووم: 16].

حوکمی نهم وشانه‌ی له‌رابدوو باس کران به‌م شیوه‌یه:

هیشام له‌سهر نهم وشانه به نو شیوه ده‌وستیټ، به‌پیی هه‌ردوو مه‌زه‌بی قیاسی و په‌سمی به‌م شیوه دابه‌ش بووه:

➤ **یه‌که‌م:** بو‌چوونی قیاسی پینج خویندنه‌وه‌ی هه‌یه:

- 1- گو‌پینی هه‌مزه به‌ئلیف و دريژکردنه‌وه‌ی شه‌ش جووله.
- 2- گو‌پینی هه‌مزه به‌ئلیف و دريژکردنه‌وه‌ی چوار جووله.
- 3- گو‌پینی هه‌مزه به‌ئلیف و دريژکردنه‌وه‌ی دوو جووله.
- 4- ئاسان خویندنه‌وه‌ی هه‌مزه له‌نیوان هه‌مزه و پیټی (ی) له‌گه‌ل دريژکردنه‌وه‌ی چوار جووله (به‌په‌ووم).
- 5- ئاسان خویندنه‌وه‌ی هه‌مزه له‌نیوان هه‌مزه و پیټی (ی) له‌گه‌ل دريژکردنه‌وه‌ی دوو جووله (به‌په‌ووم).

➤ **دووم:** مه زه بهی په سمی، نه ویش چوار خویندنه وهی هه به بهم شیوه یه⁽¹⁾:

1- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) له گهل دريژکردنه وهی شهش جووله.

2- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) له گهل دريژکردنه وهی چوار جووله.

3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) له گهل دريژکردنه وهی دوو جووله.

4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) که سره دار به په ووم و دريژکردنه وهی دوو جووله.

❖ **سییه م:** هه مزه ی جووله دار له دواي جووله.

هه مزه ی جووله دار له دواي جووله دوو جوړی هه به:

• هه مزه ی ضه ممه داری نوسراو له سهر پیتی (و) له دواي فه تچه.

له قیاسی ئەم جوړه یازده وشه دهرچوو له بیست و سی شویندا، له هه موویان هه مزه وینه اکراوه له سهر شیوه ی پیتی (و) ئه لیف ی به دوا دا هاتوو هه وش له شوینانه ی خواره وه به:

(1) پیښه وا هیشام موعامه له له گهل ئەم وشانه دهکات وهکو نه وهی هه مزه که به په سمی پیتی (ی) نوسرا بیت، وهک: (تلقای، وایتای)، نه گهر پیمان گوتی له سهر گریمانه ی نه وهی که ئەم وشانه بوونیان هه به له قورنای پیروزدا، نه ی چوون به خویندنه وهی پیښه وا هه فص؟ یان هر پاویه کی تر ده خویندریته وه؟ نه وه ده لی: ده ی خوینمه وه به وهستان له سهری به چوار شیوه: خویندنه وهی پیتی (ی) به زه ننه یه کی ته واو له گهل سی دريژکردنه وهی دروست بوو (العارض)، خویندنه وهی پیتی (ی) به په ووم و دريژکردنه وهی دوو جووله، منیش پیټ ده لی: نه وهش پیښه وا هیشام نه نجامی داوه له سهر نوسینی په سمه که ی، له سهر نه وهی که بهم شیوه نوسراوه: (تلقای) نه وهش چوار خویندنه وهی تیدایه، وپیښ خویندنه وهی قیاسیشی بو زیاد ده کریت.

1- وشه‌ی: (يَبْدُوْا) به‌هر شیوه‌یه‌ک هاتبیّت وله‌شه‌ش شوین هاتووه، سی شوین له، [یونس:4] وهدوو شوین له [یونس:34] و[نمل:64] وهدوو شوین له [پرووم:27+11] وده: {اِنَّهٗ يَبْدُوْا اَلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗر}.

2- وشه‌ی: (تَفْتُوْا)، نایه‌تی: {قَالُوْا تَاللّٰهِ تَفْتُوْا تَذَكَّرُ یُوْسُفَ}، [یوسف:85].

3- وشه‌ی: (يَتَفَيَّوْا)، نایه‌تی: {اَوَلَمْ يَرَوْا اِلٰی مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَیْءٍ يَتَفَيَّوْا ظِلّٰلُهٗر عَنِ الْیَمِیْنِ وَالْشَّمَآئِلِ}، [نمل:48].

4- وشه‌ی: (اَتَوَكَّوْا)، نایه‌تی: {قَالَ هِيَ عَصَاۤی اَتَوَكَّوْا عَلَیْهَا وَاَهْشُ بِهَا}، [طه:18].

5- وشه‌ی: (تَظْمُوْا)، نایه‌تی: {وَاَنَّكَ لَا تَظْمُوْا فِیْهَا وَلَا تَضْحٰی}، [طه:119].

6- وشه‌ی: (وَيَدْرُوْا)، نایه‌تی: {وَيَدْرُوْا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهِدٰتٍ}، [نور:8].

7- وشه‌ی: (يَعْبُوْا)، نایه‌تی: {قُلْ مَا يَعْبُوْا بِكُمْ رَبِّیْ لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ}، [فوقان:16].

8- وشه ی: (الْمَلُؤُا)، [مؤمنون: 24] وهسی شوین له سوږه تی نه مل ئایه ته کانی 29 و

32 و 38، وهک: {فَقَالَ الْمَلُؤُا الَّذِيْنَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ}.

9- وشه ی: (يَنْشُؤُا)⁽¹⁾، ئایه تی: {أَوْ مَنْ يَنْشُؤُا فِي الْحَلِيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ

غَيْرُ مُبِينٍ}، [زوخروف: 18].

10- وشه ی: (نَبُؤُا) به هر شیوه یهک هاتبیّت⁽²⁾، ئه وهش هاتووه له ئایه تی سوږه تی

[ئیهراهم: 9] وه [تغابن: 5] وه [ص: 67] وه [ص: 21]⁽³⁾، ئه وانهش وهک: ئایه تی: {أَلَمْ

يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِيْنَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ}.

11- وشه ی: (يُنَبَّؤُا) ئایه تی: {يُنَبَّؤُا الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ

وَأَخَّرَ}، [قیامه: 13].

⁽¹⁾ ئیبنو عامر ئهم وشه به فه ته ی پییتی (ی) و زه ننه دارکردنی پییتی (ن) و لابرندی شه دده ی پییتی (ش) ده خوینیته وه، به پیچه وانه ی حه فص چونکه ئه و به ضه ممه ی پییتی (ی) و فه ته ی پییتی (ن) و شه دده دارکردنی پییتی (ش) ده خوینیته وه.

⁽²⁾ جگه له بابته تی سوږه تی به پائه ئایه تی 70 چونکه هه مزه به ئه لیف نوسراوه.

⁽³⁾ ئهم بابته له هه ندیک شوین له قورئاندا به بی پییتی (و) نوسراوه.

حوکمی ئەو وشانە ی لە پابردوو باس کران بەم شیوەیە :

پێشەوا هیشام لەسەر وشەکانی پابردوو دەووستتیت بە پێنج خویندنه وە به پێی هەردوو مەزەهەبی قیاسی و پەسمی بەم شیوەیە:

✓ **یەكەم:** مەزەهەبی قیاسی ئەویش دوو خویندنه وە ی هەیه:

1- گۆرینی هەمزه بە ئەلیف.

2- ئاسان خویندنه وە ی هەمزه لەنیوان هەمزه و پیتی (و) لەگەڵ پەووم .

✓ **دووهم:** مەزەهەبی پەسمی: ئەویش سی خویندنه وە ی هەیه بەم شیوەیە (1):

1- گۆرینی هەمزه بە پیتی (و) لەگەڵ زەننەدارکردنی .

2- گۆرینی هەمزه بە پیتی (و) لەگەڵ پەووم .

3- گۆرینی هەمزه بە پیتی (و) لەگەڵ ئیشمام.

(1) پێشەوا هیشام موغامەلە لەگەڵ ئەم وشانە دەکات وەکو ئەوێ هەمزه کە بە پەسمی پیتی (و) نوسرايیت، وەك: (يعبو، نبو)، ئەگەر پیمان گوتی لەسەر گریمانە ی ئەوێ کە ئەم وشانە بوونیان هەیه لە قورئانی پیرۆزدا، ئە ی چوون بە خویندنه وە ی پێشەوا حەفص؟ یان هەر راویەکی تر دەخویندریتە وە؟ ئەو دەلیی: دەخوینمە وە بە وەستان لەسەری بە سی شیوە: خویندنه وە ی پیتی (و) بە زەننەیهکی تەواو، و خویندنه وە ی پیتی (و) بە پەووم، و خویندنه وە ی پیتی (و) بە ئیشمام، منیش پیت دەلیم: ئەوێش پێشەوا هیشام ئەنجامی داوێ لەسەر نوسینی پەسمەکە ی، لەسەر ئەوێ کە بەم شیوە نوسراوێ: (يعبو) ئەوێش سی خویندنه وە ی تێدا یە، و دوو خویندنه وە ی قیاسیشی بۆ زیاد دەکریت.

• هه مزه ی که سره داری نوسراو له سهر پیتی (ی) له دواي فتهحه.

تهنها يهك وشه له ياساي قياس دهرچووه ئه ویش له يهك شوین وهك: (نَبَايْ)

ئايه تي: {وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَايْ الْمُرْسَلِينَ}، [ئه نعام: 34]

ئهم وشه نوسراوه له سهر پیتی (ی) له دواي فتهحه، ئه ویش تهنها شوینه له قورناني پيرون.

حوكمی هه مزه ی که سره دار نوسراو له سهر پیتی (ی) له دواي فتهحه.

پیشه واهیشام به چوار خویندنه وه له سهر ئهم وشه ده وستییت:

➤ **یه کهم:** قیاسی ئه ویش دوو خویندنه وه ی هه یه بهم شیوه یه:

1- گوړینی هه مزه به ئه لیف.

2- ئاسان خویندنه وه ی هه مزه له نیوان هه مزه و پیتی (ی) له گهل په ووم .

➤ **دووهم:** په سمی ئه ویش دوو خویندنه وه ی هه یه بهم شیوه یه (1):

(1) پیشه واهیشام هه لسوکه وت له گهل ئهم وشانه دهکات به شیوه یهك که وینه کیشران له سهر وینه ی پیتی (و) وهك: (الضعفوا، شرکاو)، ئه گهر لیتمان پرسى له سهر گریمانه ی ئه وه ی که ئهم وشانه بوونیان هه یه له قورناني پيرون دا، ئه ی چوون پیشه واهه فص دهیان خوینیته وه؟ یان ههر راویه کی تر چوون دهیان خوینیته وه؟ ئه وه به من دهلیی: دهیخوینمه وه به وهستان له سهری به حه وت شیوه: شیوه ی پیتی (و) به زهنه یه کی ته واه له گهل سیانی په یادکراو، وه شیوه ی پیتی (و) به پووم و دریژکردنه وه ی دوو جووله، وه هه روا شیوه ی پیتی (و) به ئیشام و سی په یادکراو، منیش پیّت ده لیم: ئه ودهش پیشه واهیشام ئه نجامی داوه له سهر شیوه ی وینه، له سهر ئه وه ی که بهم شیوه نوسراوه: (شرکاو) ئه ودهش حه وت خویندنه وه ی تیدایه، وه پینچ خویندنه وه ی قیاسیشی بو زیاد ده کریت.

1- گوړینی همزه به پیتی(ی) له گهل زه ننه دارکردنی ته واو.

2- گوړینی همزه به پیتی(ی) که سره دار له گهل په ووم (په ووم ی که سره).

له م بابه ته دا پای جیاواز هیه له نیوان زانایان په سم له سره نویسی هیه همزه و نه وهی که کاری پیده کریت به پیتی(ی) نه ژمار ده کریت هر وهک ئین جه زهری به به هیژتری داناوه⁽¹⁾ له گهل بوونی تیبینی له سره نه وهلیفه ی ده که ویت په پیش پیتی(ی) زیاده به وینه دریژنا کریته وه کاتیک همزه ده گوړدریت به پیتی(ی) به لکو لاده بردریت له خویندنه وده پشیشی پی نابه ستریت.

تیبینی: همزه له م وشه دا نوسراوه له و موصحه فانه ی ئیستا بهر بلاوه لمان له ژیر ئلیف ی زیاده،(ایتای).

پوخته ی بابه تی وهستان له سره همزه به په ووم م و ئیشام و ئاسان خویندنه وه.

دروسته په ووم و ئیشام و ئاسان خویندنه وه له مانه وهی خواره وه:

➤ **یه که م:** نه وهی دروسته په ووم و ئیشام ی تیدا بکریت:

لیردها سی بار هیه که دروسته په ووم و ئیشام ی تیدا بکریت له همزه ی کو تایی، به شیوه یه که نه گهر جووله ی همزه که ضمه بوو نه وه دروسته په ووم و ئیشام ی بو بکریت، به لام نه گهر هاتوو جووله ی همزه که که سره بوو نه وه ته نها په ووم ی تیدا دروسته، نه وهش ئاشکرایه که نه گهر جووله ی همزه که فته بوو نه وه په ووم و ئیشام ی تیدا نیه به کو دهنگی گشت قارینه کان.

⁽¹⁾ موحه ممدی ئیبنو جه زهری له په رتو وکی(النشر في القراءات العشر)(قاهره، التجاریة الکبری،

ب 1، 1427 ک لا 350.

أ- **باری یه کهم:** نهو پیتته ی جووله ی هه مزه ی بو گواستراوته وه له باری وهستاندا، وهك: (دفع، ملء، سوء، شيء).

ب- **باری دووهم:** نهو هه مزه ی گوپردراوه به پیتی (ی) یان به پیتی (و) دواتر تیکه له لکیشان بو نهو پیتته ی ده که ویتته پیش خوی بو ی کراوه وهك نایه تی: (بريء، النسيء، المسيء، قروء، سوء).

ت- **باری سییه م:** هه مزه ی جووله دار نهو ی گوپردراوه له سه ر مه زه بی په سم، جیاوازیشی نیه نایه گوپردراوه به پیتی (ی) یان به پیتی (و) وهك وشه کانی: (الملأ، الضعفأ، نبأ، وما يبدئ، اللؤلؤ).

➤ **دووهم:** نهو ی ئاسان خویندنه وهو په ووم ی تیدا دروسته، نهو هه ش ته نها دوو باری هه یه:

أ- **باری یه کهم:** هه مزه ی جووله داری کو تای ی پیش جووله وهك: (شاطي، امرئ، لؤلؤ).

ب- **باری دووهم:** هه مزه ی جووله داری کو تای ی وپیشی ئه لیف بی ت وهك: (الماء، الماء).

پیشه و شاطبی له هونراوه یه کی دا ده فهرمویت:

وَأَشْمَمَ وَرْمَ فِيمَا سَوَى مُتَبَدِّلٍ بِهَا	حَرْفَ مَدٍّ وَاعْرِفِ الْبَابَ مُحْفَلًا
وَمَا وَاوُ أَصْلِي تَسَكَّنَ قَبْلَهُ أَوْ	أَلْيَا فَعَنْ بَعْضٍ بِالْإِدْغَامِ حُمْلًا
وَمَا قَبْلَهُ التَّحْرِيكُ أَوْ أَلِفٌ مُحَرَّكًا	طَرَفًا فَالْبَعْضُ بِالرَّوْمِ سَهْلًا
وَمَنْ لَمْ يَزَمْ وَاعْتَدَّ مُحْضًا سُكُونَهُ	وَالْحَقَّ مَفْتُوحًا فَقَدْ شَدَّ مُوْغَلًا
وَفِي الْهَمْزِ أَتَاءٌ وَعِنْدَ نُحَاتِهِ	يُضِيءُ سَنَاهُ كُلَّمَا اسْوَدَّ أَلْيَا

ئاگادارکردنه وه

1- هیشام دوه سستی له سهر هه مزه ی کۆتایی که جووله داریک له پیښی هاتی، به شیوه ی بناغی سهره کی، که ئه ویش گوړینی هه مزه به پیښی دريژکردنه وه له پرگه زی جووله ی پیښ خوی.

2- ئه گهر جووله ی هه مزه ی ضه ممدار گواسترایه وه بۆ پیښی پیښ خوی ئه وه دروسته ئیشام بکری، به لام دهر باره ی ره ووم له ضه ممو که سره پرو دهادت، -هه روا ره فعه و که سره ش- وهه روا ره فعه و جه ره ش- وهک: (یضی ء).

3- ئه گهر هه مزه که گوړدرا به پیښی پیښ خوی و تیکه له کیښ کرا بۆ کرا ئه وکات دروسته -واته: پیښی شه دده دار- زه ننه دارو ره ووم و ئیشام بکری- به پیښی مهرجه کانی- وهک: (بری ء).

4- گوړین و ئیشام به یه که وه کۆنایته وه له سهر شیوه ی قیاس وهک: (السما، بناء).

5- ئه گهر هه مزه ئه لیف ی له پیښ دا هات، ئه وه به ئاسان ده خویندريته وه ئه وکات ره ووم و دريژکردنه وه ی چوار جووله و دوو جووله، وهک: (السما، يشاء).

6- دريژکردنه وه ی چوار جووله پیښ ده که ویت له سهر دوو جووله له کاتی ئاسان خویندنه وه ی وه دريژکردنه وه ی شه ش جووله پیښ ده که ویت له سهر دوو جووله له کاتی گوړین.

تیبینی:

پلانی داهاتوو وهستان له سهر هه مزه شیده کاته وه ﴿ئه وه هی هیشامه﴾ به ریگایه ک جگه له ریگای پیښوو، ئه وه ش به پیښی جووله ی هه مزه ی چوارو جووله ی پیښ خوی.

الهمز

جووله دار (واته) : جووله نه ناوړاستی وشه . باسی دهگین نه هیڅکله ریه کی تر

زمنه ی کوڅایی (واته) : زمانه نه باری وستان جیاوړی نیه جووله ی لکاویت یا زمانه

جووله نه باری نه وستان زمانه نه باری وستان سی جووله نه ییش یان زمانه بیت

زمانه ی بنچینه ییش جووله به

جووله به کسر نه باری نه وستان زمانه نه باری وستان ییش (8 باری

جووله به فتح نه باری نه وستان زمانه نه باری وستان ییش (6 باری هه په

نه لیف ی بنچینه ی زیاده (السماء ، استحياء) 1 + 2 + 3 / گۆرین به نه لیف و 6 و 4 و 2 جووله

5+4 / ناسانکردن و 4 یان 2 جووله

زمنه ی دروست (المرء) 1 / گواستنه وه 2 / گواستنه وه و پرووم

(و) ی زمانه ی زیاده (قروء) 1 / ټیکه لکیشان و زمانه 2 / ټیکه لکیشان و پرووم

(ی) ی زمانه داری بنچینه (شيء) 1 / گواستنه وه به زمانه

2 / گواستنه وه به پرووم 3 / گۆرین و ټیکه لکیشان به زمانه 4 / گۆرین و ټیکه لکیشان به پرووم

(و) ی زمانه داری بنچینه (سوء ، السوء) 1 / گواستنه وه به زمانه 2 / گواستنه وه به پرووم 3 / گۆرین و ټیکه لکیشان به زمانه 4 / گۆرین و ټیکه لکیشان به پرووم

مهموم (اللؤلؤ) 1 / گۆرین به (و) 2 / ناسانکردن به پرووم 3 / گۆرین به (و) و پرووم

مهمسور (شاطي) 1 / گۆرین به (ی) 2 / ناسانکردن به پرووم 3 / گۆرین به (ی) و پرووم

مهمفتوح (النبی) 1 / گۆرین به نه لیف 2 / ناسانکردن به پرووم

(ی) ی زمانه داری زیاده (أبناء) 1 + 2 + 3 / گۆرینی نه لیف به 6 و 4 و 2 جووله 4 / ناسان به پرووم 5 و 4 جووله 5 / ناسان به پرووم و 2 جووله

(ی) ی زمانه داری زیاده (النسيء ، بريء) 1 / ټیکه لکیشان به زمانه 2 / ټیکه لکیشان به پرووم 3 / ټیکه لکیشان به نیشام

(ی) ی زمانه داری بنچینه (يضيء ، شيء) 1 + 2 + 3 / گواستنه وه و پرووم و نیشام 4 / ټیکه لکیشان به زمانه 5 / ټیکه لکیشان به پرووم 6 / ټیکه لکیشان به نیشام

(و) ی زمانه داری بنچینه (لتوء ، السوء) 1 + 2 + 3 / گواستنه وه و پرووم و نیشام 4 / ټیکه لکیشان به زمانه 5 / ټیکه لکیشان به پرووم 6 / ټیکه لکیشان به نیشام

زمنه ی دروست (ملء) 1 / گواستنه وه 2 / گواستنه وه و پرووم 3 / گواستنه وه و نیشام

مهموم (اللؤلؤ ، امرؤ) 1 / گۆران به نه لیف (و) 2 / گۆرین به (و) و پرووم 3 / ناسان به پرووم 4 / گۆرین به (و) و نیشام

مهمسور (يستهزئ) 1 / گۆران به نه لیف به (ی) 2 / ناسان و پرووم 3 / گۆرین به پرووم 4 / گۆرین به نیشام

مهمفتوح (الملاء) 1 / گۆران به نه لیف 2 / ناسان و پرووم

نه لیف ی بنچینه یان زیاده
گۆرینی به نه لیف و دریزکردنه وه 6
یان 4 یان 2 جووله (شاء ، أولياء)

(ی) ی زمانه ی بنچینه (جيء)
1 / گواستنه وه به زمانه (جي)
2 / ټیکه لکیشان و زمانه (جي)

(و) ی زمانه ی بنچینه (أن تبوأ)
1 / گواستنه وه به زمانه (تبؤ)
2 / ټیکه لکیشان و زمانه (تبؤ)

زمانه ی ته واو (الحباء)
گواستنه وه به زمانه (الحب)

مهمسور (قرئ) گۆران به (ی) (قري)

مهمفتوح (بدأ) گۆران به نه لیف (بدا)

که سره دهگوردی به (ی) (نبئ) ← (نبی)

ضه مهمه نمونه ی نیه له قورئان

شه تحه دهگوردی به نه لیف (اقرأ) ← (اقرا)

باسی

ئیشمام له چه ند فیعلیکی دیاریکراودا

(فصل فی إشمام أفعال بعینها)

ئەم بابەتە پەییوەندی بە ھەوت جور فیعل ھەییە کە لەپیش پیتی (ی) کەسەر ھاتووہ لەسەرھەتای فیعلەکاندا، ھەردوو راوی ئیبن عامیر ھاودەگەن لەسەر ئیشمام ی چوار فیعل و بوچوونی جیاوازیان ھەییە لەسەر سی فیعل ی تر.

ئیشمام:

جمھوری زانایانی نەحوی و قورائەکان: داپۆشیننی دەنگی زمانەوانیە بە لابردنی دەنگیکی تر وەك ئاخاوتنی زۆریك لە ھۆزەکانی وەك قەیس و بەنی ئەسەد بۆ نمونە وەك: وشەکانی (قیل) و (بیع) ئیمالەدەکەن - واتە: لارکردنەوہ - لەپیتی (و) ی درێژکردنەوہ، و ھەروھا وەك: ئیشمام ی پیتی (ص) بە دەنگی پیتی (ن) لەخویندنهوہی کەسائی دا، و ھەروھا ئاماژە بە ھەردوو لیوہکان بۆ ضەممە ی لابردراو لەکووتایی وشە لە باری وەستاندا بە زەننە بەبی ئەوہی دەنگی ضەممە کە دەربکەوێت، یان تیکەل کردنی دەنگیک بە دەنگیکی تر.

مەبەست لەئیشمام لەم بابەتەدا: بریتییە لەوہی کە پیتی یەکەم لە وشە بە جوولەییەکی پیکھاتوو لە دوو جوولە کە بریتییە لە ضەممە و کەسەر بەیەکەوہ، وەبەشی ضەممە پیش دەکەوێت بەلام ئەمەیان دەنگیکی کورتترە، لەدوای ئەو بەشی کەسەر دیت کە ئەمەیان دەنگیکی درێژترە.

ئیشمام فیږده بین به وه رگرتن و بینین لهدمی شاره زاکان، ږوونکردنه وهی فیعله کان به م شیوهیه :

1- ئین عامیر وشه‌ی (وحیل) به ئیشمام ده‌خوینیته‌وه که تهنه‌ا له‌یه‌ک شوین دا هاتووه

ئه‌ویش ئایه‌تی: {وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ}، [سه‌به‌ه: 54].

2- ئین عامیر وشه‌ی (وسیق) به ئیشمام ده‌خوینیته‌وه که تهنه‌ا له‌دوو شوین دا هاتووه،

ئه‌ویش ئایه‌تی: {وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا}، [زومه‌ږ: 71]

وه‌ئایه‌تی: {وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا}، [زومه‌ږ: 73].

3- ئین عامیر وشه‌ی (سیئت) به ئیشمام ده‌خوینیته‌وه که تهنه‌ا له‌یه‌ک شوین دا هاتووه

ئه‌ویش ئایه‌تی: {فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيَّتَ وُجُوهُ الَّذِينَ

كَفَرُوا}، [مولک: 27].

4- ئین عامیر وشه‌ی: (س‌ی‌ه) (1). به ئیشمام ده‌خوینیته‌وه که تهنه‌ا له‌دوو شوین دا

هاتووه ئه‌ویش ئایه‌تی: {وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيَّءَ بِهِمْ}، [هود: 77]

وه‌ئایه‌تی: {وَلَمَّا أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيَّءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ

ذُرْعًا}، [عنه‌که‌بوت: 33].

(1) ئه‌م فیعله له‌سه‌ر کی‌شی [فعل] هاتووه، به‌لام بنچینه‌که‌ی بریتیه‌ له‌ (س‌و‌ه) که [مه‌بنی مه‌فعله]

جووله‌ی ضه‌مه‌ وه‌رگیراوت‌ه‌وه‌ له‌ پی‌تی (س) وه‌که‌سه‌ره‌ی بو‌گواستراوت‌ه‌وه‌، پاشان پی‌تی (و) گو‌ږدراوه‌

به‌ پی‌تی (ی) وه‌زو‌ږبه‌ی عه‌ږه‌ب به‌ (س‌ی‌ه) ده‌خویننه‌وه‌ و‌اتا به‌ ئیشمام.

ئو ودهش دهرده که ویت که هیشام له باری ودهستاندا دوو خویندنه ودهی ههیه:

أ- گواستنه ودهی جوولهی هه مزه بو پیتی (ی) له گهل زهننه، بهم شیوهیه: (سی).

ب- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) دواتر تیکه له کیشانی پیتی (ی) ی پیش خوی بهم پیته یانه، واته: ودهستان له سهر پیتی (ی) شه دده داری به زهننه له باری ودهستاندا بهم شیوهیه: (سی).

5- ئیبن عامیر وشه ی: (وغیض) به ئیشمام ده خوینیته وه له نایه تی: {وَيْسَمَاءُ أَقْلَعِي

وَغِيضَ الْمَاءِ وَقُضِيَ الْأَمْرُ}، [هود: 44] شوینی دوو ودهمی نیه له قورنانی پیروز.

6- ئیبن عامیر وشه ی: (وَجَائِءٌ) به ئیشمام ده خوینیته وه که ته نها له دوو شوین

هاتوو هه وانیش نایه تی: {وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجَائِءٌ بِالنَّبِيِّنَ

وَالشُّهَدَاءِ}، [زومه پ: 69] وده نایه تی: {وَجَائِءٌ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ}، [فه جر: 23]

ئو ودهش دهرده که ویت که هیشام له باری ودهستاندا دوو خویندنه ودهی ههیه:

أ- گواستنه ودهی جوولهی هه مزه بو پیتی (ی) له گهل زهننه، بهم شیوهیه: (وچی).

ب- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) دواتر تیکه له کیشانی پیتی (ی) ی پیش خوی بهم پیته یانه، واته: ودهستان له سهر پیتی (ی) شه دده داری به زهننه له باری ودهستاندا بهم شیوهیه: (وچی).

7- ئیبن عامیر وشه ی: (قیل) به ئیشمام ده خوینیته وه، به هر شیوهیه که هاتبیت

له قورنانی پیروز وه: {وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ}، [مولک: 27]

تیبینی:

پیویسته نهو چهوت وشانه ی پابردوو باسکران فیعلن، نهگهر هاتوو ناو بوون (اسم)
 نهوه ئیشمام ی تیدا نابیئت ناویش وهك: (ومن أصدق من الله قیلاً، إلا قیلاً سلاماً سلاماً، وقیلَهُ یا
 رب، وأقوم قیلاً)، نهو ناوانه ئیشمام ی تیدا نیه.

باسی جهوت ئه لیفه کان

(باب الالفات السبعة)

➤ **یه کهم:** ئیبن عامیر ئه لیف ی جیگیر کردووه له باری وهستان و نه وهستاندا له چوار وشه دا، بهم شیوه ی خواره وه:

1- وشه ی (لَکِنَّا)، له نایه تی: ﴿وَلَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي﴾، [که هف: 38].

2- وشه ی (الظُّنُونَا)، له نایه تی: ﴿وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا﴾ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿[ئه حزاب: 10].

3- وشه ی (الرَّسُولَا)، له نایه تی: ﴿وَأَطَعْنَا الرَّسُولَا﴾ ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا﴾، [ئه حزاب: 66]

4- وشه ی (السَّيْلَا)، له نایه تی: ﴿فَاضْلَلْنَا السَّيْلَا﴾ ﴿رَبَّنَا آتِهِمُ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ﴾، [ئه حزاب: 67]

➤ **دووهم:** پيشهوا ئیبن عامیر جیاوازی هیه له گهل پيشهوا هفص له هه ندی وشه و هاوپایه له به شیکی تری، ئەم وشانهش بریتین له مانه ی خواره وه:

1- ئیبن عامیر وشه ی: (قَوَارِيرًا)، ده خوینیته وه له شوینی یه کهم له نایه تی:

﴿وَأَكْوَابُ كَانَتْ قَوَارِيرًا﴾، [ئینسان: 15] به لابرندی ئه لیف له باری

نه وهستاندا وه به جیگیر کردنی له باری وهستاندا - وهك هفص-

وه ده رباره ی شوینی دووهم وشه ی: (قَوَارِيرًا)، له نایه تی: ﴿قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ﴾،

[ئینسان: 16] ئیبن عامیر له باری نه وهستان دا به فته هی پیتی (ر)

ده خوینیته وه - وهك حه فص- وه هیشام له باری وه ستاندا به ئه لیف
ده خوینیته وه، به لام ئیبن زه کوان له سهر پیټی (ر) ده وه ستیټ.

2- وشه ی: (سَلَسِلًا)، له نایه تی: ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلْسِلًا

وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا﴾، [ئینسان: 4] هیشام به تهنوین ده خوینیته وه له باری
نه وه ستان له گهل گورینی به ئه لیف له باری وه ستاندا، به لام ئیبن زه کوان -
وهك حه فص- ده خوینیته وه، واته: به فته تدارکردنی پیټی (ل) بی تهنوین له
باری نه وه ستان وه هه ردوو خویندنه وه ی بو هیه له باری وه ستاندا.

سپییه م: وشه ی: (ثَمُودًا). ئیبن عامیر به تهنوینی پیټی (د) ده خوینیته وه ﴿ثَمُودًا﴾. له
باری وه ستاندا ده یكات به ئه لیف له چوار شویندا:

1- ﴿أَلَا إِنَّ ثَمُودًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ﴾، [هود: 68]

2- ﴿وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ﴾، [فوقان: 38]

3- ﴿وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ﴾، [عه نکه بوت: 38]

4- ﴿وَتَمُودًا فَمَا أَبْقَى﴾، [نه جم: 51]

بابه تی تیکه لکیشان

نیدغام له زمانی عه پهبیدا: به کار دیت بو تیکه لکیش کردنی شتیک له شتیکی تر.

نیدغام له زاراوه دا: واتا تیکه لکیش کردنی پیتیکی له پیتیکی تر به شیوه یه که هه ردوو پیت به پیتیکی توندی شه دده دار ده خویند ریته وه له پره گزی پیتی دووهم، ئه وهش ده کریت به دوو بهش: بچوک و گه وره.

مه به ست له خویندنی ئه م بابه ته، شاره زابوونه له وهی تیکه لکیش ده کریت و ئه وهی تیکه لکیش ناکریت، گه یشتنه دوو پیت به یه که و کوپونه وه یان ده کریت به سی بهش:

✓ **یه که م:** پیک گه یشتنیان له وشه و نویسندا، به شیوه یه که پچران نه که ویتنه نیوانیان وه پیک گه یشتنی دوو پیتی (ب) له ﴿ولا یغتب بعضکم﴾.

✓ **دووهم:** پیک گه یشتنیان ته نها له نویسندا، وهک: ﴿إِنَّهُ هُوَ﴾، لیړه دا پچران له نیوانیاندا پرویداوه.

✓ **سییه م:** پیک گه یشتنیان ته نها له گوتن دا، وهک: ﴿أَنَا نَذِيرٌ﴾، ﴿طَسَمَ﴾.

ياسايه کی گشتی گرنګ

هر کاتيک دوو پیت به یه کتر بگهن، نهو دوو پیت به یان شوینی درچوونیان یه کسانه یان جیاوازه⁽¹⁾.

❖ نه گهر شوینی درچوونیان له یه کتر جیاوازو (مه خره جیان یه کسان نه بوو) نه وکات به له یه کتر دوو نه ژمارده کریږ، ته نه پیتی (غ) و (خ) نه بیت کاتيک ده گهن به پیتی (ق) و (ک)

هر کاتيک پیتی (خ) له گهل پیتی (ق) یان (ک) به یه ک گه یشتن نهو دوو پیتانه ده بنه له یه کتر نزیک، چونکه هر چه نده شوینی درچوونیان له یه کتر جیا به به لام درچوونیان له یه کتر نزیکه.

پیتی (غ) و (خ) درچوونیان ده که ویتته نزیکترین شوینی گهرو، نهو شوینه ی که له دواي نهو زمان ده ست پی ده کات.

هر وها پیتی (ق) و (ک) شوینی درچوونیان ده که ویتته دوو ترین شوینی زمان که له دواي نهو نزیکترین شوینی گهرو دیت، نیوان هر دوو درچوون لیک نزیک بوون هیه.

له بهر نهو هوکارانه ده که هوت که پیتی (غ) له گهل (ق) یان (ک) له یه کتر نزیکن، و به هه مان شیوه پیتی (خ) له گهل (ق) یان (ک) له یه کتر نزیکن.

⁽¹⁾ مه حمود خلیل حوصه ری، پهرتو وکی نه حکامی قورناني پیروژ، (مه که کی پیروژ، نوسینگه ی مه که کیه - دار به شائری ئیسلامی، چاپی 4، سالی 1999 ی زاینی، به ده ست کاری به وه.

❖ ئەگەر پیتەکان لایەك ئەندام بوون (واته: لایەك ئاست و شیوه دابوون و هه‌مان دەربرینیان هه‌بوو)، له‌و کاته‌دا ده‌بن به‌ دوو به‌ش:

یان شوینی دەرچوونیان لایەكتر نزیکه.

یان شوینی دەرچوونیان لایەكتر دووره.

ئەگەر شوینی دەرچوونیان لایەكتر نزیک بوو به‌ شیوه‌یه‌ك هه‌ر یه‌ك له‌وان لایەكتر نزیک بوون، وهیچ دابران و پچران پوونه‌دات له‌نیوان هه‌ردوو پیتەكه، ئەوه لایەكتر نزیک، (واته: ئەم دوو پیتە به‌ لایەكتر نزیک سه‌یر ده‌کړین).

له‌م قسانه‌ی ڕابردوو وا دەرده‌که‌وێت ئەگەر دوو پیت شوینی دەرچوونیان لایەكتر جیا‌بوو، به‌ شیوه‌یه‌ك هه‌ر یه‌كێکیان له‌شوینیك دەرده‌چوو، (پچران و دابران له‌نیوانیاندا هه‌بوو) به‌ دوو پیتی دوور لایەكتر سه‌یر ده‌کړین.

بۆمان ڕوون بویه‌وه له‌ باب‌ه‌تی ڕابردوو ئەگەر دەرچه‌ی پیتەکان لایەكتر نزیک نه‌بوون به‌لكو دوریه‌ك هه‌بوو له‌نیوانیاندا، یان پچران هه‌بوو له‌نیوان دەرچه‌ی پیتەکان له‌و کاته‌ ئەو دوو پیتە به‌ لیك دوور ئەژمار ده‌کړیت.

له‌سه‌ر ئەوه‌ نیوان شه‌ش پیتەکانی گه‌رو وهه‌ژده پیتەکانی زمان دوریه‌ك هه‌یه، چونکه پیتەکانی گه‌رو له‌شوینیك دەرده‌چی‌ت و پیتەکانی زمانیش له‌شوینیکی‌تر، ته‌نها پیتەکانی (غ) له‌گه‌ل (ق) و (ك) و پیتی (خ) له‌گه‌ل پیتی (ك) نه‌بی‌ت هه‌روه‌ك له‌ڕابردوو باس كرا.

❖ له‌نیوان پیتەکانی گه‌روو پیتەکانی لیو دوریه‌ك هه‌یه، چونکه هه‌ر یه‌ك له‌وان شوینی دەرچوونیان لایەكتر جیا‌وازه، وه‌له‌کاتی دەربریندا جیا‌کاریه‌ك ده‌که‌وێت نه‌وانه‌کانیان.

❖ له نیوان پیته کانی زمان و پیته کانی لیو دوری هیه، چونکه شوینی دهرچوونیان لهیه کتر جیایه، تهنه پیتی (ن) له گهل (م) نه بیته یه که ره گهن له دهربرینداو لیكچوونیکیان هیه له نزیك بونه وه.

پیتی (ن) له گهل (و) نزیك بونه وه یه کیان هیه لهیه کتر له شیوهی دهربریندا.
پیتی (ی) لیبن له گهل (و) یه که ره گهن و نزیك بونه وه یه که هیه له نیوانیاندا له دهربریندا.

❖ له نیوان پیته کانی گهر و پیتی که له گهل پیتیکی تر نزیك بوون و دورکه و تنه وه هیه.
ئهم دوو پیته ی که شوینی دهرچوونیان ده که ویته دورترین بهشی گهر و - که ئه وانیش پیتی (ه) و (ه) - له گهل ئه و پیتانه ی شوینی دهرچوونیان ده که ویته ناوه پاستی گهر و ئه وانیش پیتی (ع) و (ح) لیك نزیك بوونه وه یه که هیه له نیوانیاندا.

ئهم دوو پیته ش له گهل ئه و پیتانه ی که دهرچوونیان ده که ویته نزیکترن شوینی گهر و وه: پیتی (غ) و (خ) دوریه که هیه.

پیته کانی ناوه پاست وه که پیتی (ع) و (ح) نیوان ئه و دوو پیته و پیته کانی ده که ویته دوری گهر و وه پیتی نزیکترن شوینی گهر و نزیکایه تیه که هیه.

❖ له نیوان پیته کانی زمان هه ندیکیان له گهل هه ندیککی تر نزیك و دوری هیه.
ئه و دوو پیته ی ده که ونه دورترین شوینی زمان، وه که پیته کانی (ق) و (ک) له نیوان ئه و دوو پیته و پیته کانی ناوه پاستی زمان وه که پیتی (ج) و (ش) و (ی) و پیتی سه ره زمان وه که پیتی (ض) و (ل) نزیکایه تیه که هیه، ئه و پیتانه له گهل پیته کانی لیواری زمان که بریتین له: (ن، ر، ط، د، ت، ص، س، ز، ظ، ذ، ث) ئهم پیتانه ی باس کران پییان ده گوتریت پیته کانی پیشه وه ی زمان (الذلیة) پیته کانی سه ره وه ی زمان (النطعية) وه پیته کانی سه ره تای پیشه وه ی زمان (الأسلیة) وه پیته کانی لیو (الشفویة) وه (پیته کانی نزیك له پودو) دوریه که هیه.

❖ له نیوان پیته کانی ناوه پراست و سهر زمان و لیواره کان، نزیکایه تیه که هیه.

له نیوان پیته کانی سهره زمان و لیواره کاندا نزیکایه تیه که هیه، وده نیوان پیتی (ف) له گهل پیته کانی لیو وده: (و) و (ب) و (م) نزیکایه تیه که هیه.

وده نیوان پیته کانی لیو هه نديکیان له گهل هه نديکی تریان هاوړه گه زیه که هیه له شوینی دهرچونیان.

روونکردنه وه:

❖ پرون و ناشکرایه که هر یه که له پیته کانی (ع) و (ه) هه ردو وکیان یه که ره گهن له بهر نه وهی دهرچونیان یه که به لام دهربرینان له یه کتر جیا یه.

پیته کانی (ع) و (ح) له ناوه پراستی گهرو دهرده چن، نه م دوو پیته ش یه که ره گهن. پیتی (غ) و (خ) له نزیکترین شوینی گهرو دهرده چن نه وانه ش به هه مان شیوهی نه و پیتانه ی باس کران یه که ره گهن.

❖ پیته کانی دوور هر یه که له پیتی (ع) و (ه) بهرامبه ر پیته کانی ناوه پراست واته: (ع) و (ح) له یه کتر نزیکن، و بهرامبه ر پیته کانی نزیکترینی گهرو (غ) و (خ) له یه کتر دوورن، چونکه پیته ناوه پراسته کان له یه کترین جیا ده کاته وه.

❖ پیته کانی ناوه پراستی گهرو (ع، ح) له گهل پیته کانی دوورترین و نزیکترین نزیکایه تیه کیان هیه.

❖ پیتی (غ) له گهل پیتی (ق) و (ک) له یه کتر نزیکن.

❖ پیتی (خ) له گهل (ق) و (ک) به هه مان شیوه له یه کتر نزیکن، چونکه پیتی (غ) و (خ) هر چنده له نزیکترین شوینی گهرو دهرده چن، به لام کاتی نزیکیکی به هیز هیه له نیوان نه وان و پیته کانی (ق) و (ک) که دهرچوونیان ده که ویته دورترین شوینی زمان، نه مه وای

کردووه که ئەم پیتانه به نزیك لهیه کتر بخویندږینه وه و سهیر بکړیږ، هه رچه نده لهیه کتر جیان هه روهک له پاردوو باس کران.

❖ پیته کانی (ق) و (ک) لهیه کتر نزیکن، به هوئی بوونی جیاکاریهک له شوینی دهرچوونیان، وهگوتراوه پیتی (ق) و (ک) یهک رهگهزن به هوئی شوینی دهرچوونیان که دورترینی زمانه.

❖ پیتی (ق) و هاوشیوهی ئەو پیتی (ک) لهگهڵ پیتی (ک) له پیته کانی ناوه پراستی زمان (ج، ش، ی) یان لهگهڵ پیتی (ک) له پیته کانی سهره زمان وهک: (ض) و (ل) لهیه کتر نزیکن، وه لهگهڵ ههر پیتی (ک) له پیتانه ی به لایهکی زمان دهردهبردږ لهیه کتر دوورن.

❖ پیته کانی (ج) و (ش) و (ی) که دريژناکړینه وه (مهديان تيډا نيه) له ناوه پراستی زمان دهردهچن، ههر يهک لهم سى پیتانه لهگهڵ يه کتر يهک رهگهزن، ئەم پیتانه لهگهڵ پیته کانی (ق) و (ک) و (ض) و (ل) و (ن) و (ر) و (ط) و (د) و (ت) و (س) و (ص) و (ز) و (ظ) و (ذ) و (ث) هه موویان لهیه کتر نزیکن، وهه ر يهک لهم پیتانه لهگهڵ پیتی لیوهکان به دوور ئەژمار دهکړیږ.

❖ پیتی (ض) لهیهک له دوو لیواری زمان (لای چهپ یان پراست) لهگهڵ ئەوهی له دوای دیت له ددانهکان خړینه (اضراس) دهردهچیت له ناوه پراستی لایيکی زمان ئەوهی له دوای ئەودیت، ئەوه لهگهڵ پیتی (ق) یان (ک) یان ههر پیتیکی تری دهرچوو له ناوه پراستی زمان یان سهری زمان یان پیتی (ل) ئەوه به نزیك لهیه کتر ئەژمار دهکړیږ.

❖ پیتی (ل) دهردهبردږت به تهنیشتی زمان تا کوټایه که ی.

پیتی (ل) لهگهڵ پیتی (ق) یان پیتی (ک) یان ههر پیتیکی تر لهو پیتانه ی که له ناوه پراستی زمان یان لایيکی زمان، یان پیتی (ض) ئەمانه هه مووی به نزیك ئەژمار دهکړیږ لهگهڵ پیتی (ل).

پیتی (ل) لهگهڵ پیته کانی لیو به پیتی لیك دوور ئەژمار دهکړیږ.

پیتی (ل) لهگهڵ پیتی (م) به نزیك ئەژمار دهکړیت له سیفته.

❖ پیتی(ن) له به شیکی لای زمان دهردهچیت، شوینی دهرچوونی پیتی(ن) که میك دهکه ویته ژیر شوینی دهرچوونی پیتی(ل) .
پیتی(ن) له گهل پیتی(ق) یان پیتی(ک) به له یه کتر دوور سهیر دهکړین.

پیتی(ن) له گهل ټهو پیتانه ی که شوینی دهرچوونیان دهکه ویته ناوه پراستی زمان و پیتی(ض) و (ل) له گهل ټهو پیتانه ی که له لیواری زمان دهردهچن، به نزيك ټه ژمار دهکړیت.

❖ پیتی(ر) له پیښه وهی زمان(طرف اللسان) دهردهچیت، شوینی دهرچوونی پیتی(ر) نزيکه له شوینی دهرچوونی پیتی(ن) له کاتی دهربرینی پیتی(ر) شیوهی دهربرینه که زیاتر به رهو لای سهرووی زمان دهچیت.

پیتی(ن) له گهل پیتی(ق) و پیتی(ک) له یه کتر دوورن، به لام بهرام بهر به پیته کانی دهرچوو له ناوه پراستی زمان و هروها پیتی(ض) و (ل) و (ن) و پیته کانی تری دهرچوو له به شیکی زمان(طرف اللسان) به نزيك ټه ژماردهکړیت.

❖ هر یه که له پیته کانی (ط) و (د) و (ت) دهرچوونیان دهکه ویته پیښه وهی زمان(طرف اللسان) به شیویه که شوینی دهرچوونه که یان زیاتر بو به شی لای سهروهی ددانه کان نزيك ده بیته وه، هر یه که له سى پیته(ط) و (د) و (ت) له گهل یه کتر به یه که ره گهن سهیر دهکړین.

پیته کانی(ط، د، ت) له گهل(ق) یان (ک) له یه کتر دوورن.
پیتی(ط، د، ت) له گهل پیته کانی ناوه پراستی زمان و ټهم پیتانه ی به لایه کی زمان دهرده پردین پیتی(ض، ل، ن، ر) و پیته کانی دهرچووی پیښه وهی زمان به نزيك له یه کتر ټه ژمار دهکړین.

❖ پیتته کانی (ص، ز، س) دهرچوونیان ده که ویتته به شیکی زمان (طرف اللسان) و سه روی ددانه کانی خواروو.

هر يه که له پیتی (ص، ز، س) و له گهل يه کتردا يه که ره گهن.
 ئەم سى پیتته (ص، ز، س) دورن له پیتته کانی (ق) و (ک).
 ئەم سى پیتته (ص، ز، س) نزيکیان ههیه له گهل پیتته کانی ناوهراستی زمان و پیتی (ض، ل، ن، ر، ط، د، ت) و ئەو پیتانه ی تری ده که ویتته لای به شیکی زمان.

❖ پیتته کانی (ظ، ذ، ث) دهرچوونیان به پیشه وهی زمانه (طرف اللسان) که ده که ویتته لای ددانه کانی سه روو.

ئەم سى پیتته (ظ، ذ، ث) له گهل يه کتر يه که ره گهن.
 هر يه که له پیتانه (ظ، ذ، ث) له گهل پیتی (ق) یان (ک) دورن.
 ئەم سى پیتته (ظ، ذ، ث) له گهل پیتته کانی ناوهراستی زمان و پیتی (ض، ل، ن، ر، ط، د، ت، ص، ز، س) نزيکی ههیه.

❖ پیتی (ف) له نیوان به شی ناوه وهی لیوی خواره وهو بربره کانی سهروه ده ده چییت، پیتی (ف) له گهل هر پیتیک له پیتته کانی گهرو یان هر پیتیک له پیتته کانی زمان به ره ها له یه کتر دوورن، جگه له پیتی (ن) نه بییت لیك نزيکن له گهل پیتی (ف)، پیتی (ف) له گهل (و، ب، م) له یه کتر نزيکن.

پیتی (و، ب، م) به لیوه کان ده ده بربرییت، هر يه که لهم سى پیتانه له گهل يه کتر يه که ره گهن.

ئەم سى پیتته (و، ب، م) به رامبه ر به پیتته کانی گهرو (حلق) و پیتته کانی زمان له یه کتر دوورن.

پیتی (و، ب، م) و پیتی (ف) به نزيك له یه کتر سهیر ده کرین.
 پیتی (م) له گهل (ن) يه که ره گهن له سیفه تدا.
 پیتی (و) له گهل (ن) به هه مان شیوه له یه کتر نزيکن له سیفه تدا.
 پیتی (و) و (ی) لیين يه که ره گهن و له یه که چوونیان ههیه له ده بربریندا.

زاناکان دهفه رموون:

ئەوانەى لەپاڤردوو باس کران بۆ ئەو پیتانە بوون کە شوینی دەرچوونیان دیار بوو، وشیوہى دەرپرینان زاندرابوو.

ئەو پیتانەى کە شوینی دەرچوونیان بە تەخمین دیاری کراوە، بریتین لەسى پیتی مەد (دریژکردنەو) ئەم سى پیتە مەدە شیوہى گەشتنیان بە پیتەکان نادیارەو باس ناکریت.

ئەگەر پیتی مەد گەشتن بە پیتیک لەپیتەکانى زمانى عەرەبى نزیک بوونەویان بۆ نیه، یەك پەگزنین لەگەل یەکتر، لیك دورکەوتنەویشیان بەیەکەوہ نیه، چونکە پیتەکانى مەد شوینی دەرپرین و دەرچوونیان نیه وەك پیتەکانى تر، بەلکو ئەم پیتە مەدانە تەنھا بە ھەواى دەم و گەرۆ دروست دەبیّت.

بەلى پیتە مەدەکان باس دەکرین لەگەل ھەندیک لەپیتە عەرەبیەکان کە پەگەزایەتیك و ھاوشیوہیك ھەيە لەسیفەتدا، بەلام نەك لەشوینی دەرچوون.

ئەو پیتانەى ھاوشیوہییان ھەيە لەگەل پیتە مەدەکان، وەك: پیتی (و) ی جوولەدار، لەگەل ئەلیف ھەروەك لەووشەى (وال).

پیتی (و) لەگەل ئەلیف یەك پەگەزن لەسیفەتدا.

پیتی (ى) ی جوولەدار لەگەل ئەلیف وەكو پیتی (و) وایە، وەك: (الصَّيَّامُ)، کەواتا ھەردو

پیتی (ى) و ئەلیف یەك پەگەزن لەسیفەت و دەرپریندا.

پیتی (و) ی جوولەدار لەگەل (و) ی زەننەدار بە ھاوشیوہ دادەندرین، وەك: (وُورِى) ھەردوو

پیتی (و) لەیەك پەگەزدان چونکە ھاوسیفەتى یەکترن.

پیتی (ى) ی جوولەدار لەگەل پیتی (و) ی زەننەدار یەك پەگەزن لەسیفەتدا. وەك: (يُوقِنُونَ).

تیبینی:

پیته کانی (ت) و (ک) یه کسانن له هه موو سیفه تیځدا.
 پیته کانی (ح) و (ث) و (ه) یه کسانن له هه موو سیفه تیځدا. (حڅه)
 پیته کانی (ج) و (د) یه کسانن له هه موو سیفه تیځدا.
 پیته کانی (م) و (ن) یه کسانن له هه موو سیفه تیځدا.
 پیته کانی (و) و (ی) جووله دار له گهل هه رسی پیتی دریژکراوه کان (پیته مه ده کان)
 یه کسانن له هه موو سیفه تیځدا.
 نهو پینچ پیته یه کسانن له هه موو سیفه تیځدا، وه پیته نه رمه کان (لین) وهک: (و) و (ی)
 یه کسانن له هه موو سیفه تیځدا.
 به پیی قسه کانی رابردو ده توانین بلین نهو پیتانه ی یه کسانن له هه موو سیفه تیځدا یهک
 ره گه زیشن.

په یوه ندی نیوان پټه کان (العلاقة بتن الاحرف)

✓ **پټه هاووننه کان (متماثلین)** بریتین لهو پیتانه ی شوینی دهرچوون و سیفه تیان و ناوو ریڼووسیان یه کسانه، وهک: (ن) له گهل (ن).

✓ **پټه لیک نریکه کان (متقاربین)** بریتین لهو پیتانه ی شوینی دهرچوون و سیفه تیان له یه کتر نریکه، وهک: (ن) له گهل (ل) یان ته نها شوینی دهرچوونیان له یه کتر نریکه و سیفه تیان جیاوازه، وهک: (ج) له گهل (ض) یان ته نها سیفه تیان له یه کتر نریکه و شوینی دهرچوونیان جیاوازه، وهک: (غ) له گهل (ظ).

✓ **پټه یهک ره گه زه کان (متجانسین)** بریتین لهو پیتانه ی شوینی دهرچوونیان یه کسانه و سیفه تیان له یه کتر جیاوازه، وهک: (ذ) له گهل (ظ) یان شوینی دهرچوونیان له یه کتر جیاوازه و سیفه تیان یه کسانه، وهک: (ت) له گهل (ک).

چۆنیه تی دۆزینه وهی په یوهندی نیوان دوو پیت له گهل یه کتر

هه رکاتیك ویستمان په یوهندی نیوان دوو پیت له گهل یه کتر بزانی، پیویسته سهرتا سهیری شوینی دهرچوون و سیفه تیان بکهین، نه گهر هاتوو هاوینه بوون (متماثل) وهك پیته کانی (ق) له گهل (ق)، (الْعَرَقُ قَالَ)، بریار له سهر نهو جوره پیتانه ددهین به هاوینه بوون، به لام نه گهر هاوینه یه کتر نه بوون له شوینی دهرچوون و سیفه تیاندا، لهو کاته دا سهیری شوینی دهرچوونی پیته کان دهکین له پرووی هاوشیوهییان، نه گهر ههردوو پیته که هاوشیوه بوون له شوینی دهرچوونیان، نهوه بریار ددهین له سهر نهو دوو پیته که یهک رهگهزن له پرووی دهرچوونیان، وهك پیته کانی (ع) له گهل (ح)، (الذَّمْعُ حَزَنًا)،

نه گهر شوینی دهرچوونی پیته کان یه کسان نه بوون، سهیری سیفه تیان دهکریت، نه گهر هاوشیوهی یه کتر بوون، به شیوهیه که نه له یه کتر که متر بوون نه له یه کتر زیاتر بوون له سیفه تیان، بریاری یهک رهگهزن بوونیان له سهر دهرییت له سیفه ت دا.

ههر وهك پیته کانی (ح، ث، ه) کو دبیته وه له وشهی (حله) نهو پیتانه به هاوشیوهی یه کتر ناوده بردرین و نمونه کانیان بهم شیوهیه: (يَبْحَثُ، يُبْعَثُ حَيًّا، فَأَصْبَحَ هَشِيمًا، اللَّهُ حَقٌّ، بَعَثَهُ، اللَّهُ ثُمَّ).

له نیوان پیتی (م) و (ن) یهک رهگهزن (یحکم بینهم).

له نیوان پیتی (ت) و (ک) یهک رهگهزن (وتمت کلمة).

له نیوان پیتی (ج) و (د) یهک رهگهزن (ولقد جاءکم).

له نیوان پیتی (و) و (ی) یهک رهگهزن (أو یغفوا).

له نیوان پیټی نهرم(لین) له لایه ک له گهلّ پیته دریژکراوه کان(حروف المد) له لایه کی تر هاوشیوهی هیه(وال).
جگه لهم پیته نهی باس کران یه کړگه زی نیه نه له شوینی دهرچوون و نه له سیفته دا، له پابردوش باسمان کرد.

ئه گهر یه کسان نه بوون له سیفته دا ئهوا سهیری له یه کتر نزیك بوونیان ده کریت له پرووی شوینی دهرچوونیان و سیفته تیان، ئه گهر یه کسانى هه بوو له نیوان پیته کان له پرووی شوینی دهرچوون و سیفته تیان هه وه ک له نیوان پیته کانی(ل) و(ر)، (قل رب).
نیوان پیته کانی(ذ) و(ز)، (واذ زین).
نیوان پیته کانی(ق) و(ک)، (نخلقکم).

بریار دهریت له سهر ئه م پیته نهی باس کران، به نزیك بوون له شوینی دهرچوون و سیفته دا.

ئه گهر بهم شیوهیه نه بوون له نیوان پیته کان له پرووی شوینی دهرچوون و سیفته دا، ته نهها سهیری شوینی دهرچوونیان ده کریت، ئه گهر نزیکایه تیه ک هه بوو له نیوان شوینی دهرچوونیان، بریار له سهر نزیکبوونیان دهریت ته نهها له پرووی دهرچوونیان، وه ک: پیټی(د) و(ص)، (ولقد صدقکم).

ئه گهر له یه کتر نزیك نه بوون له پرووی شوینی دهرچوون، ته نهها سهیری سیفته تیان ده کریت.

ئه گهر نزیکایه تیه ک هه بوو له نیوان سیفته تیان، - به شیوهیه ک جیاوازیان ته نهها له یه ک یان دوو سیفته هه بیټ و زیاتر نه بیټ - بریار له سهر نزیکبوونیان دهریت ته نهها له پرووی سیفته، هه وه ک: پیټی(و) و(ن)، (أو نصاری).

وهه روها له نیوان پیټی (س) و (ح)، (لناس حسابم). وهه مزه و پیټی (د) (أدن). په یوه ندى
نزیکیه تی له نیوان پیټه کاندازوړه.

هر دوو پیټیک تیکه له کیښیان هه بیټ له گهل یه کتر له هر خویندنه وه و
گیرانه وه یه بیټ و هاوړه سمی یان یه که ره گه زی له نیوانیان نه بیټ، به له یه کتر نزیک
هه ژمار ده کریږ، به لام نه گهر هیچ شتی که له وانه ی رابردو باس کران له نیوان پیټه کانداز
نه بیټ، نه وه به له یه کتر دوورو جیاواز نه ژمار ده کریږ.
که واته: ریزبه ندى په یوه ندى نیوان پیټه کان ریزبه ندى کی دابه زینه، واتا کامه ی له پیښتره
نه و باس ده کریټ نه وانی تر له دواى نه وه وه دیږ، بهم شیوه ی خواره وه:

1- هاویننه له شویڼی ده رچوون و سیفه تدا.

2- یه که ره گه ز له شویڼی ده رچوون.

3- یه که ره گه ز له سیفه ت.

4- له یه کتر نزیک له شویڼی ده رچوون و سیفه ت.

5- نزیکی له شویڼی ده رچوون.

6- نزیکی له سیفه ت.

7- له یه کتر دوور.

تیکه لکیشانی بچووک

❖ **یه کهم:** تیکه لکیشانی بچووک:

بریتیه له تیکه لکیشانی پیتیکی زهنه دار به پیتیکی جو له دار، به شیوه یه که به هوی
ئهو تیکه لکیشانه ههردوو پیت دهکرین به یه که پیتی شهده دار له یه که رهگهز له گه ل پیتی
دووه م.

هوی ناوانانی به بچووک:

ناوی نراوه به تیکه لکیشانی بچووک، چونکه له کاتی تیکه لکیشانداندا تهنا پیویستی
به یه که ههنگاوی بچوکه، ئه ویش بریتیه له تیکه لکیشانی پیتی یه کهم به پیتی دووه م.

❖ **به شی یه کهم:** هاویننه ی بچووک:

بریتیه له یه کسانانی شوینی دهرچوون و شیوه ی دوو پیت، ئه ودهش له یه که وشه یان
دوو وشه رودهدات، ئه م بابه تهش یه کسانه له گه ل بریاره کانی پیشه واهه فص.

❖ **به شی دووه م:** له یه که تر نزیک و یه که رهگهزی بچووک:

له م بابه ته پیشه واهه ئیبن عامیر هه ندی شتی زیاتره له پیشه واهه فص له م شوینانه ی
خواره وهیه:

1- ئیبن عامیر پیتی (د) تیکه لکیش دهکات له پیتی (ث) له ئایه تی: {وَمَـ

یُرْدِ ثَوَابَ}، [ئالی عیمران: 145]

2- ئیبن عامیر پیتی (د) له وشه ی (صاد) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ذ) له

نایه تی سه ره تاي سوږه تی مریه م: {كَهْيَعَصَ} ﴿١﴾ ذِكْرٌ رَّحْمَتٍ {١}.

3- ئیبن عامیر پیتی (ث) تیکه له کیش ده کات له پیتی (ت) له نایه تی: {لَبِثْتُ} به

هر شیوه یه هاتبیټ.

4- ئیبن عامیر و هردو و راویه که ی تیکه له کیشانی پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده که ن

هر دوو فیعلی: (أَتَّخَذْتُ)، (أَخَذْتُ) به هر شیوه یه هاتبیټ وه: (لَبِثْتُ)
 أَتَّخَذْتُ ثُمَّ أَخَذْتُهَا.

5- ئیبن عامیر و تیکه له کیشانی پیتی (ت) ی به کار هاتو و بؤ می ده کات له سی

پیت به م شیوه یه: (ث، ص، ظ) به م شیوه یه: {كَذَّبْتُ ثُمَّ دُحِرْتُ} حَصِرْتُ
 صُدُّوهُمْ، كَانَتْ ظَالِمَةً. ته نها یه شوین لای هیشام جیاکرا و ته وه
 نه وه یش نایه تی: (لَهْدَمْتُ صَوَاعِدًا)، [حه ج: 40] به ئاشاکرا (الاضهار)
 ده یخوینیټه وه.

6- ئیبن عامیر و پیتی (ب) له کاتی گه یشتنی به پیتی (م) به ئاشاکرا ده یخوینیټه وه

له نایه تی: {أَرْكَبُ مَعَنَا}، [هود: 42]

7- هیشام پیتی (ث) به ئاشاکرا ده یخوینیټه وه له کاتی گه یشتنی به پیتی (ذ) له

وشه ی: {يَلْهَثُ ذَٰلِكَ}، [ئه عراف: 176] به لام ئیبن زه کوان تیکه هه لکیشان
 ده کات وه —حه فص—.

(1) پیښه وای ئیبنو عامر به ئیماله ی پیتی (ی) ده یخوینیټه وه له م شوینه .

8- هیشام تیکه هه لکیشانی پیتی(ث) دهکات له پیتی(ت) له وشه ی: {أُورِثْتُمُوهَا}، [ئه عراف: 43] و [زو خروف: 72]

9- هیشام تیکه هه لکیشانی پیتی(ل) دهکات له وشه ی: (بل، هل) له شهش پیت دا وهک: (ت، ث، ظ، ز، س، ط)، که کوډه بیته وه له هونراوه ی شاطبی

أَلَا بَلْ وَهَلْ تَرَوِي ثَنَا ظِعْنَ زَيْنَبٍ سَمِيرَ نَوَاهَا طَلَحَ ضُرٍّ وَمُبْتَلَاً

وهک له نایه تی: {هَلْ تَنْقِمُونَ، بَلْ تَأْتِيهِمْ، هَلْ تُؤَبِّ، بَلْ ظَنَنْتُمْ، بَلْ زَيْنَ، بَلْ سَوَّلَتْ، بَلْ طَبَعَ} (1).

یهک بابته لای هیشام جیاکراوته وه ئه ویش نایه تی: (هَلْ تَسْتَوِي)، [رعد: 16] به ناشکرا ده خوینیته وه.

10- هیشام تیکه هه لکیشان دهکات له (اذ) له هه ر شهش پیته که ی که ئه مانه ن: (ت، د، ز، س، ص، ج)، وهک: {إِذْ تَبَرَّأَ، إِذْ دَخَلُوا، وَإِذْ زَيْنَ، إِذْ سَمِعْتُمُوهُ، وَإِذْ صَرَفْنَا، وَإِذْ جَعَلْنَا}، شهش پیته که ش کوډیته وه له سه ره تای هونراوه ی شاطبی:

نَعَمْ إِذْ مَشَتْ زَيْنَبٌ صَالَ دَهْهَا سَمِيَّ جَمَالٍ وَاصِلًا مَنْ تَوَصَّلَا

(1) ئه و پیتانه ی پیشه و شاطبی باسی کردو وه له قورنای پیرۆز هاتو وه له دوا ی پیتی(ل) له وشه ی(بل) ته نها حوت پیته ئه ویش ئه و پیتانه ی باسکران جگه له پیتی(ث)، وه ده رباره ی پیتی(ل) له وشه ی(هل) ته نها سی پیت له دوا ی هاتو وه ئه ویش پیته کانی: (ن، ت، ث).

11- هیشام پیتی (د) تیکه لکیش دهکات له وشه ی (قد) له هر هشت

پیته کانی که بریتین له: (س، ص، ز، ذ، ظ، ج، ش، ض)، ئهم هشت پیته
کوږویته وه له سهره تای هونراوه ی شاطبی:

وَقَدْ سَحَبْتُ ذِيلاً صَفَا ظِلَّ زَرْبٍ جَلَّتْهُ صَبَاهُ شَائِقاً وَمُعَلَّلاً
به م شیوه یه: {لَقَدْ سَمِعَ، لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ، وَلَقَدْ زَيَّنَّا، وَلَقَدْ ذَرَأْنَا،
فَقَدْ ظَلَمَ، قَدْ جَاءَكُمْ، قَدْ شَغَفَهَا، قَدْ ضَلُّوا}.

ئین دهکوان هاوړایه له گه ل هیشام له تیکه لکیشانی پیتی (ذ) له وشه ی (اذ)
دهکات ته نها له پیتی (د) وهک: {اذْ دَخَلُوا، اِذْ دَخَلْتَ}.

لای هیشام ته نها یهک بابته جیاکراوته وه له بابته تانه ی رابردو و ئویش: {لَقَدْ
ظَلَمَكَ}، [ص: 24] به ناشکرا ده خوینیته وه.

12- ئین دهکوان تیکه لکیشان دهکات له پیتی (د) له وشه ی (قد) له چوار پیت

دا که ئه وانه ن (ذ، ض، ظ، ز)، کوږویته وه له سهره تای هونراوه ی
شاطبی: (ذیلاً صَفَا ظِلَّ زَرْبٍ)، به م شیوه یه: {وَلَقَدْ ذَرَأْنَا، قَدْ ضَلُّوا، فَقَدْ

ظَلَمَ}، ئه ودهش دوو خویندنه وه ی بو هیه: تیکه لکیشان و ناشکراکردن له
{وَلَقَدْ زَيَّنَّا}، [مولک: 5]

تیبینی:

پیشه و ئین عامیرو هر دوو راویه که ی تیکه لکیشان دهکات له نایه تی: {یس
وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ} و نایه تی: {بِالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ}، به
بیچه وانه ی پیشه واه فص قسه یاین دهر باره ی کرا له رابردو و له باسی حوکی
پیتی نونی ساکینه و ته نوین.

❖ **دووه م: ټیکه لکیشانی گه وره:**

بریتیه له ټیکه لکیشکردنی پیتیکی جووله دار به پیتیکی جووله داری تر له دواي ئه و دیت، به شیوه یه که هردوو پیت ده بیته یه که پیتی شه ددار له ره گه زی پیتی دووه م.

ناونانی به ټیکه لکیشی گه وره: چونکه له کاتی ټیکه لکیشاندا پیویستی به دوو ههنگاو هه یه یه که میان زه ننه دارکردنی پیتی یه که م، دووه میان ټیکه لکیشکردنی پیتی یه که م له دووه م.

به مهرج دان دراوه له ټیکه لکیشی گه وره:

ټیکه لکیشی یه که م له دووه م به نوسین و شیوه ده بیته که نه مه یان ده گریته وه: {انَّهُ هُوَ} و نه مه یان ده رده چیت: {أَنَا نَذِيرٌ}.
نه و هشیان سی به شه: (هاویننه - یه که ره گه ز - لیك نزيك)

له بابه تی ټیکه لکیشانی گه وره، پیشه وای ئیبن عامیرو - هردوو پراویه که ی - هاوپان له گه ل پیشه وای حه فص، پیشه وای هیشام ته نها یه که بابه تی تری زیاد کردوه نه ویش: (أتعداني) له نایه تی: {وَالَّذِي قَالَ لَوْلَا دِيَّهِ أَفٍ لَّكُمْ أَتَعِدَانِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي}، [نه حفاف: 17] پیشه وای هیشام به ټیکه لکیشانی پیتی (ن) له پیتی (ن) ده خوینیته وه له گه ل دریزکردنه وای پیتی پیش خوی به م شیوه یه: {أَتَعِدَانِي}.

تیبینی: باسی نه ووه نه کردوه که ټیکه لکیش که ی له سه ر بنچینه ی خویه تی، چونکه به صری ټیکه لکیشی بو ده کات وه که حه فص وه که: {تأمننا، أتحاجوني، تأمروني، مکي}، چونکه بنچینه ی نه و شه بریتیه له [تأمننا، أتحاجوني، تأمروني، مکني]

حوکمی

به یهك گه یشتنی دوو پیتی زه ننه دار (حكم التقاء الساكنتن)

ئه گهر دوو پیتی زه ننه دار به یهك گه یشتن له دوو وشه دا، ئیبن عامیر زه ننه ی وشه ی یه كه م ده گوریت به ضه ممه ئه گهر وشه ی دووهم ده ست پی كړدنې به هه مزه ی لكای ضه ممه دار بوو، وهك: {قُلْ ادعوا اللهَ اَوْ ادعوا الرحمن، اَوْ انقص، اَوْ اخرجوا، فمَنْ اضطر، اَنْ اقتلوا انفسكم، وقالتُ اخرج}. ئه وهش له و كاته دا ده بیټ ئه گهر زه ننه ی یه كه م ته نوین نه بوو.

به لام ئه گهر زه ننه ی یه كه م ته نوین بوو وه زه ننه ی دووهم به هه مزه ی لكای ضه ممه دار ده ستی پی كړد وهك: {محظوراً انظر، منیب ادخلوها}، ئه وه ته نها هیشام زه ننه ی یه كه م ضه ممه دار ده كات وه ئیبو ذه كوان هاوپرایه له گه لی به یهك له خویندنه وهکانی له دوو شوین سییه می بو نیه ئه وانیش: {لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ جِ ادْخُلُوا}، [ئه عرف: 49] و {كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ}، [ئیپراهیم: 26] له هه ردو شوینی پابردو و پی شه وا ذه كوان هاوپرایه له گه ل پی شه وا هیشام له خویندنه وه ی ضه ممه دار كړدنې زه ننه ی یه كه م، خویندنه وه ی دووهم ی ئیبن ذه كوان بریتیه له كه سره دار كړدن وهك: - - - - - حه فص - .

ده چیته در له وه ی پی شتر باسكرا ئه گهر زه ننه ی دووهم له م وشه ی كه ده ست پی ده كات به هه مزه ی لكای ضه ممه دار نابیت له كاتی ده ستیپ كړدندا، وهك: (قُلِ الروح، اَنْ امشوا، بغلام اسمه).

تیبینی:

هوکاری ضه ممه دارکردنی زه ننه ی یه کهم ئه وه یه که ناپه سنده گواستنه وه ی که سره بکریت بو ضه ممه، وه چونکه به جووله خستنی زه ننه ی یه کهم به ضه ممه به لگه یه له سهر ئه وه ی که جووله ی هه مزه ی لکاو له کاتی ده ست پیکردن به وشه ی دووهم ضه ممه بووه.

پوخته ی بابه ته که:

ئه گهر دوو زه ننه دار کو بویه وه له دوو وشه، ئه وه هیشام به رها زه ننه ی یه کهم به جووله ی ضه ممه دیخیت ئه گهر وشه ی دووهم ده ست پیکراو بوو به هه مزه ی لکاو ی ضه ممه، به لام ئیبن ده کوان هاوړایه له گهل هیشام به ضه ممه ی زه ننه ی یه کهم به بی ته نوین، وه له ته نوین دا هاوړایه له گهل هیشام به یه که له خویندنه وده کانی له دوو شوین که پیشت باسکران، واتا خویندنه وه به ضه مم و خویندنه وه به که سره ئه وش ته نها له دووانه دا، به لام جگه له مه ته نها که سری بو هه یه .

بابه تی فتهج و ئیماله

به شیکی زور له هوزه کانی عه پرب، لارکردنه و دیان ههیه له خویندنه وده دا، وده کو زوربه ی خه لکی نه جد له هوزه کانی (به نی ته میم، به نی ئه سه د، قه یس و ئه وانی تر)، وده هندی که له هوزه کانی عه پرب ئاخاوتنیان ده که ویته سهر فتهحه دارکردنی وشه، وده: خه لکی حیجان، له قورپه شیه کان و هه وازن و ئه قیف و کینانه.

✓ **فتهج:** مه به ست له وشه ی کردنه وه (فتهج) ئه وهیه که خوینهر ده می خو ی بکاته وه له کاتی دهربرینی پیته که.

✓ **لارکردنه وه له زمانی عه پربی:** واته لارکردن و خوارکردنه وه، یان لادان له شتی که و پرووکردنه شتی کی تر.

✓ **لارکردنه وه لای زانایان:** بریتیه له لادان له فتهحه وه به ره و که سره، وده و ئه لیفه ی که ده که ویته پیش پیته یی (ی)، وده لارکردنه وه: ده کریت به دوو به ش⁽¹⁾:

(1) هوکاری ئیماله هه شتن:

1/ بوونی که سره له پیش وشه یان له دوا ی وشه، وده هه یه که له وشه کانی (الناس، النار، الربا، کلاهما، مشکاة)

2/ که سره یه کی په یداکراو له هندی که کات دا وده (طاب، جاء، شاء، زاد) چونکه له م وشانه دا پیته یی (ف) که سهر دار ده کریت له کاتی لکاندن به راناوی ره ف (مه رفوع).

3/ بوونی پیته یی (ی) له وشه دا، وده (لا ضیر) سوک خویندنه وه له م وشه دا به ئیماله داده ندریت (لارکردنه وه).

4/ یان وهرگی پان و قه لب کردن، وده (رمی).

5/ یان لی که چوون به وهرگه پان، وده: ئه و پیته ئه لیفه ی بو می به کار دیت.

6/ یان پیچونی که به پیچواندنی گورینی پیته یی (ی) بیت، وده: موسی، عیسی.

◀ لارکردنه وهی گه وره (اماله کبری)،

بریتیه له خویندنه وهی ئه لیف له نیوان دوو پیته کانی ئه لیف و یاء دا، به شیوه یه که نه گورینیکی ته و او نه دریزکردنه وهی کی ته و او، وه پیتی ده گوتریټ: (الاضجاع) واته: (زیده رهوی له لارکردنه وه به خویندنه وهی که نیوه به نیوه) هر نه وهش مهبسته نه گهر ته نها وشه ی: (ئیماله) به کار هات.

له کاتی به کار هینانی زار او هی ئیماله به ته نها، ئیماله ی گه وره ده گریټه وه.

◀ لارکردنه وهی بچووک (اماله صغری)،

بریتیه له دهر برینی پیت له نیوان (فتح) کردنه وهی کی سروشتی و (اماله) لارکردنه وهی کی ته و او. واته له نیوان کردنه وه و ئیماله دایه، هه روا لارکردنه وهی فته حیه به ره و که سره، و ده توانین بلیین دهر چوونه له فته حه داری به ره و که سره، له گهل هیشتنه وهی دم له شیوه ئاسایی خو ی، واته: بی لادانیکی ته و او له فته حه وه بو که سره، وه پیتی ده گوتریټ: که مکردنه وه (التقلیل)، یان پیی ده گوتریټ له نیوان بوون، واته: خویندنه وه له نیوان ئه لیف و ئیماله ی گه وره، که خویندنه وهی ته و او له نیوان دوو پیت دا.

7/ یان نه وهی ده بیټه نزی که له ئیماله (لارکردنه وه) ناو ده بریټ (ئیماله) له پیټا و (ئیماله)، وه که وشه ی (تراء ی) مهبسته پیی پیتی ئه لیفی یه که مه، و به هه مان شیوه پیتی (ن) له وشه کانی (نأی، وراء، رأی)

8/ یان پیتی ئه لیف له سهر شیوه ی (ی) نوسرابیټ، هه رچه نده له بنچینه دا پیتی (و) وه، وه که (ضحی). نه وانه ی باس کران هه موویان ده گه ریټه وه سهر دوو شت (که سهر و) (ی) پروانه: عه لی کوپی موحه ممه د ضه باع، الاضاءة فی بیان أصول القراءة، (قاهیره، نوسینگه ی نه زه ریه بو که لتور، سالی 1420 ی کوچی، لاپه ره 29).

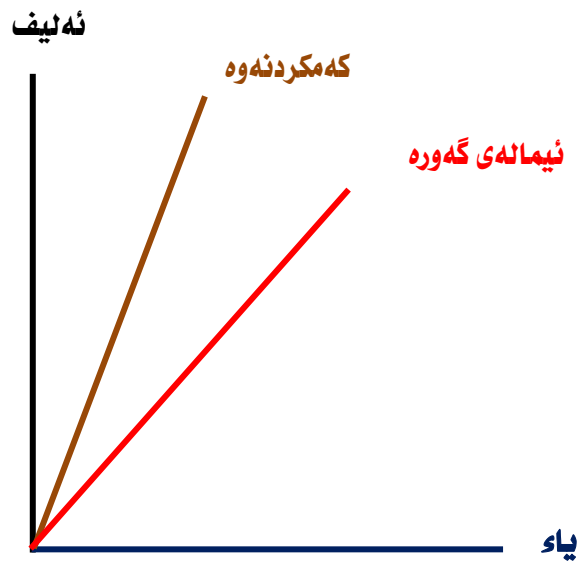
زمان بهر زده بیته وه به کردنه وهی دهم لارده بیته به (ئیماله)⁽¹⁾. خویندنه وه به لار کردنه وه سووک تره له سهر زمان له بهر زکردنه وه، هر بویه لار کردنه وه دهکن، نه وهی کردنه وه دهکات بوچوونی وایه که کردنه وه په سنده و نه و بنچینه یه.

نه و فهرمووده ی⁽²⁾. پیشه وایین جه زهری (ره زای خودای له سهر بیته) باسی دهکات له پهرتوو که که ی خوی به ناوی (النشر)، سهنه ده که ی ده گه ریته وه بو عه بدوالله ی کوری مه سعود (ﷺ) کاتیک پیاویک سورته ی (طه) له لا ده خویندو که سره داری نه کرد (واته: لار کردنه وهی نه کرد) بو پیتته پچراوه کانی سهره تای سورته که، ئیبن مه سعود (ﷺ) خویندیه وه (طه)، واته: لار کردنه وهی نه انجام دا سی که رت، پاشان سویندی خواردو فهرمووی بهم شیوه یه پیغه مبهری خوا (ﷺ) ئیمه ی فیړ کردو وه.

زانایانی زمانه وانی راو بوچونی جیاوازیان هیه له سهر (فتح) کردنه وه و (ئیماله) لار کردنه وه، نایه کامه یان بنچینه یه؟ بوچوونی به هیژ نه وه یه که (فتح) کردنه وه راستره له (ئیماله) چونکه ئیماله پیویستی به هوکاریکه به پیچه وانه ی کردنه وه پیویستی به هوکار نیه، لار کردنه وه (ئیماله) لقیکه له کردنه وه، ئیبن القاصح له شهرحه که ی له سهر کتیبی (حرز الامانی) ده فهرمویت: نه وهی لار کردنه وهی بو ده کریت، کردنه وهشی بو ده کریت، به لام نه وهی کردنه وهی بو ده کریت مهرج نیه لار کردنه وهی بو بکریت.

(1) له کاتی ئیماله کردن به ئلیفی (طغی)، زمان بهر زده بیته وه، به لام که میک لارده بیته که به فتح بخویند ریته وه له لای حه فص و هاوړا کانی.

(2) فهرمووده یه کی غه ریبه.

مه به ست له لار کړدنه وه یان که م کړدنه وه: ږاگه یان دنه تا بزاندريټ بنچینه ی نه لیف پیتی یائنه، یان ناگادار کړدنه وه یه له سهر وهرگه پانی بو پیتی (ی) له شوینکی دیاریکراودا، یان دیاری کړدنې هاوشیوه یه له گهل نه و که سره ی که نزیکیه تی.

مه زهه بی

ئین عامیری شامی له ئیماله ی گه وړه

- ئین عامیر ئیماله ی پیتی (ر) دهکات له سه رهتای سوږه ته کان، وهک: {الر، المر}.
- ئین عامیر ئیماله ی پیتی (ی) دهکات له سه رهتای سوږه تی مه ریه م، وهک: {کهی عَص}.
- هیشام ئیماله ی وشه کانی (انه) و (مشارب) دهکات له ئایه تی: ﴿إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَظِيرٍ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا﴾، [نه حزب: 53] و ئایه تی: {وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ}، [یاسین: 73]
- هیشام ئیماله ی هه مزه و ئه لیف دهکات له وشه ی (ءانیة) له ئایه تی: {تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ ءَانِيَةٍ} لَئِيسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ ﴿١﴾، [غاشیه: 5] به لام دربارهی وشه ی (بآنیة) له سوږه تی [ئینسان: 15] ئیماله ناکات.
- هیشام ئیماله ی وشه ی (عابدون، عابد) دهکات له سوږه تی کافرون: {وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٢﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا عَابِدُ مَا عَبَدْتُمْ ﴿٣﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٤﴾}.

- ئین دهکوان ئیماله ی پیتی (ح) دهکات له (حم) ی هه رحه وت سوږه ت دا.

➤ ئیبن ذهکوان ئیماله‌ی وشه‌ی (التوراة) دهکات له هه‌ر شوینیک هات، وهک: {وَأَنْزَلَ

التَّورَةَ وَالْإِنْجِيلَ}، [ئالی عیمران: 3]

➤ ئیبن ذهکوان ئیماله‌ی وشه‌ی (شاء) دهکات له هه‌ر شوینیک هات، وهک: {وَلَوْ شَاءَ

اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ}، [به‌قه‌ره: 20]

➤ ئیبن ذهکوان ئیماله‌ی وشه‌ی (جاء) دهکات له هه‌ر شوینیک هات، وهک: {وَقَلَّبُوا لَكَ

الْأُمُورَ حَتَّىٰ جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ}، [ته‌وبه: 48]

➤ ئیبن ذهکوان ئیماله‌ی وشه‌ی (فزاده‌م) دهکات، وهک: {فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ

اللَّهُ مَرَضًا}، [به‌قه‌ره: 10] به‌لام جگه له‌م شوینه به‌پی پۆلین کردنه‌که‌یتی

وهک: (زادته، فزاده‌م) ئیبن ذهکوان ئیماله‌ی دهکات به‌یه‌ک له‌ خویندنه‌وه‌کانی

وهک: {قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ

وَالْجِسْمِ}، [به‌قه‌ره: 247]

➤ ئیبن ذهکوان ئیماله‌ی پی‌یتی (ر)و هه‌مزه دهکات له‌ فی‌علی: (رای) به‌هه‌ر شی‌وه‌یه‌ک

هاتی‌یت، به‌لام ده‌بی‌ت بکه‌وی‌ته‌ پیش‌ جووله‌داری‌کی نه‌لکاو، وهک: (رأى كوكبا، رأى

أیدیهم، رأى برهان، رأى قمیصه، رأى من آیات) به‌لام نه‌گه‌ر فی‌عله‌که‌ لکاو بو به‌ راناو،

وهک: (أن رآه استغنى، رآه مستقراً، رآه بالأفق، رآها تهتز، رآك الدين، فرآه حسناً) نه‌وه ئیبن

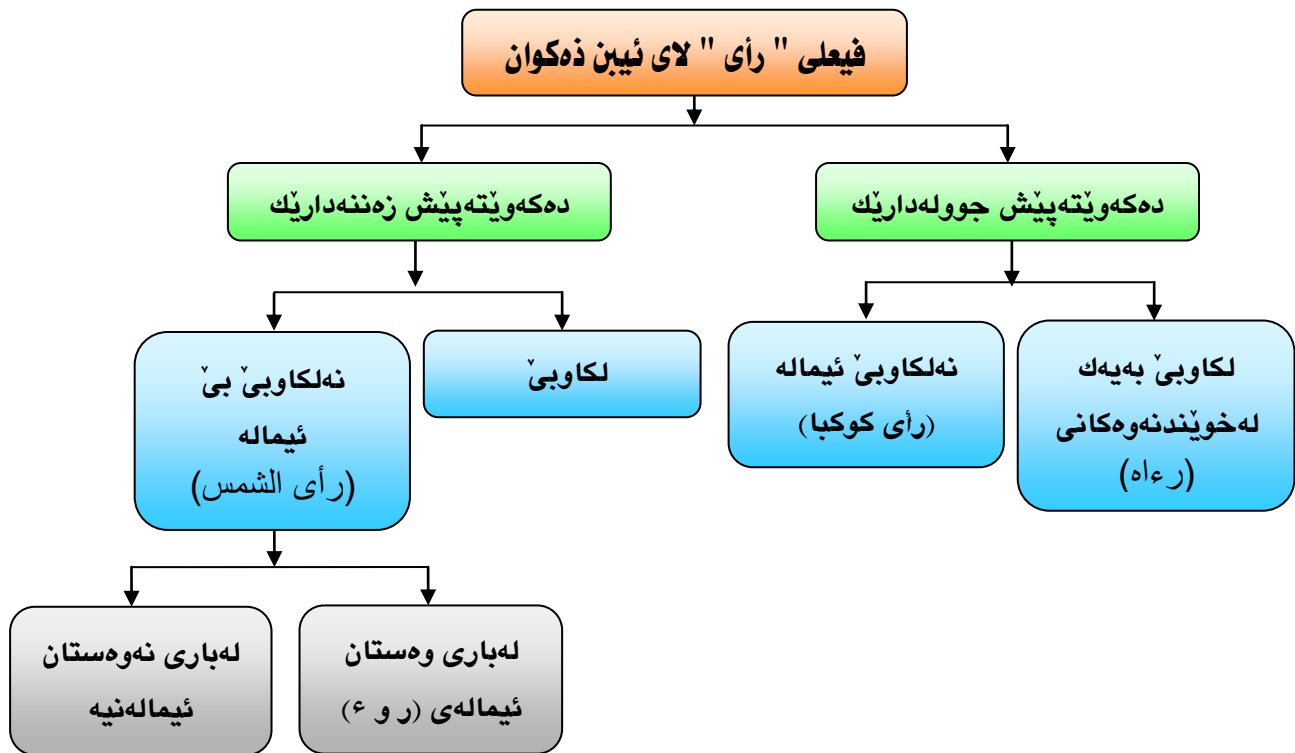
ذهکوان ئیماله‌ی دهکات به‌یه‌ک له‌ خویندنه‌وه‌کانی جیاوازی‌ش نیه‌ لکاو بی‌ت یان نه‌

لکاو، وه‌نه‌گه‌ر زه‌ننه‌داری‌ک له‌دوای هات نه‌وه‌ دوو باری هه‌یه:

❖ **یه‌که‌م:** ده‌بی‌ت زه‌ننه‌داره‌که‌ لکاو بی‌ت به‌و، وهک: (رأتم، رأوك، رأوهم، رأته) لی‌رده‌ا ئیبن

ذهکوان فه‌تعه‌داری دهکات له‌باری وه‌ستان و نه‌وه‌ستاندا.

❖ **دووه‌م:** ده‌بیټ زه‌ننه‌داره‌که نه‌لکاو بیټ، وه‌ک: (رأى الشمس، رأى القمر، رأى الدين كفروا) لیږده‌دا ئیبن زه‌کوان پیټی(ر) و هه‌مزه فه‌تعه‌دار ده‌کات له بارى نه‌وه‌ستاندا وه‌ئیماله‌ی ده‌کات له بارى وه‌ستاندا.

➤ ئیبن زه‌کوان ئیماله‌ی وشه‌ی(هاری) ده‌کات به‌یه‌ک له خویندنه‌وه‌کانی له

نایه‌تی: {عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَكَارٍ فَأَنْهَارٍ بِهِ}، [ته‌وبه: 109]

➤ ئیبن زه‌کوان ئیماله‌ی وشه‌ی(أدراك) ده‌کات به‌یه‌ک له خویندنه‌وه‌کانی له‌هه‌رشوینیک

بیټ، وه‌ک: (أدراك، ولا أدراکم)، خویندنه‌وه‌ی تر فه‌تعه‌دار کردنیه‌تی.

❖ ئیبن زهکوان ئیماله ی وشه ی (عمران) دهکات به یهک له خویندنه وه کانی له نایه تی 33 و 35 ی سوږه تی نالی عیمړان و نایه تی 12 ی سوږه تی ته حريم، {وَمَرِّمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا}.

❖ ئیبن زهکوان ئیماله ی وشه ی (المحراب) دهکات به یهک له خویندنه وه کانی به مه نصوبی، ئه وه ش ته نها له دوو شویندا هاتووه، نایه تی: {كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا}، [نالی عیمړان: 37] و نایه تی: {إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ}، [ص: 21] به لام نه گهر مه چوپړ بوو ئه وه ئیماله ده کړیت به یهک دهنگ، ئه وه ش له دوو شویندا هاتووه، نایه تی: {وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى}، [نالی عیمړان: 39] و نایه تی: {فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ}، [مهریه م: 11]

❖ ئیبن زهکوان ئیماله ی وشه ی (حمار) دهکات به یهک له خویندنه وه کانی له نایه تی: {وَأَنْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ}، [به قهره: 259] و نایه تی: {ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا}، [جومعه: 5]

❖ ئیبن زهکوان ئیماله ی وشه ی (الإكرام) دهکات به یهک له خویندنه وه کانی له نایه تی: {وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ} ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ}، [په حمان: 27 و 78]

❖ ئیبن ذهکوان ئیماله ی وشه ی (اکراهه) دهکات به یهک له خویندنه وه کانی له نایه تی:
 {فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ}، [نور: 33] دهرباره ی نایه تی: {لَا
 إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ}، [بهقه ره: 256] ئیماله ی تیډا نیه.

تیبینی 1:

ئین عامیر وشه ی {جراها}، [هود: 41] به ضه ممه ی پیتی (م) و فته تحه دارکردنی پیتی (ر)
 ده خوینیته وه بی ئیماله، به م شیوه یه: (جراها).

تیبینی 2:

مه به ستم له وشه ی [يُخْلِفُ عَنْهُ] واته: خوینهر سه رپشکه له نیوان کردنه وه و ئیماله.

بابه تی وہستان له سہر شیوہی رینووسی (باب الوقف علی مرسوم الخط)

ئین عامیری شامی به پیتی (ه) دہوہستیٔ له سہر وشہی: {يَا بَت (1)}،
بهہرشیوہیہک ہاتبیٔ (2) وہلہ باری نہوہستاندا پیتی (ت) فہتہدار دہکات (3).

(1) (یا ابت): بنچینہ کە ی (یا أبی) یه، به لām پیتی (ی) لابر دراوہ، دواتر قہرہ بوکراوتہ وہ به پیتی (ت) ی به کارہاتوو بو می و کەسرہ دارکراوہ - له لای ئہوانی تر جگہ له ئیبنو عامر- مہبہست له کەسرہ دارکردنہ کە تا کەسرہ کە ببیتہ به لگہ له سہر پیتی (ی) لابر دراوہ و ہستان له سہری به پیتی (ی)، نوہیری دہفہرمویٔ: له پہرتووکی (شہرحی طیبۃ النشر) ب 2، لا 63: کە پیتی (ه) وازاندراوہ کە پیتی (ه) له وشہی (یا أبت) داندراوہ بو ئہوہی باس دہکات کە گہرانہ وہ کە ی بجیتہ سہر پیتہ ہائہ کە نہک وشہ کە، به ہوی نہنوسی نی، (کؤایی) من دہلیم: ئیبنو عامر مہبہستی پیی دانہ پال نیہ، ہەر وک کەسیک بانگ بکات (طلحہ و حمزہ) پاشان و ہستا له سہری و ہستانہ کە دہکاتہ پیتی (ه).

(2) له نایہ تی: 4 و 100 ی سوږہ تی یوسف، و ہنایہ تی: 42 و 44 و 45 له سوږہ تی مہریہم، و ہنایہ تی: 26 ی سوږہ تی قہصہ ص، و ہنایہ تی: 102 ی سوږہ تی صافات دا ہاتووہ.

(3) ئہبو علی دہفہرمویٔ: ئہوہی وشہی (یا أبت) ی فہتہدار بکات، ئہوہ دوو خویندنه وہی بو ہہیہ: یہ کەم: دہبیٔ وکو (یا طلحہ أقبیل) بیٔ. وہ خویندنه وہی ئہوہی دہلیٔ (یا طلحہ) ئہم جوړہ ناوہ ئہوہی پیتی (ت) ی به کار ہاتوو بو می ی تیډایہ زوږبہی کە باس دہکریٔ مہبہستی پیی کورترکردنہ وہیہ، مادام بہم شیوہیہ کەواتا پیتی (ت) ی لابر دراو دہگہریتہ وہ لہ کاتی کورترکردنہ وہ دا، وازہینانی لہوی تر له سہر ئہوہیہ کە کورترکراوتہ وہ له سہر فہتہ، پہچاوی پیتی (ه) ی بو ناکریٔ، دہکەویٔہ باری نارہحہ تی، ہہر وک زوږبہی قسہ لہم بارہوہ کراوہ دہلین (اجتمعت الیمامہ) ئہوہ مہبہستیان پیی خہ لکی یہ مامہیہ، وشہی (أهل) یان لابر دووہ پہچاویان نہ کردووہ، دہلین (اجتمعت أهل الیمامہ) له سہر ئہوہی کە مہبہستیان پیی زوږبوونہ، خویندنه وہی دووہم: مہبہستیان (یا أبتا) یہ، ئہلیف یان لابر دووہ ہہر وک پیتی (ی) یان لادہ برد، فہتہ دہمینیتہ وہ تا ببیتہ به لگہ له سہر ئہلیف، ہہر وک چؤن کەسرہ دہماوہ تا ببیتہ به لگہ له سہر پیتی (ی) به لگہ شمان له سہر ئہم

بابه تی یائی دانه پال

یائی دانه پال (نُیضافه) :- ئەو پیته یائیه عه‌په‌ب به‌کاری دینن بۆ ده‌رپرینی که‌سی قسه‌که‌ری تاک وه‌ک: (بِکَتَالِي)، پیتی یائی دانه‌پال له دروست بوونی وشه‌(له بنچینه‌ی وشه‌که‌دا پیتی یائی پیوه‌ نیه به‌لام بۆی زیاد کراوه‌)

به وشه‌ی (زیاده‌) ئەو پیته یائیه ناگریتته‌وه که زیاده‌ نیهو بنچینه‌ی خو‌یه‌تی وه‌ک: (يَهْدِي، سَاوِي)، به وشه‌ی (تاک) ئەو پیته یائیه ده‌رچوو که بۆ تاک به‌کار نه‌هاتوو وه‌ک: (حَاضِرِي)، چونکه‌ پیتی (ی) له‌م وشه‌دا بۆ جه‌معی مو‌ذه‌که‌ری سالم به‌ کار هاتوو نه‌ک بۆ تاک (مفرد).

به وشه‌ی (قسه‌که‌ر) ئەو پیته یائیه ناگریتته‌وه که بۆ که‌سی دووه‌م (مخاطب) ی به‌کار هاتوو بۆ می به‌ کارهاتوو وه‌ک: (فَكِلِي وَأَشْرِي).

یائی دانه‌پال: ده‌چیته‌ سه‌ر ناو (اسم) و کار (فعل) و پیت (حرف) وه‌ک: (سَبِيلِي، ذَرُونِي، فَإِنِّي).

خویندنه‌وه به‌کاره‌ینانی زۆری ئەم وشه‌یه هه‌ر وه‌ک شاعیر ده‌لیت: وقد زعموا أَنِّي جَزَعْتُ عَلَيْهِمَا... وهل جَزَعُ أَنْ قُلْتُ وَأَبَا هُمَا؟ رَوَّيْهُ دَهْلِيَّت: وهي تَرْتِي يَا أَبَا وَابْنِيْمَا. ئەعمه‌ش ده‌لیت: ويا أَبَتَا لَا تَزَلْ عِنْدَنَا... فَإِنَّا نَخَافُ أَنْ تَخْتَرِمَ. رَوَّيْهُ دَهْلِيَّت: يَا أَبَتَا عَلَّكَ أَوْ عَسَاكَ. که‌سیکی تر ده‌لیت: يا أَبَتَا ويا أَبه... حَسَنَتْ إِلَّا الرَّقْبَه. کاتی که به‌کاره‌ینانی ئەم وشه‌ زۆربوو له ناخاوتنیان ئەم زۆریه بوته‌ مایه‌ی گو‌رین و لا‌بردن له‌سه‌ر ئەوه‌ی که باوکی عوسمان ئەم بابته‌ به‌ ده‌رکراو ده‌بینیت. له هه‌موی باسه‌کاندا. [خه‌سه‌نی کو‌ری عه‌بدو‌الغه‌فاری فارسی، په‌رتووکی : الحجه فی القراوات السبع (به‌یروت، چاپخانه‌ی الک‌تب العلمیه 1421، 2، 426)].

ئەگەر (ی) دانەپال چوو سەر فاعل دەبیته بەرکار (مفعول به)، وەك: (أَوْزَعْنِي)،
[نەمل: 19] وئەگەر یائی دانەپال لەگەڵ ناو بوو دەبیته مەجرور لەشویینی (مجرور محلاً)
وەك: (ذِکْرِي)، [طه: 14]

یائی دانەپال لەگەڵ پیت دەبیته مەجروری لەشویینی (مجرور محلاً)، بەلام دەبیته
مەنصوبی لەشویینی (منصوب محلاً) ئەگەر لەگەڵ (إِنَّ) و خوشکەکانی هات (إِنَّ) و اخواتها).

نمونه ی پیتی (ی) دانەپال ی لکاو به پیت، جەپە ی وەرگرتی، وەك: (وَلِي دِينَ)،
[کافرون: 6]

نمونه ی پیتی (ی) دانەپال ی لکاو به پیت لەگەڵ (إِنَّ) خوشکەکانی، نەصبە ی
وەرگرتی، وەك: (إِنِّي أَخَافُ)، [ئەنعام: 15]

نیشانە ی یائی دانەپال ئەوێهه بتواند پیتی (ك) یان پیتی (ه) بخریته شویینی،
وەك: (فَطَرَنِي) دەبیته (فطرك) و (فطره).

عەپەب یائی دانەپال زەننەدار دەكات و هەندی جار فەتەدار ی دەكات.

گوتراوه زەننەدارکردنی پیتی (ی) دانەپال بنچینه یه، چونکە خۆی مەبنیه (نەگۆره له
جوولەدا) بنچینه ی مەبنیش زەننەداریه، هەر وەك چۆن یائی دانەپال له زۆربە ی شویندا
له قورنای پیرۆز به زەننەدار ی هاتوو.

هەندیک دەلێن فەتەدارکردنی یائی دانەپال بنچینه ی دووهمه، واتا فەتەدار ی
بنچینه یه و زەنەداریشی به هەمان شیوه بنچینه یه، چونکە یائەکه ناوه، ئەو ناوه ی که
دەبیته پیت رەفعه وەرناگریت به هیژ دەبیته به جوولە، فەتەدارکردن بۆ سوک کردنه،
بەلام بۆچوونی یه کهم به هیژتره.

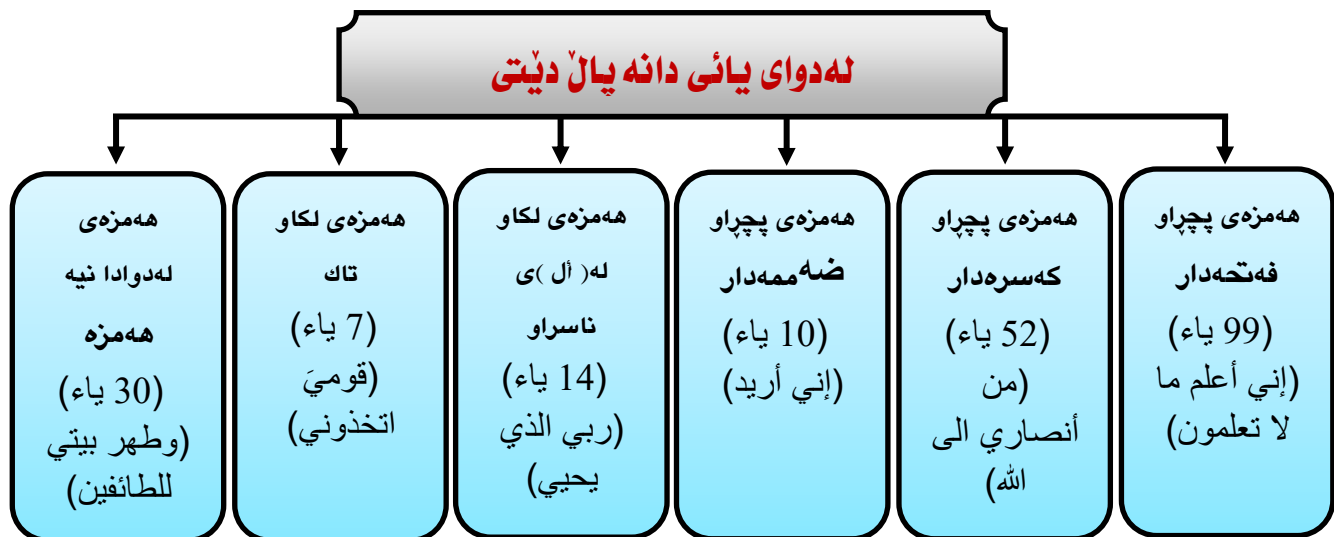
له قورنای پیرۆز پیتی (ی) دانەپال 876 جار هاتوو، دابهش دەبیته به سەر سی
بهش، بهم شیوه ی خوارهوه:—

1- قورائەکان یەك دەنگن لەسەر پیتی(ی) دانەپالّ که زەننەدار دەکریّت، ئەوەشیان زۆر ترینه، وهك: (إِنِّي جَاعِلٌ)، [بەقەرە: 30] کۆی گشتی(ی) دانەپالّ بەم شیۆه دەگاتە 566 یاء.

2- پیتی(ی) دانەپالّ قورائەکان یەك دەنگن لەسەری که فەتەدار دەکریّت، وهك: (بَلَّغْنِي الْكِبْرُ)، [ئالی عیمەر: 40] کۆی گشتی(ی) دانەپالّ بەم شیۆه دەگاتە 98 پیتی یاء.

3- پیتی(ی) دانەپالّ قورائەکان بۆچوونی جیاان هەیه لەسەری، ئایە فەتەدار دەکریّت یان زەنەدار، کۆی گشتی(ی) دانەپالّ بەم شیۆه دەگاتە 212 پیتی یاء، ئەوەش لەسەر شەش بەش دەبیّت بۆ ئەوێ له دواى خۆى دیت.

جۆرهکانی یائی دانەپالّ (أقسام ياءات الاضافة)

مه زهه بی ئیبین عامیر له سهر یائی دانه پال

ئیبین عامیری شامی له هندیك شوین دا پیتی یائیكي دانه پال فته دار دهكات و له هندیك شوین دا زه ننه داری دهكات، نه وهش پروون ده بیته وه به پیی نه وهی هاتووه له بابه تی فهرش له داهاتوو.

بابه تی یائنه کانی زیاده

یائی زیاده: هه موو یائیکی کوټاییه که ده که ویټه کوټایی وشه، ده خویندریټه وه و زیاده له ریټووسی قورنای پیروزدا.

یائی زیاده یان ده بیټ (لام) و الفیعل بیټ، یان ده بیټ یائی قسه کار بیټ (یاء المتکلم).

یائی زیاده ده چیټه سهر ناو (اسم) و ده چیټه سهر کار (فعل) به لام ناچیټه سهر پیټ (حرف) وه: ﴿أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي﴾.

یائی زیاده به پیټیکی زیده نه ژمار ده کریټ لای نه وانه ی که جیگیریان کردو وه (واتا ده یخویننه وه)، به لام نه وانه ی جیگیری ناکه ن (واتا نا یخویننه وه) به زیادی دانانین.

پیشه و شاطبی ئامار نه ی به (ی) ی زیاده کردو وه له هونرا وه:

وَدُونِكَ يَاءَاتٍ تُسَمَّى زَوَائِدًا لِأَنَّ كُنَّ عَنْ خَطِّ الْمَصَاحِفِ مَعَزَلًا

(ی) ی زیاده ده که ویټه کوټایی وشه به لام نانوسریټ و لکاو ناکریټ به وشه، به لکو ته نها ده که ویټه کوټایی وشه به لام پیوه نالکیندریټ.

به شه کانی یائی زیاده

یائی زیاده دوو جوړی سهره کی هه یه:

1- ئه و پیته یائهی زیاده له سهر وشه، واته: له بنچینه ی وشه که نیه، وهک: (نکیري، وعیدی، اکرمي).

2- ئه و پیته یائهی بنچینه ی وشه که یه، وهک: (المنادي، یسري).

مه زهه بی

ئین عامیری شامی له سهر یائنه کانی زیاده

➤ ئین عامیر پیتی (ی) زیاده لا ده بات له وشه ی (آتان) له باری وهستان و نه وهستاندا، له ئایه تی: {فَمَا آتٰنَ اللّٰهُ خَيْرٌ}، [نه مل: 36].

➤ ئین عامیر پیتی (ی) زیاده ده خوینیته وه له وشه ی (عبادي) له باری وهستان و نه وهستاندا، له ئایه تی: {يَعْبَادُ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ}، [زو خروف: 68] به پیچه وانه ی حه فص چونکه ئه و لایده بات له باری وهستان و نه وهستاندا.

➤ هیشام پیتی (ی) زیاده ده خوینیته وه له وشه ی (کیدوني) له باری وهستان و نه وهستاندا، له ئایه تی: {ثُمَّ كِيدُوْنَ فَلَا تُنْظِرُوْنَ}، [ئه عراف: 195] به لام ئین ده کوان هاوړایه له گه ل حه فص چونکه له سهر لایردنی له باری وهستان و نه وهستاندا.

❖ ئیبن عامیر به یهك له خویندنه وهکانی له ئیبن ذهکوان پیټی(ی)ی زیاده ده خوینیته وه له باری وهستان و نه وهستاندا له وشه‌ی(تسألني)⁽¹⁾ له ئایه‌تی: {قَالَ فَإِنْ أَتَبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ}، [که‌هف: 70] خویندنه وهی دووهم لای ئیبن ذهکوان بریتیه له لابرډنی پیټی(ی)ی زیاده له باری وهستان و نه وهستان.

خویندنه وهی پیټی(ی)ی زیاده له باری نه وهستاندا دوو هوکاري ههیه:

أ- شوین کهوتنی نه و گواستنه وهی له شیخه‌کانه وه بۆمان هاتوو به پال پشټی له پیغه‌مبه‌ری خودا(ﷺ)، که بریتیه له خویندنه وهی نه م جوړه یانه.

ب- شوین کهوتنی بنچینه‌ی خو، چونکه بنچینه‌ی پیټی(ی)ی زیاده خویندنه وهیه، به لام به هو‌ی ئاسان کردن یان دامه‌زاندنی لابرډراوه.

⁽¹⁾ ئیبنو عامیری شامی نه م وشه‌ی خویندو ته وه به فته‌دارکردنی پیټی(ل) و شه‌ده‌دارکردنی پیټی(ن) به م شیوه‌یه(تسألن ٤).

جیاوازیه کانی نیوان یائی زیاده و یائی دانه پال (الفروق بتن یاءات الزوائد ویاءات الاضافة)

ده تواندریت جیاوازیه کان دیاری بکهین له نیوان پیټی (ی) ی زیاده و پیټی (ی) ی دانه پال لهم خالانه ی خواره وه:-

1- پیټی (ی) ی زیاده تهنه دهچټه سهر ناو (اسم) ودهچټه سهر کار (فعل) بهلام پیټی (ی) ی دانه پال دهچټه سهر ناو (اسم) و کار (فعل) و پیت (حرف).

2- پیټی (ی) ی زیاده لابر دراوه له نویسی قورنای پیروژ، بهلام پیټی (ی) ی دانه پال نویسراوه له قورنای پیروژ.

3- پیټی (ی) ی زیاده دهبیته بنچینه و دهبیته زیاده، ودیته شوینی لام الفیعل، بهلام پیټی (ی) ی دانه پال دهبیته زیاده له سهر وشه، بهلام نابیته بنچینه بو، بهلکو وهک پیټی (ه) و پیټی (ک) ی راناوی لکاوو پیټی (ک) ی نه وه.

4- بوچوونی جیاوازیه له سهر پیټی (ی) ی زیاده له سهر لابر دن و جیگیر کردن هیه، بهلام بوچوونی جیاوازیه له سهر پیټی (ی) ی دانه پال له سهر فته دار کردن و زهنه دار کردنه.

نه و وشانه ی جیاکراونه ته وه پیښه وا ئیبن عامیر جیاوازی هه یه تیایدا له گه لّ حه فص (کلمات مطردة خالف فیها الامام ابن عامیر حفصا)

1- وشه ی (بُیوت) به که سره ی پیټی (ب) ده خوینیتنه وه، جیاوازیښی نیه ئایه ناسراوه
 یان نه ناسراو، بهم شیوه یه (بُیوت).

2- وشه ی (زَکَرِیّا) له هر شوینیک هات به همزه له دوا ی ئلیف ده خوینیتنه وه
 له گه لّ دریزکردنه وه ی لکاوو جوله دارکردنی به پیی شوینی ئیعرابه که ی بهم
 شیوه یه (زَکَرِیّا)، هیشام خویندنه وه یه کی تایبه تی هه یه له باری وهستان.

3- وشه ی (تَذَكُّرُونَ)⁽¹⁾ به شه دده دارکردنی پیټی (ذ) ده خوینیتنه وه ئه وه ی که به
 پیټی (ت) ده ست پیده کات، به هر شیوه یه که هات بیت⁽²⁾ بهم شیوه یه: (تَذَكُّرُونَ).

⁽¹⁾ نه گهر پیټیک بو ئهم وشه زیاد بکړیت ئه وه ئهم یاسایه نایگریته وه، نه وه ش
 وهك (تَذَكُّرُونَ)، [به قه ره: 221].

⁽²⁾ جگه له نایه تی: (مَا تَذَكُّرُونَ)، [نه عرف: 3]. ئیبنو عامر به پیټی (ی) پیش پیټی (ت) و ئاسانکردنی
 پیټی (ذ) ده خوینیتنه وه، وه نایه تی (مَا تَذَكُّرُونَ)، [نه مل: 62]. هیشام به پیټی (ی) له بری پیټی (ت)
 ده خوینیتنه وه، له گه لّ شه دده دارکردنی پیټی (ذ). وه نایه تی (مَا تَذَكُّرُونَ)، [حاقه: 42]. هیشام به
 پیټی (ی) له بری پیټی (ت) ده خوینیتنه وه، له گه لّ شه دده دارکردنی پیټی (ذ). به لام ئیبنو ده کوان به
 یه که له خویندنه وه کانی ده خوینیتنه وه بگهړیوه بو (فه رش). وه نایه تی (وَمَا يَذْكُرُونَ
 إِلَّا)، [موده ثیر: 56]. چونکه بنچینه ی وشه ی (یذکرون) قالون به پیټی (ت) ده خوینیتنه وه بهم
 شیوه یه (تَذَكُّرُونَ).

4- وشه‌ی (یا بنی) به کهسره‌ی پی‌تی (ی) ده‌خویننه‌وه به هر شیوه‌یه که هاتبیت بهم شیوه‌ی: (یا بنی).

5- وشه‌ی (أیه) به ضمه‌ممه‌ی پی‌تی (ه) ده‌خویننه‌وه له‌بهر شوین کهوتنی ضمه‌ممه‌ی پی‌تی (ی) له سی شویندا: {أیه المؤمنون}، [نور: 31]، {أیه الساحر}، [زوخروف: 49]، {أیه الثقلان}، [رحمان: 31] بهم شیوه‌یه: {أیه المؤمنون}، له‌سهری ده‌وستیت به زهنه‌ی پی‌تی (ه) وهک -حه‌فص-.

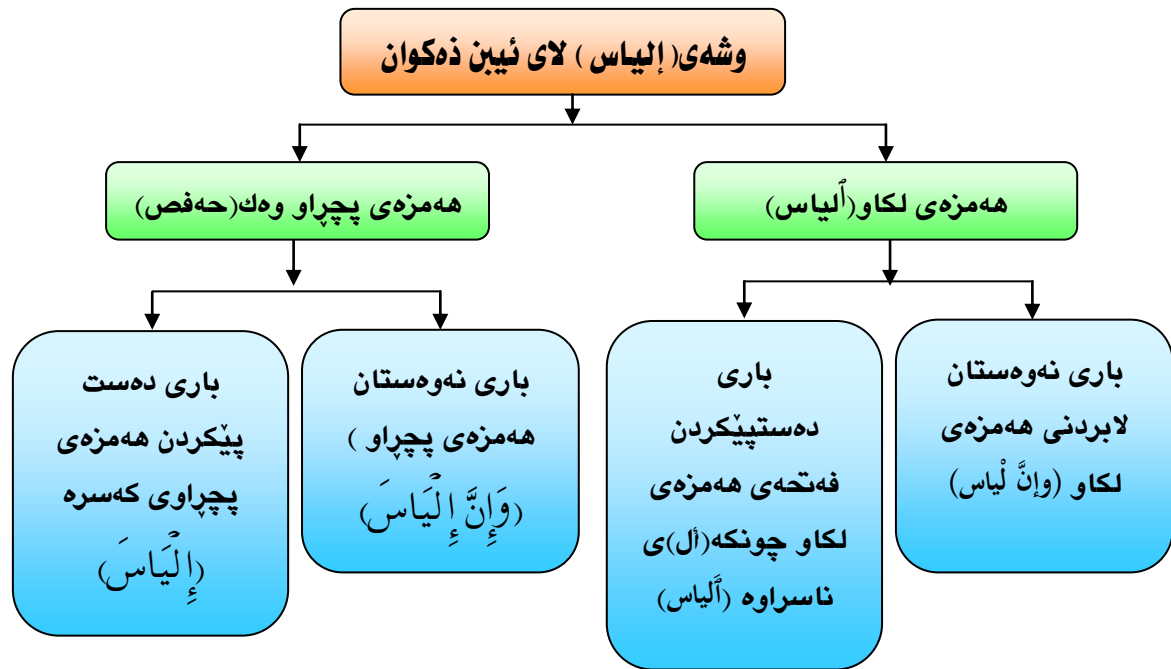
6- هیشام وشه‌ی (إبراهیم) به زیادکردنی ئه‌لیف ده‌خویننه‌وه له نیوان پی‌تی (ه) و پی‌تی (م) له‌گه‌ل لابرندی پی‌تی (ی) له 33 شویندا له قورنای پی‌رۆز، له‌وانه‌ش هه‌موو شویننه‌کانی سوپه‌تی به‌قه‌ره، وه‌روها ئیبن ده‌کوان به‌یه‌ک له خویندنه‌وه‌کانی له سوپه‌تی به‌قه‌ره، واته: هاوپایه له یه‌ک له خویندنه‌وه‌کان له‌گه‌ل هیشام وه‌خویندنه‌وه‌ی تری هه‌یه هاوپایه له‌گه‌ل -حه‌فص-. هیشام له قورنای پی‌رۆزدا شوینی تری هه‌یه که جیا‌یه⁽¹⁾ به‌لام ئیبن ده‌کوان باسی نه‌کردوه به‌لکو ته‌نها لای هیشام باس کراوه بی جیا‌وازی.

بروانه پاشکوی ژماره (3) له کوتایی به‌شی بنچینه‌کان

7- ئیبن ده‌کوان به یه‌ک له خویندنه‌وه‌کانی وشه‌ی (الیاس) له ئایه‌تی: {وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ}، [صافات: 123] به لکاندن هه‌مزه‌ی وشه‌ی (الیاس) ده‌رپینی به پی‌تی (ل) زهنه‌دار ده‌بیت له دوا‌ی (إن) ئه‌گه‌ر بوه‌ستیت له‌سه‌ر (إن) ئه‌وه به هه‌مزه‌ی فه‌ته‌دار ده‌ست پیده‌که‌ی چونکه بنچینه‌که‌ی (یاس) به‌لام (ال) ی چووته سه‌ر.

⁽¹⁾ گشت ئه‌وانه‌ی هاتوه له قورنای پی‌رۆزدا له‌باره‌ی وشه‌ی (ابراهیم) 69 شوینه له 63 ئایه‌تدا، دابه‌ش بووه به‌سه‌ر 25 سوپه‌ت.

خویندنه وهی دووهم ی ئیبن ذهکوان و هیشام بریتیه له ههمزه ی پچراوی که سردهار له دوو باردا، وهك: -حه فص-.

8- ئیبن عامیر نایه‌تی: {سَلَّمَ عَلَى إِلْ يَاسِينْ}، [صافات: 130] به فهت‌ه‌ی ههمزه

ئه‌لیف دوا‌ی ههمزه که ده‌خویننه وه، له‌گه‌ل که سره دارکردنی پیتی (ل) له‌سه‌ر دانه

پال ی (ال) بۆ لای وشه‌ی (یاسین) به‌م شیوه‌یه {سَلَّمَ عَلَى اَلْ يَاسِينْ}، له‌سه‌ر

ئهمه دروسته وه‌ستان له ناچاری یان له‌سه‌ر خه‌به‌ری به (ال)، وشه‌ی (یاسین) ناوی

پیغه‌مبه‌ر دانه پال ی بۆ کراوه بۆ لای (ال) سه‌لامی کردووه له‌سه‌ر خه‌لکه‌که‌ی له

پیناو ئه‌و، وه‌پیویسته درێژکردنه‌وه‌ی له‌بری بۆ بکریّت.

ده‌رباره‌ی خویندنه‌وه‌ی حه‌فص له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی که یه‌ك ناوه‌ کویه‌و نیسبه‌تی دراوته پال

وشه‌ی (یاسین) ئه‌وه سه‌لامه‌که ده‌که‌ویته سه‌ر ئه‌و که‌سه‌ی که نیسبه‌تی دراوته پال

که (یاسین) که پیغمبره (عليه الصلاة والسلام) له سهر نه وه وشه (إل یاسین) لای حه فص یه که وشه یه دروست نیه ته نه وهستان له سهر کوټای پیته که نه بیت نه ویش پیتی (ن).

9- ئیبن ذه کوان وشه (بَصَّطَة)، [نه عرف: 69] وه (الْمُصَيِّرُون)، [طور: 37] ته نه به پیتی (ص) ده خویندنه وه له هه ردو شویندا، وهروها وشه (بِمُصَيِّرٍ)، [غاشیه: 22] به هه مان شیوه به پیتی (ص) ده خویندنه وه. به لام هیشام هه سى وشه رابردو به پیتی (س) ده خویندنه وه.

10- ئیبن ذه کوان به یه که له خویندنه وه کانی وشه (يَبْصُط) له نایه تی: {وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُطُ}، [به قهره: 245] به پیتی (ص) ده خویندنه وه. خویندنه وه دوو می نه وه هیشام بریتیه له خویندنه وه به پیتی (س) وه: -حه فص-.

11- نایه تی: {أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدْلَهُمْ أَقْتَدِهٖ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا}، [نه نعم: 90] پیتی (ه) له وشه (أَقْتَدِهٖ) بوچوونی راست نه وه به که نه وه هائی سه کته به.

ئیبن عامیر له بارى وهستان له سهرى ده خویندنه وه، به لام له بارى نه وهستاندا هیشام به که سهرى پیتی (ه) ده خویندنه وه بى لکاندن بهم شیوه به: [أَقْتَدِهٖ]، ئیبن ذه کوان به که سهرى پیتی (ه) ده خویندنه وه له گه ل لکاندن بهم شیوه به: [أَقْتَدِهٖ]، نه وه شاطبی باسی کردو وه که ئیبن ذه کوان خویندنه وه کی تری هیه وه کو هیشام نه وه درچوونه له ریگه ی نه وه.

پاشکوی ژماره (1)

ههندیك پیت دهچیتەر سەر ئهو وشه‌ی كه هه‌مزه‌ی پچراو دهكه‌وێته سه‌ره‌تای وشه‌كه،
 ئهم هه‌مزه‌ وا دهن‌دریٲ كه هه‌مزه‌ی وشه‌كه‌یه، هه‌مزه‌كه‌ش له‌سه‌ر یان له ژێر ئه‌لیف
 دهن‌وسریٲ -ئه‌گه‌ر فه‌تحه یان ضه‌مه‌دار بوو ئه‌وه له‌سه‌ر ئه‌لیفه‌كه دهن‌وسریٲ، به‌لام
 ئه‌گه‌ر كه‌سه‌ره‌داربوو ئه‌وه له‌ژێر ئه‌لیفه‌كه دهن‌وسریٲ -وله‌م پیتانه⁽¹⁾:
1- أل، وهك: (الأمن، الألفة، الإكرام).

2- پیتی(ل)ی جاره ئه‌گه‌ر به‌ دوا‌ی دانیت(أن)ی تیکه‌ه‌لكیشراو له (لا) وهك: (لأصدقائه،
 لأمة العرب، لإنشاء مصنع) به‌لام ئه‌گه‌ر(أن)ی تیکه‌ه‌لكیشراو به‌دوا‌ی داهات له (لا) ئه‌وه
 هه‌مزه به به ناوه‌پراست داده‌ندریٲ، وه‌یاسای شیوه‌ی هه‌مزه‌ی ناوه‌پراستی به‌سه‌ر
 جیبه‌جی ده‌کریٲ هه‌ر دواتر باسی ده‌که‌ین، وهك: (لغلا).

3- پیتی(لام)ی ته‌علیل و پیتی(لام)ی جحود، وهك: (لأسمع، لأشارك، لأومن).

4- پیتی(لام)ی سه‌ره‌تا، ئه‌وه‌ی ده‌چیته‌ سه‌ر مو‌بته‌ده‌ئى، وهك: (لأخوك أولى، لإشارة منك
 تكفي، لألفة تسود أسر العاملين خير من خلاف وشقاق). یان ئه‌وه‌ی ده‌چیته‌ سه‌ر خه‌بر،
 وهك: (إن الحارس لأمين، إن الحراس لأمناء، إنها لإجابة مقنعة).

5- پیتی(لام)ی قه‌سه‌م واته‌: -سو‌یند- ئه‌وه‌ی ده‌چیته‌ سه‌ر فیه‌ل، وهك: (والله لأدعون إلى
 المشروع، ولأبينن فوائده).

6- پیتی(ب)ی جه‌ره وهك: (ظفر - محمد - بإعجاب الحاضرين، وفاز بأحسن الجوائز).

7- پیتی(ك)ی جه‌ره وهك: (الأصدقاء المخلصون كإخوة، الطلبة في الفصل كأسرة، ربَّ معلم كأب).

⁽¹⁾عه‌بدول العه‌لیم ئیپراهیم، الاملاء والترقیم فی الکتابه‌ العربیة(قه‌یره، چاپخانه‌ی غه‌ریب، 1975ن

8- پییتی (ب) ی جهره وهك: (ظفر - محمد - بإعجاب الحاضرين، وفاز بأحسن الجوائز).

9- پییتی (ك) ی جهره وهك: (الأصدقاء المخلصون كإخوة، الطلبة في الفصل كأسرة، ربّ معلم كأب).

10- پییتی (ف) و (و) وهك: (أحمد وإبراهيم وأسامة مختلفون: فأحمد يقول ولا يفعل وإبراهيم يفعل ولا يقول، وأسامة يقول ويفعل).

11- پییتی (س)، وهك: (سأكون في وداع صديقي، وسأرسل إليه دائماً).

12- هه مزه ی پرسپاری كه بكهوئته پیئش فته داریك، وهك: (أأحضر غدا؟ أأصطحب أحدا؟). به لآم ئه وهی ده كه وئته پیئش كه سره داریك به هه مزه ی ناوه پراست داده ندرئت وه یاسای شیوهی هه مزه ی ناوه پراستی له سهر جئبه جئ ده كړئت. واتا له سهر شیوهی پییتی (ی) وهك: (أئذا؟ أئفكا؟ أئله؟). وه ئه وهی ده كه وئت پیئش ضه ممه داریك ئه وئش به هه مان شیوه به هه مزه ی ناوه پراست ئه ژمارده كړئت وه یاسای شیوهی هه مزه ی ناوه پراستی له سهر جئبه جئ ده كړئت، واتا له سهر شیوهی پییتی (و) وهك: (أؤلقى؟ أؤكرم الزائر؟ أؤجيب إلى طلبه؟).

تیبینی:

ئه گهر ئه لیف له دواى هه مزه هات ئه وه هه مزه كه له سهر دئړ دهنوسرئت وهك: (وادم).

پاشکۆی ژماره (2)

✓ یه کهم: شیکردنه وهی بیروکهی نویسنی پیت و پروونکردنه وهی شیوه کهی: -

مه بهست له بیروکهی ویناکردنی پیتهکان و پروونکردنه وهیان، ئاسان کردنی زانیاریهکانه، وپیویسته هه موو لایه که ئه وه بزانی که ئه م بیروکهیه بابه تیکی گرنکه له زانستی تهجويد و قیرائادا.

هه رکاتیکی وایستمان په یوهندی نیوان دوو پیت بزانی، له ریگهی ئه م بیروکهیه وه زور به ئاسانی په یوهندی که ده دوزینه وه، ته نها به سهیرکردنی ئه و خانه یی که هیله که له لای ئه و ده چریت به گه یشتنی نیوان دوو پیته که.

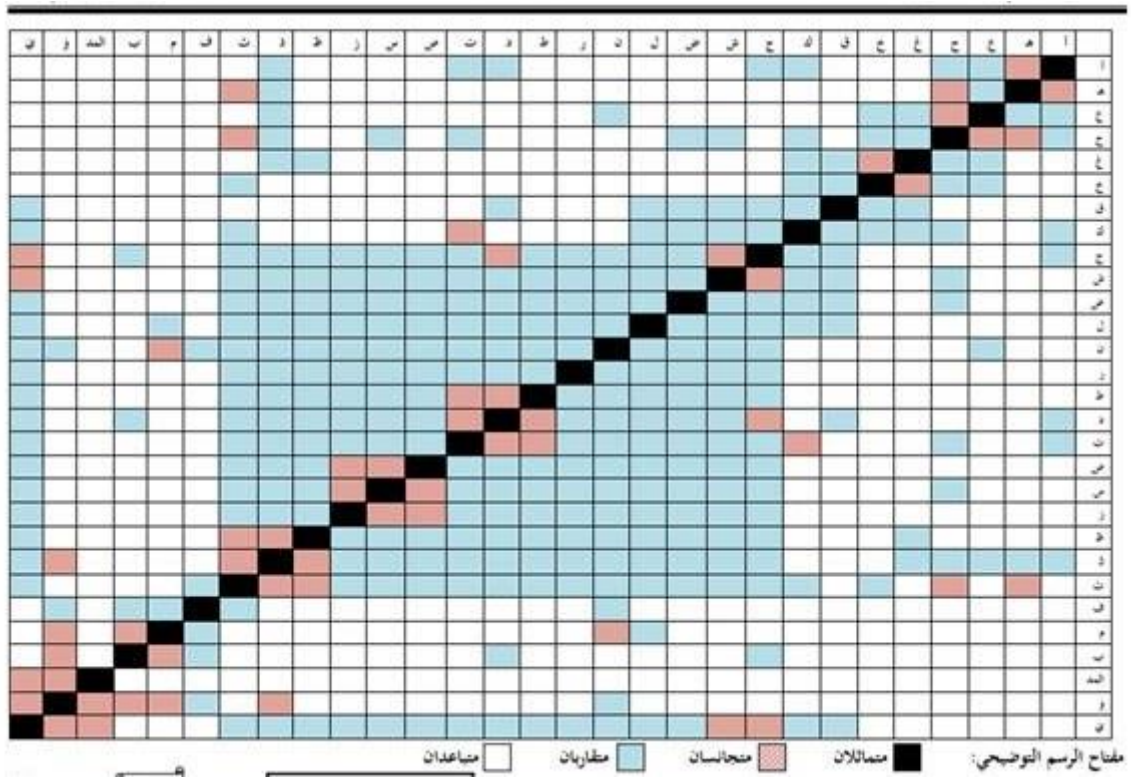
بۆ نمونه ئه گه ر بمانه ویت په یوهندی نیوان پیتی (ق) و پیتی (ش) بزانی، سهیری پیتی (ق) ده کهین له پروونکراوهی وینهی پیتهکان، جیاوازیشی نیه ئایه پیتی (ق) له هیلی ستوونیه یان له هیلی ئاسویییه ده توانین له هه ردوولا بیدوزینه وه، پاشان سهیری پیتی (ش) ده کهین به پیچه وانهی ئه و ستونهی هه لمان بژاردووه.

کهواتا ئه گه ر ئیمه پیتی (ق) مان هه لبژاردییت له هیلی ستوونی، ئه وه پیتی (ش) له هیلی ئاسویی هه لده بژیرین به پیچه وانهی پیتی (ق) و ده توانین پیچه وانهشی بکهینه وه (واتا پیتی (ق) له ئاسویی و پیتی (ش) له ستوونی).

دوای هه لبژاردنی پیتهکان و دیاری کردنی ستوونهکان سهیری خالی بهیه که گه یشتنیان ده کهین، ئه گه ر هاتوو خالی بهیه که گه یشتنیان کهوته چوارگۆشه ی رهنگی رهش ئه وه ده رده که ویت که هه ردو پیت هاوینهی یه کترن، (به لام سهیر ده کهین بۆ ئه م دوو پیته ئه مه روی نه داوه کهواتا هاوینهی یه کتر نین).

ئه گه ر شیوهی چوارگۆشه که له کاتی بهیه که گه یشتنیان خوارو رهنگی گول بوو، ئه وه وا ده رده خات که ئه م دوو پیته یه که ره گهن، لی ره دا ئه مه ش پرووی نه داوه.

✓ دووهم: وینه ی پوونکردنه وه:

کلیلی شکلی پوونکردنه وه:

هاوینه
 هاوپره گهز
 لیکنزیک
 لیکدوو.

پاشکوی ژماره (3)

کوی گشتی وشه ی (ابراهیم) که له قورنای پیروزدا هاتووه (69) شویننه، له (63) نایه تدا، دابه ش بووه به سهر (25) سوږه ت.

هیشام له ئیبن عامیری وهرگرتووه خویندنه وه ی وشه ی (ابراهیم) به زیاد کردنی ئه لیف له نیوان پیټی (ه) و پیټی (م) له گهل لابر دنی پیټی (ی) له (33) شویندا له قورنای پیرو، له وان گشت سوږه تی به قهږه.

جگه له سوږه تی به قهږه ئیبن ده کوان بوی زیادی کردووه به یه که له خویندنه وه کانی له سوږه تی به قهږه خویندنه وه یه کی تر وه که خویندنه وه ی حه فص جگه له وه خویندنه وانیه کی که هاوپرایه له گهل هیشام.

وهه روا هیشام شوینی تری جیا جیای هیه له قورنای پیروز، به لام ئیبن ده کوان هه روه کو حه فص ده خوینیته وه، وهیشام ته نها به (ابراهیم) ده خوینیته وه.

شویننه کانی سوږه تی به قهږه به م شیوه ی خواره وه یه:

1- {وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ}، [به قهږه: 124]

2- {وَاتَّخَذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

وَإِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ}، [به قهږه: 125] له گهل په چا وکردنی ئه وه ی که ئیبن عامیر وشه ی (اتخذوا) به فه ته ی پیټی (ج) ده خوینیته وه.

3- {وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا}، [به قهږه: 126].

4- {وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ}، [به قه پړه: 127].

5- {وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ}، [به قه پړه: 130].

6- {وَوَصَّي بِهَا إِبْرَاهِيمَ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ}، [به قه پړه: 132].

7- {وَاللَّهُ عَابَآئِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ}، [به قه پړه: 133].

8- {قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا}، [به قه پړه: 135].

9- {وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ}، [به قه پړه: 136].

10- {أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ}، [به قه پړه: 140].

11- {أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ

قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ

إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ}، [به قه پړه: 258].

12- {وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى}، [به قه پړه: 260].

ئوانه ی باس کرا کوۍ شویننه کانی سوږه تی به قهږه بوو ئه وهی که هیشام و ئیبن ذهکوان
هاوړان له سهری به یه که له خویندنه وه کانی ئیبن ذهکوان، خویندنه وهی تری ئیبن ذهکوان
وه که حه فص وایه.

ئه وهی هیشام به ته نه یاه له چهند شوینیکی جیاواز له قورئانی پیروژ به م شیوه یه:

13- {وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا}، [نساء: 125].

14- {وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ}، [نساء: 163].

بابه ته کانی کوټایی له سوږه تی ئه تعام:

15- {دِينًا قِيمًا مِّلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا}، [نه نعام: 161].

دوو شوینی کوټایی له سوږه تی ته وبه:

16- {وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ}، [ته وبه: 114].

شوینی سوږه تی ئیپراهیم:

17- {وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا}، [ئیپراهیم: 35].

دوو شوینی سوږه تی نه حل:

18- {إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ}، [نه حل: 120].

19- {ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا}، [نه حل: 123].

شوینی سوږه تی مہریه م:

20- {وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ}، [مہریه م: 41].

21- {قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عَنْ ءَالِ هَيْثَى يَبْتَغِيكَ إِبْرَاهِيمُ}، [مہریه م: 46].

22- {وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ}، [مہریه م: 58].

شوینی دووہم له سوږه تی عہنکه بوت:

23- {وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى}، [عہنکه بوت: 31].

بابه تی سوږه تی شوږا:

24- {وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى}، [شوږا: 13].

بابه تی سوږه تی ذاریات:

25- {هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ}، [ذاریت: 24].

بابه تی سوږه تی نه جم:

26- {وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى}، [نه جم: 37].

بابه تی سوږه تی حه دید:

27- {وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ}، [حه دید: 26].

بابه تی یه که م له سوږه تی مومته حینه:

28- {قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ

مَعَهُ}، [مومته حینه: 4].

له گهل ږه چا وکړدنی ئه وهی که ئیبن عامیر وشه ی (أسوة) به که سره ی هه مزه ده خوینیته وه (أسوة) .

تیبینی:

پلانی داهاتوو وهستان له سهر هه مزه شیده کاته وه [ئه وه هی هیشامه] به ږیگایه ک جگه له ږیگای پیښوو، ئه وهش به پیی جووله ی هه مزه ی پچراوو جووله ی پیښ خو ی

به‌شی دووهم

وشه‌گانی فهرش و بنچینه

کوردی	عربی	
جولّه	حركة	1
گۆپین	ابدا	2
له‌بری	بدل	3
زه‌نه‌دار	سکون	4
شه‌ده‌دار	شدة	5
ضه‌مه‌دار	ضمة	6
فه‌تخه‌دار	فتحة	7
که‌سه‌ره‌دار	کسرة	8
گوتراو	لفظي	9
دانه‌پال	اضافة	10
وه‌ستان	وقف	11
نه‌وه‌ستان	وصل	12
کورت کردن	قصر	13
خویندنه‌وه	تحقيق	14
دریژکردنه‌وه	مد	15
گوتنی (الله اکبر)	التكبير	16
گوتنی (الحمد لله)	التحميد	17
گوتنی (لا اله الا الله)	التهليل	18
دریژکردنی دوو جولّه	قصر	19
دریژکردنی چوار جولّه	توسط	20
دریژکردنی شه‌ش جولّه	اشباع	21
لابردن یان ئاسان خویندنه‌وه	تسهيل	22

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام
پوونکر د نه وه			

(1) سوره تی فاتحه

4	مالک	مَلِك	لا بردنی نه و نه لیفه ی ده که ویتته دوای پییتی (م).
---	------	-------	--

(2) سوره تی به قهره

4	بما أنزل (معاً)	بَمَا أَنْزَلَ	مه زه بی نیبن عامیر بریتیه له دریژکړدنه وهی نه لکاو به چوار جووله.
5	أُولَئِكَ، وَأُولَئِكَ	أُولَئِكَ، وَأُولَئِكَ	مه زه بی نیبن عامیر بریتیه له دریژکړدنه وهی لکاو به چوار جووله.
6	سواء	سوا، سوا	له باری وده ستاندا: پینج قیاسی هیه: گوړینی هه مزه به نه لیف له گهل دریژکړدنه وهی شهش چوار دوو جووله و ناسان خویندنه وهی هه مزه به په ووم و شهش و چوار جووله.

ژماره نایه ت	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونو نکر د نه وه
		گېږانه وهی هیشام	گېږانه وهی نیبن ده کوان	
6	ءَأَنْذَرْتَهُمْ	ءَأَنْذَرْتَهُمْ، ءَأَنْذَرْتَهُمْ	ءَأَنْذَرْتَهُمْ	هیشام دوو خویندنه وهی ههیه: یه که م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و ناسان خویندنه وهی همزه ی دوو هم ئه وه ش پییش ده که ویت، دوو هم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و خویندنه وهی همزه ی دوو هم.
10	فَزَادَهُمْ	فَزَادَهُمْ	فَزَادَهُمْ	نیبن ده کوان به لار کړ د نه وه (الاماله) ده خویندنه وهی.
10	يَكْذِبُونَ	يَكْذِبُونَ	يَكْذِبُونَ	به ضه ممه دار کړ دنی پیتی (ی) و فه ته ی پیتی (ك) و شه دده دار کړ دنی پیتی (ذ) ده خویندنه وهی.
11	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	هیشام به ئیشام ده خویندنه وهی، واته: خویندنه وهی پیتی (ق) به دوو جووله که ضه ممه و فه ته یه، ضمه ممه پییش ده که ویت دواتر که سره که، ضه ممه که کورته و که سره که دریژه (قیل).
13	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	هیشام به ئیشام ده خویندنه وهی، واته: خویندنه وهی پیتی (ق) به دوو جووله که ضه ممه و فه ته یه، ضمه ممه پییش ده که ویت دواتر که سره که، ضه ممه که کورته و که سره که دریژه (قیل).
13	السُّفَهَاءُ (مَعًا)	السُّفَهَاءُ، السُّفَهَاءُ	السُّفَهَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
15	یستهزی	یستهزی، یستهزی، یستهزی	یستهزی	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی هیه: گوړینی همزه به (ی) یریزکراو، گوړینی همزه به (ی) و رهووم، گوړینی همزه به (ی) و ئیشمام به ضمه، ناسان خویندنه وه به رهووم، گوړینی همزه به (ی) مهضموم و دواتر زهنه. له باری وه ستاندا: هم شیویه یه کسان ده بیټ له گهل شیویه ی یه که م له بنچینه دا.
19	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
20	أضاء	أضاء	أضاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
20	شاء	شا	ثباء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیته وه به په ها.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
20	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زده ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر و ده ستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زده ننه دارکردنی له بهر و ده ستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل ره ووم.
22	والسماء	والسما	والسماء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
22	السماء	السماء، السما	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
29	السماء	السماء، السما	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
29	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
30	الدماء	الدماء	الدماء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
31	الأسماء	الأسماء	الأسماء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
31	بأسماء	بأسماء، بأسماء	بأسماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
31	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء	هؤلاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
49	سو، سو	سو	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی همزه بو(و)ی پیش خوی و لبردنی همزه و زه ننه دارکردنی(و) له بهر وهستان(سو)، 2- گوړینی همزه به(و) دواتر تیکه له کیشانی(و)ی پیش خوی(سو).
49	بلاء	بلا، بلا	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
51	أَتَّخَذْتُ	أَتَّخَذْتُ	به تیکه له کیشانی به پیتی(ذ) له پیتی(ت) ده خویندنیته وه.
58	نَغْفَرُ	نُغْفَرُ	به ضمه دارکردنی پیتی(ت) له بری پیتی(ن) و فته تحه دارکردنی پیتی(ف) ده خویندنیته وه.
59	قيل	قِيلَ	هیشام به ئیشام پیتی(ق) ده خویندنیته وه.
59	السماء	السماء، السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
67	هُزُواً	هُزُواً	به همزه ی پیتی(و) ده خویندنیته وه.
69	صفراء	صفرا، صفراء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
70	شَاءَ	شَا	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه(الاماله) ده خویندنیته وه به په ها.
74	الماء	الماء، الماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
80	أَتَّخَذْتُ	أَتَّخَذْتُ		به ټیکه له کیښانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویند ریته وه.
85	هَوَّلَاءِ	هَوَّلَا، هَوَّلَاءِ	هَوَّلَاءِ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
85	تَظَاهَرُونَ	تَظَاهَرُونَ		به شه دده دارکردنی پیتی (ظ) ده خویند ریته وه.
85	تَفَادَوْهُمْ	تَفَادَوْهُمْ		به فته دارکردنی پیتی (ت) و زهنه دارکردنی پیتی (ف) و لبردنی نه لیف ده خویند ریته وه.
85	جَزَاءُ	جَزَا، جَزَاءِ	جَزَاءُ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
87	جَاءَكُمْ	جَاءَكُمْ	جَاءَكُمْ	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه.
89	جَاءَهُمْ (مَعًا)	جَاءَهُمْ	جَاءَهُمْ	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه.
90	يَشَاءُ	يَشَا، يَشَاءِ	يَشَاءُ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
91	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	هیشام به ئیشمام پیتی (ق) ده خویند ریته وه.
91	أَنْبِيَاءَ	أَنْبِيَا	أَنْبِيَاءَ	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
92	وَلَقَدْ جَاءَكُمْ	وَلَقَدْ جَاءَكُمْ	وَلَقَدْ جَاءَكُمْ	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه.
92	أَتَّخَذْتُ	أَتَّخَذْتُ		به ټیکه له کیښانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
98	ومیکال	ومیکائیل		به زیادکردنی هه مزه یه کی که سره دارو پییتی (ی) له دوا ی نه و ده خویندریته وه، دریژکردنه وهی لکاو له بری (بدل) دهرده که ویت.
101	جاء هم	جاء هم	جاء هم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
101	وراء	ورا	وراء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هه یه.
102	ولکن الشیاطین	ولکن الشیاطین		به زهنه دارکردنی پییتی (ن) ی یه که م بی شه دده ده خویندریته وه. که سره دارکردنی له باری نه وه ستاندا به هو ی گه یشتنه دوو زهنه. ضه ممه دارکردنی پییتی (ن) ی دووه م.
102	المرء	المرء	المرء	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هه یه: گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پییتی (ر) دواتر زه نه دارکردنی پییتی (ر) له باری وه ستان، دواتر په ووم ی که سره ی پییتی (ر).
105	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
106	ننسخ	ننسخ		به ضه ممه ی پییتی (ن) ی یه که م و که سره ی پییتی (س) ده خویندریته وه.
106	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه.
108	فقد ضل	فقد ضل		به تیکه ه لکیشانی به پییتی (د) له پییتی (ص) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
108	سواء	سوا	سواء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
109	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
113	شيء (معاً)	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
116	وقالوا	قالوا		به لبردنی پیتی (و) ی یه کهم ده خویندنیته وه.
117	فيكون	فيكون		به فه تچه دارکردنی پیتی (ن) ده خویندنیته وه.
120	جاءك	جاءك	جاءك	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
124	إبراهيم	إبراهيم	إبراهيم، إبراهام	هیشام به فه تچه ی پیتی (ه) و نه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندنیته وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه کهم وهك هیشام دووهم وهك حه فص.
124	عهدي	عهدي		له باری نه وده ستاندا. به فه تچه ی پیتی (ی) ده خویندنیته وه.
125	واذ جعلنا	واذ جعلنا	واذ جعلنا	هیشام به تی کهه لکی شانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنیته وه.
125	واخذوا	واخذوا		فه تچه دارکردنی پیتی (ح) ده خویندنیته وه.
125	إبراهيم (معاً)	إبراهيم	إبراهيم، إبراهام	هیشام به فه تچه ی پیتی (ه) و نه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندنیته وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه کهم وهك هیشام دووهم وهك حه فص.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
125	بیټی	بیټی	بیټی	نیبن ده کوان به زه ننه ی پیتی (ی) ده خوینیتته وه.
126	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم، إبراهام	هیشام به فته ته ی پیتی (ه) و ئه لیف له بری پیتی (ی) ده خوینیتته وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه که م وهك هیشام دووهم وهك حه فص.
126	فأمتّعه	فأمتّعه		به زه ننه ی پیتی (م) و ئاسان خویندنه وهی پیتی (ت) ده خویندریتته وه.
127	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم، إبراهام	هیشام به فته ته ی پیتی (ه) و ئه لیف له بری پیتی (ی) ده خوینیتته وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه که م وهك هیشام دووهم وهك حه فص.
130	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم، إبراهام	هیشام به فته ته ی پیتی (ه) و ئه لیف له بری پیتی (ی) ده خوینیتته وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه که م وهك هیشام دووهم وهك حه فص.
132	وَوَصَّى	وَأَوْصَى		زیادکردنی هه مزه ی فته دار له دوای پیتی (و) ی یه که م و دوای ئه و پیتی (و) ی زه ننه دار له گهل لابر دنی شه دده ی پیتی (ص).
132	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم، إبراهام	هیشام به فته ته ی پیتی (ه) و ئه لیف له بری پیتی (ی) ده خوینیتته وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه که م وهك هیشام دووهم وهك حه فص.

ژماره نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېږانه وهی هیشام	گېږانه وهی نیبن ده کوان	
133	شهداء	شهدا	شهداء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
133	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم، إبراهام	هیشام به فته هی پیتی (ه) و نه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندنه وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه که م وهک هیشام دووهم وهک حه فص.
135	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم، إبراهام	هیشام به فته هی پیتی (ه) و نه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندنه وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه که م وهک هیشام دووهم وهک حه فص.
136	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم، إبراهام	هیشام به فته هی پیتی (ه) و نه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندنه وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه که م وهک هیشام دووهم وهک حه فص.
140	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم، إبراهام	هیشام به فته هی پیتی (ه) و نه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندنه وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه که م وهک هیشام دووهم وهک حه فص.
140	ءَأَنَّتَم	ءَأَنَّتَم، ءَأَنَّتَم	ءَأَنَّتَم	هیشام به ناسان خویندنه وهو خویندنه وهی همزه ی دووهم وهه ردو وکیان له گهل دانانی نه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) به نه لیف ده خویندنه وه، ناسان خویندن کردن پیس ده که ویت.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	هیښام	
142	السفهاء	السفهاء	السفهاء	له باری وستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
142	یشاء	یشاء	یشاء	له باری وستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
143	شهداء	شهداء	شهداء	له باری وستاندا: هیښام سی گوږینی هیه.
144	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
144	یعملون	تعملون		به پیټی (ت) له بری پیټی (ی) ده خویندنیته وه.
145	جاءك	جاءك	جاءك	نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
148	مُولَّيْهَا	مُولَّاهَا		به فته تدار کړدنی پیټی (ل) و نه و نه لیفه ی ده که ویتته دوا ی نه و له بری پیټی (ی) ده خویندنیته وه.
148	شيء	شي، شَيِّ	شيء	له باری وستاندا: هیښام چوار خویندنه وهی هیه.
154	أحياء	أحياء، أحياء	أحياء	له باری وستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
155	بشيء	شي، شَيِّ	بشيء	له باری وستاندا: هیښام چوار خویندنه وهی هیه.
164	السماء (معاً)	السماء، السماء	السماء	له باری وستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
164	ماءٍ	ماء، ماء	ماءٍ	له باری وستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
165	یری	تری		به پیټی (ت) له بری پیټی (ی) ده خویندنیته وه.
165	يَرَوْنَ	يُرَوْنَ		به ضه ممه دار کړدنی پیټی (ی) ده خویندنیته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
166	إِذْ تَبَرَأْ	إِذْ تَبَرَأْ	إِذْ تَبَرَأْ	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندنه وه، وهه گهر بوه سستی له سهر وشه ی (تبرأ) نه وه ده گوړیت به ئه لیف.
167	فَتَبَرَأْ	فَتَبَرَأْ	فَتَبَرَأْ	له باری وده ستاندا: هیشام هه مزه ده گوړیت به ئه لیف.
169	بالسوءِ	بالسوءِ بالسوءِ	بالسوءِ	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وه، 2- زه ننه له بهر وده ستان له گهل په ووم، 3- گوړینی هه مزه به (و) دواتر تیکه له کیښانی (و) ی پیش خوی به زه ننه، 4- گوړین بو پیتی (و) دواتر تیکه له کیښانی پیش خوی له گهل په ووم.
169	والفحشاءِ	والفحشاءِ، والفحشاءِ	والفحشاءِ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
170	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	هیشام به ئیشمام ی پیتی (ق) ده خویندنه وه.
173	فَمِنْ أَضْطَرَّ	فَمِنْ أَضْطَرَّ	فَمِنْ أَضْطَرَّ	درباز بوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
177	لَيْسَ الْبِرُّ	لَيْسَ الْبِرُّ	لَيْسَ الْبِرُّ	به ضه ممه ی پیتی (ر) ده خویندنه وه.
177	وَلَكِنَّ	وَلَكِنَّ	وَلَكِنَّ	به زه ننه ی پیتی (ن) ده خویندنه وه بی شه دده، که سره دار ده بیټ له باری نه وده ستاندا به هو ی گه یشتنه دوو زه ننه.
177	الْبِرُّ	الْبِرُّ	الْبِرُّ	به ضه ممه ی پیتی (ر) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
177	البأساء	البأساء، البأساء	البأساء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
177	الضراء	الضراء، الضراء	الضراء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
178	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی بو هیه.
178	وأداء	وأداء، وأداء	وأداء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
184	فدية طعام	فدية طعام	فدية طعام	نیبن ده کوان به ضمه می پیتی (ت) ده خویندنه وهی بی ته نوین له گهل که سره دارکردنی پیتی (م).
184	مسكين	مَسَاكِين		به فته دارکردنی پیتی (م) پیتی (س) و نهو نه لیفه ده که ویته دوای ده خویندنه وهی، له گهل فته دارکردنی پیتی (ن).
189	البُيُوت (معاً)	البُيُوت		به که سره دارکردنی پیتی (ی) ده خویندنه وهی له هردو وکیان.
189	ولكن	ولكن		به زه نهی پیتی (ن) ده خویندنه وهی بی شه دده، که سره دار ده بیته له باری نه وه ستاندا به هو ی گه یشتنه دوو زه نه.
189	البر	البر		به ضمه می پیتی (ر) ده خویندنه وهی.
191	جزاء	جزاء، جزاء	جزاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
206	قیل	قِيل	قیل	هیشام به نیشام ی پیتی (ق) ده خویندنه وهی.
207	ابتغاء	ابتغا	ابتغاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیښام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
209	جاء تکم	جاء تکم	جاء تکم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
210	تُرَجع	تُرَجع		به فته تدارکردنی پییتی (ت) و که سره ی پییتی (ج) ده خویندريتته وه.
211	جاء ته	جاء ته	جاء ته	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
212	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
213	جاء تم	جاء تم	جاء تم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
213	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
214	البأساء	البأسا، البأساء	البأساء	له باری وده ستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
214	الضرأ	الضرأ، الضرأ	الضرأ	له باری وده ستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
220	شاء	شأ	ثباء	له باری وده ستاندا: هیښام سی گوپړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه به پرده ها.
222	النساء	النسا	النساء	له باری وده ستاندا: هیښام سی گوپړینی هیه.
228	قروء	قروء	قروء	له باری وده ستاندا هیښام دوو خویندنه وهی هیه: گوپړینی همزه به پییتی (و) دواتر تیکه له کیښانی پیشه خوئی له گهل زه نه، گوپړینی همزه به پییتی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پییتی (و) به پیشه خوئی له گهل په ووم.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
231	النساء	النساء	النساء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
231	فقد ظلم	فقد ظلم		به تیکه له کیسانی به پیتی (د) به پیتی (ظ) ده خویند ریته وه.
231	هزوا	هزوا		به هه مزه ی پیتی (و) ده خویند ریته وه.
231	شيء	شيء، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
232	النساء	النساء	النساء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
235	النساء	النساء، النساء	النساء	له باری وده ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
236	النساء	النساء	النساء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
236	قَدْرُهُ (معاً)	قَدْرُهُ	قَدْرُهُ	هیشام پیتی (د) زه ننه دار ده کات وده له قه له ش در ده که ویت.
245	فیضا عفه	فیض عفه		به لبردنی نه لیف و شه دده دار کردنی پیتی (ع) ده خویند ریته وه.
245	وَيَبْصُط	وَيَبْصُط	وَيَبْصُط، وَيَبْصُط	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه، یه که م: خویندنه وهی به پیتی (س) دوو م: خویندنه وهی به پیتی (ص).
246	المال	المال، المال	المال	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی هه مزه به نه لیف، 2- ناسان خویندنه وهی هه مزه به په ووم.

پوونکر د نه وه	خویندنه وهی نیبن عامیر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره نایه ت
	گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام		
نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی ههیه: یه کهم: خویندنه وه به فه ته دووه م: خویندنه وه به نیماله.	وژاده، وژاده	وژاده	وژاده	247

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
247	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
251	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
253	شاء (معاً)	شا	ثباء	له باری وستاندا: هیشام سی گوږینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په رها.
253	جاء قم	جاء قم	جاء قم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
255	بشيء	بشي، بشي	بشيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
255	شاء	شا	ثباء	له باری وستاندا: هیشام سی گوږینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په رها.
258	إبراهيم (الثلاثة)	إبراهيم	إبراهيم، إبراهيم	هیشام به فته هی پیتی (ه) و ئه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندنه وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه که م وهك هیشام دووهم وهك ده فص.
259	لبثت، لبثت، لبثت	لبثت، لبثت، لبثت	لبثت، لبثت، لبثت	به تیکه له کیشانی به پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندنه وه.
259	حمارك	حمارك	حمارك، حمارك	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: خویندنه وه به فته دووهم خویندنه وه به ئیماله.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
259	شيء	شي، شي	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو(ی) دواتر زه ننه ی(ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گوړینی هه مزه به(ی) و تیکه له کیشانی(ی) له گه ل پيش خوی دواتر زه ننه ی له بهر وستان، 4- گوړینی هه مزه به(ی) و تیکه له کیشانی(ی) له گه ل پيش خوی به ره ووم.
260	إبراهيم	إبراهام	إبراهيم، إبراهام	هیشام به فته ی پیتی(ه) و ئه لیف له بری پیتی(ی) ده خویندنه وه. نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه یه که م وهك هیشام دووهم وهك حه فص.
261	يضاعف	يضعّف		به لابر دنی ئه لیف و شه دده دارکردنی پیتی(ع) ده خویندنیته وه.
261	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
264	رئاء	رئا	رئاء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
264	شيء	شي، شي	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
265	ابتغاء	ابتغا	ابتغاء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
266	ضعفاء	ضعفا، ضعفاء	ضعفاء	له باری وستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
268	بالفحشاء	بالفحشاء، بالفحشاء.	بالفحشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
269	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
271	فنعما	فنعما		به فته دار کړدنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
271	الفقراء	الفقرا	الفقراء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
272	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
272	ابتغاء	ابتغا	ابتغاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
273	للفقراء	للفقرا، للفقرا.	للفقراء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
273	أغنياء	أغنيا	أغنياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
275	جاء	جاءه	جاءه	نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
280	تَصَدَّقُوا	تَصَدَّقُوا		به شه دده دار کړدنی پیتی (ص) ده خویندریته وه.
282	الشهداء، الشهداء	[الشهداء، الشهداء، الشهداء]	الشهداء، الشهداء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
282	تجارة حاضرة	تجارة حاضرة		به ضه ممه ی ته نوین ده خویندریته وه له هه ردو وکیان.
282	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

ژماره نايه ت	گيڙانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکردنه وه
		گيڙانه وهی هیشام	گيڙانه وهی نیبن دهکوان	
284	یشاء (معاً)	یشا، یشاء	یشاء	لهباری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
284	شیء	شی، شی	شیء	لهباری وهستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی ههیه.

(3) سورتهی ئالی عیمران

3	التوراة	التوراة	التوراة	ئین دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
5	شیء	شی، شی	شیء	لهباری وهستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی بو ههیه: 1- گواستنه وهی جوولهی ههمزه بو (ی) دواتر زهننه (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وهی به په ووم، 3- گواستنه وه له گهل ئیشمام، 4- گوڤینی ههمزه به (ی) له گهل تیكهه لکیشانی (ی) له گهل پیش خو دواتر زهننه له بهر وهستان، 5- وهك چوارهم به لام له گهل په ووم 6- وهك چوارهم به لام له گهل ئیشمام.
5	السماء	السماء، السماء	السماء	لهباری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
6	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	لهباری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
7	ابتغاء (معاً)	ابتغا	ابتغاء	لهباری وهستاندا: هیشام سی گوڤینی ههیه.
13	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	لهباری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
14	النساء	النساء، النساء	النساء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
15	أُوْنُبُکُم	أُوْنُبُکُم، أُوْنُبُکُم	أُوْنُبُکُم	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم: دانانی ته لیلیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه، دووه: وهک ده فص.
19	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
20	ءَأَسْلَمْتُمْ	ءَأَسْلَمْتُمْ، ءَأَسْلَمْتُمْ	ءَأَسْلَمْتُمْ	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم: دانانی ته لیلیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووه: دانانی ته لیلیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
26	تشاء (الأربعة)	تشاء، تشاء	تشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
26	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
27	المَيِّت، المَيِّت	المَيِّت، المَيِّت		به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندنه وه.
27	تشاء	تشاء، تشاء	تشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
28	أولياء	أوليا	أولياء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
28	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
29	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
30	سو	سو سو	سو	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وه به زه ننه له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه له گهل پره ووم، 3- گوړین بو پیتی (و) دواتر تیکه له کیشانی پیش خوی به زه ننه، 4- گوړین بو پیتی (و) دواتر تیکه له کیشانی پیش خوی به پره ووم (سو).
33	ابراهیم	ابراهیم		نیبن عامیر هم شوینه وه ک حه فص ده خویندنه وه.
33	عمران	عمران	عمران، عمران	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: خویندنه وه به فته دووم خویندنه وه به نیماله.
35	عمران	عمران	عمران، عمران	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: خویندنه وه به فته دووم خویندنه وه به نیماله.
36	وضعت	وضعت		به زه ننه ی پیتی (ع) و ضه ممدار کردنی پیتی (ت) ده خویندنه وه.
37	وکفلها	وکفلها		نیبن عامیر به لابر دنی شه دده له پیتی (ف) ده خویندنه وه.
37	زکریا (معا)	زکریاء		به همزه ی ضه ممدار ده خویندنه وه دواى نه لیف له گهل دریژکردنه وه. وله باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
37	الخراب	الخراب	الخراب، المحراب	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی ههیه: یه که م: خویندنه وه به فته دوهم خویندنه وه به نیماله.
37	یشاء	یشا، یشام	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی ههیه.
38	زکریا	زکریاء		به همزه ی ضمه دار ده خویندریته وه دواى ئه لیف له گهل دريژکړدنه وه. وله باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی ههیه.
38	الدعاء	الدعاء، الدعاء	الدعاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی ههیه.
39	الخراب	الخراب	المحراب	نیبن ده کوان به لارکړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
39	أَنَّ	إِنَّ		به که سره دارکړدنی همزه ده خویندریته وه.
40	یشاء	یشا، یشام	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی ههیه.
42	نساء	نساء، نسا	نساء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی ههیه.
44	أنباء	أنبا، أنبا	أنباء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی ههیه.
47	یشاء	یشا، یشام	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی ههیه.
47	فيكونُ	فيكونَ		به فته دارکړدنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
48	ويعلمه	ويعلمه	ونعلمه	به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
48	والتوراة	والتوراة	والتوراة	نیبن ده کوان به لارکړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن دهکوان	
49	قد جنتکم	قد جنتکم	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خوینتیه وه.	
49	وأبری وأبری وأبری	وأبری وأبری وأبری	له باری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به (ی) دریژکراو، 2- ناسان خویندنه وه به په ووم، 3- گورپینی همزه به (ی) ی ضه ممدار دواتر زه نه له بهر وهستان، نه و خویندنه وه یه کسانه له گهل نه وهی یه کهم له کردار داو جیاوازه له بنچینه دا. گورپینی همزه به پیتی (ی) ی ضه ممدار به نیشمام.	
49	بیوتکم	بیوتکم		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
50	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتیه وه.
57	فیوفیهم	فنوفیهم		به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ی یه کهم ده خویندریته وه.
61	جاءك	جاءك	جاءك	نیبن دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتیه وه.
64	سواء	سوا، سوا	سواء	له باری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
65	إبراهیم	إبراهیم		نیبن عامیر نه شوینه وه که ده فص ده خوینتیه وه.
65	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتیه وه.
66	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء	هؤلاء	له باری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
67	إبراهیم	إبراهیم		ئین عامیر ئەم شویننه وهك ده فص ده خوینیتنه وه.
68	إبراهیم	إبراهیم		ئین عامیر ئەم شویننه وهك ده فص ده خوینیتنه وه.
73	یشاء	یشاء، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
74	یشاء	یشاء، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
75	یؤده (معاً)	یؤده، یؤده	یؤده	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم: که سره دارکردنی پیتی (ه) بی صیله نه و دیان پيش ده که ویت، دووه: خویندنه وه وهك ده فص.
81	جاءکم	جاءکم	جاءکم	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه.
81	ءأقرتم	ءأقرتم، ءأقرتم	ءأقرتم	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووه: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
81	وأخذتم	وأخذتم		به تیکه له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندیتنه وه.
83	یبعون	تبعون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندیتنه وه.
83	یُرجعون	تُرجعون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندیتنه وه.
84	إبراهیم	إبراهیم		ئین عامیر ئەم شویننه وهك ده فص ده خوینیتنه وه.
86	وجاءهم	وجاءهم	وجاءهم	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه.

ډوونکر د نه وه	خویندنه وهی نیبن عامیر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره نایه ت
	گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام		
له باری وستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو زه نهی پیش خوی له گهل وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام.	ملء	مل	ملء	91
له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.	شيء	شي، شي	شيء	92

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
93	التوراة، بالتوراة	التوراة، بالتوراة	تئين ذه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.	
95	إبراهيم	إبراهيم	تئين عامیر نه م شوینه وه ک ده فص ده خویندنه وه.	
97	إبراهيم	إبراهيم	تئين عامیر نه م شوینه وه ک ده فص ده خویندنه وه.	
97	حجّ	حجّ	بفتح به فه تحه دارکردنی پیتی (ح) ده خویندنه وه.	
99	شهداء	شهداء، شهداء	شهداء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
105	جاءهم	جاءهم	جاءهم	تئين ذه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
109	تُرْجِع	تُرْجِع	تُرْجِع	به فه تحه دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندنه وه.
112	الأنبياء	الأنبياء	الأنبياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
113	ءاناء	ءانا	ءاناء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
115	يفعلوا، يكفروه	تفعلوا، تكفروه	تفعلوا، تكفروه	به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندنه وه. (له هه ردو وکیان)
118	البغضاء	البغضا، البغضا.	البغضاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
119	أولاء	أولا، أولاء.	أولاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېږانه وهی نیبن ده کوان	گېږانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
121	تبوی	تبوی، تبوی تبوی	له باری وه ستاندا هیشام پینچ خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به (ی) یریزکراو، 2- ناسان خویندنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به (ی) ضه ممه دار دواتر زه نه له بهر وه ستان، نه وه یان یه کسانه له گهل نه وهی یه کهم له کردارو جیاوازه له بنچینه دا. گوړینی همزه به پیتی (ی) ی ضه ممه دار به ئیشمام.
124	إذ تقول	إذ تقول	هیشام: به تیکه له کیشانی به پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویند ریته وه.
124	منزلین	منزلین	به فته دار کردنی پیتی (ن) ی یه کهم و شه دده دار کردنی ده خویند ریته وه.
125	مسومین	مسومین	به فته دار کردنی پتی (و) و شه دده دار کردنی ده خویند ریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
128	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (ی) دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوۍ دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی له گهل پیتی (ی) له گهل پیش خوۍ به په ووم، گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی له گهل پیتی (ی) له گهل پیش خوۍ به ئیشمام.
129	يشاء (معا)	يشا، يشاء	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
130	مضاعفة	مضعة		به لابردي ئه ليف و شه دده دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
133	وسارعوا	سارعوا		به لابردي پیتی (و) یه که م ده خویندریته وه.
134	السراء	السرا، السراء	السراء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
134	والضراء	والضراء، والضراء	والضراء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
140	شهداء	شهادا	شهداء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه ت	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېږانه وهی نیبن ده کوان	گېږانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
145	یرد ثواب (معاً)	یرد ثواب	
		به ټیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ث) ده خویندریته وه.	
145	نؤته ټ (معاً)	نؤته، نؤته ټ	نؤته ټ
		هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: که سره دارکردنی پیتی (ه) بی صیله نه وه یان پیښ ده که ویت، دووه م: خویندنه وه وه که ده فص.	
151	الرغب	الرغب	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.	
152	ولقد صدقکم	ولقد صدقکم	ولقد صدقکم
		به ټیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ص) ده خویندریته وه.	
152	إذ تحسوهُم	إذ تحسوهُم	إذ تحسوهُم
		هیشام: به ټیکه له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.	
153	إذ تصعدون	إذ تصعدون	إذ تصعدون
		هیشام: به ټیکه له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.	
154	شيء	شيء، شي	شيء
		له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.	
154	شيء	شيء، شي	شيء
		له باری وه ستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی بو هیه.	
154	بئوتکم	بئوتکم	
		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندریته وه.	
157	يجمعون	تجمعون	
		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
161	يغلّ	يغلّ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) و فه تحه ی پیتی (غ) ده خویندریته وه.	
162	باء	با	باء
		له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.	

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
165	شيء	شي، شي	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
167	وقيل	وقيل	وقيل	هیشام به ئیشمام پیتی (ق) ده خویندنه وه.
168	ما قتلوا	ما قتلوا	ما قتلوا	هیشام به شه دده دارکردنی پتی (ت) ده خویندنه وه.
169	تحسبن	تحسبن، يحسبن	تحسبن	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: خویندنه وه به پیتی (ت) و هک حه فص، دوو هم: خویندنه وه به پیتی (ی) له بری پیتی (ت).
169	قتلوا	قتلوا		به شه دده دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنه وه.
169	أحياء	أحياء، أحياء.	أحياء	له باری وستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
173	قد جمعوا	قد جمعوا	قد جمعوا	هیشام به تیکه لکیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندنه وه.
173	فزادهم	فزادهم	فزادهم، فزادهم	ئین ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گه ل لار کردنه وه (ئیماله).
174	سوء	سوء سوء	سوء	له باری وستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه، 1- گواستنه وه به زهنه، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوړینی همزه به پیتی (و) و تیکه لکیشانی نه و پیتنه ی پیش خوی به زهنه، 5- گوړین به تیکه لکیشان به په ووم، 6- گوړین و تیکه لکیشان به ئیشمام.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
179	یشاء	یشاء، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
181	لقد سمع	لقد سمع	لقد سمع	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (س) ده خویندنه وه.
181	أغنياء	أغنياء، أغنياء	أغنياء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
181	الأنبياء	الأنبياء	الأنبياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
183	قد جاءكم	قد جاءكم	قد جاءكم	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
184	جاءو	جاءو	جاءو	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
184	والزبر	وبالزبر		به زیادکردنی پیتی (ب) له دوی پیتی (و) ده خویندنه وه.
184	والكتاب	وبالكتاب	والكتاب	هیشام: به زیادکردنی پیتی (ب) له دوی پیتی (و) ده خویندنه وه.
187	وراء	ورا	وراء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
188	تحسبن	يحسبن		به پیتی (ی) ده خویندنه وه له بری پیتی (ت).
189	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
195	وقتلوا	وقتلوا		به شه دده دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنه وه.

(4) سوره تی نیساء

1	تساءلون	تساءلون	به شه دده دارکردنی پیتی (س) ده خویندنه وه.
---	---------	---------	---

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکردنه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
3	النساء	النساء، النساء	النساء	لهباری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
4	النساء	النساء	النساء	لهباری وهستاندا: هیشام سی گوڤینی ههیه.
4	شیء	شیء، شیء	شیء	لهباری وهستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی ههیه. 1- گواستننه وهی جوولهی هه مزه بو (ی) و لابردنی، دواتر زهننه (ی) له بهر وهستان، 2- گواستننه وه به ره ووم، 3- گوڤینی هه مزه به (ی) و تیكهه لکیشانی له گهل (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه له بهر وهستان، گوڤینی هه مزه به (ی) و تیكهه لکیشانی (ی) له گهل پیش خوی به ره ووم.
5	السفهاء	السفها	السفهاء	لهباری وهستاندا: هیشام سی گوڤینی ههیه.
5	قیاماً	قیماً		به لابردنی ئه لیف ده خویندریته وه.
7	وللنساء	وللنساء، وللنساء	وللنساء	لهباری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
10	وسیصلون	وسیصلون		به ضه ممه دارکردنی پییتی (ی) ده خویندریته وه.
11	یوصی	یوصی		به فه ته هی پییتی (ص) و ئه لیف له بری پییتی (ی) ده خویندریته وه.
12	شركاء	شركا، شركاء	شركاء	لهباری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
13	یدخله	ندخله		به پییتی (ن) ده خویندریته وه له بری پییتی (ی).
14	یدخله	ندخله		به پییتی (ن) ده خویندریته وه له بری پییتی (ی).

ژماره نايه ت	گيڙانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنه وه
		گيڙانه وهی هیشام	گيڙانه وهی نیبن ده کوان	
15	البیوت	البیوت		به که سره ی پییتی (ب) ده خویندنیته وه.
17	السوء	السو، السو	السوء	له باری وه ستاندا: هیشام به گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (و) ده خویننیته وه، دواتر پییتی (و) زهنه دار ده کات له بهر وهستان، گوږنی هه مزه به پییتی (و) و تیکه ه لکیشانی به پییتی (و) له گهل پیش خوی دواتر زهنه دار کردنی له بهر وهستان.
19	النساء	النسا	النساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوږینی هه یه.
22	النساء	النسا، النسا	النساء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
22	قد سلف	قد سلف	قد سلف	هیشام به تیکه ه لکیشانی به پییتی (د) له پییتی (س) ده خویننیته وه.
22	وساء	وسا	وساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوږینی هه یه.
23	قد سلف	قد سلف	قد سلف	هیشام به تیکه ه لکیشانی به پییتی (د) له پییتی (س) ده خویننیته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام	
24	النساء	النساء	النساء	له باری وستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
24	وَأَحِلَّ	وَأَحِلَّ		به فته دار کړدنی هه مزه و پیتی (ح) ده خویندریته وه.
24	وراء	ورا	وراء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
29	تجارة	تجارة		به ضمه ده خویندریته وه بی ته نوین.
32	وللنساء	وللنساء، وللنساء	وللنساء	له باری وستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
32	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
33	عقدت	عقدت		به زیاد کړدنی ئه لیف له دوی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
33	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
34	النساء	النساء، النساء	النساء	له باری وستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
38	رثاء	رثا	رثاء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
38	فساء	فسا	فساء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
40	يضا عفا	يضعفها		به لابر دنی ئه لیف و شه دده دار کړدنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
41	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء	هؤلاء	له باری وستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نايه ت	گيړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گيړانه وهی هیشام	گيړانه وهی نیبن ده کوان	
42	تُسَوَى	تَسَوَى		به فته دار کړدنی پیتی (ت) و شه دده دار کړدنی پیتی (س) ده خویند ریته وه.
43	جاء	جا	جاء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه به په ها.
43	النساء	النسا	النساء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
48	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
49	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
-49 50	فتیلاً أَنْظِر	فتیلاً أَنْظِر	فتیلاً أَنْظِر	هیشام: به در باز بوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه ده خویند ریته وه.
51	هَوَلَاءِ	هَوَلَا، هَوَلَاءِ	هَوَلَاءِ	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
54	إبراهیم	إبراهیم		نیبن عامیر هم شوینه وه که ده فص ده خویند ریته وه.
58	نِعِمًا	نِعِمًا		به فته دار کړدنی پیتی (ن) ده خویند ریته وه.
59	شيء	شيء، شَيِّ	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
61	قيل	قِيل	قيل	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویند ریته وه.
62	جاءوك	جاءوك	جاءوك	نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
64	جاءوك	جاءوك	جاءوك	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
66	أَنْ أَقْتُلُوا	أَنْ أَقْتُلُوا		ده رباز بوون له گه یشتنه دوو زهنه دار به ضه ممه.
66	أَوْ أَخْرِجُوا	أَوْ أَخْرِجُوا		ده رباز بوون له گه یشتنه دوو زهنه دار به ضه ممه.
66	قَلِيلٌ	قَلِيلًا		به فه ته هی ته نوین ده خویندنه وه.
69	والشهداء	والشهداء، والشهداء.	والشهداء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
73	لم تكن	لم يكن		به پیته (ی) ده خویندنه وه له بری پیته (ت).
75	والنساء	والنساء، والنساء.	والنساء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
76	أولياء	أوليا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
77	قيل	قِيل	قيل	هیشام به ئیشام پیته (ق) ده خویندنه وه.
78	هَؤُلَاءِ	هَؤُلَا، هَؤُلَا.	هَؤُلَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
83	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
85	شيء	شي، شَيِّ	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
86	شيء	شي، شَيِّ	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
89	أولياء	أوليا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
90	جاءوكم	جاءوكم	جاءوكم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
90	حصرت صُورهم	حصرت صُورهم		به تیکه له کیښانی به پیتی (ت) له پیتی (ص) ده خویند ریته وه.
90	شاء	شا	شِباء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه، نیبن ده کوان به لارکر د نه وه (الاماله) ده خویند ریته وه به په ها.
94	السَّلام	السَّلام		به لابر دنی نه لیلیف ده خویند ریته وه.
95	غیر	غیر		به فته ته ی پیتی (ر) ده خویند ریته وه.
98	والنساء	والنساء، والنساء	والنساء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
104	ابتغاء	ابتغا، ابتغا	ابتغاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
109	هَؤْلَاءِ	هَؤْلَا، هَؤْلَا	هَؤْلَاءِ	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
113	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
114	ابتغاء	ابتغا	ابتغاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
115	نوله، نصله	[نوله، نوله] [نصله، نصله]	نوله، نصله	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: که سره دارکردنی پیتی (ه) بی صیله نه وه یان پیچ ده که ویت، دووه میان خویندنه وه ده که فص.
116	يشاء	يشا، يشا	يشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
116	فقد صَل	فقد صَل		به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ص) ده خویند ریته وه.
125	إبراهيم (معاً)	إبراهام	إبراهيم	هیشام به فته ته ی پیتی (ه) و نه لیلیف له بری پیتی (ی) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان
پوونکر د نه وه			
126	شيء	شي، شي	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه. 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بؤ(ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه ی(ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به(ی) و تیکه لکیشانی(ی) پیش خو ی دواتر زه ننه له بهر وستان، گوړینی هه مزه به(ی) و تیکه لکیشانی(ی) له گهل پیش خو ی به په ووم.
127	النساء(معاً)	النساء، النساء	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
128	يُصْلِحَا	به فته هی پیتی(ی) و پیتی(ص) و پیتی(ل) له گهل شه دده دار کردنی پیتی(ص) و ئه لیف ی دوا ی ئه و ده خویندریته وه.	
129	النساء	النساء، النساء	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
133	يشاً	يشا	له باری وستاندا: هیشام هه مزه ده گوړیت به ئه لیف.
135	شهداء	شهدا	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
135	تَلُّوْا	تَلُّوْا	به ضه ممه ی پیتی(ل) ده خویندریته وه، دواتر یه ک پیتی(و) ی زه ننه دار به دوا ی دادیت، پچرانیش دهر ده که ویت.
136	نَزَّل	نَزَّل	به ضه ممه ی پیتی(ن) و که سری پیتی(ن) ده خویندریته وه.
136	أَنْزَلَ	أَنْزَلَ	به ضه ممه ی هه مزه و که سری پیتی(ن) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
136	فقد ضل	فقد ضل		به تیکه له کیسانی به پیتی (د) له پیتی (ض) ده خویندریته وه.
139	أولياء	أولیا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
140	نزل	نزل		به ضمه مهی پیتی (ن) و کسری پیتی (ن) ده خویندریته وه.
140	ويستهرًا	ويستهرًا	ويستهرًا	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: گوړینی همزه به ئه لیف و ئاسانکردن به په ووم.
143	هؤلاء (معاً)	هؤلاء، هؤلاء.	هؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
144	أولياء	أولیا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
145	الدرك	الدرك		به فته تهی پیتی (ر) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	هیښام
		پوونکر د نه وه	
148	بالسوء	بالسو	له باری وده ستاندا: هیښام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) و لابرندی، دواتر زه ننه دارکړندی پیټی (و) له بهر و ده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) تیکه له کیښانی به پیټی (و) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه له بهر و ده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) و تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خوی له گهل په ووم.
149	سوء	سو، سَو	له باری وده ستاندا: هیښام چوار خویندنه وهی هیه.
152	یؤتیهم	نؤتیهم	
		به پیټی (ن) له بری پیټی (ی) ده خویندنیته وه. (الأولی)	
153	السماء	السماء، السماء	له باری وده ستاندا: هیښام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
153	فقد سألوا	فقد سألوا	هیښام به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (س) ده خویندنیته وه.
153	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکړنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
155	الأنبياء	الأنبياء	له باری وده ستاندا: هیښام سی گوړینی هیه.
155	بل طبع	بل طبع	هیښام به تیکه له کیښانی به پیټی (ل) له پیټی (ط) ده خویندنیته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
163	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم	هیشام به فته ته ی پیتی (ه) نه لیلیف له بری پیتی (ی) ده خویند ریته وه.
167	قد صلوا	قد صلوا	قد صلوا	به تیکه ه لکی شان ی به پیتی (د) له پیتی (ض) ده خویند ریته وه.
170	قد جاءکم	قد جاءکم	قد جاءکم	هیشام به تیکه ه لکی شان ی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه.
174	قد جاءکم	قد جاءکم	قد جاءکم	هیشام به تیکه ه لکی شان ی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه.
176	امرؤا	امرؤ، امرؤ، امرؤ	امرؤا	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی هیه: 1- گوړین بو پیتی (و) ی زه ننه دار، 2- ئاسان خویندنه وه به په ووم، 3- گوړین بو پیتی (و) ی ضه ممه دار دواتر زه ننه له بهر وه ستان نه وه له گهل یه که م تیکه ده کاته وه له خویندنه وه له بنچینه دا جیا وازه، 4- گوړین بو پیتی (و) ی ضه ممه دار له گهل په ووم، 5- گوړین بو پیتی (و) ی ضه ممه دار له گهل ئیشمام.
176	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

(5) سوره تی مائیده

2	شَنَّاَن	شَنَّاَن	به زه ننه ی پیتی (ن) ی یه که م ده خویند ریته وه.
---	----------	----------	---

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
3	فمن اَضر	فمن اَضر		دربازیوون له گه یشتنه دوو زهننه دار به ضمه مه.
6	جاء	جا	چاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه، نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتته وه به پره ها.
6	النساء	النسا	النساء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
8	شهداء	شهدا	شهداء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
8	شَنَنان	شَنَنان		به زهننه ی پیتی (ن) ی یه که م ده خویندریتته وه.
12	فقد ضل	فقد ضل		به تیکه ه لکی شانی به پیتی (د) له پیتی (ض) ده خویندریتته وه.
12	سواء	سوا	سواء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
14	والبغضاء	والبغضا	والبغضاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
15	قد جاءكم (معاً)	قد جاءكم	قد جاءكم	هیشام به تیکه ه لکی شانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتته وه.
17	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
17	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
18	أَبْنَاؤُ	أَبْنَا، أَبْنَاؤُ، أَبْنَاؤُ	أَبْنَاؤُ	له باری وستاندا: هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و هوتیان په سم، خویندنه وه کانی په سم بهم شیوه یه: 1-گوپین به (و) و زهننه دارکردنی له بهر وستان، له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2-گوپین به (و) و زهننه دارکردنی له بهر وستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3-گوپین به (و) و زهننه دارکردنی له بهر وستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به په ووم. 5- گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 6-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 7-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام.
18	یشاء (معاً)	یشا، یشاء	یشاء	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
19	قد جاءکم، فقد جاءکم	قد جاءکم، فقد جاءکم	قد جاءکم، فقد جاءکم	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتته وه.
19	جاءنا	جاءنا	جاءنا	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن دهکوان	
19	شيء	شيء، شي	شيء	له باری وهستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
20	إذ جعل	إذ جعل	إذ جعل	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنه وه.
20	أنبياء	أنبياء	أنبياء	له باری وهستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
27	نبأ	نبا	نبأ	له باری وهستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
28	يدي إليك	يدي إليك		به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندنه وهی دریر ژکردنه وهی نه لکاو دهرده که ویت.
29	تبوأ	تبؤ، تبؤ	تبوأ	له باری وهستاندا: هیشام به گواستنه وهی جوولهی همزه یه که م بؤ پیتی (و) ده خویندنه وه، دواتر پیتی (و) زه ننه دار دهکات له بهر وهستان، گوړینی همزه به پیتی (و) و تیکه له کیښانی به پیتی (و) له گهل پیش خوی، دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان.
29	جزأؤ	جزا، جزاؤ، جزاؤ	جزاؤ	هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و هوتیان (رسم).
32	ولقد جاءهم	ولقد جاءهم	ولقد جاءهم	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
33	جزاؤا	جزا، جزاؤ، جزاؤ	جزاؤا	هیشام دواژده خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و ده وتیشیان (رسم).
40	یشاء(معاً)	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
40	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
42	جاءوك	جاءوك	جاءوك	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
43	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
44	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
44	شهداء	شهادا	شهداء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپنی هیه.
45	والجروح	والجروح		به ضه ممه ی پیتی (ح) ده خویندنه وه.
46	التوراة(معاً)	التوراة	التوراة	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
48	جاءك	جاءك	جاءك	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
48	شاء	شَا	شَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپنی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به رها.
49	وَأَنْ أَحْكَمْ	وَأَنْ أَحْكَمْ		ده ربازیوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
50	یبعون	تبغون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
51	أولياء	أولیا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
51	أولياء	أولیا، أولیا.	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
53	ويقول	يقول		به لابر دنی پیتی (و) یه کهم ده خویندریته وه.
53	أهؤلاء	أهؤلاء، أهؤلاء•	أهؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
54	يَرْتَدُّ	يَرْتَدُّ		یه کهم پیتی (د) که سره دارو دووه میان زه ننه به قه لقه له.
54	يشاء	يشا، يشاء.	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
57	هُزُواً	هُزُواً		به هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.
57	أولياء	أولیا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
58	هُزُواً	هُزُواً		به هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.
59	هلْ تَنَقِّمُونَ	هلْ تَنَقِّمُونَ	هلْ تَنَقِّمُونَ	هیشام به تیکه ه لکیشانی به پیتی (ل) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
60	سواءٍ	سوا، سوا.	سواءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
61	جاءوكم	جاءوكم	جاءوكم	نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
64	يشاء	يشا، يشاء.	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
64	والبغضاء	والبغضا	والبغضاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
66	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیته وه.
66	ساء	سا	ساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی هیشام	گپړانه وهی نیبن ده کوان	
67	رسالتُهُ	رسالاتُهُ		به زیادکردنی نه لیف له دواي پیتی (ل) و که سره ی پیتی (ت) و پیتی (ه) ده خویندريته وه، لکاندنې به پیتی (ی) ی گوتراو دهرده که ویت.
68	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
68	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندريته وه.
70	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندريته وه.
77	أهواء	أهوا	أهواء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
77	قد ضلوا	قد ضلوا		به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ض) ده خویندريته وه.
77	سواء	سوا، سوا	سواء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
81	أولياء	أوليا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
84	جاءنا	جاءنا	جاءنا	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندريته وه.
85	جزاء	جزا، جزا	جزاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
89	عقدتم	عقدتم	عقدتم	نیبن ده کوان به نه لیف ی دواي پیتی (ع) و ناسانکردن ی پیتی (ق) ده خویندريته وه.
91	والبغضاء	والبغضا	والبغضاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
94	بشيء	بشي، بشي	بشيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
95	فجزاء مثل	فجزاء مثل	فجزاء مثل	به ضه ممه ی هه مزه بی ته نوین وه که سره ی پیتی (ل) ده خویند ریته وه. له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
95	کفارة طعام	کفارة طعام	کفارة طعام	به ضه ممه ی هه مزه بی ته نوین و که سره ی پیتی (م) ده خویند ریته وه.
97	قیاماً	قیاماً	قیاماً	به لابر دنی ئه لیف ده خویند ریته وه.
97	شيء	شي، بشي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
101	أشياء	أشياء	أشياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
102	قد سألها	قد سألها	قد سألها	هیشام به تی که ه لکی شانی به پیتی (د) له پیتی (س) ده خویند ریته وه.
104	قيل	قيل	قيل	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویند ریته وه. هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویند ریته وه.
107	أَسْتَحَقَّ	أَسْتَحَقَّ	أَسْتَحَقَّ	به ضه ممه ی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ح) ده خویند ریته وه ده ست پیکردن به هه مزه ی لکاوی ضه ممه داریش ناشار د ریته وه.
110	والتوراة	والتوراة	والتوراة	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
110	وَإِذْ تَخْلُقْ	وَإِذْ تَخْلُقْ	وَإِذْ تَخْلُقْ	هیشام: به ټیکه له کیښانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندنیته وه.
110	وتبرئ وتبرئ وتبرئ	وتبرئ وتبرئ وتبرئ	وتبرئ	له باری وه ستاندا هیشام پیښ خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به (ی) یریزکراو، 2- ناسان خویندنه وه به پووم، 3- گوړینی همزه به (ی) ی ضه ممدار دوا تر زه نه له بهر وهستان، نه وه یان یه کسانه له گهل نه وهی یه که له کردار داو جیا وازه له بنچینه دا. گوړینی همزه به پیتی (ی) ی ضه ممدار به نیشام.
110	وَإِذْ تُخْرَجْ	وَإِذْ تُخْرَجْ	وَإِذْ تُخْرَجْ	هیشام: به ټیکه له کیښانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندنیته وه.
110	إِذْ جِئْتَهُمْ	إِذْ جِئْتَهُمْ	إِذْ جِئْتَهُمْ	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنیته وه.
112	السماءِ السماءِ	السماءِ السماءِ	السماءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
113	قَدْ صَدَقْتَنَا	قَدْ صَدَقْتَنَا	قَدْ صَدَقْتَنَا	به ټیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ص) ده خویندنیته وه.
114	السماءِ السماءِ	السماءِ السماءِ	السماءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی هیشام	گپړانه وهی نیبن ده کوان	
116	ءَأَنْتَ	ءَأَنْتَ، ءَأَنْتَ	ءَأَنْتَ	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووه: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
117	أَنْ أَعْبُدُوا	أَنْ أَعْبُدُوا		دربار یوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
-117 120	شيء	شي، شي	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

(6) سوره تی نه نعام

5	جَاءَهُمْ	جَاءَهُمْ	جَاءَهُمْ	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
5	أَنْبَأُوا	أَنْبَأَ، أَنْبَأُوا، أَنْبَأُوا	أَنْبَأُوا	هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و حوتیان (رسم).
6	السَّمَاءِ	السما	السَّمَاءِ	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
10	وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ	وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ		دربار یوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
10	أَسْتَهْزِئُ	أَسْتَهْزِئُ	أَسْتَهْزِئُ	له باری وستاندا: هیشام به گوړینی همزه به پیتی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
17-19	شيء	شي، شي	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بؤ(ی) دواتر زه ننه ی(ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گوړینی همزه به(ی) و تیکه له کیشانی(ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه ی له بهر وستان، گوړینی همزه به(ی) و تیکه له کیشانی(ی) له گهل پیش خوی به ره ووم.
19	أَنتِمْ	أَنتِمْ، أَنتِمْ	أَنتِمْ	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان(الادخال) له گهل خویندنه وه ئه وه یان پیش ده که ویت، دوو هم: خویندنه وه وهک حه فص.
19	بريء	بري	بريء	له باری وستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: گوړینی همزه به پیتی(ی) و تیکه له کیشانی به پیتی(ی) له گهل پیش خوی به زه ننه، گوړینی همزه به پیتی(ی) و تیکه له کیشانی له گهل پیتی(ی) و پیش خوی له گهل ره ووم، گوړین و تیکه له کیشان له گهل ئیشمام.
25	جاءوك	جاءوك	جاءوك	ئین ده کوان به لارکردنه وه(الاماله) ده خویندنه وه.
27	نُكِدَبَ	نُكِدَبَ	نُكِدَبَ	به ضه ممه ی پیتی(ب) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
31	بلقاء	بلقاء، بلقاء	بلقاء	له باری وستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
31	جاء هم	جاء هم	جاء هم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
31	ساء	سا	ساء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
32	وَلَدَاوُ	وَلَدَاوُ		به لابردي پیتی (ل) و لابردي شه ددهی پیتی (د) ده خویندنه وه.
32	الآخرة	الآخرة		به که سره دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنه وه.
34	ولقد جاءك	ولقد جاءك	ولقد جاءك	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
34	نباي	نبا، نبي، نبي	نباي	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه، 1- گوړینی همزه به نه لیف، 2- ناسان خویندنه وهی همزه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) که سره دار دواتر زه نه له بهر وستان، گوړینی همزه به پیتی (ی) که سره دار به په ووم.
35	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
35	شاء	شا	ثباء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
38	شيء	شي، شي	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
39	يشأ، يشأ	يشا	يشأ، يشأ	له باری وستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
41	شاء	شا	ثياء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
42	بالبساء	بالبساء، بالبساء	بالبساء	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
42	والضراء	والضراء، والضراء	والضراء	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
43	إذ جاءهم	إذ جاءهم	إذ جاءهم	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنه وه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
44	فَتَحْنَا	فَتَحْنَا		به شه دده دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنه وهی هیه.
44	شيء	شي، شي	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
52	بالغداة	بالغدوة		به ضمه می پیتی (غ) و زه نه ی پیتی (د) و فته ته ی پیتی (و) ده خویندنه وهی له گه ل لابر دنی ئه لیف.
52	شيء (معا)	شي، شي	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
53	أهؤلاء	أهؤلاء، أهؤلاء	أهؤلاء	له باری وستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن دهکوان	
54	جاءك	جاءك	جاءك	نیبن دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
56	قد ضللت	قد ضللت		به تیكهه لکیشانی به پیتی (د) له پیتی (ض) ده خویندنه وه.
57	يُقْصُ	يُقْصِ		به زه ننه ی پیتی (ق) و که سره دارکردنی پیتی (ض) ی بی شده ده له بری پیتی (ص) ده خویندنه وه، وقلقه له له پیتی (ق) ناشکرایه.
61	جاء	جا	جاء	له باری وهستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
63	أُنْجَانَا	أُنْجَيْنَا		به پیتی (ی) زه ننه دار ده خویندنه وه له بری ئه لیف له دواى ئه و پیتی (ت) فه تحه دارده کریت.
64	يُنْجِيْكُمْ	يُنْجِيْكُمْ	يُنْجِيْكُمْ	نیبن دهکوان: به زه ننه ی پیتی (ن) و ئاسان خویندنه وهی پیتی (ج) ده خویندنه وه.
65	بعضِ أَنْظِر	بعضِ أَنْظِر	بعضِ أَنْظِر	هیشام: به دربار یون له گه یشتنه دو زه ننه دار به ضمه ده خویندنه وه.
67	نَبَاٍ	نَبَاٍ، نَبَاٍ	نَبَاٍ	هیشام دوو خویندنه وهی هه یه له باری وهستاندا: گوړینی همزه به ئه لیف، ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
68	يُنْسِيْنُكَ	يُنْسِيْنُكَ		به فه تحه دارکردنی پیتی (ن) ی یه که م و شه ده دارکردنی پیتی (س) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
69	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
74	إبراهيم	إبراهيم		نیبن عامیر هم شوینه وهك ده فص ده خوینیتته وه.
75	إبراهيم	إبراهيم		نیبن عامیر هم شوینه وهك ده فص ده خوینیتته وه.
76	رءا	رءا	رءا	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) همزه و پیتی (ر) ده خوینیتته وه به په رها.
77	رءا	رءا	رءا	نیبن ده کوان به لارکردنه وهی پیتی (ر) و همزه له باری وه ستاندا ده خوینیتته وه، وله باری نه وه ستاندا وهك ده فص ده خوینیتته وه.
78	رءا	رءا	رءا	نیبن ده کوان به لارکردنه وهی پیتی (ر) و همزه له باری وه ستاندا ده خوینیتته وه، وله باری نه وه ستاندا وهك ده فص ده خوینیتته وه.
78	بريء	بريء	بريء	له باری وه ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی به زه نه، 2- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) ی پیش خوی له گهل په ووم، 3- گوړین و تیکه له کیشان له گهل نیشام.
80	أتاجوئي	أتاجوئي، أتاجوئي	أتاجوئي	به ناسان خویندنه وهی پیتی (ن) ده خویندریتته وه، وهیشام خویندنه وهیه کی تری هیه نه ویش شه دده دارکردنه وهك ده فص.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
80	یشاء	یشا	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
80	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
83	إبراهيم	إبراهيم		نیبن عامیر هم شوینه وه که ده فص ده خویندنه وه.
83	درجات	درجات		به که سره دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنیته وه بی ته نوین.
83	نشاء	نشا، نشاء	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
85	وزكريا	وزكرياء		به همزه ی فته دار ده خویندنیته وه له دواى ئه لیف، له گهل دريژکردنه وه، وله باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
88	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
89	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء	هؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکرده وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
90	آقتده	آقتده	آقتده	لیره دا پیتی (ه) ی سه کته بوچونی پاست و لای نیبن عامیر له باری و ده ستاندا به جیگیرکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه، به لام له باری نه وه ستاندا: هیشام به که سره ی پیتی (ه) ده خوینتیته وه به صیله، و نیبن ده کوان به که سریه ی پیتی (ه) ده خوینتیته وه بی صیله، نه وه ی شاطبی باسی کردو وه که نیبن ده کوان خویندنه وه یه کی تری هیه وه که هیشام نه وه ده رچوونه له ریگه ی خوی.
91	شیء	شیء، شیء	شیء	له باری و ده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وه ی هیه.
91	جاء	جا	جاء	له باری و ده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتیته وه به رده ها.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی هیشام	گیړانه وهی نیبن ده کوان	
93	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیټی (ی) دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گواستنه وه به ئیشام، 4- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیشانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، 5- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیشانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی به ره ووم، 6- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیشانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی به ئیشام.
94	ولقد جئتمونا	ولقد جئتمونا	ولقد جئتمونا	هیشام به تیکه له کیشانی به پیټی (د) له پیټی (ج) ده خویندنه وه.
94	وراء	ورا	وراء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
94	شركوا	شركا، شركاو شركاو	شركوا	هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و ه و تیشیان (رسم).
94	بینکم	بینکم	بینکم	به ضمه مهی پیټی (ن) ده خویندنه وه.
95	الميت (معاً)	الميت	الميت	به زه ننه دارکردنی پیټی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
96	وَجَعَلَ اللَّيْلَ	وَجَاعِلُ اللَّيْلِ		به زیاده ی ئه لیف له دوا ی پی تی (ج) و که سره دار کردنی پی تی (ع) و ضه ممه ی پی تی (ل) ی یه که م و که سره دار کردنی پی تی (ل) له وشه ی (اللیل).
99	السَّمَاءِ	السَّمَا، السَّمَا	السَّمَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
99	شيءٍ	شي، شي	شيءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
99	متشابهٍ اَنظُرُوا	متشابهٍ اَنظُرُوا	متشابهٍ اَنظُرُوا	هیشام: به دربار یون له گه یشتنه دو و زه ننه دار به ضه ممه ده خویندنه وه.
100	شركاءَ	شركا	شركاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
101 – 102	شيءٍ (الأربعة)	شي، شي	شيءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
104	قَدْ جَاءَكُمْ	قَدْ جَاءَكُمْ	قَدْ جَاءَكُمْ	هیشام به تی که ه لکی شانی به پی تی (د) له پی تی (ج) و ئین زه کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
105	دَرَسَتْ	دَرَسَتْ		به فه تچه دار کردنی پی تی (س) و زه ننه ی پی تی (ت) ده خویندنی ته وه.
107	شاء	شا	شاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و ئین زه کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به رها.
109	جاءَهم	جاءَهم	جاءَهم	ئین زه کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ډوونکړدنه وه	خویندنه وهی نیبن عامیر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره نایه
	گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام		
نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خوینیته وه.	جاءت	جاءت	جاءت	109

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
109	یؤمنون	تؤمنون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویند ریته وه.
111	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
111	قُبُلًا	قِبَلًا		به که سره دارکردنی پیتی (ق) و فهتیه پیتی (ب) ده خویند ریته وه.
111	يشاء	يشا	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
112	شاء	شا	ثياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه به په ها.
115	كَلِمَتُ	كَلِمَاتُ		به زیادکردنی ثعلیف له دواي پیتی (م) ده خویند ریته وه.
119	فَصَّلَ	فُصِّلَ		به ضمه ممدارکردنی پیتی (ف) و که سره ی پیتی (ص) ده خویند ریته وه.
119	حَرَّمَ	حُرِّمَ		به ضمه ممدی پیتی (ح) و که سره ی پیتی (ر) ده خویند ریته وه، لاوازکردنی پیتی (ر) دهرده که ویت.
119	لِيُضِلُّوا	لِيُضِلُّوا		به فهتیه دارکردنی پیتی (ی) ده خویند ریته وه.
124	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
124	رِسَالَتُهُ	رِسَالَاتُهُ		به کو ده خویندریته وه، زیادکردنی ئه لیف له دواي پیتی (ل) و که سره دارکردنی پیتی (ت) و پیتی (ه) به لکاندنې به پیتی (ی) ده خویندریته وه له گه ل لکاندنې به پیتی (ی) ی گوتراو.
125	السماء	السماء، السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
128	یحشرهم	نحشرهم		به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
128	شَاء	شَا	شِاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به پره ها.
130	لقاء	لقا	لقاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
132	يعلمون	تعلمون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
133	يشأ	يشَا	يشَأ	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
133	يشاء	يشا، يشاه	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
136	ذراً	ذرا	ذراً	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
136	ساء	سا	ساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
137	زَيْنَ	زُيْن		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) و که سره ی پیتی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
137	قَتْلُ أَوْلَادِهِمْ	قَتْلُ أَوْلَادِهِمْ		به ضه ممه دار کړدنی پیتی (ل) و فهتیه پیتی (د) و ضه ممه پیتی (ه) ده خویندریته وه.
137	شُرَكَائُهُمْ	شُرَكَاءِهِمْ		به که سره دار کړدنی هه مزه پیتی (ه) ده خویندریته وه.
137	شَاءَ	شَا	شَاءَ	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړپینی هه یه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندریته وه به په رها.
138	نَشَأَ	نَشَأَ، نَشَا.	نَشَأَ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
138	حَرَمْتُ ظُهُورَهَا	حَرَمْتُ ظُهُورَهَا		به تیکه ه لکی شانی به پیتی (ت) له پیتی (ظ) ده خویندریته وه.
139	وَإِنْ يَكُنْ	وَإِنْ تَكُنْ		پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه به شاردنه وه (الاخفاء).
139	مِيتَةً	مِيتَةً		به ضه ممه ده خویندریته وه بی ته نوین.
139	شُرَكَاءَ	شُرَكَاءَ، شُرَكَاءِ.	شُرَكَاءَ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
140	قَتَلُوا	قَتَلُوا		به شه دده دار کړدنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
140	قَدْ ضَلُّوا	قَدْ ضَلُّوا		به تیکه ه لکی شانی به پیتی (د) له پیتی (ض) ده خویندریته وه.
141	أَنْشَأَ	أَنْشَأَ	أَنْشَأَ	له باری وده ستاندا: هیشام هه مزه ده گوړپیت به نه لیف.
143	الْمَغْزِ	الْمَغْزِ		به فهتیه دار کړدنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
144	شهداء	شهدا	شهداء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوږینی هیه.
145	أَن يَكُون	أَن تَكُون		پیټی (ت) له بری پیټی (ی) ده خویندریټه وه به شاردنه وه (الاخفاء).
145	مِيتَةً	مِيتَةً		به ضه ممه ده خویندریټه وه بی ته نوین.
145	فَمِنْ أَضْطَر	فَمِنْ أَضْطَر		ده رباریوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
146	حَمَلَتْ ظُهُورَهَا	حَمَلَتْ ظُهُورَهَا		به تیکه له کیشتانی به پیټی (ت) له پیټی (ظ) ده خویندریټه وه.
148	شَاءَ	شَا	شَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوږینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندریټه وه به پرده ها.
148	شيءٍ	شي، شَيِّ	شيءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
149	شَاءَ	شَا	شَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوږینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندریټه وه به پرده ها.
150	أَهْوَاءَ	أهوا	أَهْوَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوږینی هیه.
152	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ		به شه دده دار کړدنی پیټی (ذ) ده خویندریټه وه.
153	وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي	وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي		به زه ننه دار کړدنی پیټی (ن) و فه تحه ی پیټی (ی) ده خویندریټه وه.
154	شيءٍ	شي، شَيِّ	شيءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
154	بلقاء	بلقا، بلقا	بلقاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
157	فقد جاء کم	فقد جاء کم	فقد جاء کم	هیشام به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ج) و نیبن ده کوان به لار کړنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
157	سوء	سو، سو	سوء	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه نه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی له گهل پیټی (و) ی پیښ خو ی.
159	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
160	جاء (معاً)	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
161	إبراهيم	إبراهام	إبراهيم	هیشام به فته ته ی پیټی (ه) ته لیف له بری پیټی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
164	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو(ی) دواتر زه ننه ی(ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به(ی) و تیکه ه لکی شانی(ی) له گهل(ی) ی پیش خوی دواتر زه ننه ی له بهر وستان، گوړینی هه مزه به(ی) و تیکه ه لکی شانی(ی) له گهل(ی) ی پیش خوی به په ووم.

(7) سوره تی له عرف

3	أولياء	أوليا	أولياء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
3	تَذَكَّرُونَ	يَتَذَكَّرُونَ		به زیاد کردنی پیتی(ی) فهتهدار ده خویندنیته وه پیش پیتی(ت).
4	فَجَاءَهَا	فَجَاءَهَا	فَجَاءَهَا	نیبن ده کوان به لار کردنه وه(الاماله) ده خویندنیته وه.
5	إِذْ جَاءَهُمْ	إِذْ جَاءَهُمْ	إِذْ جَاءَهُمْ	هیشام به تیکه ه لکی شانی به پیتی(ذ) له پیتی(ج) ده خویندنیته وه، وئین ده کوان به لار کردنه وه(الاماله) ده خویندنیته وه.
25	خُذْرَجُونَ	خُذْرَجُونَ	خُذْرَجُونَ	نیبن ده کوان: به فهتهدی پیتی(ت) و ضه ممه ی پیتی(ر) ده خویندنیته وه.
26	وَلِبَاسُ	وَلِبَاسُ	وَلِبَاسُ	به فهتهدی پیتی(س) ده خویندنیته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
27	أولياء	أولیا	أولياء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړپینی هه یه.
28	بالفحشاء	بالفحشاء، بالفحشاء	بالفحشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
30	أولياء	أولیا	أولياء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړپینی هه یه.
34	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړپینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه به پره ها.
37	جاء قم	جاء قم	جاء قم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه.
38	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء	هؤلاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
40	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
43	لهذا وما كنا	لهذا ما كنا		به لابر دنی پیتی (و) ده خویندریتنه وه.
43	لقد جاءت	لقد جاءت	لقد جاءت	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه.
43	أورثتموها	أورثتموها	أورثتموها	هیشام: به تیکه له کیشانی به پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندریتنه وه.
44	أن لعنة	أن لعنة		به فته دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریتنه وه. له گه ل شه دده دارکردنی (أن) و فته دارکردنی پیتی (ت).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
47	تلقاء	تلقا	تلقاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
49	أهؤلاء	أهؤلاء، أهؤلاء.	أهؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
49	برحمة أدخلوا	برحمة أدخلوا	برحمة أدخلوا برحمة أدخلوا	ئین عامیر خوی پرگار کردو وه له گه یشتنه دوو زهنه به یه کتر به ضه ممه، ئین ده کوان خویندنه وهی یکی تری هیه وه حه فص.
50	الماء	الماء، الماء.	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
51	لقاء	لقا	لقاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
52	ولقد جنّاهم	ولقد جنّاهم	ولقد جنّاهم	هیشام به تیکه له کیشانی به پییتی (د) له پییتی (ج) ده خویندنه وه.
53	قد جاءت	قد جاءت	قد جاءت	هیشام به تیکه له کیشانی به پییتی (د) له پییتی (ج) و ئین ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
53	شفعاء	شفعا	شفعاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
54	والشمس والقمر والنجوم مسخرات	والشمس والقمر والنجوم مسخرات	والشمس والقمر والنجوم مسخرات	به ضه ممه دار کردنی هه رچوار وشه ده خویندنه وه.
57	بشراً	نشراً		به پییتی (ن) ده خویندنه وه له بری پییتی (ب).
57	میت	میت		به زهنه دار کردنی پییتی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
57	الماء	الما	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
57	تَدَّكْرُون	تَدَّكْرُون		به شه دده دار کړنی پیتی (ذ) ده خویندنیته وه.
60	الماء	الماء، الماء	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به ئه لیف، 2- ناسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
63	جاءکم	جاءکم	جاءکم	نیبن ده کوان به لار کړنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
66	الماء	الماء، الماء	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به ئه لیف، 2- ناسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
69	جاءکم	جاءکم	جاءکم	نیبن ده کوان به لار کړنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
69	إِذْ جَعَلْکُمْ	إِذْ جَعَلْکُمْ	إِذْ جَعَلْکُمْ	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنیته وه.
69	خلفاء	خلفا	خلفاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
69	وزادکم	وزادکم	وزادکم، وزادکم	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کړنه وه (فتح) له گهل لار کړنه وه (ئیماله).
69	بَصْطَة	بَصْطَة	بَصْطَة	نیبن ده کوان: به پیتی (ص) ده خویندنیته وه.
69	ءالاء	ءالا	ءالاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی هیشام	گپړانه وهی نیبن ده کوان	
71	أَسْمَاءُ	أَسْمَاءُ، أَسْمَاءُ	أَسْمَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
73	قَدْ جَاءَتْكُمْ	قَدْ جَاءَتْكُمْ	قَدْ جَاءَتْكُمْ	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ج) و نیبن ده کوان به لار کړنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
73	بِسْوَ	بِسْوَ، بَسْوَ	بِسْوَ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بُو پیټی (و) ی پیښ خوی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خوی، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خوی، له گهل په ووم.
74	إِذْ جَعَلَكُمْ	إِذْ جَعَلَكُمْ	إِذْ جَعَلَكُمْ	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ج) ده خویندنه وه.
74	خَلَفَاءَ	خَلَفَا	خَلَفَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
74	بُيُوتًا	بُيُوتًا	بُيُوتًا	به که سره ی پیټی (ب) ده خویندنه وه.
74	ءَالَاءَ	ءَالَا	ءَالَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
75	قَالَ الْمَلَأُ	وَقَالَ الْمَلَأُ	وَقَالَ الْمَلَأُ	به زیاد کړنی پیټی (و) ده خویندنه وه بهر له پیټی (ق).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
75	المَلَأُ	المَلَأُ، المَلَأُ	المَلَأُ	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوږینی همزه به ئلیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
81	إِنِّكُمْ	أَأَنِّكُمْ	أَأَنِّكُمْ	به زیادکردنی همزه ی پرسپاری ده خویندنیته وه، هیشام ئلیف ده خات نیوانیان له گهل خویندنه وهی، به لام نیبن ده کوان ئلیف ناخاته نیوانیان.
81	النِّسَاءِ	النِّسَاءِ، النِّسَاءِ	النِّسَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
85	قَدْ جَاءَتْكُمْ	قَدْ جَاءَتْكُمْ	قَدْ جَاءَتْكُمْ	هیشام به تیکه له کیشانی به پییتی (د) له پییتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتیته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
88	الملأ	الملأ، الملأ	الملأ	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوپینی همزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
89	یشاء	یشا	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
89	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
90	الملأ	الملأ، الملأ	الملأ	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوپینی همزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
94	بالبأساء	بالبأسا، بالبأسا.	بالبأساء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
94	والضراء	والضرا، والضرا.	والضراء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
95	الضراء	الضرا، الضرا.	الضراء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
95	والسراء	والسرا، والسرا.	والسراء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
96	لَفَتَحْنَا	لَفَتَحْنَا		به شه دده دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
96	السماء	السماء، السماء.	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
98	أَوْ أَمِنْ	أَوْ أَمِنْ		به زه ننه دارکردنی پیتی (و) ده خویندریته وه.
100	نشاء	نشا، نشا.	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
101	ولقد جاءهم	ولقد جاءهم	ولقد جاءهم	هیشام به تیکه لکیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
105	قد جئتم	قد جئتم	قد جئتم	هیشام به تیکه لکیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خوینیتته وه.
105	معي	معي		له باری نه و ستاندا: به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریتته وه.
108	بيضاء	بيضا، بيضاء	بيضاء	له باری و ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
109	المأ	المأ، المأ	المأ	له باری و ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هه یه: 1- گوړینی هه مزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی هه مزه به په ووم.
111	أرجه	أرجه	أرجه	هیشام: به هه مزه زه ننه دار له دوای پیتی (ج) و ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ده خوینیتته وه به صیله، به لام نیبن ده کوان: به هه مزه زه ننه دار له دوای پیتی (ج) و که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خوینیتته وه بی صیله.
113	وجاء	وجا	وجاء	له باری و ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه به په ها.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن دهکوان	
113	إِنَّ لَنَا	أَأَيْنَّ لَنَا	أَأَيْنَّ لَنَا	به زیادکردنی همزه ی پرسپاری ده خویندریته وه، هیشام به خویندنه وه و دانانی ته لیلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و نیبن دهکوان به دانانی ته لیلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) ده خویندنه وه.
116	وَجَاءُو	وَجَاءُو	وَجَاءُو	نیبن دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
117	تَلَقَّفُ	تَلَقَّفُ	تَلَقَّفُ	به فته دارکردنی پیتی (ل) و شه دده دارکردنی پیتی (ق) ده خویندریته وه.
123	ءَامَنْتُمْ	ءَامَنْتُمْ	ءَامَنْتُمْ	به همزه ی پرسپاری ده خویندریته وه دواتر همزه ی ناسانکراو دیت نیبجا له دوی نه و ته لیلیف.
126	جَاءَتْنَا	جَاءَتْنَا	جَاءَتْنَا	نیبن دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
127	الْمَلَأُ	الْمَلَأُ، الْمَلَأُ	الْمَلَأُ	له باری و هستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوپینی همزه به ته لیلیف، 2- ناسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
128	يَشَاءُ	يَشَاءُ، يَشَاءُ	يَشَاءُ	له باری و هستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
131	جَاءَهُمْ	جَاءَهُمْ	جَاءَهُمْ	نیبن دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
137	يَعْرِشُونَ	يَعْرِشُونَ	يَعْرِشُونَ	به ضمه مهی پیتی (ر) ده خویندریته وه. قه له وکردنی پیتی (ر) دهرده که ویت.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
139	هؤلاء	هؤلا، هؤلا.	هؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
141	أنجیناکم	أنجاکم		به لابر دنی پییتی (ی) و پییتی (ن) ده رده که ویت.
141	سوء	سو، سو	سوء	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پییتی (و) ی پیش خوی له گهل لا بردنی هه مزه، دواتر زه ننه ی پییتی (و) له بهر وه ستان، 2- گوړینی هه مزه به پییتی (و) دواتر تیکه ه لکی شانی به پییتی (و) ی پیش خوی.
141	بلاء	بلا، بلا.	بلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
143	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لا رکر د نه وه (الاماله) ده خویندنه وه به رده ها.
143	ولکن أنظر	ولکن أنظر		ده ربار زیوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
145	شيء (معاً)	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
146	ءایاتی اللّٰذین	ءایاتی اللّٰذین		به زه ننه دار کردنی پییتی (ی) ده خویندنه وهی، له باری نه وه ستاندا: لاه بردریت به هو ی گه یشتنه دوو زه ننه دار به یه که وه.
147	ولقاء	ولقا، ولقا.	ولقاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
149	قَدْ صَلُّوا	قَدْ صَلُّوا		به تیځه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ض) ده خویندریته وه.
150	أَبْنُ أُمِّ	أَبْنُ أُمِّ		به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
150	الأعداء	الأعداء	الأعداء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
155	السفهاء	السفها، السفها.	السفهاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
155	تشاء (معاً)	تشاء، تشاء.	تشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
156	أشَاء	أشاء، أشاء.	أشَاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
156	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
157	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
157	إِصْرَهُمْ	ءَاصَارَهُمْ		به فه تهی هه مزه و دواتر نه لیلیف له دواي نه و وه ته دارکردنی پیتی (ص) و دواتر نه لیلیف ده خویندریته وه.
161	قيل	قِيلَ	قيل	هیشام به ئیشمام پیتی (ق) ده خویندنیته وه.
161	نَغْفِرُ	تُغْفَرُ		به پیتی (ت) ی ضه ممه دار ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) له گه ل فه ته دارکردنی پیتی (ف).
161	خطيباتكم	خطيبتكم		به لابردي نه لیلیف و ضه ممه دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی نیبن ده کوان	گېړانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
162	قیل	قُل	هیشام به ئیشام پیټی (ق) ده خویندنه وه.
162	السماء	السماء، السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
163	إِذْ تَأْتِيهِمْ	إِذْ تَأْتِيهِمْ	هیشام: به ټیکه لکیشانی به پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندنه وه.
164	مَعْدَرَةٌ	مَعْدَرَةٌ	به تهنوینی ضمه ده خویندنه وه له بری تهنوینی فته.
165	السوء	السوء، السوء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (و) ی پیټی خو ی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه نه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر ټیکه لکیشانی به پیټی (و) ی پیټی خو ی به زه نه، 4- گوړین بو پیټی (و) دواتر ټیکه لکیشانی به پیټی خو ی له گهل ره ووم.
165	بَيْسٍ	بَيْسٍ	به که سره ی پیټی (ب) و زه نه ی هه مزه و لا بردنی پیټی (ی) ده خویندنه وه.
167	وَإِذْ تَأْذَن	وَإِذْ تَأْذَن	هیشام: به ټیکه لکیشانی به پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
167	سو، سو	سو	سو	له باری وه ستاندا: هیشام به گواستنه وهی جوولهی همزه یه که م بو پیتی (و) و دواتر پیتی (و) زهنه دار ده کات له بهر وه ستان، گوړنی همزه به پیتی (و) و تیکه لکیشانی به پیتی (و) ی پیش خوی دواتر زهنه دار کردنی له بهر وه ستان.
172	ذریتههم	ذریتههم	ذریتههم	به زیاد کردنی نه لیف و که سره دار کردنی پیتی (ت) و پیتی (ه) ده خویند ریته وه.
175	نبا	نبا	نبا	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به نه لیف.
176	یلهت ذلک	یلهت ذلک	یلهت ذلک	هیشام بی تیکه لکیشانی ده خویند ریته وه.
177	ساء	سا	ساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
179	ولقد ذرانا	ولقد ذرانا	ولقد ذرانا	به تیکه لکیشانی به پیتی (د) له پیتی (ذ) ده خویند ریته وه.
180	الاسماء	الاسماء، الاسماء	الاسماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
185	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
186	ويزهرهم	ويزهرهم	ويزهرهم	به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ده خویند ریته وه.
188	شاء	شا	شاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه به رها.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
188	السوء	السوء، السوء	السوء	له باری وده ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (و) ی پیش خوی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وهی به ره ووم، 3- گواستنه وهی به ئیشمام، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خوی به زه ننه، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خوی له گهل ره ووم، 6- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خوی به ئیشمام.
190	شرکاء	شرکا	شرکاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
193	سواء	سوا، سوا	سواء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
195	قل ادعوا	قل ادعوا	قل ادعوا	دهربازوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
195	کیدون	کیدون	کیدون	هیشام پیټی (ی) جیگیرده کات به په ها (کیدون).
204	قرئ	قرئ	قرئ	له باری وده ستاندا: هیشام به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(8) سوره تی نه نفال

2	زَادَقَم	زَادَقَم	زَادَقَم، زَادَتَم	ئيبن ذهكوان دوو خويندنه وهى هه يه: كردنه وه (فتح) له گهل لار كردنه وه (ئيماله).
9	إِذْ تَسْتَغِيثُونَ	إِذْ تَسْتَغِيثُونَ	إِذْ تَسْتَغِيثُونَ	هيشام: به تيكهه لكيشانى به پييتى (ذ) له پييتى (ت) ده خويندريټه وه.
11	السَّمَاءِ	السَّمَا، السَّمَا	السَّمَاءِ	له بارى وه ستاندا: هيشام پيټج خويندنه وهى قياسى هه يه.
12	الرُّعْبِ	الرُّعْبِ		به ضه ممه دار كردنى پييتى (ع) ده خويندريټه وه.
16	بَاءَ	با	باءَ	له بارى وه ستاندا: هيشام سى گوړپينى هه يه.
17	وَلَكِنَّ اللَّهَ (مَعًا)	وَلَكِنَّ اللَّهَ		له بارى نه وه ستاندا: به لابر دنى شه ددهو كه سره دار كردنى پييتى (ن) ده خويندريټه وه به هوى پرگار بوون له گه يشتنه دوو زهننه به يه كتر. وهه روا پييتى (ه) ى وشه ى (الله) به ضه ممه ده خويندريټه وه.
18	مُوهِنٌ	مُوهِنٌ		به ته نوينى پييتى (ن) ده خويندريټه وه به شار دنه وه (الاخفاء).
18	كَيْدٍ	كَيْدٍ		به فه ته ى پييتى (د) ده خويندريټه وه.
19	فَقَدْ جَاءَكُمْ	فَقَدْ جَاءَكُمْ	فَقَدْ جَاءَكُمْ	هيشام به تيكهه لكيشانى به پييتى (د) له پييتى (ج) و ئيبن ذهكوان به لار كردنه وه (الاماله) ده خوينديټه وه.

پوونکړدنه وه	خویندنه وهی نیبن عامیر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره ی نایه ت
	گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام		
له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: گواستنه وه به زه ننه، گواستنه وه له گهل په ووم.	المرء	المر	المرء	24

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
31	قد سَمَعَا	قد سَمَعَا	قد سَمَعَا	هیشام به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (س) ده خویندنه وه.
31	نشأ	نشا، نشاء	نشأ	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
32	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
38	قد سَلَف	قد سَلَف	قد سَلَف	هیشام به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (س) ده خویندنه وه.
41	شيء (معاً)	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
44	تَرْجِعُ	تَرْجِعُ		به فته هی پیټی (ت) و که سره ی پیټی (ج) ده خویندنه وه.
47	ورثاء	ورثا	ورثاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
48	وَاذْ زَيْن	واذ زَيْن	واذْ زَيْن	هیشام به تیکه له کیښانی به پیټی (ذ) له پیټی (ن) ده خویندنه وه.
48	بريء	بري	بريء	له باری وه ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گه له پیټی خوی به زه ننه، گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) ی پیټی خوی له گه له پړوم، گوړین و تیکه له کیښانی له گه له ئیشمام.
49	هَوَلَاء	هَوَلَا، هَوَلَا.	هَوَلَاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
50	إِذْ يَتَوَفَّى	إِذْ تَتَوَفَّى	إِذْ تَتَوَفَّى	به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویند ریته وه، وهیشام: به تیکه له کیثانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویند ریته وه.
58	سواءٍ	سوا، سوا	سواءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
59	إِنِّهْم	أَنَّهُم		به فته هی همزه ده خویند ریته وه.
60	شيءٍ	شي، شي	شيءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
65	وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مَّائَةٌ	وَإِنْ تَكُنْ مِنْكُمْ مَّائَةٌ		پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویند ریته وه به شاردنه وه (الاخفاء).
66	صُعْفًا	صُعْفًا		به ضه ممدار کردنی پیتی (ض) ده خویند ریته وه.
66	فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مَّائَةٌ	فَإِنْ تَكُنْ مِنْكُمْ مَّائَةٌ		پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویند ریته وه به شاردنه وه (الاخفاء).
68	أَخَذْتُمْ	أَخَذْتُمْ		به تیکه له کیثانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویند ریته وه.
72	أُولِيَاءُ	أُولِيَاءُ، أُولِيَاءُ	أُولِيَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
72	شيءٍ	شي، شي	شيءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
73	أُولِيَاءُ	أُولِيَاءُ، أُولِيَاءُ	أُولِيَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنده وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
75	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه، 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ(ی) و لبردن، دواتر زه ننه(ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، گوړینی همزه به(ی) و تیکه له کیښانی به پیتی(ی) پیش خوی دواتر زه ننه له بهر وده ستان، گوړینی همزه به(ی) و تیکه له کیښانی به پیتی(ی) له گهل پیش خوی به په ووم.

(9) سوره تی ته و به

3	بريء	بري	بريء	له باری وده ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به پیتی(ی) و تیکه له کیښانی به پیتی(ی) له گهل پیش خوی به زه ننه، 2- گوړینی همزه به پیتی(ی) و تیکه له کیښانی به پیتی(ی) پیش خوی له گهل په ووم، 3- گوړین و تیکه له کیښان له گهل نیشام.
9	ساء	سا	ساء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
12	أئمة	أئمة أئمة	أئمة	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) به ئه لیف له نیوان هر دوو همزه کان ئه وه یان پیښ ده که ویت، دوو هم خویندنه وهی ده که فص.
12	إيمان	إيمان		به که سره دارکردنی همزه دواتر که سره ی پیتی (ی) درېژکراو له بری لیین.
15	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
23	أولياء	أوليا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
25	رحبتُم	رحبتُم		به ټیکه له کیښانی به پیتی (ت) له پیتی (ث) ده خویندنه وهی.
26	جزاء	جزا، جزاء	جزاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
27	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
28	شاء	شَا	شَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به پرده ها.
30	عزير	عزير		به ضمه مهی پیتی (ر) ده خویندنه وهی بی ته نیون.
30	يضاهئون	يضاهئون		به ضمه مهی پیتی (ه) و لابر دنی همزه ده خویندنه وهی.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
37	النسيء	النسيء	النسيء	له باری وده ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: 1-گوپړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) به پیش خوی به زه نه، 2-گوپړین به تیکه له کیښانی به په ووم، 3-گوپړین به تیکه له کیښانی به ئیشام.
37	يُضَلُّ	يُضَلُّ	يُضَلُّ	به فته دارکردنی پیتی (ی) و که سره دارکردنی پیتی (ض) ده خویند ریته وه.
37	سوء	سُو، سُو	سوء	له باری وده ستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی بو هیه: 1-گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی همزه دواتر زه نهی پیتی (و) له بهر وده ستان، 2-گواستنه وهی به په ووم، 3-گواستنه وهی به ئیشام، 4-گوپړینی همزه به پیتی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیتی (و) ی پیش خوی، 5-گوپړین به تیکه له کیښانی به په ووم، 6-گوپړین به تیکه له کیښانی به ئیشام.
38	قیل	قُیل	قیل	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویند ریته وه.
39	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
46	قیل	قُیل	قیل	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویند ریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
47	زادوکم	زادوکم	زادوکم زادوکم	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (نیماله).
48	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
52	هل تربصون	هل تربصون	هل تربصون	هیشام به تیکه له کیشانی به پییتی (ل) له پییتی (ت) ده خویندنه وه.
60	للفقراء	للفقراء، للفقراء	للفقراء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
66	نَعْفُ	يُغْفَ		به پییتی (ی) ی ضمه دار له بری پییتی (ن) و به فته ته ی پییتی (ف) ده خویندنه وه.
66	نُعَذِّبُ طَائِفَةً	تُعَذِّبُ طَائِفَةً		به پییتی (ت) ی ضمه دار ده خویندنه وه له بری پییتی (ن) له گهل فته ته دار کردنی پییتی (ذ) و ته نوین به ضمه له وشه ی (طائفة)
70	نَبَأُ	نَبَأُ، نَبَأُ	نَبَأُ	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو هیه: گوړینی همزه به ئه لیف و ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
70	إبراهيم	إبراهيم		نیبن عامیر هم شوینه وه كه ده فص ده خویندنه وه.
71	أولياء	أوليا، أوليا.	أولياء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
83	معي عدواً	معي عدواً		به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
90	وجاء	وجا	وجاء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
91	الضعفاء	الضعفاء، الضعفاء.	الضعفاء	له باری وستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
93	أغنياء	أغنيا، أغنيا.	أغنياء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
98	السوء	السو، السو	السوء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
103	صلاتك	صلواتك		به زیادکردنی پیتی (و) ی فته دارو ئه لیف له دوا ی نه و ده خویندنیته وه له گهل که سره دارکردنی پیتی (ت).
106	مرجون	مرجون		به زیادکردنی هه مزه ی ضه ممه دار له پیش پیتی (و) ده خویندنیته وه که ده بیته پیتی (و) ی دریژکراو.
107	والذين	الذين		به لابر دنی پیتی (و) ده خویندنیته وه.
109	أسس (معاً)	أسس		به ضه ممه دارکردنی هه مزه و که سره دارکردنی پیتی (س) ی یه که م ده خویندنیته وه.
109	بنيانه (معاً)	بنيانه		به ضه ممه ی پیتی (ن) ی دوو هم ده خویندنیته وه.
109	جرف	جرف		به زه ننه دارکردنی پیتی (ر) ده خویندنیته وه.
109	هار	هار	هار، هار	نیبن ده کوان دوو خویندنه وه ی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ثیماله).
111	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
114	إبراهيم (معاً)	إبراهام	إبراهيم	هیشام به فته ده ی پیتی (ه) نه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندنیته وه.
114	تبراً	تبرا	تبراً	له باری وه ستاندا: هیشام هه مزه ده گوړیت به نه لیف.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
115	شيء	شيء، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
117	يزيغ	تريغ		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
118	ملجاً	ملجاً	ملجاً	له باری وده ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
120	ظماً	ظماً، ظماً	ظماً	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو هیه: گوړینی همزه به ئه لیف و ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
124	زَادَتِه	زَادَتِه	زَادَتِه، زَادَتِه	ئین د ه کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
124	فَزَادَتِهْم	فَزَادَتِهْم	فَزَادَتِهْم فَزَادَتِهْم	ئین د ه کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
125	فَزَادَتِهْم	فَزَادَتِهْم	فَزَادَتِهْم فَزَادَتِهْم	ئین د ه کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
128	لَقَدْ جَاءَكُم	لَقَدْ جَاءَكُم	لَقَدْ جَاءَكُم	هیشام به تیكه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و ئین د ه کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

(10) سوره تی یونس

1	الر	الر	به ئیماله ی پیتی (ر) ده خویندریته وه.
---	-----	-----	--

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	هیښام
		پوونکر د نه وه	
2	لَسَا حِرْ	لَسَحْرْ	
		به که سره ی پیتی (س) و لابر دنی ئه لیف و زه ننه ی پیتی (ح) ده خویندریته وه.	
3	تَذَكَّرُون	تَذَكَّرُون	
		به شه دده دار کړ دنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.	
4	يَبْدُوْا	يَبْدَا، يَبْدُوْ، يَبْدُوْ	يَبْدُوْا
		له باری وده ستاندا: هیښام پیښ خویندنه وهی هیه: گوړینی همزه به ئه لیف و ئاسان خویندنه وهی همزه که له گه ل' په ووم، گوړینی همزه به پیتی (و) ی ضه ممه دار دواتر زه ننه له بهر وده ستان، گوړینی همزه به پیتی (و) له گه ل' په ووم، گوړینی همزه به پیتی (و) به ئیشمام (واته: ئیشمام به ضه ممه).	
5	يفصل	ن فصل	
		به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
11	لَقْضِي	لَقْضِي	
		به فه تحه دار کړ دنی پیتی (ق) و پیتی (ض) ده خویندریته وه، ئه لیف له بری پیتی (ی) به کار دیت به دریر کړ دنه وهی لکاو.	
11	أَجْلُهُم	أَجْلُهُم	
		به فه تحه دار کړ دنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.	
13	وَجَاءَهُم	وَجَاءَهُم	وَجَاءَهُم
		ئینن ده کوان به لار کړ دنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
15	تلقای	تلقا، تلقای، تلقای	تلقای	له باری وده ستاندا: هیشام نو خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و چواری په سم، خویندنه وده کانی په سم بهم شیوه یه: 1- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، له گهل دريژکردنه وهی شه ش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، له گهل دريژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، له گهل دريژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4- گوږینی هه مزه به (ی) له گهل دريژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، له گهل که سره ی یا نه که به په ووم.
16	شاء	شا	شاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوږینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
16	أدراکم	أدراکم	أدراکم، أدراکم	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (نیماله).
16	لبث	لبث	لبث	به تیکه له کیشانی به پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندنه وه.
18	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء•	هؤلاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
21	ضراء	ضرا	ضراء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوږینی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	هیښام
		پوونکر د نه وه	
22	یُسِرْکَم	یَشْرُکَم	
		به فه تحه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ن) ئینجا ضه ممه دارکردنی پیتی (ش) له بری پیتی (س) و لابر دنی پیتی (ی).	
22	جاءَها، وجاءَهم	جاءَها، وجاءَهم	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
23	متاع	متاع	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.	
24	کماء	کما، کما.	کماء
		له باری وه ستاندا: هیښام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.	
24	السماء	السماء، السماء	السماء
		له باری وه ستاندا: هیښام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.	
25	یشاء	یشاء، یشاء	یشاء
		له باری وه ستاندا: هیښام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.	
27	جزاء	جزاء، جزاء	جزاء
		له باری وه ستاندا: هیښام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.	
31	السماء	السماء، السماء	السماء
		له باری وه ستاندا: هیښام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.	
31	المیت (معاً)	المیت	
		به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
33	کلمت	کلمات	
		به زیادکردنی ئه لیلیف له دواي پیتی (م) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
34	ییدؤا (معاً)	ییدآ، ییدؤ، ییدؤ	ییدؤا	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی هیه: 1- گۆړینی همزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه که له گهل په ووم، 3- گۆړینی همزه به پیټی (و) ی ضمه دار دواتر زه نه له بهر وه ستان، 4- گۆړینی همزه به پیټی (و) له گهل په ووم، 5- گۆړینی همزه به پیټی (و) به ئیشمام (واته: ئیشمام به ضمه مه).
35	یهدی	یهدی		به فته دارکردنی پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
41	بریء	بری	بریء	له باری وه ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: گۆړینی همزه به پیټی (ی) و ټیکه لکیشانی به پیټی (ی) له گهل پیښ خوی به زه نه، گۆړینی همزه به پیټی (ی) و ټیکه لکیشانی ی پیښ خوی له گهل په ووم، گۆړین و ټیکه لکیشان له گهل ئیشمام.
45	یخشرهم	نخشرهم		به پیټی (ن) له بری پیټی (ی) ده خویندریټه وه.
45	بلقاء	بلقا، بلقا.	بلقاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
47	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گۆړینی هیه و ئین ذه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتیته وه به ره ها.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
49	شاء	شَا	شَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیته وه به په ها.
49	جاء	جا	جَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیته وه به په ها.
52	قیل	قِيلَ	قِيلَ	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خوینیته وه.
52	هلْ تُجْزَوْنَ	هلْ تُجْزَوْنَ	هلْ تُجْزَوْنَ	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (ل) له پیتی (ت) ده خوینیته وه.
57	قَدْ جَاءَ تَكَم	قَدْ جَاءَ تَكَم	قَدْ جَاءَ تَكَم	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیته وه.
57	وشفاءً	وشفاء، وشفاء	وشفاءً	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
58	یجمعون	تجمعون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندريتته وه.
61	إِذْ تُفَيِّضُونَ	إِذْ تُفَيِّضُونَ	إِذْ تُفَيِّضُونَ	هیشام: به تیکه له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خوینیته وه.
61	السماءِ	السماء، السماء	السماءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
62	أولياءَ	أوليا	أولياءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی هیشام	گپړانه وهی نیبن ده کوان	
66	شرکاء	شرکا	شرکاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
71	نبا	نبا	نبا	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
74	فجاء وهم	فجاء وهم	فجاء وهم	ئین نه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
76	جاء هم	جاء هم	جاء هم	ئین نه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
77	جاء کم	جاء کم	جاء کم	ئین نه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
78	الکبرياء	الکبرياء، الکبرياء	الکبرياء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
80	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و ئین نه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه به پره ها.
87	بُیُوتًا، بُیُوتکم	بُیُوتًا، بُیُوتکم		به که سره دارکردنی پیتی (ب) ده خویندریتته وه له هر دوو کیان.
88	لِیُضِلُّوا	لِیُضِلُّوا		به فته دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریتته وه.
89	ولا تتبعان	ولا تتبعان	ولا تتبعان	ئین نه کوان: به لاردنی شه ددهی پیتی (ن) و دريژکردنه وهی سروشتی ده خوینیتته وه له باری نه وه ستاندا.
93	مبوا	مبوا	مبوا	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
93	جاء هم	جاء هم	جاء هم	ئین نه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی هیشام	گیړانه وهی نیبن ده کوان	
94	لقد جاءك	لقد جاءك	لقد جاءك	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
96	کلمت	کلمات		به زیاد کړدنی نه لیف له دواي پیتی (م) ده خویندنه وه.
97	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
99	شاء	شا	شاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
101	قل انظروا	قل انظروا		ده ربا زیوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضمه.
103	نُج	نُج		به فته دار کړدنی پیتی (ن) و شه دده دار کړدنی پیتی (ج) ده خویندنه وه.
107	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
108	قد جاءكم	قد جاءكم	قد جاءكم	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

(11) سوره تی هود

1	الر	الر		به نیماله ی پیتی (ر) ده خویندنه وه.
4	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
7	الماء	الماء، الماء	الماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
10	نعماء	نعماء	نعماء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	هیښام
		پوونکر د نه وه	
10	ضراء	ضراء	له باری وه ستاندا: هیښام سی گوړینی هیه.
12	جاء	جا	له باری وه ستاندا: هیښام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
12	شيء	شي، شي	له باری وه ستاندا: هیښام چوار خویندنه وهی هیه.
18	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء.	له باری وه ستاندا: هیښام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
20	أولياء	أوليا	له باری وه ستاندا: هیښام سی گوړینی هیه.
20	يضعف	به لابر دنی ئه لیف و شه دده دار کړدنی پیتی (ع) ده خویندنیته وه.	
24	تذكرون	به شه دده دار کړدنی پیتی (ذ) ده خویندنیته وه.	
27	المأ	الملا، الملا	له باری وه ستاندا: هیښام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به ئه لیف، 2- ناسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
28	فعميت	به فه تچه دار کړدنی پیتی (ع) و ناسان کړدنی پیتی (م) ده خویندنیته وه.	
30	تذكرون	به شه دده دار کړدنی پیتی (ذ) ده خویندنیته وه.	
32	قد جادلنا	قد جادلنا	هیښام به تی که ه لکی شانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندنیته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
33	شَاء	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
35	بريء	بري	بريء	له باری وده ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هه یه: گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و ټیکه لکیشانی به پیټی (ی) له گهل پیښ خوی به زه ننه، گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و ټیکه لکیشانی به پیټی (ی) ی پیښ خوی له گهل په ووم وگوړین و ټیکه لکیشان له گهل نیشام.
38	ملا	ملا، ملا	ملا	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو هه یه: گوړینی هه مزه به نلیف و ناسان خویندنه وهی هه مزه به په ووم.
40	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
40	کل	کل	کل	به که سره دارکردنی پیټی (ل) ده خویندنیته وه بی ته نوین.
41	مجرها	مجرها	مجرها	به ضه ممه دارکردنی پیټی (م) و فه تحه دارکردنی پیټی (ر) و به نلیف له دواي ده خویندنیته وه بی نیماله.
42	یسبي	یسبي	یسبي	به که سره دارکردنی پیټی (ی) ده خویندنیته وه.
42	أركب معنا	أركب معنا	أركب معنا	بی ټیکه لکیشان ده خویندنیته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
43	الماء	الماء، الماء	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
44	وقیل (معاً)	وقیل	وقیل	هیشام به ئیشام پیټی (ق) ده خوینټه وه.
44	ویسماء	ویسماء، ویسماء	ویسماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
44	وغيض	وغيض	وغيض	هیشام به ئیشام ی که سره ی پیټی (غ) ده خوینټه وه.
44	الماء	الماء، الماء	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
46	تسألن	تسألن		به فته دار کردنی پیټی (ل) و شه دده دار کردنی پیټی (ن) ده خویندریټه وه.
48	قیل	قیل	قیل	هیشام به ئیشام پیټی (ق) ده خوینټه وه.
49	أنباء	أنباء، أنباء	أنباء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
52	السماء	السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
54	بسو	بسو، بسو	بسو	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پیټی خوی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیټی خوی به زه ننه، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیټی خوی له گهل په ووم.
54	بری	بری	بری	له باری وه ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی هه مزه به پیټی (و) تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی له گهل پیټی خوی به زه ننه، 2- گوړینی هه مزه به پیټی (و) تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیټی خوی له گهل په ووم، 3- گوړین و تیکه له کیښان له گهل ئیشمام.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
57	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وهی به په ووم، 3- گوپینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خو، 4- زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان وده خویندنه وهی پیشوو به لام له گهل په ووم.
58	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه به په ها.
64	بسوء	بسو، بسو	بسوء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
66	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه به په ها.
68	ثموداً كفروا	ثموداً كفروا		له باری نه وده ستاندا: به ته نوینی فته ده خویندنیته وه، شاردنه وه (الاخفاء) د ده ده که ویت. له باری وده ستاندا: به گوپینی ته نوین به نه لیف ده خویندنیته وه.
69	ولقد جاءت	ولقد جاءت	ولقد جاءت	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
69	إبراهیم	إبراهیم	إبراهیم	نیبن عامیر نه شوینه وده ده فص ده خوینیتنه وه.
69	جاء	جا	چاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه به په ها.
70	رَءَا	رَءَا	رَءَا	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) هه مزه و پیتی (ر) ده خوینیتنه وه.
71	وراء	ورا، ورا.	وراء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
72	ءَالِد	ءَالِد، ءَالِد	ءَالِد	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووه م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
72	شيء	شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (ی) دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گواستنه وه به ئیشام، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، 5- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی به ره ووم، 6- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی به ئیشام.
74	إبراهيم	إبراهيم		ئین عامیر هم شوینه وهك ده فص ده خویننه وه.
74	وجاءته	وجاءته	وجاءته	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویننه وه.
75	إبراهيم	إبراهيم		ئین عامیر هم شوینه وهك ده فص ده خویننه وه.
76	يُإبراهيم	يُإبراهيم		ئین عامیر هم شوینه وهك ده فص ده خویننه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
76	قد جاء	قد جا	قد جاء	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندنه وه، وله باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
77	جاءت	جاءت	جاءت	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
77	سِيء	سَيِّ، سَيِّ	سَيِّء	به نیشام پیتی (س) ده خویندنه وه، هیشام له باری وه ستاندا: گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (ی) ده کات له گهل لابردنی دواتر پیتی (ی) زه ننه دارده کات له بهر وه ستان، گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خو دواتر زه ننه دارکردنی.
78	وجاءه	وجاءه	وجاءه	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
78	هَوَلَاء	هَوَلَا، هَوَلَا.	هَوَلَاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
82	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
87	أَصْلَاتُكَ	أَصْلَوَاتُكَ		به زیادکردنی پیتی (و) له دواي پیتی (ل) ده خویندنه وه (به کو)
87	نَشَاوُ	نشا، نشاو، نشاو	نَشَاوُ	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی و هوت خویندنه وهی (رسم) ی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
88	توفیقی	توفیقی		له باری نه وده ستاندا. به فته هی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
92	أرھطي	أرھطي	أرھطي	نیبن ده کوان: له باری نه وده ستاندا به فته هی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
92	وَأَخَذْتُوہ	وَأَخَذْتُوہ		به تیکه ه لکیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
94	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه بهرپه ها.
95	بعدتْ مُود	بعدتْ مُود		به تیکه ه لکیشانی به پیتی (ت) له پیتی (ث) ده خویندریته وه.
100	أنباء	أنباء، أنباء	أنباء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
101	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
101	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه بهرپه ها.
101	زادوهم	زادوهم	زادوهم، زادوهم	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ثیماله).
107	شاء	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه بهرپه ها.
108	سُعِدُوا	سُعِدُوا		به فته هی پیتی (س) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
108	شاء	شَا	شَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوږینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
109	هؤلاء	هؤلا، هؤلا.	هؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
113	أولباء	أولبا	أولباء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوږینی هیه.
118	شاء	شَا	شَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوږینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
120	أنباء	أنبا، أنبا.	أنباء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
120	وجاءك	وجاءك	وجاءك	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
123	يُرْجَعُ	يُرْجَعُ	يُرْجَعُ	به فته دارکردنی پیتی (ی) و که سره دارکردنی پیتی (ج) ده خویندنه وه.

(12) سوره تی یوسف

1	الر	الر	به ئیماله ی پیتی (ر) ده خویندنه وه.
4	يَأْبَتِ	له باری نه وه ستاندا: يَأْبَتِ له باری وه ستاندا: يَأْبَتِ	له باری نه وه ستاندا: به فته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنه وه له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندنه وه له باری پیتی (ت)، (يَأْبَتِ).

ژماره نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېږانه وهی نیبن ده کوان	گېږانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
5	يَبَيَّ	يَبَيَّ	
		به که سره دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
6	إبراهيم	إبراهيم	
		نیبن عامیر هم شوینه وه که فص ده خویندریته وه.	
9-8	مبينِ آفتلوا	مبينِ آفتلوا	مبينِ آفتلوا
		هیشام: به دریا زیوون له گه یشتنه دوو زهنه دار به ضمه ده خویندریته وه.	
11	تَأْمُنَا	تَأْمُنَا	
		به په ووم و نیشام ده خویندریته وه وه که فص.	
12	يرتع ويلعب	نرتع ونلعب	
		به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه (له هر دوکیان).	
16	وجاءو	وجاءو	وجاءو
		نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.	
18	وجاءو	وجاءو	وجاءو
		نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.	
18	بل سُولت	بل سُولت	بل سُولت
		هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (ل) له پیتی (س) ده خویندریته وه.	
19	وجاءت	وجاءت	وجاءت
		نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.	
19	يلبشرى	يلبشرى	
		به زیادکردنی پیتی (ی) دانه پال ی فته دار ده خویندریته وه له باری نه وه ستاندا و به زهنه له باری وه ستاندا.	
23	هَيْتَ	هَيْتَ	هَيْتَ
		نیبن و ده کوان و هیشام به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنه وه به لام هیشام همزه زننه دار ده کات له بری پیتی (ی).	

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
24	رَءَا	رَءَا	رَءَا	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) هه مزه و پیتی (ر) ده خوینیته وه.
24	السوء	السو، السو	السوء	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بؤ پیتی (و) ی پیش خوی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیتی (و) له بهر وه ستان، 2- گوړینی هه مزه به پیتی (و) دواتر تیکه ه لکیشانی به پیتی (و) ی پیش خوی.
24	والفحشاء	والفحشا	والفحشاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
24	المخلصین	المخلصین		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
25	جزاء	جزا، جزا	جزاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
28	رَءَا	رَءَا	رَءَا	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) هه مزه و پیتی (ر) ده خوینیته وه.
30	قَدْ شَغَفَهَا	قد شَغَفَهَا	قَدْ شَغَفَهَا	هیشام به تیکه ه لکیشانی به پیتی (د) له پیتی (ش) ده خویندریته وه.
31	وَقَالَتْ أَخْرَجْ	وَقَالَتْ أَخْرَجْ		دهربازوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضمه مه.
38	ءَابَايَ	ءَابَايَ		له باری نه وه ستاندا: به فه ته ی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
38	إِبْرَاهِيمَ	إِبْرَاهِيمَ		نیبن عامیر هم شوینه وه که ده فص ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیښام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
38	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیښام چوار خویندنه وهی هیه.
39	ءأرباب	ءأرباب، ءأرباب	ءأرباب	هیښام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسان کردن، دووه م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
43	الملأ	الملأ، الملأ	الملأ	له باری وه ستاندا: هیښام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی هه مزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی هه مزه به په ووم.
46	لعلی	لعلی	لعلی	له باری نه وه ستاندا. به فته تحی پیټی (ی) ده خویند ریټه وه.
47	دأبأ	دأبأ	دأبأ	به زه ننه دار کردنی هه مزه ده خویند ریټه وه.
50	جاءه	جاءه	جاءه	نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویند ریټه وه.
51	سوء	سو، سو	سوء	له باری وه ستاندا: هیښام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستننه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وه ستان، 2- گواستننه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی له گهل پیټی (و) ی پیش خوی به زه ننه، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خوی له گهل په ووم.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دهنه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن دهکوان	
53	أبری	أبری، أبری، أبری	أبری	لهباری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی ههیه: گۆرینی ههمزه به پییتی (ی) یریز، ئاسان خویندنه وه له گهل رهووم، گۆرینی پییتی (ی) به ههمزه ی ضمه ممدار دواتر زهننه له بهر وهستان ئهم خویندنه وه یه کسانه له گهل ئه وهی یه کهم له پرووی کرداریدا وجیوازه له بنچینه دا، گۆرینی ههمزه به پییتی (ی) ضمه ممدار به رهووم، گۆرینی ههمزه به پییتی (ی) ضمه ممدار به ئیشمام.
53	بالسو	بالسو، بالسو	بالسو	لهباری وهستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی ههیه: 1- گواستنه وهی جووله ی ههمزه بو پییتی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی ههمزه دواتر زهننه ی پییتی (و) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به رهووم، 3- گۆرینی ههمزه به پییتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پییتی (و) ی پیش خوی به زهننه، 4- گۆرینی ههمزه به پییتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پییتی (و) ی پیش خوی له گهل رهووم.
56	یتبوا	یتبوا، یتبوا	یتبوا	لهباری وهستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو ههیه: گۆرینی ههمزه به ئه لیف و ئاسان خویندنه وهی ههمزه به رهووم.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
56	یشاء، نشاء	[یشا، یشاء]، [نشا، نشاء]	یشاء، نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
58	وجاء	وجا	وجاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به پره ها.
62	لفتیانِه	لفتیته		به لابر دنی ئه لیف و گوړینی پیتی (ن) به پیتی (ت) ده خویندنه وه.
64	حافظاً	حفظاً		به که سره دار کړدنی پیتی (ح) و لابر دنی ئه لیف و زه ننه دار کړدنی پیتی (ف) ده خویندنه وه،
67	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
68	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
72	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به پره ها.
76	فبدأ	فبدأ	فبدأ	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
76	وعاء (معاً)	وعا، وعاء	وعاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
76	یشاء	یشا	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
76	درجات	درجات		به که سره دار کړدنی پیتی (ت) ده خویندنه وه بی ته نوین.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
76	نشأ	نشا، نشاء	نشأ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
77	فقد سرق	فقد سرق	فقد سرق	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (س) ده خویندنه وه.
83	بل سولت	بل سولت	بل سولت	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیټی (ل) له پیټی (س) ده خویندنه وه.
85	تفتوا	تفتا، تفتو، تفتو	تفتوا	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به ټلیف، 2- ناسان خویندنه وهی همزه که له گهل په ووم، 3- گوړینی همزه به پیټی (و) ی ضمه ممدار زه ننه دار ده کریت له بهر وه ستان، 4- گوړینی همزه به پیټی (و) ی ضمه ممدار له گهل په ووم، 5- گوړینی همزه به پیټی (و) ی ضمه ممدار به ئیشمام.
86	وحزني إلى	وحزني إلى	وحزني إلى	به فته دار کردنی پیټی (ی) ده خویندنه وه.
90	أَءَنك	أَءَنك، أَءَنك	أَءَنك	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: دانانی ټلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و خویندنه وه، دووه م: خویندنه وه وه که فص.
96	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
99	شاء	شَا	شَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
100	یَابَت	له باری نه وه ستاندا: یَابَت له باری وه ستاندا: یَابَت		له باری نه وه ستاندا: به فه تحه دارکردنی پییتی (ت) ده خویندنه وه له باری وه ستاندا: به پییتی (ه) ده خویندنه وه له باری پییتی (ت).
100	قَدْ جَعَلَهَا	قَدْ جَعَلَهَا	قَدْ جَعَلَهَا	هیشام به تیکه له کیشانی به پییتی (د) له پییتی (ج) ده خویندنه وه.
100	وَجَاء	وَجَا	وَجَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
100	یِشَاء	یِشَا، یِشَا	یِشَاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
102	أَنْبَاء	أَنْبَا، أَنْبَا	أَنْبَاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
109	نَوْحِي	يَوْحَى		به پییتی (ی) ده خویندنه وه له باری پییتی (ن) فه تحه دارکردنی پییتی (ح) و گوړینی پییتی (ی) ی کو تایي به ئلیف نه لکا ویش در ده که ویت.
110	كُذِّبُوا	كُذِّبُوا		به شه دده دارکردنی پییتی (ذ) ده خویندنه وه.
110	جَاءَهُم	جَاءَهُم	جَاءَهُم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
110	نشاء	نشاء، نشاء	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
111	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

(13) سوږه تی ره عد

1	الم	المر	به ئیماله پیتی (ر) ده خویندریته وه.
2	بلقاء	بلقاء، بلقاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
4	وزرّع ونخيل صنواّن وغیر	وزرّع ونخيل صنواّن وغیر	به تهنوینی که سره ده خویندریته وه له هر چوار وشه.
4	بماء	بماء، بماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
5	أءذا	إذا	به لابر دنی همزه ی پرسیری ده خویندریته وه.
5	أءنا	أءنا	هیشام: هر دوو همزه ده خویندنه وه له گهل دانانی ئلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) به ئلیف.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
8	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه، 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو(ی) و لبردنی، دواتر زه ننه ی(ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به ی(ی) و تیکه ه لکیشانی به ی(ی) ی پیش خوی دواتر زه ننه له بهر وده ستان، 4- گوړینی هه مزه به ی(ی) و تیکه ه لکیشانی به ی(ی) ی پیش خوی به په ووم.
10	سواء	سوا، سوا	سواء	له باری وده ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
12	وینشي	وینشي، وینشي، وینشي	وینشي	له باری وده ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی هه مزه به پیټی ی(ی) دریژ، 2- ئاسان خویندنه وه له گهل په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی ی(ی) ضه ممه دارو زه ننه دارکردنی بو وده ستا نه م خویندنه وه یه کسانه له کارپیکردن به وهی یه کهم و جیاوازه له بنچینه دا، 4- گوړینی هه مزه به پیټی ی(ی) ضه ممه دار به په ووم، 5- گوړینی هه مزه به پیټی ی(ی) ضه ممه دار به ئیشمام.
13	يشاء	يشا، يشا	يشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
14	بشيء	بشي، بشي	بشيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
14	الماء	الماء، الماء	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
14	دعاء	دعا، دعا	دعاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
16	أَفَاتَّخَذْتُمْ	أَفَاتَّخَذْتُمْ		به ټیکه له کیښانی به پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویندنیته وه.
16	أولياء	أولیا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
16	هل تستوي	هل تستوي		نیبن عامیر به درخستن (الاظهار) ده خویندنیته وه چونکه جیا کراوته وه له ټیکه له کیښانی لای هیشام.
16	شركاء	شركا	شركاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
16	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه.
17	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
17	يوقدون	توقدون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندنیته وه.
17	ابتغاء	ابتغا	ابتغاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنه وه
		گپړانه وهی هیشام	گپړانه وهی نیبن ده کوان	
18	سوئ	سو، سو	سوئ	له باری وستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پیښ خو، 2- لابردنی هه مزه دواتر زه نهی پیټی (و) له بهر وستان، 3- گواستنه وه به په ووم، 4- گواستنه وه به ئیشمام، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (و) 6- ټیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو به زه نه، وک چوارم به لام له گهل په ووم، وک چوارم به لام به ئیشمام.
21	سوئ	سو، سو	سوئ	له باری وستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پیښ خو له گهل لابردنی هه مزه دواتر زه نهی پیټی (و) له بهر وستان، 2- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو.
22	ابتغاء	ابتغا	ابتغاء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
25	سوئ	سو، سو	سوئ	له باری وستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی بو هیه.
26	یشاء	یشا، یشا	یشاء	له باری وستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
27	یشاء	یشا، یشا	یشاء	له باری وستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
31	یشاء	یشاء، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
32	ولقد استهزی	ولقد استهزی		ده ربازیوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضمه مه.
32	استهزی	استهزی	استهزی	له باری وه ستاندا: هیشام به گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندنه وه.
32	أخذهم	أخذهم		به ټیکه لکیشانی به پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندنه وه.
33	شركاء	شركا	شركاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
33	بل زین	بل زین	بل زین	هیشام: به ټیکه لکیشانی به پیټی (ل) له پیټی (ز) ده خویندنه وه.
33	وصدوا	وصدوا		به فته دارکردنی پیټی (ص) ده خویندنه وه.
37	جاءك	جاءك	جاءك	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
39	یشاء	یشاء، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
39	ويثيت	ويثيت		به فته دارکردنی پیټی (ث) و شه دده دارکردنی پیټی (ب) ده خویندنه وه.

(14) سوره تی نبیراهیم

1	الر	الر	به نیماله ی پیټی (ر) ده خویندنه وه.
2	الله	الله	به ضمه دارکردنی پیټی (ه) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
4	یشاء (معاً)	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
6	سوء	سو، سو	سوء	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بؤ پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه نه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی.
6	بلاء	بلا، بلاء	بلاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
7	واذ تأذن	واذ تأذن	واذ تأذن	هیشام: به ټیکه له کیښانی به پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندنیته وه.
9	نبؤا	نبا، نبؤ، نبؤ	نبؤا	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی هه یه: 1- گوړینی هه مزه به نه لیف، 2- ناسان خویندنه وهی هه مزه له گهل په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) ی ضه ممدار زه نه دارده کریت له بهر وده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) ی ضه ممدار له گهل په ووم، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (و) ی ضه ممدار به ئیشمام.
9	جاءهم	جاءهم	جاءهم	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
11	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
16	ماء	ما، ما	ماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
18	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: گواستنه وه به زه ننه له بهر وه ستان، گواستنه وه به په ووم، گوړین بو پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی به زه ننه، گوړین بو پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
19	يشأ	يشأ	يشأ	له باری وه ستاندا: هیشام هه مزه ده گوړیت به ئه لیف.
21	الضعفأ	الضعفا، الضعفاو، الضعفاو	الضعفأ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی و هوت خویندنه وهی (رسم) ی هیه.
21	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
21	سواء	سوا، سوا	سواء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
22	لي	لي		به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندنیته وه.
24	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
26	خبیثه أجشت	خبیثه أجشت	خبیثه أجشت خبیثه أجشت	نیبن عامیر خوی پرگارکردو وه له گه یشتنه دوو زه ننه به یه کتر به ضه ممه، نیبن ده کوان خویندنه وهی یکی تری هیه وه حه فص.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی حه فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
27	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
31	لعبادی	لعبادی		به زه ننه دار کردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا: لاده بردریت به هوئی گه یشتنه دوو زه ننه دار به یه که وه.
32	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
35	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم	هیشام به فته تحه ی پیتی (ه) ئه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
37	أفئدة	أفئدة، أفئدة	أفئدة	هیشام دوو خویندنه وهی هه یه: یه که م وهك حه فص، دوو هم: زیاد کردنی پیتی (ی) دریژکراو دوای هه مزه، گوړینیش درده که ویت.
38	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه.
38	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
39	الدعاء	الدعاء، الدعاء	الدعاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
40	دعاء	دعا، دعاء	دعاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
43	هواء	هوا، هواء	هواء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(15) سوره تی حاجر

1	الر	الر	به ئیماله ی پیتی(ر) ده خویندریته وه.
2	رَما	رَما	به شه دده دارکردنی پیتی(ب) ده خویندریته وه.
8	ما تُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ	ما تَنْزِلُ الْمَلَائِكَةُ	به پیتی(ت) ی فه تحه دار ده خویندریته وه له بری پیتی(ن) ی یه کهم له گهل فه تحه دارکردنی پیتی(ز) و شه دده دارکردنی، له گهل په فعه ی وشه ی(الملائكة)
14	السماء	السماء، السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
16	وَلَقَدْ جَعَلْنَا	وَلَقَدْ جَعَلْنَا	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی(د) له پیتی(ج) ده خویندنه وه.
16	السماء	السماء، السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
19	شيء	شيء، شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه، 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بو(ی) و لبردنی، دواتر زهننه ی(ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به(ی) و تیکه له کیشانی(ی) پیش خوی دواتر زهننه له بهر وه ستان، 4- گوړینی همزه به(ی) و تیکه له کیشانی(ی) له گهل پیش خوی به په ووم.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
21	شيء	شيء، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
22	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
26	حمّا	حمّا، حمّا	حمّا	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو هیه: گوږینی همزه به ئلیف و ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
28	حمّا	حمّا، حمّا	حمّا	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو هیه: گوږینی همزه به ئلیف و ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
33	حمّا	حمّا، حمّا	حمّا	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو هیه: گوږینی همزه به ئلیف و ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
40	المخلصین	المخلصین		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندنیته وه.
44	جزء	جز	جزء	له باری وه ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (ن) ی پیش خوی دواتر زه ننه ی پیتی (ن) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه دواتر په ووم به ضه ممه ی پیتی (ن) 3- گواستنه وه به ئیشام.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عامی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
45	وغيون اَدخلوها	وغيون اَدخلوها	وغيون اَدخلوها	ئین ذه کوان: به که سره ی پیتی (ع) ده خوینیتته وه، هیشام: به درباز یوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضمه مه ده خوینیتته وه.
49	نبي	نبي	نبي	له باری وه ستاندا: هیشام به گوړپینی هه مزه به پیتی (ی) ده خوینیتته وه.
51	إبراهيم	إبراهيم	إبراهيم	ئین عامیر هم شوینه وه که فص ده خوینیتته وه.
52	إذ دَخَلُوا	إذ دَخَلُوا	إذ دَخَلُوا	به تیکه له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (د) ده خویندریتته وه.
61	جاء	جاء	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هه یه وئین ذه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه به پرده ها.
66	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء	هؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
67	وجاء	وجاء	وجاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هه یه وئین ذه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه به پرده ها.
68	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء	هؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
71	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء	هؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
82	بُيُوتًا	بُيُوتًا	بُيُوتًا	به که سره ی پیتی (ب) ده خویندریتته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(16) سوره تی نه حل

2	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
5	دفء	دف	دفء	له باری وه ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (ف) ی پیش خو ی دواتر زه نه ی پیتی (ف) له بهر وه ستان، گواستنه وه دواتر پروم ی پیتی (ف)، گواستنه وه به ئیشمام.
9	شاء	شا	شاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکر د نه وه (الاماله) ده خویندنه وه به ره ها.
10	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
12	والشمس والقمر	والشمس والقمر		به ضه ممه ی هه ردو وکیان ده خویندنه وهی ته وه.
13	ذراً	ذراً	ذراً	له باری وه ستاندا: هیشام هه مزه ده گوړیت به ئه لیف.
17	تذکرون	تذکرون		به شه دده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندنه وهی ته وه.
20	یدعون	تدعون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندنه وهی ته وه.
21	أحیاء	أحیاء، أحیاء	أحیاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
24	قیل	قیل	قیل	هیشام به ئیشمام پیتی (ق) ده خویندنه وهی ته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
25	ساء	سا	ساء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
27	والسوء	والسو، والسو	والسوء	له باری وده ستاندا: هیشام به گواستنه وهی جوولهی هه مزه یه که م بو پیتی (و) ده خویندنه وه دواتر پیتی (و) زه ننه دار ده کات له بهر وده ستان، گوړینی هه مزه به پیتی (و) و تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خو دیواتر زه ننه دار کردنی له بهر وده ستان.
28	سوء	سو، سو	سوء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وه به زه ننه له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خو دی به زه ننه، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (و) دیواتر تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خو دی له گه ل په ووم.
30	وقیل	وقیل	وقیل	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویندنه وه.
35	شاء	شا	شاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنه وه
		گیږانه وهی نیبن ذه کوان	هیشام	
35	شيء(معاً)	شي، شيّ	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1-گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو(ی) و لبردنی، دواتر زه ننه ی(ی) له بهر وه ستان، 2-گواستنه وه به په ووم، 3-گوړینی هه مزه به ی(ی) و تیکه له کیښانی ی(ی) پیش خوی دواتر زه ننه له بهر وه ستان، 4-گوړینی هه مزه به ی(ی) و تیکه له کیښانی به ی(ی) له گه ل پیش خوی به په ووم.
36	أَنْ أَعْبَدُوا	أَنْ أَعْبَدُوا		دربازوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
37	يَهْدِي	يُهْدَى		به ضه ممه دارکردنی پیټی ی(ی) ده خویندریته وه. فه تحه دارکردنی پیټی د(د) و گوړینی پیټی ی(ی) کوټایی به ئه لیف، واتای پرسته که ده بیټه (من أضله الله لا يهديه أحد) وشه ی الله ده بیټه ناوی(ان) و (یضل) ده بیټه خه بری، دهرباره ی خویندنه وهی ده فص، واتای پرسته که ده بیټه (أنه من يهده لا يضله).
40	لشيء	لشي، لشيّ	لشيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
40	فيكون	فيكون		به فه تحه دارکردنی پیټی ن(ن) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکرده وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن دهکوان	
43	نوحی	یوحی		به پییتی (ی) ده خویندریته وه لهبری پییتی (ن)، وفتح به فته دارکردنی پییتی (ح) ده خویندریته وه گوږینی پییتی (ی) کوتایی به ئهلیف نه لکاندن دهرده که ویئت.
48	شیء	شیء، شیء	شیء	لهباری وهستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی ههیه.
48	یتقیئا یتقیو، یتقیو	یتقیئا، یتقیو، یتقیو	یتقیو	لهباری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی ههیه: 1- گوږینی هه مزه به ئهلیف، 2- ئاسان خویندنه وهی هه مزه له گهل رهووم، 3- گوږینی هه مزه به پییتی (و) ی ضه ممه دار زهننه دار ده کریت له بهر وهستان، 4- گوږینی هه مزه به پییتی (و) ی ضه ممه دار له گهل رهووم، 5- گوږینی هه مزه به پییتی (و) ی ضه ممه دار به ئیشمام.
59	سوء	سو، سو	سوء	لهباری وهستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی ههیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پییتی (و) ی پیش خو ی له گهل لابردنی هه مزه دواتر زهننه ی پییتی (و) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به رهووم، 3- گوږینی هه مزه به پییتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پییتی (و) ی پیش خو ی به زهننه، 4- گوږینی هه مزه به پییتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پییتی (و) ی پیش خو ی له گهل رهووم.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
59	ساء	سا	ساء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
60	السوء	السو، السو	السوء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
61	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
65	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
66	نُسقیکم	نَسَقِيكُم		به فته تده دارکردنی پیټی (ن) ده خویندنه وهی.
68	بُيُوتًا	بُيُوتًا		به که سره ی پیټی (ب) ده خویندنه وهی.
68	يَعْرِشُونَ	يَعْرِشُونَ		به ضه ممه ی پیټی (ر) قه لقه له کردنی ده خویندنه وهی.
69	شفاء	شفا، شفا.	شفاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
71	سواء	سوا، سوا.	سواء	له باری وده ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
75 – 76 – 77	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
79	ألم يروا	ألم تروا		به پیټی (ت) له بری پیټی (ی) ده خویندنه وهی.
79	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
80	بُيُوتِكُمْ، بُيُوتًا	بُيُوتِكُمْ، بُيُوتًا		به که سره ی پیټی (ب) ده خویندنه وهی.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
85	رَءَا	رَءَا	رَءَا	له باری وه ستاندا: نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) هه مزه پیټی (ر) ده خویندنه وه.
86	رَءَا	رَءَا	رَءَا	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) هه مزه و پیټی (ر) ده خویندنه وه. له باری وه ستاندا.
86	هَؤَلَاءِ	هَؤَلَا، هَؤَلَا.	هَؤَلَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هه یه.
89	هَؤَلَاءِ	هَؤَلَا، هَؤَلَا.	هَؤَلَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هه یه.
89	شِئِ	شِئِ، شِئِ	شِئِ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه.
90	وِئِئَايِ	وِئِئَايِ، وِئِئَايِ، وِئِئَايِ	وِئِئَايِ	له باری وه ستاندا: هیشام نو خویندنه وهی هه یه: پینجیان قیاسی و چواری په سم، خویندنه وه کانی په سم بهم شیوه یه: 1- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دريژکردنه وهی شه ش جووله له نه لیفی پیټی خو، 2- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دريژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیټی خو، 3- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دريژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیټی خو، 4- گوږینی هه مزه به (ی) له گهل دريژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیټی خو، له گهل که سره ی یانه که به پره ووم.
90	الفحشاءِ	الفحشاءِ، الفحشاءِ.	الفحشاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هه یه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
90	تذکرون	تذکرون		به شه دده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
91	وقد جعلتم	وقد جعلتم	وقد جعلتم	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندیته وه.
93	شاء	شا	شاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړپینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندیته وه به په رها.
93	یشاء (معاً)	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
94	السوء	السو، السوء	السوء	له باری وده ستاندا: هیشام به گواستنه وهی جووله ی هه مزه ی یه که م بو پیتی (و) ده خویندیته وه دواتر پیتی (و) زه ننه دار ده کات له بهر وده ستان، گوړپینی هه مزه به پیتی (و) و تیکه له کیښانی به پیتی (و) ی پیښ خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان.
96	ولنجزین	ولنجزین	ولنجزین، ولنجزین	به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) نیبن ده کوان خویندنه وه یه کی تری هه یه به پیتی (ن) ده خویندیته وه وهک حه فص.
110	فُتِنُوا	فَتِنُوا		به فه تحه دارکردنی پیتی (ف) و پیتی (ت) ده خویندریته وه.
113	ولقد جاءهم	ولقد جاءهم	ولقد جاءهم	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندیته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
115	فمن اَضر	فمن اَضر		ده ربا زیوون له گه یشتنه دوو زهننه دار به ضه ممه.
119	السوء	السو، السو	السوء	له باری وه ستاندا هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (و) و زهننه دار کردنی پیټی (و) له بهر وه ستان، 2- گوړینی هه مزه به پیټی (و) و تیکه ه لکی شانی به پیټی (و) ی پیس خوی دواتر زهننه له بهر وه ستان.
120	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم	هیشام به فته تحی پیټی (ه) نه لیف له بری پیټی (ی) ده خویندریته وه.
123	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم	هیشام به فته تحی پیټی (ه) نه لیف له بری پیټی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(17) سوره تی ئیسراء

5	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هیه و ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
7	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هیه و ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
7	لیسوءوا	لیسوء		به فته دارکردنی هه مزه و لابردي پیتی (و) ی دوو هم ده خویندنیته وه، وهیشام له باری وه ستاندا دوو خویندنه وهی هیه: گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (و) ی پیش خوی له گهل لابردي هه مزه دواتر زهنه ی پیتی (و) له بهر وه ستان، گوړپینی هه مزه به پیتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خوی.
12	شيء	شيء، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
13	يُلْقَاه	يُلْقَاه		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندنیته وه، له گهل فته دارکردنی پیتی (ل) و شه دده دارکردنی پیتی (ق).
14	اقرأ	اقرا	اقرأ	له باری وه ستاندا: هیشام هه مزه ده گوړیت به ئلیف.
18	نشاء	نشا، نشاء	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
20	هَوَلَاءَ (معاً)	هَوَلَا، هَوَلَا.	هَوَلَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
20	عطاء، عطاء	عطا، عطا.	عطاء، عطاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
-20 21	محظوراً آنظر	محظوراً آنظر	محظوراً آنظر	هیشام: به درباریون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه ده خویندنه وه.
23	أُفِّ	أُفِّ		به فته دارکردنی پیټی (ف) ده خویندنه وه بی ته نوین.
28	ابتغاء	ابتغا	ابتغاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
30	یشاء	یشا، یشا.	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
31	خِطْئاً	خِطْئاً	خِطْئاً	نیبن ده کوان: به فته دارکردنی پیټی (خ) و پیټی (ط) ده خویندنه وه.
32	وساء	وسا	وساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
33	فقدُ جعلنا	فقدُ جَعَلْنَا	فقدُ جَعَلْنَا	هیشام به ټیکه لکیښانی به پیټی (د) له پیټی (ج) ده خویندنه وه.
35	بالْقِسْطاس	بالْقِسْطاس		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ق) ده خویندنه وه.
41	ولقدُ صَرَفْنَا	ولقدُ صَرَفْنَا	ولقدُ صَرَفْنَا	به ټیکه لکیښانی به پیټی (د) له پیټی (ص) ده خویندنه وه.
42	كما يقولون	كما تقولون		به پیټی (ت) له بری پیټی (ی) ده خویندنه وه.
44	تسبح	يسبح		به پیټی (ی) ده خویندنه وه له بری پیټی (ت).

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی نیبن ده کوان	گېړانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
44	شيء	شيء	شيء
له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.			
-47 48	مسحوراً أنظر	مسحوراً أنظر	مسحوراً أنظر
هیشام: به درباریون له گه‌یشتنه دوو زه‌ننه دار به ضه‌مه ده‌خویندنه وه.			
49	أءذا	إذا	
به لابر دنی هه‌مزى پرسىارى ده‌خویندنه وه.			
49	أءنا	أءنا	أءنا
هیشام: هه‌ردوو هه‌مز ده‌خویندنه وه له‌گه‌ل دانانى ئه‌لیف له‌نیوان دوو هه‌مزه‌کان (الادخال) به ئه‌لیف.			
52	لبثتم	لبثتم	
به تیكه‌ه‌ل‌کیشانی به‌پیتی (ث) له پیتی (ت) ده‌خویندنه وه.			
54	یشاً (معاً)	یشاً	یشاً
له باری وه ستاندا: هیشام هه‌مز ده‌گوړیت به ئه‌لیف.			
56	قل ادعوا	قل ادعوا	
د درباریون له گه‌یشتنه دوو زه‌ننه دار به ضه‌مه.			
61	ءأسجد	ءأسجد، ءأسجد	ءأسجد
هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه‌که‌م: دانانى ئه‌لیف له‌نیوان دوو هه‌مزه‌کان (الادخال) و ئاسان‌کردن، دووه‌م: دانانى ئه‌لیف له‌نیوان دوو هه‌مزه‌کان (الادخال) و خویندنه وه.			
64	ورجلك	ورجلك	
به زه‌ننه دار‌کردنى پیتی (ج) ده‌خویندنه وه قه‌لقه‌له‌ش ده‌رده‌که‌ویت.			
81	جاء	جاء	جاء
له باری وه ستاندا: هیشام سى گوړپنى هه‌یه و نیبن ده‌کوان به لار‌کردنه وه (الاماله) ده‌خویندنه وه به‌ر‌ها.			

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
82	شفاء	شفاء، شفاء	شفاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
83	وننا	وننا	وناء	نیبن ده کوان به ئه لیف ی دوی پیټی (ن) و هه مزه ی فه تحه داری دوی ئه و ده خوینیتنه وه (وه کو دریژکردنه وهی لکاو) له سهر وه زنی (ساء) له (ناء-ینوء) به و اتای (نهض) هه ستانه وه.
89	ولقد صرفنا	ولقد صرفنا	ولقد صرفنا	به تیکه ه لکیشانی به پیټی (د) له پیټی (ص) ده خویندریته وه.
90	تَفَجَّر	تَفَجَّر		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ت) و فه تحه ی پیټی (ف) و که سره دارکردنی پیټی (ج) و شه دده دارکردنی ده خویندریته وه.
92	السماء	السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
93	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
93	قُلْ	قَالَ		به فه تحه دارکردنی پیټی (ق) و ئه لیف ی دوی ئه و له گه ل فه تحه ی پیټی (ل) ده خویندریته وه.
94	إِذْ جَاءَهُمْ	إِذْ جَاءَهُمْ	إِذْ جَاءَهُمْ	هیشام به تیکه ه لکیشانی به پیټی (ذ) له پیټی (ج) ده خوینیتنه وه، و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه.
95	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
97	أُولِيَاءَ	أُولِيَاءَ	أُولِيَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
98	أَءِذَا	إِذَا	به لابر دنی همزه ی پرسیری ده خویندریته وه.	
98	أَءِذَا	أَءِذَا	أَءِذَا	هیشام: ههردو همزه ده خویندنه وه له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) به ئه لیف.
101	إِذْ جَاءَهُمْ	إِذْ جَاءَهُمْ	إِذْ جَاءَهُمْ	هیشام به تیکه له کیثانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنه وه، وئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
102	هَؤُلَاءِ	هَؤُلَاءِ، هَؤُلَاءِ.	هَؤُلَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
104	جَاءَ	جَا	جَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی ههیه وئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به پره ها.
110	قُلْ أَدْعُوا، أَوْ أَدْعُوا	قُلْ أَدْعُوا، أَوْ أَدْعُوا	قُلْ أَدْعُوا، أَوْ أَدْعُوا	ده ربا زیوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضمه مه.
110	الْأَسْمَاءُ	الْأَسْمَاءُ، الْأَسْمَاءُ.	الْأَسْمَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.

(18) سوړه تی که هف

1	عوجاً سَ قِیماً	عوجاً قِیماً	له باری نه وه ستاندا: بئ سَهکت ده خویندریته وه، شاردنه وه (الاحفاء) دهرده که وِیټ.
10	وهیئ	وهیئ	له باری وه ستاندا: هیشام به گوړپینی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
15	هَؤَلَاءِ	هَؤَلَا، هَؤَلَا.	هَؤَلَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
16	وَبَهَيَّ	وَبَهَيَّ	وَبَهَيَّ	له باری وه ستاندا: هیشام به گوړپنی هه مزه به پیټی (ی) ده خویندنه وه.
16	مَرَفَقًا	مَرَفَقًا	مَرَفَقًا	به فته دار کړدنی پیټی (م) و که سره ی پیټی (ف) ده خویندنه وه و قه لقه له کړدنی پیټی (ر) د درده که ویت.
17	تَزَاوُرُ	تَزَاوُرُ	تَزَاوُرُ	به زه ننه دار کړدنی پیټی (ز) و لا بردنی ئه لیف و شه دده دار کړدنی پیټی (ر) ده خویندنه وه ئه ووش له سهر و زنی (تَفَعَّلُ)، به و ته ی ئیمه ده چیت (تَحَمَّرُ).
18	رُعْبًا	رُعْبًا	رُعْبًا	به ضه ممه دار کړدنی پیټی (ع) ده خویندنه وه.
19	لَبَثْتُ (مَعًا)	لَبَثْتُ	لَبَثْتُ	به ټیکه له کیښانی به پیټی (ث) له پیټی (ت) ده خویندنه وه.
23	لَشِيءٍ	لَشِيءٍ، لَشِيءٍ	لَشِيءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه.
24	يَشَاءَ	يَشَا	يَشَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپنی هه یه.
26	وَلَا يَشْرِكُ	وَلَا يَشْرِكُ	وَلَا يَشْرِكُ	به پیټی (ت) له بری پیټی (ی) و زه ننه ی پیټی (ک) ده خویندنه وه.
28	بِالْعَدَاةِ	بِالْعَدَاةِ	بِالْعَدَاةِ	به ضه ممه دار کړدنی پیټی (غ) و زه ننه ی پیټی (د) ده خویندنه وه، دواتر پیټی (و) ی فته دار دیت.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
29	شاء (معاً)	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
29	بمَاء	بما، بما	بمَاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
34	ثَمَر	ثَمَر		به ضه ممه ی پیټی (ث) و پیټی (م) ده خویندنیته وه.
36	منها	منهُما		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) و زیادکردنی پیټی (م) له دواي ده خویندنیته وه.
38	لکنا هو	لکنا هو		به ئلیف ده خویندنیته وه به په ها.
39	إِذْ دَخَلَتْ	إِذْ دَخَلَتْ		به ټیکه لکیشانی به پیټی (ذ) له پیټی (د) ده خویندنیته وه.
39	شاء	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
40	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
42	بَثْمَرِه	بَثْمَرِه		به ضه ممه ی پیټی (ث) و پیټی (م) ده خویندنیته وه.
44	عُقْبَاً	عُقْبَاً		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ق) ده خویندنیته وه.
45	کماء	کما، کما	کماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
45	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی نیبن ده کوان	گېړانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
45	شيء	شيء	شيء
	نسيّر الجبال	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.	
47	نسيّر الجبال	تسيّر الجبال	
	لقد جئتمونا	لقد جئتمونا	هیشام به تيکهلکيشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندنه وه.
48	بل زعمتم	بل زعمتم	هیشام: به تيکهلکيشانی به پیتی (ل) له پیتی (ن) ده خویندنه وه.
50	أولياء	أوليا	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړپنی هیه.
53	ورءا	ورءا	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) هه مزه و پیتی (ر) ده خویندنه وه. له باری وده ستاندا.
54	ولقد صرفنا	ولقد صرفنا	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
54	ولقد صرفنا	ولقد صرفنا	به تيکهلکيشانی به پیتی (د) له پیتی (ص) ده خویندنه وه.
55	إذ جاءهم	إذ جاءهم	هیشام به تيکهلکيشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنه وه، و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
55	قُبلاً	قُبلاً	به که سره دارکردنی پیتی (ق) و فه تهی پیتی (ب) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گپړانه وهی نیبن ده کوان	گپړانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
56	هُزُواً	هُزُواً	
		به هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.	
59	لَمَلِكِهِمْ	لَمَلِكِهِمْ	
		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ی یه که م و فته دارکردنی پیتی (ل) ی دووه م ده خویندریته وه.	
63	أَنسَانِيَهُ	أَنسَانِيَهُ	
		به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه.	
67	مَعِيَ صَبْرًا	مَعِيَ صَبْرًا	
		به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
69	شَاءَ	شَا	شَاءَ
		شَاءَ	
		له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.	
70	فَلَا تَسْأَلْنِي	فَلَا تَسْأَلْنِي	فَلَا تَسْأَلْنِي، فَلَا تَسْأَلْنِي
		به فته دارکردنی پیتی (ل) و شه دده دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه، نیبن و ده کوان پیتی (ی) لاده بات یان ده خویندنه وه به په ها.	
70	شَيْءٍ	شَيْءٍ، شَيْءٍ	شَيْءٍ
		له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه.	
71	لَقَدْ جِئْتُ	لَقَدْ جِئْتُ	لَقَدْ جِئْتُ
		هیشام به تی که ه لکی شانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندنه وه.	
72	مَعِيَ صَبْرًا	مَعِيَ صَبْرًا	
		به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
74	لَقَدْ جِئْتُ	لَقَدْ جِئْتُ	لَقَدْ جِئْتُ
		هیشام به تی که ه لکی شانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندنه وه.	

ډوونکړدنه وه	خویندنه وهی نیبن عامیر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره ی نایه ت
	گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام		
نیبن ده کوان: بهضه ممه ی پیټی (ک) ده خویندریټه وه.	نُکراً	نُکراً	نُکراً	74

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
75	معې صبراً	معې صبراً		به زه ننه دار کړدنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
76	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړپینی همزه به (ی) و تیکه له کیښانی (ی) پیش خوی دواتر زه ننه له بهر وه ستان، 4- گوړپینی همزه به (ی) و تیکه له کیښانی (ی) له گهل پیش خوی به په ووم.
77	لتخذت	لتخذت		به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
81	رُحماً	رُحماً		به ضه ممه ی پیتی (ح) ده خویندریته وه.
84	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
86	حَمِيَّة	حَامِيَّة		به زیاد کړدنی ئه لیف له دوی پیتی (ح) و فه تحه دار کړدنی پیتی (ح) و پیتی (ی) له بری همزه ده خویندریته وه.
87	نُكْرًا	نُكْرًا	نُكْرًا	ئین ده کوان: به ضه ممه ی پیتی (ک) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی هیشام	گیړانه وهی نیبن ده کوان	
88	جزاء	لەباري نەوستاندا: جزاء لەباري وستاندا.: جزا، جزا.	جزاء	به ضه ممه ی هه مزه ده خویندریته وه بی ته نوین، وله باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
93	السّدين	السّدين		به ضه ممه دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
94	یاجوج ومأجوج	یا جوج وما جوج		به گوړپینی هه مزه به ئه لیف ده خویندریته وه (له هه ردو وکیان).
94	سداً	سداً		به ضه ممه دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
96	الصّدفین	الصّدفین		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ص) و پیتی (د) ده خویندریته وه.
98	جاء	جَا	جَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه به ره ها.
98	دگّا	دگّا		به ته نوینی پیتی (ک) ده خویندریته وه بی هه مزه، وه ستان له سه ر ئه لیف و ده بیته دریژکردنه وهی (عوض).
101	غطاءٍ	غطا، غطا.	غطاءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
102	أولباء	أولبا	أولباء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هه یه.
106	هُزُواً	هُزُواً		به هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
110	لقاء	لقا	لقاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.

(19) سوره تی مہریہم

1	کھيعص ذکر	کھيعص ذکر	پیتی (ی) به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه، له باری نه وه ستاندا به تی که له کیشانی به پیتی (ص) له پیتی (ذ).
2	زکریا	زکریاء	به هه مزه ی فته دار ده خویندریته وه له دوا ی ئه لیف، له گهل دريژکردنه وه، وله باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
7	یزکریا	یزکریاء	به هه مزه ی ضه ممه دار ده خویندریته وه دوا ی ئه لیف له گهل دريژکردنه وه، وله باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وه ی قیاسی هه یه.
8	عتیا	عتیاء	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
11	الحراب	الحراب	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
23	مت	مت	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
23	نسیا	نسیاء	به که سره دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
24	من تحتها	من تحتها	به فته دارکردنی پیتی (م) و پیتی (ت) ی دوو هم ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
24	قد جعل	قد جعل	قد جعل	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندنه وه.
25	تُسَاقِطُ	تَسَاقُطُ		به فته دارکردنی پیتی (ت) و پیتی (ق) و شه دده دارکردنی پیتی (س) ده خویندنه وه.
27	لَقَدْ جِئْتُ	لَقَدْ جِئْتُ	لَقَدْ جِئْتُ	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندنه وه.
28	امراً	امراً	امراً	له باری وده ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
28	سَوَّ	سَوَّ، سَوَّ	سَوَّ	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی همزه دواتر زه ننه ی پیتی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیتی (و) ی پیش خوی به زه ننه، 4- گوړینی همزه به پیتی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیتی (و) ی پیش خوی له گهل په ووم.
35	فیکونُ	فیکونُ		به فته دارکردنی پیتی (ن) ده خویندنه وه.
41	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم	هیشام به فته دهی پیتی (ه) ئه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
42	يَا بَت	له باری نه وه ستاندا: يَا بَت له باری نه وه ستاندا: يَا بَت		له باری نه وه ستاندا: به فه ته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه له باری نه وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له باری نه وه پیتی (ت).
43	يَا بَت	له باری نه وه ستاندا: يَا بَت له باری نه وه ستاندا: يَا بَت		له باری نه وه ستاندا: به فه ته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه له باری نه وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له باری نه وه پیتی (ت).
43	قَدْ جَاءَنِي	قَدْ جَاءَنِي	قَدْ جَاءَنِي	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) وئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
44	يَا بَت	له باری نه وه ستاندا: يَا بَت له باری نه وه ستاندا: يَا بَت		له باری نه وه ستاندا: به فه ته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه له باری نه وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له باری نه وه پیتی (ت).
45	يَا بَت	له باری نه وه ستاندا: يَا بَت له باری نه وه ستاندا: يَا بَت		له باری نه وه ستاندا: به فه ته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه له باری نه وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له باری نه وه پیتی (ت).
46	إِبْرَاهِيمَ	إِبْرَاهَامَ	إِبْرَاهِيمَ	هیشام به فه ته هی پیتی (ه) نه لیلیف له باری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
48	بَدْعًا	بَدْعًا، بَدْعًا	بَدْعًا	له باری نه وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
51	مُخْلِصًا	مُخْلِصًا		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
58	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم	هیشام به فه ته هی پیتی (ه) نه لیلیف له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
65	هلّ تعلم	هلّ تعلم	هلّ تعلم	هیشام به تیکه ه لکیشانی به پیتی (ل) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
66	أَعِذَا	أَعِذَا	أَعِذَا، إِذَا	هیشام: هه ردو هه مزه ده خویندریته وه له گهل دانانی نه لیلیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) به نه لیلیف، ونیبن ده کوان: دوو خویندنه وهی هه یه یه که م: وهک حه فص، دوو هم: به لابر دنی هه مزه ی پرسیری ده خویندریته وه.
66	مِتُّ	مِتُّ	مِتُّ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
68	جِثِيَا	جِثِيَا	جِثِيَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
69	عَتِيَا	عَتِيَا	عَتِيَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
70	صَلِيَا	صَلِيَا	صَلِيَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ص) ده خویندریته وه.
72	جِثِيَا	جِثِيَا	جِثِيَا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
74	وَرْنِيَا	وَرْنِيَا	وَرْنِيَا	نیبن ده کوان: گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه ه لکیشانی به پاش خوی نه وکات ده بیته پیتی (ی) شه ده داری فه ته دار.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	هیشام
		پوونکر د نه وه	
89	لَقَدْ جِئْتُمْ	لَقَدْ جِئْتُمْ	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ج) ده خویندنه وه.
90	يَتَفَطَّرْنَ	يَتَفَطَّرْنَ	
		به پیټی (ن) ی زه ننه دار ده خویندنه وه له دواي پیټی (ی) له گه له سره دار کړدنی پیټی (ط) ی ناسانکراو، لاواز کړدنی پیټی (ر) ده رده که ویت.	
98	هَلْ تُحْس	هَلْ تُحْس	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیټی (ل) له پیټی (ت) ده خویندنه وه.

(20) سوره تی طه

8	الْأَسْمَاءُ	الْأَسْمَاءُ، الْأَسْمَاءُ	الْأَسْمَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
10	رَعَا	رَعَا	رَعَا	نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) هه مزه و پیټی (ر) ده خویندنه وه.
10	لَعَلِي	لَعَلِي		به فته ته دار کړدنی پیټی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی نیبن ده کوان	گېړانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
18	أتوکوا	أتوکوا	له باری وده ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی هیه: 1-گوپینی همزه به ئلیف، 2-ئاسان خویندنه وهی همزه که له گهل په ووم، 3-گوپینی همزه به پیتی (و) ی ضمه ممدار زهننه دار د کریت له بهر وده ستان، 4-گوپینی همزه به پیتی (و) ی ضمه ممدار له گهل په ووم، 5-گوپینی همزه به پیتی (و) ی ضمه ممدار به ئیشمام.
18	ولی	به زهننه دار کردنی پیتی (و) ی ده خویندنی ته وه.	
22	بیضاء	بیضاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
22	سو، سو	سو، سو	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1-گواستنه وهی جووله ی همزه بو پیتی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی همزه دواتر زهننه ی پیتی (و) له بهر وده ستان، 2-گواستنه وهی به په ووم، 3-گوپینی همزه به پیتی (و) ی دواتر تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خوی به زهننه، 4-گوپینی همزه به پیتی (و) ی دواتر تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خوی له گهل په ووم.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	هیښام
		پوونکر د نه وه	
31	أَشْدُّ	أَشْدُّ	
		به همزه ی نه لکاو ی فته تدار ده خویندریته وه له بری همزه ی لکاو.	
32	وَأَشْرَكْه	وَأَشْرَكْه	
		به ضمه ممدار کردنی همزه ده خویندریته وه.	
40	إِذْ تَمْشِي	إِذْ تَمْشِي	إِذْ تَمْشِي
		هیښام: به تیکه له کیښانی به پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندریته وه.	
40	فَلَبِثَتْ	فَلَبِثَتْ	
		به تیکه له کیښانی به پیټی (ث) له پیټی (ت) ده خویندریته وه.	
47	قَدْ جَنَّكَ	قَدْ جَنَّكَ	قَدْ جَنَّكَ
		هیښام به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ج) ده خویندریته وه.	
50	شيء	شيء، شيء	شيء
		له باری وه ستاندا: هیښام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بو پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دار کردنی پیټی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گورینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دار کردنی له بهر وهستان به زه ننه، 4- گورینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دار کردنی له بهر وهستان له گهل په ووم.	

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
53	مَهْدًا	مِهَادًا		به که سره دارکردنی پیتی (م) و فهتته دارکردنی پیتی (ه) و زیادکردنی ئه لیف له دواى ئه و ده خویندریته وه.
53	السَّمَاءِ	السَّمَا، السَّمَا	السَّمَاءِ	له بارى وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
61	فُيَسِّحْتِكُمْ	فَيْسَحْتِكُمْ		به فهتته دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه. و به فهتته دارکردنی پیتی (ح) ده خویندریته وه.
63	إِنَّ	إِنَّ		به فهتته دارکردنی پیتی (ن) و شه دده دارکردنی ده خویندریته وه.
66	يُحَيِّلُ	يُحَيِّلُ	تُحَيِّلُ	ئین ده کوان: به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) یه که ده خویندریته وه.
69	تَلَقَّفُ	تَلَقَّفُ	تَلَقَّفُ	هیشام: به فهتته دارکردنی پیتی (ل) و شه دده دارکردنی پیتی (ق) ده خویندریته وه. ئین ده کوان وه کو ئه و ده خویندریته وه به لام به ضه مده دارکردنی پیتی (ف).
71	ءَامَنْتُمْ	ءَاْمَنْتُمْ		به همزه ی پرسباری ده خویندریته وه دواتر همزه ی ئاسانکراو دیت ئینجا له دواى ئه و ئه لیف.
72	جَاءَنَا	جَاءَنَا	جَاءَنَا	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
76	جَزَاءُ	جَزَا، جَزَاءُ	جَزَاءُ	له بارى وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
84	أولاء	أولا، أولا.	أولاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
87	بَلَكْنَا	بَلَكْنَا		به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
94	يَبْنُوْمْ	يَبْنُوْمْ		به که سره دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
98	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
99	أَنْبَاءٍ	أَنْبَاء، أَنْبَاء.	أَنْبَاءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
99	قَدْ سَبَقَ	قَدْ سَبَقَ	قَدْ سَبَقَ	هیشام به ټیکه لکیشانی به پیتی (د) له پیتی (س) ده خویندریته وه.
101	وَسَاءَ	وسا	وَسَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
103	لَبِئْتُمْ	لَبِئْتُمْ		به ټیکه لکیشانی به پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
104	لَبِئْتُمْ	لَبِئْتُمْ		به ټیکه لکیشانی به پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
119	تظمؤا	تظمؤا، تظمؤ، تظمؤ	له باری وهستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به ئه لیف و ئاسان خویندنه وهی همزه که له گهل په ووم، 2- گورپینی همزه به پیتی (و) ی ضمه ممدار ، 3- زه ننه دارکردنی پیتی (و) له بهر وهستان، 4- گورپینی همزه به پیتی (و) ی ضمه ممدار له گهل په ووم، 5- گورپینی همزه به پیتی (و) ی ضمه ممدار به ئیشمام.
130	ءانا، ءانای، ءانای	ءانای	له باری وهستاندا: هیشام نو خویندنه وهی هیه: پیښیان قیاسی و چواری په سم، خویندنه وه کانی په سم بهم شیوه یه: 1- گورپینی همزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دريژکردنه وهی شمش جووله له ئه لیفی پیښ خوی، 2- گورپینی همزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دريژکردنه وهی چوار جووله له ئه لیفی پیښ خوی، 3- گورپینی همزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دريژکردنه وهی دوو جووله له ئه لیفی پیښ خوی، 4- گورپینی همزه به (ی) له گهل دريژکردنه وهی دوو جووله له ئه لیفی پیښ خوی، له گهل که سره ی یانه که به په ووم.
133	تأهم	یأهم	به پیتی (ی) ده خویندريته وه له بری پیتی (ت) ی یه که م.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی نیبن ده کوان	گېړانه وهی هیشام

پوونکر د نه وه

(21) سوره تی نه نبیاء

4	قَالَ رَبِّي	قُلْ رَبِّي	به ضه ممه دارکردنی پییتی (ق) و لابردنی ئه لیف و زه ننه دارکردنی پییتی (ل) و تیکه له کیشانی له پییتی (ر) ی دواي خوی ده خویندريته وه.
4	السماء	السماء، السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
7	نوحی	یوحی	به پییتی (ی) ده خویندريته وه له بری پییتی (ن) و فه تحه دارکردنی پییتی (ح) ده خویندريته وه و گورینی پییتی (ی) ی کو تایی به ئه لیف نه لکاویش دهر ده که ویت.
9	نشأ	نشأ، نشأ	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
11	كانت ظالمة	كانت ظالمة	به تیکه له کیشانی به پییتی (ت) له پییتی (ظ) ده خویندريته وه.
16	السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گورینی هیه.
24	معي	معي	به زه ننه دارکردنی پییتی (ی) ده خویندريته وه.
25	نوحی	یوحی	به پییتی (ی) ده خویندريته وه له بری پییتی (ن) و فه تحه دارکردنی پییتی (ح) ده خویندريته وه، و گورینی پییتی (ی) ی کو تایی به ئه لیف و دریژکردنه وهی نه لکاویش (مد المنفصل) شاراوه نیه.
30	الماء	الماء، الماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
30	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، گواستنه وه به پړووم، گوپینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وستان، گوپینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل پړووم.
32	السماء	السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
34	مِتْ	مُتْ		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویند ریته وه.
36	رَءَاكَ	رَءَاكَ	رَءَاكَ، رَءَاكَ	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: یه که م فته تحه دارکردن، دووه م: لارکردنه وه (الاماله ی) پیتی (ر) و همزه.
36	هَزُوّاً	هَزُوّاً		به همزه ی پیتی (و) ده خویند ریته وه.
40	بَلْ تَأْتِيهِمْ	بَلْ تَأْتِيهِمْ	بَلْ تَأْتِيهِمْ	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (ل) له پیتی (ت) ده خویند ریته وه.
41	وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئْ	وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئْ		دهربازوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
41	آستهزی	آستهزی	آستهزی	له باری وده ستاندا: هیشام به گوړینی هه مزه به پییتی (ی) ده خویندنه وه.
44	هؤلاء	هؤلا، هؤلا.	هؤلاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
45	ولا یسمع	ولا تسمع		به پییتی (ت) ی ضه ممدارده خویندنیته وه له بری پییتی (ی) له گهل که سره دارکردنی پییتی (م).
45	الصم	الصم		به فته تده دارکردنی پییتی (م) و شه دده دارکردنی ده خویندنیته وه.
45	الدعاء	الدعا	الدعاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
51	إبراهیم	إبراهیم		نیبن عامیر هم شوینه وه که ده فص ده خویندنه وه.
60	إبراهیم	إبراهیم		نیبن عامیر هم شوینه وه که ده فص ده خویندنه وه.
62	ءَأَنْتَ	ءَأَنْتَ، ءَأَنْتَ	ءَأَنْتَ	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: دانانی ته لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووه م: دانانی ته لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
62	یابراهیم	یابراهیم		نیبن عامیر هم شوینه وه که ده فص ده خویندنه وه.
65	هؤلاء	هؤلا، هؤلا.	هؤلاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
67	أَفِّ	أَفِّ		به فته تده دارکردنی پییتی (ف) ده خویندنیته وه بی ته نوین.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
69	إبراهیم	إبراهیم		نیبن عامیر نه شوینه وهک ده فص ده خوینتته وه.
73	أئمة	أئمة، أئمة	أئمة	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: خویندنه وهی هه مزه و دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) دوو هم خویندنه وه وهک ده فص.
73	وایتاء	وایتا	وایتاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
74	سو	سو، سو	سو	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیتی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیتی (و) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خوی به زه ننه، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خوی له گهل په ووم.
77	سو	سو، سو	سو	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
81	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دار کردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دار کردنی له بهر وهستان، گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
88	نُجِي	نُجِي		به لابر دنی پیتی (ن) ی دووهم و شه دده دار کردنی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
89	زکریا	زکریاء		به هه مزه ی فته دار ده خویندریته وه له دواى نه لیلیف، له گهل دریژ کردنه وه، وله باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
96	فَتِيحَت	فَتِيحَت		به شه دده دار کردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
96	يَاجُوجُ وَمَاجُوجُ	يَاجُوجُ وَمَاجُوجُ		به گوړینی هه مزه به نه لیلیف ده خویندریته وه (له هه ردوکیان).
99	هَوَّلَاءِ	هَوَّلَاءِ، هَوَّلَا.	هَوَّلَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
104	السَّمَاءِ	السَّما	السَّمَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
104	لَلکُتُب	لَلکِتَاب		به که سره دارکردنی پیتی (ک) و فه تحه دارکردنی پیتی (ت) و زیادکردنی ئه لیف ی دواى ئه و (به تاک).
109	سواء	سوا، سوا	سواء	له بارى وه ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
112	قَالَ رَب	قُلْ رَب		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ق) و لابردنی ئه لیف و زه ننه دارکردنی پیتی (ل) و تیکه له کیشان له پیتی (ر) ی دواى ئه و ده خویندنی ته وه.

(22) سوړه تی ده ج

1	شيء	شيء، شيء	شيء	له بارى وه ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوړپینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانى به پیتی (ی) له گه ل پیش خو ی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، 5- گوړپینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانى به پیتی (ی) له گه ل پیش خو ی به ره ووم، 6- گوړپینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانى به پیتی (ی) له گه ل پیش خو ی به ئیشمام.
---	-----	----------	-----	---

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
5	نشاء	نشا، نشاء	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
5	الماء	الما	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
6	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
15	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
15	لَيَقْطَع	لَيَقْطَع		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندريته وه.
17	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) دواتر زه نه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تيكه له کيشاني به پیتی (ی) له گهل پيش خوی به زه نه، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تيكه له کيشاني به پیتی (ی) له گهل پيش خوی له گهل په ووم.
18	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکرده وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
23	ولؤلوا	له باری نه وه ستاندا: ولؤلؤ له باری وه ستاندا: ولؤلؤ، ولؤلؤ، ولؤلؤ	ولؤلؤ	به که سره ی ته نوین ده خویندنیته وه، له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گۆرینی همزه به پیتی (و) ی دریزکراو، 2- گۆرینی همزه به پیتی (و) ی که سره دار، 3- زهننه دارکردنی له بهر وه ستان (ئه مه وه کو خویندنه وهی یه که م وایه) له گهل په ووم، 4- گۆرین بو پیتی (و) ی که سره دار له گهل په ووم.
25	سواء	سوا، سوا	سواء	ئین و عامیر به ضمه مه ده خوینیتته وه بی ته نوین، وله باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
26	لإبراهیم	لإبراهیم		ئین عامیر ئه شوینه وه که ده فص ده خوینیتته وه.
26	بیّی	بیّی	بیّی	ئین ده کوان به زهننه ی پیتی (ی) ده خوینیتته وه.
29	لِیقْضوا	لِیقْضوا		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندنیته وه.
29	وَلْيُوفُوا	وَلْيُوفُوا	وَلْيُوفُوا	ئین ده کوان: به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندنیته وه.
29	وَلْيَطُوفُوا	وَلْيَطُوفُوا	وَلْيَطُوفُوا	ئین ده کوان: به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندنیته وه.
31	حنفاء	حنفا	حنفاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گۆرینی هیه.
31	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
39	أذن	أذن		به فته هی همزه ده خویندریته وه.
40	لهدمت صوامع	لهدمت صوامع	لهدمت صوامع	نیبن ده کوان: به تیکه له کیشانی به پیتی (ت) له پیتی (ص) ده خویندریته وه.
43	إبراهیم	إبراهیم		نیبن عامیر هم شوینه وه که ده فص ده خویندریته وه.
44	أخذتم	أخذتم		به تیکه له کیشانی به پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
48	أخذتها	أخذتها		به تیکه له کیشانی به پیتی (ن) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
58	قتلوا	قتلوا		به شه دده دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
62	یدعون	تدعون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
63	السماء	السماء، السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
65	السماء	السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
70	السماء	السماء، السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
76	تُرْجِع	تَرْجِع		به فته هی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
78	إبراهیم	إبراهیم		نیبن عامیر هم شوینه وه که ده فص ده خویندریته وه.
78	شهداء	شهدا	شهداء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(23) سوره تی مؤمینون

7	وراء	ورا	وراء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
14	عِظَامًا	عَظْمًا	عِظَامًا	به فته دارکردنی پیتی (ع) و زهننه دارکردنی پیتی (ظ) و لبردنی ئه لیف ده خویند ریته وه.
14	العِظَام	العَظْم	العِظَام	به فته دارکردنی پیتی (ع) و زهننه دارکردنی پیتی (ظ) و لبردنی ئه لیف ده خویند ریته وه.
18	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
20	سیناء	سینا	سیناء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
21	نُسْقِيكُمْ	نَسْقِيكُمْ	نُسْقِيكُمْ	به فته دارکردنی پیتی (ن) ده خویند ریته وه.
24	الْمَلَأُوا	الْمَلَأُوا، الْمَلَأُوا	الْمَلَأُوا	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی هیه: 1- گوپینی همزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه له گهل پره ووم، 3- گوپینی همزه به پیتی (و) ی ضه ممدار زهننه دارده کریت له بهر وهستان، 4- گوپینی همزه به پیتی (و) ی ضه ممدار له گهل پره ووم، 5- گوپینی همزه به پیتی (و) ی ضه ممدار به ئیشمام.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
24	شَاء	شَا	شَاء
		له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.	
27	جاء	جا	جاء
		له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.	
27	كَلَّ	كَلَّ	
		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندنیته وه. بی ته نوین.	
32	أَنْ أَعْبَدُوا	أَنْ أَعْبَدُوا	
		د درباریوون له گه یشتنه دوو زهننه دار به ضمه مه.	
33	المَلَأُ	المَلَأُ	المَلَأُ
		له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به نه لیف، 2- ناسان خویندنه وهی همزه به په ووم.	
33	بَلَقَاءِ	بَلَقَا، بَلَقَا	بَلَقَاءِ
		له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.	
35	مِثْم	مِثْم	
		به ضمه مه دارکردنی پیتی (م) ده خویندنیته وه.	
44	جاء	جا	جاء
		له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.	
52	وَإِنَّ	وَإِنَّ	
		به فته هی همزه و زهننه دارکردنی پیتی (ن) ده خویندنیته وه.	
68	جَاءَهُم	جَاءَهُم	جَاءَهُم
		نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.	

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
70	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
72	فخرأج	فخرأج		به زه ننه دارکردنی پیتی (ر) و لابردنی ئه لیف ده خویندنه وه،
78	أنشأ	أنشأ	أنشأ	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
82	أءذا	إذا		به لابردي همزه ی یه که م ده خویندنه وه.
82	متنا	متنا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندنه وه.
82	أءنا	أءنا	أءنا	هیشام: هر دوو همزه ده خویندنه وه له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) به ئه لیف.
85	تذكرون	تذكرون		به شه دده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندنه وه.
88	شيء	شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بو پیتی (ی) و لابردي، 2- زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وه ستان، 3- گواستنه وه به ره ووم، گوړینی همزه به پیتی (ی) و تی که له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خو ی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تی که له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خو ی له گهل ره ووم.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
99	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
100	لعلی	لعلی		به فته دارکردنی پیټی (ی) ده خویندنیته وه.
110	فَأَخَذْتُمُوهُمْ	فَأَخَذْتُمُوهُمْ		به ټیکه له کیښانی به پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندنیته وه.
112	لَبِثُمْ	لَبِثُمْ		به ټیکه له کیښانی به پیټی (ث) له پیټی (ت) ده خویندنیته وه.
114	لَبِثُمْ	لَبِثُمْ		به ټیکه له کیښانی به پیټی (ث) له پیټی (ت) ده خویندنیته وه.

(24) سوره تی نور

1	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ	به شه دده دارکردنی پیټی (ذ) ده خویندنیته وه.
4	شهداء	شهادا	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
6	شهداء	شهادا، شهداء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
6	أربع	أربع	به فته دارکردنی پیټی (ع) ده خویندنیته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
8	ویدرؤا	ویدرؤا، ویدرؤو، ویدرؤو	ویدرؤا	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به ئلیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه له گهل پړووم، 3- گورپینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممدارو زهننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گورپینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممدار له گهل پړووم، 5- گورپینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممدار به ئیشمام.
9	والخامسة	والخامسة		به ضه ممدارکردنی پییتی (ة) ده خویندنیته وه.
11	جاءو	جاءو	جاءو	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
11	امرئ	امرئ، امرئ، امرئ	امرئ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به پییتی (ی) ی زهننه دار، 2- ئاسان خویندنه وه له گهل پړووم، 3- گورپینی به پییتی (ی) ی که سرهدار دواتر زهننه له بهر وهستان (ئمه وه کو خویندنه وهی یه که م وایه)، 4- گورپینی همزه به پییتی (ی) ی که سرهدار له گهل پړووم.
12	إذ سَعَتَمُوهُ	إذ سَعَتَمُوهُ	إذ سَعَتَمُوهُ	هیشام: به تیکه له کیشانی به پییتی (ذ) له پییتی (س) ده خویندنیته وه.
13	جاءو	جاءو	جاءو	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
13	شهداء	شهدا	شهداء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
13	بالشهداء	بالشهدا، بالشهدام	بالشهداء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
15	إِذْ تَلَقَوْه	إِذْ تَلَقَوْه	إِذْ تَلَقَوْه	هیشام: به ټیکه لکیشانی به پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندنه وه.
16	إِذْ سَمِعْتُمُوهُ	إِذْ سَمِعْتُمُوهُ	إِذْ سَمِعْتُمُوهُ	هیشام: به ټیکه لکیشانی به پیټی (ذ) له پیټی (س) ده خویندنه وه.
21	بِالْفَحْشَاءِ	بِالْفَحْشَاءِ، بِالْفَحْشَاءِ	بِالْفَحْشَاءِ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
21	يَشَاءُ	يَشَاءُ، يَشَاءُ	يَشَاءُ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
27	بُيُوتًا، بُيُوتَكُمْ	بُيُوتًا، بُيُوتَكُمْ		به که سره ی پیټی (ب) ده خویندنه وه.
27	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ		به شه دده دارکردنی پیټی (ذ) ده خویندنه وه.
28	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	هیشام به ئیشام پیټی (ق) ده خویندنه وه.
29	بُيُوتًا	بُيُوتًا		به که سره ی پیټی (ب) ده خویندنه وه.
31	جُبُوبٍ	جُبُوبٍ	جُبُوبٍ	نیبن ده کوان: به که سره دارکردنی پیټی (ج) ده خویندنه وه.
31	ءَابَاءُ، أَبْنَاءُ، النِّسَاءُ	[ءَابَاءُ، أَبْنَاءُ، النِّسَاءُ، النِّسَاءُ]	ءَابَاءُ، أَبْنَاءُ، النِّسَاءُ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
31	غیر	غیر		به فه تخی پیتی (ر) و قه له وکړدی ده خویندریته وه.
31	أَيَّه	أَيَّه		به ضه ممه دار کړدی پیتی (ه) ده خویندریته وه.
32	فقراء	فقرا	فقراء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
33	البغاء	البغا، البغا	البغاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
33	إكراههن	إكراههن	إكراههن، إكراههن	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کړدنه وه (فتح) له گهل لار کړدنه وه (ثیماله).
35	يضيء	يضي، يضي	يضيء	له باری وه ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دار کړدی پیتی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) له گهل ټیکه له کیشان دواتر زه ننه دار کړدی، 5- گوړین له گهل ټیکه له کیشان به په ووم، 6- گوړین له گهل ټیکه له کیشان به ئیشمام.
35	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
35	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی، دواتر زهننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
36	بُيُوتٍ	بُيُوتٍ		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندنیته وه.
36	يَسْبَحُ	يَسْبَحُ		به فته دارکردنی پیتی (ب) و شه دده دارکردنی ده خویندنیته وه.
37	وَإِيتَاءٍ	وَإِيتَاءٍ، وَإِيتَاءٍ	وَإِيتَاءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
38	يَشَاءُ	يَشَاءُ، يَشَاءُ	يَشَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
39	جَاءَهُ	جَاءَهُ	جَاءَهُ	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
43	السَّمَاءِ	السَّمَا، السَّمَا	السَّمَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
43	يَشَاءُ (مَعًا)	يَشَاءُ، يَشَاءُ	يَشَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
45	مَاءٍ	مَاءٍ، مَاءٍ	مَاءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
45	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
45	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بؤ پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
46	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
52	ويته	ويته، ويته	ويته	به که سره دارکردنی پیټی (ق) و پیټی (ه) به صیله ده خویندريته وه، هیشام خویندنه وهیه کی تری هیه ئویش که سره دارکردنی پیټی (ق) و پیټی (ه) بی صیله ئه وه یان پیش ده که ویت.
57	تحسبن	یحسبن		به پیټی (ی) ده خویندريته وه له بری پیټی (ت).
58	العشاء	العشا، العشاء	العشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
60	النساء	النسا، النساء	النساء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه
61	بُوتکم، بُوت (الثمانية)، بُوتاً	بُوتکم، بُوت، بُوتاً	به که سره ی پیتی (ب) ده خویندنیته وه.
63	دعاء	دعا	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
63	كدعاء	كدعا، كدعا.	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
64	شيء	شي، شي	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

(25) سوره تی فورقان

2	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی و زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
4	فقد جاءو	فقد جاءو	فقد جاءو	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
9-8	مسحوراً أنظر	مسحوراً أنظر	مسحوراً أنظر	هیشام: به دهر بازبوون له گه یشتنه دو زه ننه دار به ضمه ده خویندنیته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
10	شاء	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
10	ويجعلُ لَكَ	ويجعلُ لَكَ		به ضمه دارکردنی پیتی (ل) ده خویندنیته وه له وشه ی (ويجعل) به بی تیکه له کیشان.
17	يخسرهم، فيقول	نخسرهم، فنقول		به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ده خویندنیته وه (له هردو کیان).

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
17	ءَأَنْتُمْ	ءَأَنْتُمْ، ءَأَنْتُمْ	ءَأَنْتُمْ	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووه: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
17	هَؤُلَاءِ	هَؤُلَا، هَؤُلَا.	هَؤُلَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
18	أُولِيَاءَ	أُولِيَا	أُولِيَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
19	تَسْتَطِيعُونَ	يَسْتَطِيعُونَ		به پیټی (ی) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ت) ی یه کهم.
25	تَشَقَّقُ	تَشَقَّقُ		به شه دده دارکردنی پیټی (ش) ده خویندریټه وه.
25	السَّمَاءُ	السَّمَا، السَّمَا.	السَّمَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
27	أَتَّخَذْتُ	أَتَّخَذْتُ		به ټیکه له کیښانی به پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندریټه وه.
29	إِذْ جَاءَنِي	إِذْ جَاءَنِي	إِذْ جَاءَنِي	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیټی (ذ) له پیټی (ج) ده خویندنه وه، وئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
38	وَتَمُودًا وَأَصْحَابَ	وَتَمُودًا وَأَصْحَابَ		له باری نه وه ستاندا: به ته نوینی فهغه ده خویندریټه وه ټیکه له کیښانیښ دهرده که ویت، له باری وه ستاندا: به گوړینی ته نوین به ئه لیف ده خویندریټه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
40	السوء	السو، السو	السوء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل لا بردنی هه مزه، 2- زه ننه دارکردنی پیټی (و) له بهر وده ستان، 3- گواستنه وهی به په ووم، گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی به زه ننه، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل په ووم.
41	هزوا	هزوا		به هه مزه ی پیټی (و) ده خویندریته وه.
45	شاء	شا	شياء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لا رکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه به په ها.
48	بشرا	نشرا		به پیټی (ن) ده خویندریته وه له بری پیټی (ب).
48	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
50	ولقد صرفناه	ولقد صرفناه	ولقد صرفناه	به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ص) ده خویندریته وه.
54	الماء	الماء، الماء	الماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
57	شاء	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوږینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
60	قیل	قِيلَ	قیل	هیشام به نیشمام پیتی (ق) ده خویندنه وه.
60	وزادهم	وزادهم	وزادهم، وزادهم	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هه یه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (نیماله).
61	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
67	يَقْتَرُوا	يَقْتَرُوا		به ضه ممدارکردنی پیتی (ی) و که سره دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنیته وه.
69	يُضَاعَفُ	يُضَاعَفُ	يُضَعَّفُ	به لابردي ته لیف و شه دده دارکردنی پیتی (ع) و ضه ممدارکردنی پیتی (ف) ده خویندنیته وه.
69	ويخلدُ	ويخلدُ	ويخلدُ	به ضه ممدارکردنی پیتی (د) ده خویندنیته وه.
69	فيه	فيه	فيه	به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندنیته وه بی صيله.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
77	یعبو	یعبا، یعبو، یعبو	یعبو	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به ئلیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه له گهل په ووم، 3- گوړینی همزه به پییتی (و) ی ضمه ممدارو زه ننه دار کردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پییتی (و) ی ضمه ممدار له گهل په ووم، 5- گوړینی همزه به پییتی (و) ی ضمه ممدار به ئیشمام.

(26) سوره تی شوعه را

4	نشأ	نشأ	نشأ	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئلیف.
4	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
6	أَنْبَاؤُ	أَنْبَا، أَنْبَاؤُ، أَنْبَاؤُ	أَنْبَاؤُ
له باری وه ستاندا: هیشام دوازه خویندنه وهی ههیه: پینجیان قیاسی و ههوتیان په سم، خویندنه وه کانی په سم بهم شیوهیه: 1-گورین به (و) و زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیښ خوی، 2-گورین به (و) و زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیښ خوی، 3-گورین به (و) و زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیښ خوی، 4-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیښ خوی به په ووم. 5-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیښ خوی به نیشمام. 6-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیښ خوی به نیشمام. 7-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیښ خوی به نیشمام.			
18	ولبثت	ولبثت	
29	أَتَّخَذَتْ	أَتَّخَذَتْ	

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
30	بشيء	بشي، بشي	بشيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه پو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به پوهوم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خوی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خوی له گه ل پوهوم.
33	بيضاء	بيضا، بيضاء	بيضاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
34	للملا	للملا، للملا	للملا	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: گوړینی هه مزه به ئلیف و ئاسان خویندنه وهی هه مزه که له گه ل پوهوم.
36	أَرْجِهْ	أَرْجِهْو	أَرْجِهْ	هیشام: به هه مزه زهننه دارو ضه ممه پیتی (ه) به صیله ده خویندنه وه، وئین و ده کوان: به هه مزه زهننه دارو که سهره پیتی (ه) ده خویندنه وه بی صیله.
39	وقيل	وقيل	وقيل	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویندنه وه.
41	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به پرها.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
41	أَئِن	أَئِن	أَئِن	هیشام: هه ردو هه مزه ده خویندنه وه به ئه لیف خستنه نیوانیان (الادخال).
45	تَلَقَّفُ	تَلَقَّفُ	تَلَقَّفُ	به فته دارکردنی پیتی (ل) و شه دده دارکردنی پیتی (ق) ده خویندنه وه.
49	ءَامَنَتُم	ءَامَنَتُم	ءَامَنَتُم	به هه مزه ی پرسیری ده خویندنه وه دواتر هه مزه ی ئاسانکراو دیت ئینجا له دوا ی نه و ئه لیف.
54	هَوَّلَاءِ	هَوَّلَا، هَوَّلَا.	هَوَّلَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
56	حَاذِرُونَ	حَاذِرُونَ	حَاذِرُونَ	هیشام: به لابر دنی ئه لیف ده خویندنه وه.
57	وَعُيُونُ	وَعُيُونُ	وَعُيُونُ	ئین ده کوان: به که سره ی پیتی (ع) ده خویندنه وه
62	مَعِي	مَعِي	مَعِي	به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندنه وه.
69	نَبَأًا	نَبَا	نَبَأًا	له باری وه ستاندا: هیشام هه مزه ده گوړیت به ئه لیف.
69	إِبْرَاهِيمَ	إِبْرَاهِيمَ	إِبْرَاهِيمَ	ئین عامیر ئه شوینه وه که ده فص ده خویندنه وه.
72	إِذْ تَدْعُونَ	إِذْ تَدْعُونَ	إِذْ تَدْعُونَ	هیشام: به تیکه لکیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندنه وه.
92	وَقِيلَ	وَقِيلَ	وَقِيلَ	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویندنه وه.
118	مَعِي	مَعِي	مَعِي	به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
134	وعیون	وعیون	وعیون	نیبن ده کوان: به که سره ی پیتی (ع) ده خویندنه وه
136	سواء	سوا، سوا	سواء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
141	کذبت مود	کذبت مود		به تیکه له کیشانی به پیتی (ت) له پیتی (ث) ده خویندنه وه.
147	وعیون	وعیون	وعیون	نیبن ده کوان: به که سره ی پیتی (ع) ده خویندنه وه
149	بیوتا	بیوتا		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندنه وه.
156	بسو	بسو، بسو	بسو	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بو پیتی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی همزه دواتر زهنه ی پیتی (و) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خوی به زهنه، 4- گوړینی همزه به پیتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خوی له گهل په ووم.
173	فساء	فسا	فساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
176	لُيْكَه	لَبَكَّة	
		به فه تچه دار کړدی پیتی (ل) و لا بردنی هه مزه و فه تچه دار کړدی پیتی (ت) ده خویندریته وه.	
182	بَالْقِسْطاس	بَالْقُسْطاس	
		به ضه ممه دار کړدی پیتی (ق) ده خویندریته وه.	
187	كِسْفًا	كِسْفًا	
		به زه ننه دار کړدی پیتی (س) ده خویندریته وه.	
187	السما	السما، السما	السما
		له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.	
193	نَزَل	نَزَل	
		به شه دده دار کړدی پیتی (ن) ده خویندریته وه.	
193	الروحُ الأمينُ	الروحُ الأمينُ	
		به فه تچه دار کړدی پیتی (ح) و پیتی (ن) ده خویندریته وه.	
197	يكن	تكن	
		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
197	ءَايَةٌ	ءَايَةٌ	
		به ضه ممه ده خویندریته وه بی ته نوین.	

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
197	علمّا	علما، علماؤ، علماؤ	علمّا	له باری وهستاندا: هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و هوتیان په سم، خویندنه وه کانی په سم بهم شیوهیه: 1- گورین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، له گه دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2- گورین به (و) و زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، له گه دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3- گورین به (و) و زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، له گه دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4- گورین به (و) له گه دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به په ووم. 5- گورین به (و) له گه دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 6- گورین به (و) له گه دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 7- گورین به (و) له گه دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام.
206	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
216	بریء	بریء	بریء	له باری وه ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گه پیش خوۍ به زه نه، 2- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی ی پیش خوۍ له گه له پوهوم، 3- گوړین و تیکه له کیښان له گه له نیشام.
217	وتوکل	فتوکل		به پیټی (ف) ده خویند ریټه وه له بهر پیټی (و) ی یه که م.
224	والشعراء	والشعراء، والشعراء	والشعراء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(27) سوره تی نه مل

5	سوؤ	سوؤ، سوؤ	سوؤ	له باری وده ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (و) ی پیش خو ی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خو ی به زه ننه، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خو ی له گهل ره ووم، 6- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خو ی به ئیشمام.
7	بشهاب	بشهاب	بشهاب	به که سره ی پیټی (ب) ده خویند ریټه وه بی ته نوین.
8	جاءها	جاءها	جاءها	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویند ریټه وه.
10	رءاها	رءاها	رءاها، رءاها	ئین ده کوان دوو خویندنه وه ی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ئیماله).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
11	سو، سو، سو	سو، سو، سو	سو	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل لابردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وهی به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی به زه ننه، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل په ووم.
12	بیضاء	بیضا	بیضاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
12	سو، سو، سو	سو، سو، سو	سو	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل لابردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وهی به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی به زه ننه، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل په ووم.
13	جاء تم	جاء تم	جاء تم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
16	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه پو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خوی له گه ل په ووم.
20	مالي	مالي	مالي	نیبن ده کوان به زه ننه ی پیتی (ی) ده خویندنه وه.
22	فمکت	فمکت		به ضه ممه ی پیتی (ک) ده خویندنه وه.
22	سپا، بنیا	[سبا، سبا] [بنبا، بنبا]	سپا، بنبا	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: گوړینی هه مزه به ئلیف و ئاسان خویندنه وهی هه مزه که له گه ل په ووم.
23	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
25	الخبء	الخب	الخبء	له باری وده ستاندا: هیشام به گواستنه وه به زه ننه ده خویندنه وه.
25	ما تخفون وما تعلنون	ما يخفون وما يعلنون		به پیتی (ی) ده خویندنه وه له بری پیتی (ت) (له هر دوکیان).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
28	فَالِقَهُ	فَالِقَهُ، فَالِقَهُ	فَالِقَهُ	به که سره دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه به صیله، هیشام خویندنه وهی کی تری هیه ته ویش که سره دارکردنی پیتی (ه) بی صیله.
-29 32	الْمَلُّوا	الْمَلَّ، الْمَلُّو، الْمَلُّو	الْمَلُّوا	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به ته لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه له گهل پړووم، 3- گورپینی همزه به پیتی (و) ی ضه ممدارو زه نه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گورپینی همزه به پیتی (و) ی ضه ممدار له گهل پړووم، 5- گورپینی همزه به پیتی (و) ی ضه ممدار به ئیشام.
36	جَاءَ	جَا	جَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گورپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه به پړه ها.
36	ءَاتَانِي	ءَاتَانِ		به لابر دنی پیتی (ی) ده خویندریته وه به پړه ها.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
38	الملؤا	الملأ، الملؤ، الملؤ	الملؤا	هیشام پینج خویندنه وهی هیه له باری وه ستاندا: 1- گوپړینی همزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه له گهل پړووم، 3- گوپړینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممه دارو زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوپړینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممه دار له گهل پړووم، 5- گوپړینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممه دار به ئیشمام.
40	رءاه	رءاه	رءاه، رءاه	ئین ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ئیماله).
40	ءأشکر	ءأشکر، ءأشکر	ءأشکر	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووه م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
42	جاءت	جاءت	جاءت	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیته وه.
42	قیل	قُیل	قیل	هیشام به ئیشمام پییتی (ق) ده خوینیته وه.
44	قیل	قُیل	قیل	هیشام به ئیشمام پییتی (ق) ده خوینیته وه.
45	أَنِ أَعْبَدُوا	أَنْ أَعْبَدُوا		دهربازبوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
49	مَهْلِك	مُهْلِك		به ضه ممه دارکردنی پییتی (م) و فته دارکردنی پییتی (ل) ده خویندنیته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	هیشام
		پوونکر د نه وه	
51	أَنَا	إِنَا	
52	بُيُوتُهُمْ	بُيُوتُهُمْ	
55	أَنْتُمْ	أَنْتُمْ، أَنْتُمْ	أَنْتُمْ
55	النِّسَاءِ	النِّسَاءِ، النِّسَاءِ	النِّسَاءِ

به که سره دارکردنی همزه ده خویندریته وه.	إِنَا	
به که سره ی پیتی (ب) ده خویندریته وه.	بُيُوتُهُمْ	
هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- خویندنه وهی همزه دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال)، 2- خویندنه وه وه حه فص.	أَنْتُمْ، أَنْتُمْ	أَنْتُمْ
له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.	النِّسَاءِ، النِّسَاءِ	النِّسَاءِ

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
58	فساء	فسا	فساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
59	یشرون	تشرکون		به پییتی (ت) له بری پییتی (ی) ده خویندریته وه.
60	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
60	أَئِلَه	أَئِلَه، أَئِلَه	أَئِلَه	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم خویندنه وهی همزه و دانانی ئلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) نه و هیان پیچ ده که ویت، دووه: خویندنه وه ده که فص.
61	أَئِلَه	أَئِلَه، أَئِلَه	أَئِلَه	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم خویندنه وهی همزه و دانانی ئلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) نه و هیان پیچ ده که ویت، دووه: خویندنه وه ده که فص.
62	أَئِلَه	أَئِلَه، أَئِلَه	أَئِلَه	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم خویندنه وهی همزه و دانانی ئلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) نه و هیان پیچ ده که ویت، دووه: خویندنه وه ده که فص.
62	السوء	السو، السو	السوء	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پییتی (و) ی پیچ خوی له گهل لابردنی همزه دواتر زه نهی پییتی (و) له بهر وه ستان، 2- گوړینی همزه به پییتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پییتی (و) ی پیچ خوی.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی هیشام	گپړانه وهی نیبن ده کوان	
62	خلفاء	خلفا	خلفاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
62	تذکرون	یذکرون	تذکرون	نیبن ده کوان: به شه دده دارکردنی پیټی (ن) ده خویندریته وه، وهیشام: به پیټی (ی) و شه دده دارکردنی پیټی (ن) ده خویندریته وه.
63	بشراً	نشرأ		به پیټی (ن) ده خویندریته وه له بری پیټی (ب).
63	أَءِلَه	أَءِلَه، أَءِلَه	أَءِلَه	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم خویندنه وهی هه مزه دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) نه وه یان پیش ده که ویت، دووه: خویندنه وه وهک ده فص.
64	یبدؤا	یبدأ، یبدؤ، یبدؤ	یبدؤا	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی هه مزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی هه مزه له گهل په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) ی ضه ممدارو زهنه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) له گهل په ووم، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (و) به ئیشمام (واته): ئیشمام به ضه ممه).
64	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
64	أَءِلَه	أَءِلَه، أَءِلَه	أَءِلَه	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- خویندنه وهی هه مزه دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) نه وه یان پیش ده که ویت، 2- خویندنه وه وهک ده فص.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
67	أَعْذَا	أَأَعْذَا	أَعْذَا	هیشام: هه ردو و هه مزه ده خویندنه وه به ئه لیف خستنه نیوانیان (الادخال).
67	أَنْنَا	إِنَّنَا		به هه مزه ی که سره دار ده خویندنه وه دواتر پیته (ن) ی شه دده دار دواتر پیته (ن) ی فه تحه دار بی شه دده.
75	السَّمَاءِ	السَّمَا، السَّمَا	السَّمَاءِ	له باری و ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
80	الدَّعَاءِ	الدَّعَا	الدَّعَاءِ	له باری و ستاندا: هیشام سی گوپینی هه یه.
82	أَنَّ	إِنَّ		به که سره دار کردنی هه مزه ده خویندنه وه.
84	جَاءُو	جَاءُو	جَاءُو	نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
87	شَاءَ	شَا	شَاءَ	له باری و ستاندا: هیشام سی گوپینی هه یه و نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
87	أَتَوْه	ءَاتَوْه		به زیاد کردنی ئه لیف له دوا ی هه مزه و ضه ممه دار کردنی پیته (ت) ده خویندنه وه، پیته (و) ده بیته پیته کی دریژکراو.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
88	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
88	تفعلون	يفعلون	تفعلون	هیشام: به پیتی (ی) ده خویندنه وه له بری پیتی (ت).
89	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
89	فزع يومئذ	فزع يومئذ		به که سره دارکردنی پیتی (ع) و پیتی (م) ده خویندنه وه بی ته نوین.
90	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
90	هل تجزون	هل تجزون	هل تجزون	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (ل) له پیتی (ت) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
91	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دار کړ دنی پیتی (ی) له بهر و ده ستان، 2- گواستنه وهی به پړه ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خو ی دواتر زه ننه دار کړ دنی له بهر و ده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خو ی له گه ل پړه ووم.

(28) سوره تی قه صه ص

3	نَبَا	نَبَا، نَبَا	نَبَا	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو هیه: 1- گوړینی هه مزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی هه مزه به پړه ووم.
5	أئمة	أئمة، أئمة	أئمة	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- خویندنه وهی هه ردو هه مزه به ئه لیف خسته نیوانیان ئه و هیان پیش ده که ویت، 2- خویندنه وهی وهک ده فص.
20	وجاء	وجا	وجاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و ئین ده کوان به لار کړ دنه وهی (الاماله) ده خویندنه وهی به پړه ها.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
20	الملا	الملا	الملا	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
22	تلقاء	تلقا	تلقاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
22	سواء	سوا	سواء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
23	ماء	ما	ماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
23	يُصْدِر	يَصْدُر		به فته دارکردنی پیتی (ی) و ضه ممه دارکردنی پیتی (د) ده خویندریته وه،
23	الرعاء	الرعا، الرعا	الرعاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
25	فجاءته	فجاءته	فجاءته	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
25	استحياء	استحيا، استحيا	استحياء	له باری وه ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
25	جاءه	جاءه	جاءه	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
26	يَأْبِت	له بارینه وه ستاندا: يَأْبِت له باری وه ستاندا: يَأْبِت		له باری نه وه ستاندا: به فته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه له باری وه ستاندا: به پیتی (ه) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).
27	شاء	شَا	شاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه به رها.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
29	لعلی	لعلی	لعلی	به فتحه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندنیته وه.
29	جذوة	جذوة	جذوة	به که سره دارکردنی پیتی (ج) ده خویندنیته وه.
30	شاطی	شاطی، شاطی، شاطی	شاطی	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گوږینی همزه به پیتی (ی) به زهنه، 2- ناسان خویندنه وه له گهل په ووم، 3- گوږینی به پیتی (ی) که سره دار دواتر زهنه له بهر وهستان (نهمه وه کو خویندنه وهی یه که م وایه)، 4- گوږینی به پیتی (ی) که سره دار له گهل په ووم.
31	رءاها	رءاها	رءاها، رءاها	نیبن ژه کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (نیماله) ی پیتی (ر) و همزه.
32	بیضاء	بیضا	بیضاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوږینی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
32	سو، سو	سو، سو	سو	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پېش خو ی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وهی به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تی که له کی شانی به پیټی (و) ی پېش خو ی به زه ننه، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تی که له کی شانی به پیټی (و) ی پېش خو ی له گهل په ووم.
32	الرهب	الرهب	الرهب	به ضه ممه ی پیټی (ر) ده خویند ریټه وه.
34	معی	معی	معی	له باری نه وده ستاندا: به زه ننه دارکردنی پیټی (ی) ده خویند ریټه وه.
34	یصدقی	یصدقی	یصدقی	به زه ننه دارکردنی پیټی (ق) و قه لقه له کردنی ده خویند ریټه وه.
36	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویند ریټه وه.
37	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویند ریټه وه به په ها.
38	الملأ	الملأ، الملأ	الملأ	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو هیه: 1- گوړینی هه مزه به نه لیف، 2- ناسان خویندنه وهی هه مزه به په ووم.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
38	لعلی	لعلی		به فته دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.
41	أئمة	أئمة، أئمة	أئمة	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: خویندنه وهی هر دوو همزه به خستنه ئلیف له نیوانیان نه و دیان پیش ده که ویت، دوو هم: خویندنه وه ده که فص.
48	جاءهم	جاءهم	جاءهم	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
48	سحران	سحران		به فته دهی پیتی (س) و دانانی ئلیف له دواوی و به که سره دارکردنی پیتی (ح) ده خویندریته وه.
56	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری و ده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
-57 60	شيء	شي، شيء	شيء	له باری و ده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر و ده ستان، 2- گواستنه وه به پر ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر و ده ستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل پر ووم.
63	هؤلاء	هؤلا، هؤلاء	هؤلاء	له باری و ده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
64	وقیل	وقیل	وقیل	هیشام به ئیشام پیټی (ق) ده خویندنه وه.
66	الأنباء	الأنبا، الأنبا	الأنباء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
68	یشاء	یشا، یشا	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
71	بضياء	بضیا، بضیا	بضياء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
76	لتنو	لتنو، لتنو	لتنو	له باری وه ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشام، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر ټیکه له کیشان ی به پیټی (و) ی پیش خوی به زه ننه، 5- گوړین له گهل ټیکه له کیشان له گهل په ووم، 6- گوړین له گهل ټیکه له کیشان به ئیشام.
82	یشاء	یشا، یشا	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
82	حسَف	حسِف		به ضه ممه دارکردنی پیټی (خ) و که سره ی پیټی (س) ده خویندنه وهی.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
84	جاء (معاً)	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
85	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
88	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خو ی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خو ی له گهل په ووم.

(29) سوړه تی عه نکه بوت

4	ساء	سا	ساء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
5	لقاء	لقا	لقاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنده وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
10	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوږینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
12	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوږینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، 4- گوږینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
19	بيدئ	بيدئ، بيدئ	بيدئ	له باری وده ستاندا هیشام پینچ خویندنه وهی هه یه: 1- گوږینی هه مزه به پیتی (ی) دريژکراو، 2- ناسان خویندنه وه به په ووم، 3- گوږینی هه مزه به (ی) ی ضه ممدار، 4- زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، نه ویهان یه کسانه له گهل نه وهی یه کهم له کردار داو جیاوازه له بنچینه دا، 5- گوږینی هه مزه به پیتی (ی) ضه ممدار به نیشمام.
20	بدأ	بدأ	بدأ	له باری وده ستاندا: هیشام هه مزه ده گوږیت به نه لیف.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
20	ینشی	ینشی، یننشی، ینشی	ینشی	له باری وده ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به پیتی (ی) دریژ، 2- ناسان خویندنه وه له گهل په ووم، 3- گورپینی همزه به پیتی (ی) ضمه دارو زهننه دارکردنی له بهر وده ستان، نه م خویندنه وه یه کسانه له کارپیکردن به وهی یه کم و جیاوازه له بنچینه دا، 4- گورپینی همزه به پیتی (ی) له گهل په ووم، 5- گورپینی همزه به پیتی (ی) به نیشام (نیشام به ضمه م).
20	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گورپینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وده ستان، 4- گورپینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
21	يشاء (معاً)	يشا، يشاء	يشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
22	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن دهکوان
			پوونکر د نه وه
25	أَتَّخَذْتُ	أَتَّخَذْتُ	
		به ټیکه له کیښانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.	
25	مودّة	مودّة	
		به ته نوینی فته ده خویندریته وه.	
25	بینکم	بینکم	
		به فته دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.	
29	أَنتِکُم	أَنتِکُم	هیشام: هردوو همزه ده خویندنه وه به خستنه ئلیف له نیوانیان.
31	جاءت	جاءت	جاءت
		ئین دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.	
31	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم
		هیشام به فته هی پیتی (ه) ئلیف له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.	
33	جاءت	جاءت	جاءت
		ئین دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.	
33	سَيِّءٌ	سَيِّئٌ، سَيِّئٌ	سَيِّئٌ
		به ئیشام ی که سره ی پیتی (س) ده خویندریته وه، هیشام له باری وه ستاندا: گواستنه وهی جووله ی همزه بو پیتی (ی) دهکات له گهل لابردي، دواتر پیتی (ی) زه ننه داردهکات له بهر وهستان، گوړینی همزه به پیتی (ی) و ټیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پيش خوی دواتر زه ننه داری دهکات.	
34	منزلون	منزلون	
		به فته دارکردنی پیتی (ن) ی یه که م و شه دده دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.	
34	السماء	السماء، السماء	السماء
		له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.	

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی نیبن ده کوان	گېړانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
38	وښودا وښود	وښودا وښود	
		له باری نه وه ستاندا: به تهنوینی فهتجه ده خویندنیته وه به شاردنه وه (الاخفاء). له باری وه ستاندا: به گوړینی تهنوین به نه لیف ده خویندنیته وه.	
39	ولقد جاءهم	ولقد جاءهم	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکر د نه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
41	أولياء	أوليا	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
41	البيوت	البيوت	
		به کسه ری پیتی (ب) ده خویندنیته وه.	
42	يدعون	تدعون	
		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندنیته وه.	
42	شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه نه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوئی دواتر زه نه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوئی له گهل ره ووم.
45	الفحشاء	الفحشاء، الفحشاء.	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
47	هؤلاء	هؤلا، هؤلا.	هؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
53	لجاءهم	لجاءهم	لجاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
55	ویقول	ونقول		به پییتی (ن) له بری پییتی (ی) ده خویندنه وه.
56	أرضي	أرضي		به فته دارکردنی پییتی (ی) ده خویندنه وه.
62	یشاء	یشا، یشاء.	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
62	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستننه وهی جووله ی هه مزه بؤ پییتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پییتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستننه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پییتی (ی) و تیکه لکیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی هه مزه به پییتی (ی) و تیکه لکیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
63	السماء	السماء، السماء.	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
68	جاءه	جاءه	جاءه	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(30) سوره تی رووم

5	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
8	بلقائ	بلقا، بلقائ، بلقائ	بلقائ	له باری وده ستاندا: هیشام نو خویندنه وهی هه یه: پینجیان قیاسی و چواری په سم، خویندنه وده کانی په سم بهم شیوه یه: 1- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، له گهل دريژکردنه وهی شه ش جووله له نه لیفی پیش خو، 2- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، له گهل دريژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خو، 3- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، له گهل دريژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خو، 4- گوږینی هه مزه به (ی) له گهل دريژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خو، له گهل که سره ی یانه که به په ووم.
9	وجاءتم	وجاءتم	وجاءتم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ډوونکر د نه وه	خویندنه وهی نیبن عامیر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره نایه ت
	گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام		
له باری وده ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه له گهل پړه ووم، 3- گورپینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممدار دواتر زه ننه له بهر وستان، 4- گورپینی همزه به پییتی (و) له گهل پړه ووم، 5- گورپینی همزه به پییتی (و) به ئیشمام (واته: ئیشمام به ضه ممه).	ییدؤا	ییدؤا، ییدؤو، ییدؤو	ییدؤا	11

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
13	شفعاً	شفعا، شفعاؤ، شفعاؤ	شفعاً	له باری وهستاندا: هیشام دوازده خویندنه وهی ههیه: پینجیان قیاسی و هوتیان په سم، خویندنه وه کانی په سم بهم شیوهیه: 1-گوپین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2-گوپین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3-گوپین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به په ووم. 5-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 6-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 7-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
16	ولقائ	ولقا، ولقائ، ولقاي	ولقائ	له باری وه ستاندا: هیشام نو خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و چواری په سم، خویندنه وه کانی په سم بهم شیوه یه: 1- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دار کړدنی له بهر وه ستان، له گهل دريژ کړدنه وهی شه ش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دار کړدنی له بهر وه ستان، له گهل دريژ کړدنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3- گوږینی هه مزه به (ی) و زه ننه دار کړدنی له بهر وه ستان، له گهل دريژ کړدنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4- گوږینی هه مزه به (ی) له گهل دريژ کړدنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، له گهل که سره ی یا نه که به په ووم.
19	المیّت، المیّت	المیّت، المیّت		به زه ننه دار کړدنی پییتی (ی) ده خویندريته وه (له هر دوکیان).
19	تُخْرَجُون	تُخْرَجُون	تُخْرَجُون، تُخْرَجُون	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: خویندنه وه وه حه فص، دوو هم: فه ته دار کړدنی پییتی (ت) و ضه ممه دار کړدنی پییتی (ر).
22	للعالمین	للعالمین		به فه ته دار کړدنی پییتی (ل) ی پیش پییتی (م) ده خویندريته وه.
24	السماء	السما، السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
25	السماء	السما، السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
27	یبدؤا	یبدؤا، یبدؤو، یبدؤو	یبدؤا	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه له گهل په ووم، 3- گورپینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممه دار دواتر زه ننه له بهر وستان، 4- گورپینی همزه به پییتی (و) له گهل په ووم، 5- گورپینی همزه به پییتی (و) به ئیشمام.
28	شرکاء	شرکا	شرکاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گورپینی هیه.
28	سواء	سوا، سوا	سواء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
37	یشاء	یشا، یشا	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
40	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پییتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پییتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وهی به په ووم، 3- گورپینی همزه به پییتی (ی) و تیکه له کیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گورپینی همزه به پییتی (ی) و تیکه له کیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
47	فجاء وهم	فجاء وهم	فجاء وهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
48	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
48	کِسْفًا	کِسْفًا، کِسْفًا	کِسْفًا	به زه ننه دارکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه، هیشام خویندنه وهیه کی ری هه دی نه ویش فته دارکردنی پیتی (س) وه حه فص.
48	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
50	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) و لابردي، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
52	الدعاء	الدعا	الدعاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
54	ضعفٍ (معاً)، ضعفاً	ضعفٍ (معاً)، ضعفاً		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ض) ده خویندریته وه.
54	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه
56	لبثم	لبثم	به ټیکه له کیښانی به پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
57	ینفع	تنفع	به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
58	ولقد ضربنا	ولقد ضربنا	به ټیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ض) ده خویندریته وه.

(31) سوره تی لوقمان

6	ويتخذها	ويتخذها	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
6	هزواً	هزواً	به هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.
10	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
12	أَنْ أَشْكُرَ	أَنْ أَشْكُرَ	ده ربازوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
13	يَبْنِي	يَبْنِي	به که سره دارکردنی پیتی (ی) کوټایی ده خویندریته وه.
14	أَنْ أَشْكُرَ	أَنْ أَشْكُرَ	ده ربازوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
16	يَبْنِي	يَبْنِي	به که سره دارکردنی پیتی (ی) کوټایی ده خویندریته وه.
17	يَبْنِي	يَبْنِي	به که سره دارکردنی پیتی (ی) کوټایی ده خویندریته وه.
20	نِعْمَةً	نِعْمَةً	به زه ننه دارکردنی پیتی (ع) پیتی (ة) ی مه ربوته ی به ته نوین و فه ته له بری پیتی (ه) ده خویندریته وه، (به تاك).

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
21	قیل	قُل	قیل	هیشام به ئیشام پیټی (ق) ده خویندنه وه.
30	یدعون	تدعون		به پیټی (ت) له بری پیټی (ی) ده خویندنه وه.

(32) سوره تی سه جده

5	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
7	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه ه لکیشانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه ه لکیشانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
7	خلقه	خلقه		به زه ننه دارکردنی پیټی (ل) ده خویندنه وه.
7	بدأ	بدأ	بدأ	له باری وه ستاندا: هیشام هه مزه ده گوړیت به ئلیف.
8	ماء	ما، ماء	ماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
10	أءذا	إذا		به لابر دنی هه مزه ی پرسیری ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
10	أَءَنَا	أَءَنَا	أَءَنَا	هیشام: ههردوو همزه ده خویندنه وه له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) به ئه لیف.
10	بلقاء	بلقا، بلقاء	بلقاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
14	لقاء	لقا	لقاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی ههیه.
20	قیل	قُلِیل	قیل	هیشام به ئیشمام پیټی (ق) ده خویندنه وه.
24	أَئِمَّة	أَئِمَّة، أَئِمَّة	أَئِمَّة	هیشام دوو خویندنه وهی ههیه: خویندنه وهی ههردوو همزه به ئه لیف خستنه نیوانیان، نه وه یان پیش ده که ویت، دوو هم: خویندنه وه ده که فص.
27	الماء	الما	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی ههیه.

(33) سوره تی نه حزاب

4	تُظَاهِرُونَ	تَظَاهِرُونَ	به فته ده دارکردنی پیټی (ت) و پیټی (ه) و شه ده دارکردنی پیټی (ظ) ده خویندنه وه.
7	إبراهيم	إبراهيم	نیبن عامیر هم شوینه وه که فص ده خویندنه وه.
9	إِذْ جَاءَتْكُمْ	إِذْ جَاءَتْكُمْ	هیشام به تی که له کی شانی به پیټی (ذ) له پیټی (ج) ده خویندنه وه، و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی هیشام	گیړانه وهی نیبن ده کوان	
10	إِذْ جَاءُوكُم	إِذْ جَاءُوكُم	إِذْ جَاءُوكُم	هیشام به تیكهه لکیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنه وه، وئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
10	وَإِذْ زَاغَتْ	وَإِذْ زَاغَتْ	وَإِذْ زَاغَتْ	هیشام به تیكهه لکیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ن) ده خویندنه وه.
10	الظُّنُونَا	الظُّنُونَا		به ئلیف ده خویندنیته وه به په ها.
13	مُقَام	مَقَام		به فته دارکردنی پیتی (م) ی یه کهم ده خویندنیته وه.
13	بُيُوتُنَا	بُيُوتُنَا		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندنیته وه.
19	جَاءَ	جَا	جَاءَ	له باری وستاندا: هیشام سی گوپینی هیه وئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
21	أُسُوَّة	إِسْوَة		به که سره دارکردنی همزه ده خویندنیته وه.
22	رَعَا	رَعَا	رَعَا	له باری وستاندا: ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) همزه پیتی (ر) ده خویندنه وه.
22	زَادَهُمْ	زَادَهُمْ	زَادَهُمْ، زَادَهُمْ	ئین ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ئیماله).
24	شَاءَ	شَا	شَاءَ	له باری وستاندا: هیشام سی گوپینی هیه وئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
26	الرُّعْب	الرُّعْب		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ع) ده خویندریټه وه.
27	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بو پیټی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
30	يُنْسَاءُ	يُنْسَا	يُنْسَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
30	يُضَاعَفُ	نُضَعَفُ		به پیټی (ن) له بری پیټی (ی) و لبردنی ئه لیف ده خویندریټه وه، له گهل شه ده ی پیټی (ع) و که سره دارکردنی.
30	العذابُ	العذابُ		به فه ته دارکردنی پیټی (ب) ده خویندریټه وه.

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی هیشام	گیړانه وهی نیبن ده کوان	
32	یَنسَاء	یَنسا	یَنسَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
32	النساء	النساء، النساء	النساء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
33	وَقَرَن	وَقَرَن		به که سره دارکردنی پیتی (ق) ده خویندریته وه، وئاسانکردنی پیتی (ر) دهرده که ویت.
33	بُیُوتَکِن	بُیُوتَکِن		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
34	بُیُوتَکِن	بُیُوتَکِن		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
36	يَكُون	يَكُون	تَكُون	نیبن ده کوان: به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
36	فَقَدَ ضَلَّ	فَقَدَ ضَلَّ		به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ص) ده خویندریته وه.
37	وَإِذْ تَقُول	وَإِذْ تَقُول	وَإِذْ تَقُول	هیشام: به تیکه له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
40	وَحَاتَمَ	وَحَاتَمَ		به که سره دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
40	شِئٍ	شِئٍ، شِئٍ	شِئٍ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
50	أَفَاءَ	أَفَا	أَفَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
51	ترجی	ترجی، ترجی، ترجی	ترجی	نیبن عامیر پیټی (ی) ده گوړیت به هه مزه ی ضه ممه دار، وهیشام له باری وه ستاندا: پینج خویندنه وهی هه یه: 1- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ی دریژ، 2- تاسان خویندنه وه له گهل په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ی ضه ممه دارو زه ننه دار کردنی له بهر وه ستان، نه م خویندنه وه یه کسانه له کار پی کردن به وهی یه که م و جیا وازه له بنچینه دا، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ی ضه ممه دار له گهل په ووم، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ی ضه ممه دار به ئیشام.
51	تشاء (معاً)	تشاء، تشاء	تشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
52	النساء	النساء، النساء	النساء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
52	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
53	بیوت	بیوت		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندنیته وه.
53	إنه	إنه	إنه	هیشام: به لارکردنه وه (نیماله) ده خویندنیته وه.
53	وراء	ورا، ورا	وراء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
54	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خوی له گه ل په ووم.
55	أبناء (معاً)	أبنا، أبنا.	أبناء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
55	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
59	ونساء	ونساء، وנסاء.	ونساء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
66	الرسولا	الرسولا		به ئلیف ده خویندریته وه به په ها.
67	سَادَتَنَا	سَادَاتِنَا		به زیادکردنی ئلیف ده خویندریته وه له دواي پیتی (د) و که سره دارکردنی پیتی (ت).
67	السببلا	السببلا		به ئلیف ده خویندریته وه به په ها.
68	كَبِيرًا	كَثِيرًا		به پیتی (ث) ده خویندریته وه له بری پیتی (ب).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ذهکوان	پوونکر د نه وه

(34) سوره تی سه به

2	السما	السما، السما	السما	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
3	عالم	عالم	عالم	به ضه ممدار کردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
5	أليم	أليم	أليم	به که سره ی ته نوین ده خویندریته وه.
9	السما (معاً)	السما، السما	السما	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
9	نشأ	نشأ	نشأ	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوږیت به ئه لیف.
9	كِسْفًا	كِسْفًا	كِسْفًا	به زه ننه دار کردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
13	يشاء	يشاء، يشاء	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
14	منسأته	منسأته	منسأته	نیبن ذهکوان: به زه ننه دار کردنی همزه ده خویندریته وه.
15	لسبأ	لسبأ، لسبأ	لسبأ	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: گوږینی همزه به ئه لیف و ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
15	مسكنهم	مسكنهم	مسكنهم	به فه ته دار کردنی پیتی (س) و ئه لیف له دواي ده خویندریته وه، له گهل که سره ی پیتی (ك).

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
16	وشيء	وشي، وشي	وشيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه پو پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
17	نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ	يُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ		به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ن) و فه ته دارکردنی پیتی (ن) وضه ممه دارکردنی پیتی (ر) له وشه (ی) (الکفور).
19	بَاعِدَ	بَعَدَ	بَاعِدَ	هیشام: به لبردنی ئه لیف و شه دده دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
20	وَلَقَدْ صَدَّقَ	وَلَقَدْ صَدَّقَ	وَلَقَدْ صَدَّقَ	ئاسانکردنی پیتی (د) له وشه (ی) (صدق) و به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ص) ده خویندریته وه.
21	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
22	قُلْ اَدْعُوا	قُلْ اَدْعُوا		ده ربازوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
23	فُرِعَ	فَرَعَ		به فه ته دارکردنی پیتی (ف) و پیتی (ن) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
27	شرکاء	شرکا	شرکاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
32	إذ جاءکم	إذ جاءکم	إذ جاءکم	هیشام به تیکه لکیشانی به پییتی (ذ) له پییتی (ج) ده خویندنه وه، وئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
33	إذ تأمرونا	إذ تأمرونا	إذ تأمرونا	هیشام: به تیکه لکیشانی به پییتی (ذ) له پییتی (ت) ده خویندنه وه.
36	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
37	جزاء	جزا، جزاء	جزاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
39	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
39	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پییتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پییتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پییتی (ی) و تیکه لکیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، 4- گوړینی همزه به پییتی (ی) و تیکه لکیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
40	يحرهم	يحرهم	نحرهم	به پییتی (ن) له بری پییتی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
40	يقول	نقول		به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ده خویندنیته وه.
40	أهؤلاء	أهؤلاء، أهؤلاء.	أهؤلاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
43	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
47	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
49	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه به په ها.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام
49	یبدی	یبدی، یبدی، یبدی	یبدی
54	وحیل	وحیل	وحیل

له باری وهستاندا: هیشام پینچ
خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی
همزه به پیتی (ی) دریژ،
2- ناسان خویندنه وه له گهل
په ووم، 3- گوړینی همزه که
به پیتی (ی) ضمه ممدارو دواتر
زه ننه دارکردنی له بهر وهستان هم
خویندنه وه یه کسانه له کاریک کردن
به وهی یه کهم و جیاوازه له
بنچینه دا، 4- گوړینی همزه به
پیتی (ی) ضمه ممدار له گهل
په ووم، 5- گوړینی همزه به
پیتی (ی) ضمه ممدار به ئیشام.

به ئیشام ی که سره و
فهتته دارکردنی پیتی (ح)
ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(35) سوره تی فاطیر

1	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
1	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دار کړ دنی پیټی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خو ی دواتر زه ننه دار کړ دنی له بهر وده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خو ی له گهل په ووم.
3	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
4	ترجع	ترجع	ترجع	به فته دار کړ دنی پیټی (ت) و که سره ی پیټی (ج) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
8	سوؤ	سو، سوؤ	سوؤ	له باری وده ستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پیټی خوئی له گهل لا بردنی هه مزه، دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وهی به په ووم، 3- گواستنه وهی به ئیشمام، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیشان ی به پیټی (و) ی پیټی خوئی به زه ننه، 5- گوړین له گهل تیکه له کیشان به ئیشمام، 6- گوړین له گهل تیکه له کیشان له گهل په ووم.
8	فرءاه	فرءاه	فرءاه، فرءاه	ئین ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وهی (فتح) له گهل لا رکړنه وهی (ئیماله).
8	یشاء (معاً)	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
9	میټ	میټ		به زه ننه دارکړنی پیټی (ی) ده خویندنیته وهی.
15	الفقراء	الفقراء	الفقراء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
16	یشأ	یشا	یشأ	له باری وده ستاندا: هیشام هه مزه ده گوړیت به ئه لیف.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
18	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیټی (ی) دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گواستنه وه به ئیشام، 4- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، 5- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی به ره ووم، 6- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی به ئیشام.
22	الأحياء	الأحياء، الأحياء	الأحياء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټنج خویندنه وهی قیاسی هیه.
22	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټنج خویندنه وهی قیاسی هیه.
25	جاءهم	جاءهم	جاءهم	ئین نه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
26	أخذتُ	أخذتُ	أخذتُ	به تیکه له کیښانی به پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندنه وه.
27	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټنج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه
28	العلماء العلماء العلماء	العلماء	له باری وه ستاندا: هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و حوتیان په سم، خویندنه وه کانی په سم بهم شیوهیه: 1-گورین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2-گورین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3-گورین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به په ووم، 5- گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام، 6-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام، 7-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام.

ژماره نايه ت	گيڙانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنه وه
		گيڙانه وهی هیشام	گيڙانه وهی نیبن دهکوان	
33	ولؤلؤ	لهباري نوةستاندا: ولؤلؤ لهباري وستاندا: ولؤلؤ، ولؤلؤ، ولؤلؤ	ولؤلؤ	بهته نوینی که سره دهخویندريته وه، لهباري وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی ههیه: 1-گوپرینی همزه به پیتی (و) یریزکراو، 2- گوپرینی همزه به پیتی (و) که سرهدار دواتر زهننه دار دهکریت له بهر وستان (تیوری) له گهل په ووم، گوپرین بو پیتی (و) که سرهدار له گهل په ووم.
37	وجاءکم	وجاءکم	وجاءکم	ئین دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) دهخوینيته وه.
40	بینت	بینات		به زیادکردنی ئیلیف له دواي پیتی (ن) دهخویندريته وه (له سهر کو).
42	جاءهم (معاً)	جاءهم	جاءهم	ئین دهکوان به لارکردنه وه (الاماله) دهخوینيته وه.
42	زادهم	زادهم	زادهم، زادهم	ئین دهکوان دوو خویندنه وهی ههیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ئیماله).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
43	السبي	السبي، السبي، السبي	السبي	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) زه ننه دار له بهر وستان، 2- ئاسان خویندنه وه له گهل پړووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ی گه سره دار دواتر زه ننه له بهر وستان نه خویندنه وه یه کسانه له کارپیکردن به وهی یه کهم و جیاوازه له بنچینه دا، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ی که سره دار به پړووم.
43	السبي	السبي، السبي، السبي	السبي	له باری وده ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) زه ننه دار له بهر وستان، 2- ئاسان خویندنه وه له گهل پړووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ی ضه ممه دار دواتر زه ننه دار ده کریت له بهر وستان نه خویندنه وه یه کسانه له کارپیکردن به وهی یه کهم و جیاوازه له بنچینه دا، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ی ضه ممه دار له گهل پړووم، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) ی ضه ممه دار به ئیشمام.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
44	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
45	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.

(36) سوره تی یاسین

2 - 1	یس وَالْقِرْآن	یس وَالْقِرْآن	به تیکه له کیشانی به پیتی (ن) ی و شهی (یس) له پیتی (و) ده خویندنه ریته وه.
9	سَدَّاءُ (مَعَا)	سَدَّاءُ	به ضه ممه دارکردنی پیتی (س) ده خویندنه ریته وه.
10	وسواء	وسوا، وسوا	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېږانه وهی هیشام	گېږانه وهی نیبن ده کوان	
10	ءأندرتم	ءأندرتم، ءأندرتهم	ءأندرتم	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و ئاسان کردن، دووه م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
12	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بؤ پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دار کردن پیټی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه ه لکی شانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دار کردن له بهر وه ستان، 4- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه ه لکی شانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
13	إِذْ جَاءَهَا	إِذْ جَاءَهَا	إِذْ جَاءَهَا	هیشام به تیکه ه لکی شانی به پیټی (ذ) له پیټی (ج) ده خوینیتنه وه، وئین ده کوان به لار کردن وه (الاماله) ده خوینیتنه وه.
15	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
19	أَيْنَ	أَيْنَ، أَيْنَ	أَيْنَ	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم خویندنه وهی همزه و دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال)، دووه م: خویندنه وه وهك ده فص.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
20	وجاء	وجا	وجاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه به په ها.
23	ءَأْتَحْذ	ءَأْتَحْذ، ءَأْتَحْذ	ءَأْتَحْذ	هیشام دوو خویندنه وهی هه یه: یه که م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووه م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
26	قیل	قُل	قیل	هیشام به ئیشام پیټی (ق) ده خویندنه وه.
28	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
34	العُیون	العُیون	العُیون	ئین ده کوان: به که سره ی پیټی (ع) ده خویندنه وه
41	ذَرِیَّتُهُمْ	ذَرِیَّاتُهُمْ		به زیادکردنی ئه لیف له دواي پیټی (ی) و که سره دارکردنی پیټی (ت) و پیټی (ه) ده خویندنه وه.
43	نشأ	نشأ	نشأ	له باری وده ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
45	قیل	قُل	قیل	هیشام به ئیشام پیټی (ق) ده خویندنه وه.
47	قیل	قُل	قیل	هیشام به ئیشام پیټی (ق) ده خویندنه وه.
47	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
49	يَخْصُمُونَ	يَخْصُمُونَ	يَخْصُمُونَ	هیشام: به فته دارکردنی پیټی (خ) ده خویندنه وه بی سهکت.
52	مرقدنا هذا	مرقدنا هذا		بی وده ستان له سهر ئه لیف ده خویندنه وه.
61	وَأَنْ أَعْبُدُونِي	وَأَنْ أَعْبُدُونِي		ده ربازبوون له که یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
62	جِبَالًا	جِبَالًا		به ضه ممه دارکردنی پیټی (ج) و زه ننه دارکردنی پیټی (ب) و ئاسانکردنی پیټی (ل) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
66	نشاء	نشا، نشاء	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
67	نشاء	نشا، نشاء	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
68	ننگسه	ننگسه		به فه ته دارکردنی پییتی (ن) ی یه که م و زه ننه دارکردنی پییتی (ن) ی دووه م ده خویندریته وه، له گه ل ضه ممه دارکردنی پییتی (ک) و لا بردنی شه دده که و شاردنه وه (الاخفاء).
68	يعقلون	يعقلون	تعقلون	نیبن ده کوان: به پییتی (ت) له بری پییتی (ی) ده خویندریته وه.
70	لينذر	لتنذر		به پییتی (ت) له بری پییتی (ی) ده خویندریته وه.
73	ومشارب	ومشارب	ومشارب	هیشام: به لارکردنه وه (ئیماله) ده خویندریته وه.
82	فيكون	فيكون		به فه ته دارکردنی پییتی (ن) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
83	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.

(37) سوره تی صافات

6	السماء	السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
6	برينة	برينة	برينة	به که سره دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه بی ته نوین.
8	يسمعون	يسمعون	يسمعون	به زه ننه دارکردنی پیتی (س) و لبردنی شه ددهی پیتی (م) ده خویندریته وه.
8	الملا	الملا، الملا	الملا	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به ئلیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
16	أءذا	إذا	إذا	به لبردنی همزه ی پرسپاری ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
16	متنا	متنا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
16	أَءَنَا	أَءَنَا	أَءَنَا	هیشام: هه ردوو هه مزه ده خویندریته وه له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) به ئه لیف.
17	أَو	أَو		به زه ننه دارکردنی پیتی (و) ده خویندریته وه.
35	قِل	قِل	قِل	هیشام به ئیشمام پیتی (ق) ده خویندریته وه.
36	أَئِنَّا	أَئِنَّا، أَئِنَّا	أَئِنَّا	هیشام: دوو خویندنه وهی هه یه: یه که م: خویندنه وهی هه مزه دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال)، دوو هم: خویندنه وه وهک حه فص.
37	جَاء	جَا	جَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه به پره ها.
40	المخلصین	المخلصین		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
46	بیضاء	بیضا	بیضاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هه یه.
52	أَءِنَكَ	أَءِنَكَ	أَءِنَكَ	هیشام: به خویندنه وهی هه مزه له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) ده خویندریته وه.
53	أَءِذَا	إِذَا		به لابر دنی هه مزه ی پرسیاری ده خویندریته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
53	مُتَا	مُتَا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
53	أَءَنَا	أَءَنَا	أَءَنَا	هیشام: هه ردو و هه مزه ده خویندریته وه له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) به ئه لیف.
55	فَرَّاه	فَرَّاه	فَرَّاه، فَرَّاه	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هه یه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ئیماله).
55	سَوَاءٍ	سوا، سوا.	سواء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
71	وَلَقَدْ ضَلَّ	وَلَقَدْ ضَلَّ		به تیکه ه لکیشانی به پیتی (د) له پیتی (ض) ده خویندریته وه.
74	المُخْلِصِينَ	المُخْلِصِينَ		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
83	لِإِبْرَاهِيمَ	لِإِبْرَاهِيمَ		نیبن عامیر ئه شوینه وه که ده فص ده خویندریته وه.
84	إِذْ جَاءَ	إِذْ جَا	إِذْ جَاءَ	هیشام به تیکه ه لکیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندریته وه، له باری وه ستاندا: هیشام سی گورینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه به پره ها.
86	أَنفَكَ	أَنفَكَ	أَنفَكَ	هیشام: به خویندنه وهی هه مزه له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) ده خویندریته وه.
102	يَلْبِيَّ	يَلْبِيَّ		به که سره دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان
			پوونکر د نه وه
102	یَابِت	له باری نه وه ستاندا: یَابِت له باری نه وه ستاندا: یَابِت	
102	شَاء	شَا	شَاء
104	إبراهیم	إبراهیم	
105	قَدْ صَدَقَتْ	قَدْ صَدَقَتْ	قَدْ صَدَقَتْ
			له باری نه وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به پری. پیتی (ت).
			له باری نه وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به پری. پیتی (ت).
			نیبن عامیر هم شوینه وه که فص ده خویندنه وه. پیتی (ص)
			به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ص) ده خویندنه وه. پیتی (ص)

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی نیبن ده کوان	گېړانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
106	البلّوا	البلّا، البلّاو، الבלّاو	له باری وستاندا: هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و حوتیان په سم، خویندنه وه کانی په سم بهم شیوه یه: 1-گورین به (و) و زهننه دارکردنی له بهر وستان، له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2-گورین به (و) و زهننه دارکردنی له بهر وستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3-گورین به (و) و زهننه دارکردنی له بهر وستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به په ووم. 5-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 6-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 7-گورین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام.
109	إبراهیم	إبراهیم	
123	وَإِنَّ إِلْيَاسَ	وَإِنَّ إِلْيَاسَ	نئین و ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: خویندنه وه وهک ده فص، دووهم: گورینی هه مزه ی نه لکاو به لکاو، وده ستنپیکردن به فه ته ی هه مزه ی لکاو ده کات.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
126	الله ربکم ورب	الله ربکم ورب		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) و پیتی (ب) ده خویندریته وه.
128	المخلصین	المخلصین		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
130	إل یاسین	آل یاسین		به فته تهی هه مزه ده خویندریته وه. له دواي ئه و ئه لیف دی، له گه ل که سره دارکردنی پیتی (ل) ئه وده ش و شهیه کی جیاکراوه له و شهی (یاسین)، و دروسته و ده ستان له سهر و شهی (آل) له کاتی پیویست یان به تا قیکردنه وه.
145	بالعراء	بالعراء، بالعراء	بالعراء	له باری و ده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی ههیه.
155	تذکرون	تذکرون		به شه دده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
160	المخلصین	المخلصین		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
169	المخلصین	المخلصین		به که سره دارکردنی پیتی (ل) ده خویندریته وه.
171	ولقد سبقت	ولقد سبقت	ولقد سبقت	هیشام به تیکه ه لکی شانی به پیتی (د) له پیتی (س) ده خویندنه وه.
177	فساء	فسا	فساء	له باری و ده ستاندا: هیشام سی گوړینی ههیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(38) سوره تی ص

4	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
5	لشي، لشي	لشي، لشي	لشي	له باری وده ستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به نیشمام، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، 5- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی به په ووم، گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی به نیشمام.
6	المأ	المأ، المأ	المأ	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به ئلیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه به په ووم.
6	لشي، لشي	لشي، لشي	لشي	هیشام له باری وده ستاندا: شهش خویندنه وهی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
8	أَنْزَلَ	أَنْزَلَ، أَنْزَلَ، أَنْزَلَ	أَنْزَلَ	هیشام: سی خویندنه وهی هیه: خویندنه وهی هه مزه دی دووم له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) (ته وهیان پیش ده که ویئت) دووم: خویندنه وه وهک حه فص، سییه م: ئاسان خویندنه وهی هه مزه دووم له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال).
13	الْأَيْكَةِ	لَيْكَةِ		به فته تده دارکردنی پییتی (ل) و لابردنی هه مزه دیو فته تده دارکردنی پییتی (ت) ده خویند ریته وه.
15	هَوَّلَاءِ	هَوَّلَا، هَوَّلَا.	هَوَّلَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
21	نَبُؤًا	نَبَا، نَبْرُ، نَبُؤُ	نَبُؤًا	له باری وه ستاندا: هیشام پیینج خویندنه وهی هیه: 1- گوپینی هه مزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی هه مزه له گهل په ووم، 3- گوپینی هه مزه به پییتی (و) ی ضه ممه دار زه ننه دارده کریت له بهر وه ستان، 4- گوپینی هه مزه به پییتی (و) ی ضه ممه دار له گهل په ووم، 5- گوپینی هه مزه به پییتی (و) ی ضه ممه دار به ئیشمام.
21	إِذْ تَسُورُوا	إِذْ تَسُورُوا	إِذْ تَسُورُوا	هیشام: به تیکه ه لکی شانی به پییتی (ذ) له پییتی (ت) ده خویند ریته وه.
21	المَحْرَابِ	المَحْرَابِ	المَحْرَابِ المَحْرَابِ	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
22	إِذْ دَخَلُوا	إِذْ دَخَلُوا		به ټیکه له کیښانی به پیتی (ذ) له پیتی (د) ده خویندريته وه.
22	سواءٍ	سوا، سوا	سواءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
23	وَلِيٍّ	وَلِيٍّ		به زه ننه دارکردنی پیتی (ی) ده خویندريته وه.
24	لَقَدْ ظَلَمَكَ	لَقَدْ ظَلَمَكَ	لَقَدْ ظَلَمَكَ	نیبن ده کوان: به ټیکه له کیښانی پیتی (د) له پیتی (ظ) ده خویندريته وه، به لام هیشام بی ټیکه له کیښان ده خویندريته وه.
24	الْخُلَاطَاءِ	الْخُلَاطَاءِ، الْخُلَاطَاءِ	الْخُلَاطَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
27	السَّمَاءِ	السَّمَاءِ	السَّمَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپنی هیه.
37	بَنَاءٍ	بنا، بنا	بَنَاءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
41 – 42	وَعَذَابِ أَرْكُضٍ	وَعَذَابِ أَرْكُضٍ	وَعَذَابِ أَرْكُضٍ	هیشام: به دربارزبون له گه یشتنه دو زه ننه دار به ضمه ده خویندريته وه.
45	إِبْرَاهِيمَ	إِبْرَاهِيمَ		نیبن عامیر هم شوینه وه كه ده فص ده خویندريته وه.
46	بِخَالِصَةٍ	بِخَالِصَةٍ	بِخَالِصَةٍ	هیشام: به که سره ی پیتی (ت) ده خویندريته وه بی ته نوین.
57	وَعَسَاقٍ	وَعَسَاقٍ		به ناسانکردنی پیتی (س) ده خویندريته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن دهکوان	
67	نبؤا	نبأ، نبؤ، نبؤ	نبؤا	له باری و هستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به ئلیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه له گهل پړووم، 3- گورپینی همزه به پیټی (و) ی ضه ممدار زه ننه دار د کریټ له بهر و هستان، 4- گورپینی همزه به پیټی (و) ی ضه ممدار له گهل پړووم، 5- گورپینی همزه به پیټی (و) ی ضه ممدار به ئیشمام.
69	لي	لي	لي	به زه ننه دار کړنی پیټی (ی) ده خویندريټه وه.
69	بالملا	بالملا، بالملا	بالملا	له باری و هستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به ئلیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه به پړووم.
83	المخلصين	المخلصين	المخلصين	به که سره دار کړنی پیټی (ل) ده خویندريټه وه.
84	فالحق	فالحق	فالحق	به فته دار کړنی پیټی (ق) ده خویندريټه وه.

(39) سوږه تی زومهړ

3	أولياء	أوليا	أولياء	له باری و هستاندا: هیشام سی گورپینی هیه.
4	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری و هستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
7	يرضة	يرضة	يرضة	نیبن دهکوان: به ضه ممدار کړنی پیټی (ه) ده خویندريټه وه به صیله.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
9	ءاناء	ءانا	ءاناء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
21	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
23	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.
24	سوء	سو، سو	سوء	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (و) ی پیش خوی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه نه ی پیتی (و) له بهر وده ستان، 2- گوړینی هه مزه به پیتی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیتی (و) ی پیش خوی.
24	وقیل	وقیل	وقیل	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویندنه وهی.
27	ولقد ضربنا	ولقد ضربنا		به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ض) ده خویندنه وهی.
29	شركاء	شركا، شركاء	شركاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیڼج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
32	إِذْ جَاءَهُ	إِذْ جَاءَهُ	إِذْ جَاءَهُ	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنه وه، وئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
33	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه وئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
34	جزاء	جزا، جزاء	جزاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
35	أَسَوَّ	أسوا	أَسَوَّ	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
43	شفعاء	شفعا	شفعاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
47	سوء	سو، سَوَّ	سوء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی همزه دواتر زه ننه ی پیتی (و) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیتی (و) ی پیش خوی به زه ننه، 4- گوړینی همزه به پیتی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیتی (و) ی پیش خوی له گهل په ووم.
51	هَؤْلَاءِ	هَؤْلَا، هَؤْلَا.	هَؤْلَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
52	یشاء	یشاء، یشاء	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
59	قد جاءتك	قد جاءتك	قد جاءتك	هیشام به تیكهه لکیشانی به پییتی (د) له پییتی (ج) و نیبن ده کوان به لار کړنه وه (الاماله) ده خوینتته وه.
61	السوء	السوء، السوء	السوء	له باری وده ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پییتی (و) ی پییش خوی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پییتی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوړینی هه مزه به پییتی (و) دواتر تیكهه لکیشانی به پییتی (و) ی پییش خوی به زه ننه، 5- گوړینی هه مزه به پییتی (و) دواتر تیكهه لکیشانی به پییتی (و) ی پییش خوی. له گهل په ووم، 6- گوړینی هه مزه به پییتی (و) دواتر تیكهه لکیشانی به پییتی (و) ی پییش خوی به ئیشمام.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
62	شيء (معاً)	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
64	تأمرؤي	تأمرؤي		به دوو پیتی (ن) ده خویندریته وه، یه که میان: فهتchedارو، دووهمیان: که سره دار.
68	شاء	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی نیبن ده کوان	گېړانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
69	وحيء	وحيء	وحيء
		هیشام: به ئیشام ی که سره ی پیټی (ج) ده خوینټه وه وله باری وستاندا: بو همزه دوو خویندنه وهی هیه: گواستنه وهی جوهله ی همزه بو پیټی (ی) و لابردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وستان، گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیشانی به پیټی (ی) ی پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وستان.	
69	والشهداء	والشهداء	والشهداء
71	وسیق	وسیق	
71	جاءوها	جاءوها	جاءوها
71	فتحت	فتحت	
71	لقاء	لقاء	لقاء
72	قیل	قیل	قیل
73	وسیق	وسیق	
73	جاءوها	جاءوها	جاءوها
73	فتحت	فتحت	

ژماره نایه	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی هیشام	گیړانه وهی نیبن ده کوان	
74	نتبوا	نتبوا، نتبوا	نتبوا	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: گوړینی همزه به ئلیف و ئاسان خویندنه وهی همزه که به پړه ووم.
74	نشاء	نشا، نشاء	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
75	وقیل	وقیل	وقیل	هیشام به ئیشمام پیی (ق) ده خویندنه وهی.

(40) سوره تی غافر

1	حم	حم	حم	ئین ده کوان پیی (ح) به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
5	فأخذهم	فأخذهم	فأخذهم	به تیکه له کیشانی به پیی (ذ) له پیی (ت) ده خویندنه وهی.
6	کلمت	کلمت	کلمت	به زیادکردنی ئلیف له دوی پیی (م) ده خویندنه وهی.
7	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بو پیی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به پړه ووم، 3- گوړینی همزه به پیی (ی) و تیکه له کیشانی به پیی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیی (ی) و تیکه له کیشانی به پیی (ی) له گهل پیش خوی له گهل پړه ووم.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
10	إذ تُدعون	إذ تُدعون	إذ تُدعون	هیشام: به ټیکه له کیښانی به پیټی (ذ) له پیټی (ت) ده خویندریته وه.
13	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
15	یشاء	یشاء، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
16	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (ی) دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشام، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و ټیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خو ی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و ټیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خو ی به په ووم، گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و ټیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خو ی به ئیشام.
20	یدعون	تدعون	یدعون	هیشام: به پیټی (ت) له بری پیټی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	هیښام	
20	بشيء	بشي، بشي	بشيء	له باری وده ستاندا: هیښام چوار خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گه ل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گه ل پیش خوی له گه ل په ووم.
21	منهم	منکم		به پیټی (ک) ده خویندریټه وه له بری پیټی (ه).
25	جاءهم	جاءهم	چاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتیټه وه.
25	أبناء	أبنا	أبناء	له باری وده ستاندا: هیښام سی گوړینی هه یه.
26	أَوْ أُنْ	وَأَنْ		به لابر دنی هه مزه له (أو) ده خویندریټه وه له گه ل فته چی پیټی (و).
26	يُظْهَرُ	يُظْهَرُ		به فته دارکردنی پیټی (ی) و پیټی (ه) ده خویندریټه وه.
26	الفساد	الفسادُ		به ضمه دارکردنی پیټی (د) ده خویندریټه وه.
28	وقد جاءكم	وقد جاءكم	وقد جاءكم	هیښام به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتیټه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
29	جاءنا	جاءنا	جاءنا	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
34	ولقد جاءکم	ولقد جاءکم	ولقد جاءکم	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
34	جاءکم به	جاءکم به	جاءکم به	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
35	قلب	قلب	قلب	نیبن ده کوان: به ته نوینی که سره ده خوینیتته وه.
36	لعلی	لعلی	لعلی	به فه ته دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریتته وه.
37	فأطلع	فأطلع	فأطلع	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریتته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
37	سوئ	سو، سوئ	سوئ	له باری وه ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پیش خوئی له گهل لابردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خوئی به زه ننه، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خوئی. له گهل په ووم، 6- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر ټیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیش خوئی. به ئیشمام.
37	وَصَدَّ	وَصَدَّ		به فه ته دارکردنی پیټی (ص) ده خویندریته وه.
41	مالي	مالي	مالي	هیشام: به فه ته دارکردنی پیټی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
45	سوئ	سو، سوئ	سوئ	له باری وده ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیټی (و) ی پیش خوی به زه ننه، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیټی (و) ی پیش خوی. له گهل په ووم، 6- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیټی (و) ی پیش خوی. به ئیشمام.
46	أَدْخِلُوا	أَدْخِلُوا	أَدْخِلُوا	به هه مزه ی لکاو ده خویند ریټه وه له گهل ضه ممه دارکردنی پیټی (خ) ئه وه ش دهرده که ویت که هه مزه ی لکاو ضه ممه دارده بیټ له سهر تدا.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن دهکوان	گیږانه وهی هیشام
		پوونکر د نه وه	
47	الضعفوا	الضعفوا الضعفوا الضعفوا	الضعفا، الضعفاو، الضعفاو
له باری وهستاندا: هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و حوتیان په سم، خویندنه وهکانی په سم بهم شیوهیه: 1- گوړین به (و) و زه نه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2- گوړین به (و) و زه نه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3- گوړین به (و) و زه نه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4- گوړین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به په ووم. 5- گوړین به (و) له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 6- گوړین به (و) له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 7- گوړین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام.			
50	دعوا	دعا، دعاو، دعاو	دعوا
52	ینفع	تنفع	
52	سوء	سوء، سو	سوء
له باری وهستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی و حوت خویندنه وهی (رسم) ی هیه.			
به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.			
هیشام له باری وهستاندا: شهش خویندنه وهی هیه.			

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دهنه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
58	المسیء	المسیء، المسیء	المسیء	له باری وهستاندا: هیشام شهش خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی ههمزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به پرهووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوپینی ههمزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوئی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 5- گوپین له گهل تیکه له کیشان به پرهووم، 6- گوپین له گهل تیکه له کیشان بالاشمام
58	تتذکرون	یتذکرون		به پیتی (ی) ده خویندریته وه له بری پیتی (ت).
62	شیء	شیء، شیء	شیء	له باری وهستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی ههمزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به پرهووم، 3- گوپینی ههمزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوئی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوپینی ههمزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوئی له گهل پرهووم.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
64	والسماء	والسما	والسماء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
66	جاءني	جاءني	جاءني	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
67	شيوخاً	شيوخاً	شيوخاً	نیبن ده کوان: به که سره ی پیتی (ش) ده خوینیتته وه.
68	فيكون	فيكون		به فته تده دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریتته وه.
73	قيل	قيل	قيل	هیشام به ئیشمام پیتی (ق) ده خوینیتته وه.
78	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه به پرده ها.
83	جاءتم	جاءتم	جاءتم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.

(41) سوره تی فوصیله ت

1	حَم	حَم	حَم	نیبن ده کوان: به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
9	أَنْتِمْ	أَنْتِمْ، أَنْتِمْ	أَنْتِمْ	هیشام: دوو خویندنه وهی هیه: ناسان خویندنه وهی همزه ی دووه له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال)، خویندنه وه به دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال).
11	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
12	سماء	سما، سما	سماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
12	السما	السما	السما	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
14	إذ جاءهم	إذ جاءهم	إذ جاءهم	هیشام به تیکه له کیثانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنه وه، وئین ده کوان به لار کړنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
14	شَاء	شَا	شَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه وئین ده کوان به لار کړنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
19	أعداء	أعدا، أعداء	أعداء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
20	جاءوها	جاءوها	جاءوها	ئین ده کوان به لار کړنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
21	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
25	قرناء	قرنا	قرناء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.
27	أسوأ	أسوا	أسوأ	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوپیت به ئه لیف.
28	جزاء، أعداء	[جزاء، أجزاء] [أعداء، أجزاء]	جزاء، أعداء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
29	أرنا	أرنا		به زه ننه دار کړنی پیتی (ر) و قه له وکړن ده خویندنه وه.
39	الماء	الما	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
39	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وهی به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
41	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
43	قیل	قيل	قیل	هیشام به نیشام پیتی (ق) ده خویندنه وه.
44	ءأعجمي	أعجمي	ءأعجمي	هیشام: به لابر دنی هه مزه پرسیاری ده خویندنه وه، (واته): به يه هه مزه ده خویندنه وه.
44	وشفاء	وشفا، وشفاء	وشفاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
46	أساء	أسا	أساء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
49	دعاء	دعا، دعا	دعاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
50	ضراء	ضرا	ضراء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
51	ونئا	ونئا	ونئا	نیبن ده کوان: به ئه لیف له دواي پیټی (ن) و دواي ئه وه همزه فه ته دار ده خویندنه وه (ده پیته دریژکر د نه وهی لکاو) نه وهش له سهر کیښی (ساء) له (ناء - ینوء) به واتای: (نهض) دیت، واته: هه لستانه وه.
51	دعاء	دعا، دعا	دعاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
-53 54	شيء (معاً)	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بو پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه ه لکیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه ه لکیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی له گهل ره ووم.
54	لقاء	لقا، لقا	لقاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(42) سوره تی شورا

1	حَم	حَم	حَم	نیبن ده کوان پیټی (ح) به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
6	أولياء	أوليا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هیه.
8	شاء	شَا	ثِباء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
8	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
9	أولياء	أوليا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هیه.
9 - 10	شيء (معاً)	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستننه وهی جوولهی همزه بو پیټی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستننه وه به په ووم، 3- گوړپینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړپینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
11	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گواستنه وه به ئیشام، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیشانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیشانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی به ره ووم، 6- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیشانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی به ئیشام.
12	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
12	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
13	إبراهيم	إبراهام	إبراهيم	هیشام به فه تحی پیټی (ه) ئلیف له بری پیټی (ی) ده خویندنیته وه.
13	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
14	جاءهم	جاءهم	جاءهم	ئین ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
19	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنده وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
20	نؤته	نؤته، نؤته	نؤته	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه کهم: که سره دارکردنی پییتی (ه) بی صیله نه و دیان پییش ده که ویت، دووه: خویندنه وه ده که فص.
21	شرکوا	شرکا، شرکاؤ، شرکاؤ	شرکوا	له باری وستاندا: هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و ده وتیان په سم، خویندنه وده کانی په سم بهم شیوهیه: 1- گوړین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وستان، له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پییش خوی، 2- گوړین به (و) و زه ننه دارکردنی له بهر وستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پییش خوی، 3- گوړین به (و) و زه ننه دارکردنی له بهر وستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پییش خوی، 4- گوړین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پییش خوی به په ووم. 5- گوړین به (و) له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پییش خوی به ئیشام. 6- گوړین به (و) له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پییش خوی به ئیشام. 7- گوړین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پییش خوی به ئیشام.
24	یشا	یشا	یشا	له باری وستاندا: هیشام هه مزه ده گوړیت به نه لیف، و نه ودهش ده ده که ویت که که سره په یدا کراوه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
25	تفعلون	يفعلون		به پیتی (ی) ده خویند ریته وه له بری پیتی (ت).
27	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
29	یشاء	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
30	فبما	بما		به لابر دنی پیتی (ف) ده خویند ریته وه، وهر گه پان (الاقلاب) ده رده که ویت.
33	یشأ	یشا	یشأ	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
35	ويعلم	ويعلم		به ضه ممه دار کردنی پیتی (م) ده خویند ریته وه.
36	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دار کردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دار کردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
40	وجزاؤ	وجزا، وجزاؤ، وجزاؤ	وجزاؤ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی و حوت خویندنه وهی (رسم) ی هه یه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیښام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
46	أولياء	أولیا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیښام سی گوړینی هیه.
47	ملجاً	ملجاً، ملجاً	ملجاً	له باری وه ستاندا: هیښام دوو خویندنه وهی هیه: گوړینی همزه به نه لیف ناسان خویندنه وه ی همزه له گهل پړه ووم،
49	یشاء (الثلاثة)	یشا، یشا	یشاء	له باری وه ستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
50	یشاء	یشا، یشا	یشاء	له باری وه ستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
51	ورای	ورا، ورا، ورا، ورا	ورای	له باری وه ستاندا: هیښام نو خویندنه وهی هیه: پیښجیان قیاسی و چواری پړه سم، خویندنه وه کانی پړه سم بهم شیوه یه: 1- گوړینی همزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی شه ش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2- گوړینی همزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3- گوړینی همزه به (ی) و زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4- گوړینی همزه به (ی) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، له گهل که سره ی یانه که به پړه ووم.
51	یشاء	یشا، یشا	یشاء	له باری وه ستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.
52	نشاء	نشا، نشا	نشاء	له باری وه ستاندا: هیښام پیښج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(43) سوره تی زو خروف

1	حَم	حَم	حَم	ئيبين ذهکوان پيتي(ح) به لارکردنه وه(الاماله) دهخوینیتته وه.
10	مَهْدًا	مِهَادًا	مَهْدًا	به که سره دارکردنی پیتي(م) و فه ته دارکردنی پیتي(ه) و زیادکردنی ئەلیف له دواي ئەو دهخویندریتته وه.
11	السَّمَاءِ	السماء، السماء	السَّمَاءِ	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
11	تُخْرَجُونَ	تُخْرَجُونَ	تُخْرَجُونَ	ئيبين ذهکوان: به فه ته حی پیتي(ت) و ضه ممه ی پیتي(ر) دهخوینیتته وه.
18	يُنْشَأُ	ینشا، يَنْشَأُ، يَنْشَأُ	يُنْشَأُ	به فه ته دارکردنی پیتي(ی) دهخویندریتته وه، له گه‌ل زه‌ننه دارکردنی پیتي(ن) و ئاسانکردنی پیتي(ش)، وله باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی ههیه: 1-گۆ‌پینی هه‌مزه به ئەلیف، 2-ئاسان خویندنه وهی هه‌مزه له‌گه‌ل‌‌

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان
			پوونکر د نه وه
19	عِبَادُ	عِنْدَ	
		به زه ننه ی پیتی (ن) و فه تحه دارکردنی پیتی (د) و لابر دنی ئه لیف ده خویندریته وه، شاردنه وه (الاخفاء) دهرده که ویت.	
20	شَاءَ	شَا	شَاءَ
		له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به پرده ها.	
26	إِبْرَاهِيمَ	إِبْرَاهِيمَ	
		نیبن عامیر نه م شوینه وه که ده فص ده خویندنه وه.	
26	بَرَاءَ	برا، براه	بَرَاءَ
		له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هه یه.	
29	هَؤُلَاءِ	هَؤُلَا، هَؤُلَا.	هَؤُلَاءِ
		له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هه یه.	
29	جَاءَهُم	جَاءَهُم	جَاءَهُم
		نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.	
30	جَاءَهُم	جَاءَهُم	جَاءَهُم
		نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.	
33	لَبِئْتُمْ	لَبِئْتُمْ	
		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندریته وه.	
34	وَلَبِئْتُمْ	وَلَبِئْتُمْ	
		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندریته وه.	
35	لَمَّا	لَمَّا، لَمَّا	لَمَّا
		به ئاسانکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه، هیشام: خویندنه وه یه کی تری هه یه ئه ویش شه دده دارکردن وه که ده فص.	

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
38	جاءنا	جاءانا	جاءانا	به زیادکردنی ئه لیف له دواي همزه ده خویندريته وه، وئین ذه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندريته وه.
47	جاءهم	جاءهم	جاءهم	ئین ذه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندريته وه.
49	يا ائيه	يا ائيه		به ضمه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندريته وه.
53	أسورة	أسورة		به فته تهی پیتی (س) و زیادکردنی ئه لیف له دواي ده خویندريته وه.
53	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و ئین ذه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندريته وه به په ها.
57	يصدون	يصدون		به ضمه دارکردنی پیتی (ص) ده خویندريته وه.
58	ءأهتنا	ءأهتنا		به ئاسانکردنی همزه ی دوو هم ده خویندريته وه.
60	نشاء	نشا، نشاء	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
63	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و ئین ذه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندريته وه به په ها.
63	قد جنتکم	قد جنتکم	قد جنتکم	هیشام به ټیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندريته وه.
67	الأخلاء	الأخلاء، الأخلاء	الأخلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گپړانه وهی هیشام	گپړانه وهی نیبن ده کوان	
68	یا عباد	یا عباد		به جیگیر کردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه به په رها.
72	أورثتموها	أورثتموها	أورثتموها	هیشام: به تیکه له کیښانی به پیتی (ث) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
78	لقد جنناکم	لقد جنناکم	لقد جنناکم	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندریته وه.
84	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
88	وقيله یارب	وقيله یارب		به فته دار کردنی پیتی (ل) و ضه ممه دار کردنی پیتی (ه) به صیله له گهل پیتی (و) ی گوتراو به دریژ کردنه وهی دوو جووله ده خویندریته وه.
88	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء	هؤلاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
89	یعلمون	تعلمون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.

(44) سوړه تی دوخان

1	حَم	حَم	حَم	ئین ده کوان پیتی (ح) به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
7	رَب	رَبُّ		به ضه ممه ی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
10	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
13	وقد جاءهم	وقد جاءهم	وقد جاءهم	هیشام به تیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتته وه.
17	وجاءهم	وجاءهم	وجاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتته وه.
22	هؤلاء	هؤلاء، هؤلاء.	هؤلاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
25	وعیون	وعیون	وعیون	نیبن ده کوان: به که سره ی پیتی (ع) ده خوینتته وه
29	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
33	بلّوا	بلا، بلاؤ، بلاؤ	بلّوا	له باری وده ستاندا: هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و ده وتیان په سم، خویندنه وده کانی په سم بهم شیوه یه: 1-گوپین به (و) و زهننه دارکردنی له بهر وده ستان، له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2-گوپین به (و) و زهننه دارکردنی له بهر وده ستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3-گوپین به (و) و زهننه دارکردنی له بهر وده ستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به په ووم. 5- گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 6-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام. 7-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشمام.
34	هؤلاء	هؤلا، هؤلا.	هؤلاء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
45	یغلي	تغلي		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندنیته وه.
47	فاعتلوه	فاعتلوه		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ض) ده خویندنیته وه.
47	سواء	سوا، سوا.	سواء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېړانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه
51	مقام	مقام	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه (الأولی).
52	وعیون	وعیون	نیبن ده کوان: به که سره ی پیتی (ع) ده خویندریته وه

(45) سوره تی جاثیه

1	خَم	خَم	خَم	نیبن ده کوان پیتی (ح) به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
5	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
6	یؤمنون	تؤمنون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
9	هُزُواً	هُزُواً		به هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.
10	أولیاء	أولیا	أولیاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
11	أَليم	أَليم		به که سره ی ته نوین ده خویندریته وه.
14	لیجزی	لنجزی		به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
15	أَسَاءَ	أَسَا	أَسَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
17	جَاءَهم	جَاءَهم	جَاءَهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
18	أَهْوَاءَ	أَهْوَا	أَهْوَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
19	أولیاء	أولیا، أولیا.	أولیاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
21	سواء	سوا، سوا	سواء	به ضه ممه ده خویندریته وه بی ته نوین، وله باری وه ستاندا: هیشام پیښخ خویندنه وهی قیاسی هیه.
21	ساء	سا	ساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
23	تذکرون	تذکرون		به شه دده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
32	قیل	قیل	قیل	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویندیته وه.
34	وقیل	وقیل	وقیل	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویندیته وه.
34	لقاء	لقا	لقاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
35	آتخذتم	آتخذتم		به تیکه له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
35	هزوا	هزوا		به هه مزه ی پیتی (و) ده خویندریته وه.
37	الکبرياء	الکبرياء، الکبرياء	الکبرياء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښخ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(46) سوره تی نه حفاف

1	حَم	حَم	حَم	ئین ده کوان پیټی (ح) به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
7	جاءهم	جاءهم	جاءهم	ئین ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
12	لیندر	لتندر		به پیټی (ت) له بری پیټی (ی) ده خویندنه وه.
15	إِحْسَانًا	حُسْنًا		به لار دنی هه مزه و ضه ممدار کړدنی پیټی (ح) و زه ننه ی پیټی (س) ده خویندنه وه.
15	كُرْهًا (مَعًا)	كُرْهًا	كُرْهًا	هیشام: به فه ته دار کړدنی پیټی (ک) ده خویندنه وه.
16	نَتَقَبَل	يُتَقَبَل		به پیټی (ی) ده خویندنه وه له بری پیټی (ن).
16	أَحْسَنَ	أَحْسَنُ		به ضه ممه ی پیټی (ن) ده خویندنه وه.
16	وَنَتَجَاوَز	وَيُتَجَاوَز		به پیټی (ی) ده خویندنه وه له بری پیټی (ن).
17	أَفِّ	أَفِّ		به فه ته دار کړدنی پیټی (ف) ده خویندنه وه بی ته نوین.
17	أَتَعْدَانِي	أَتَعْدَانِي	أَتَعْدَانِي	هیشام: به ټیکه له کیشانی به پیټی (ن) ی هه کم له پیټی (ن) ی دوهم ده خویندنه وه، نه لیف به شهش جووله درېژده کړنه وه به درېژدنه وه ی پیو یست (المد اللازم).
19	وَلِيُوفِيَهُمْ	وَلِيُوفِيَهُمْ	وَلِيُوفِيَهُمْ	ئین ده کوان: به پیټی (ن) له بری پیټی (ی) ی هه کم ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
20	أذهبتم	ءأذهبتم، ءأذهبتم	ءأذهبتم	به زیادکردنی همزه ی پرسیاری ده خویندریته وه، وهیشام دوو خویندنه وهی هیه: ئاسانکردن و دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال)، خویندنه وهو دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال).
25	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستننه وهی جووله ی همزه بو پیټی (ی) و لبردنی، دواتر زهننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستننه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خو ی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خو ی له گهل په ووم.
25	یُری	تُری		به پیټی (ت) ی فته دار ده خویندریته وه له بری پیټی (ی).
25	مساكنهم	مساكنهم		به فته دارکردنی پیټی (ن) ده خویندریته وه.
26	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
29	وَإِذْ صَرَفْنَا	وَإِذْ صَرَفْنَا	وَإِذْ صَرَفْنَا	هیشام: به تیکه له کیښانی به پیټی (ذ) له پیټی (ص) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
32	أولياء	أولیا، أولیا.	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
33	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خو دواتر زهننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خو له گهل په ووم.

(47) سوره تی موحه ممد

4	يشاء	يشا، يشا.	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
4	فُتِلُوا	فَاتَلُوا	فَتِلُوا	فهتعه دارکردنی پیتی (ق) و (ت) و ئه لیف خستنه نیوانیان.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
14	سوئ	سو، سوئ	سوئ	له باری وده ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل لا بردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی به زه ننه، 5- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی. له گهل په ووم، 6- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی. به ئیشمام.
15	ماء	ما، ما.	ماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
17	زاده م	زاده م	زاده م، زاده م	ئین ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
18	فقد جاء	فقد جاء	فقد جاء	هیشام به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ج) ده خوینته وه، وله باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خوینته وه به په رها.
18	جاء هم	جاء هم	جاء هم	ئین ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خوینته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
26	إسراهم	أَسْرَاهِم		به هه مزه ی فه تده دار ده خویندنیته وه.
30	نشأ	نشأ، نشاء	نشأ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
38	هَوَّلَاءِ	هَوَّلًا، هَوَّلًا	هَوَّلَاءِ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
38	الْفُقَرَاءُ	الْفُقَرَاءُ، الْفُقَرَاءُ	الْفُقَرَاءُ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
38	أَمْثَالُكُمْ * بِسْمِ اللَّهِ	أَمْثَالُكُمْ إِنَّا		نیبن عامیر به ناشکرا (الاظهار) ده خویندنیته وه له کاتی لکاندنې دوو سوږت به یه کتر، به لام ده فص به شاردنه وه (الاحفاء) ده خویندنیته وه.

(48) سوږه تی فه تچ

6	السوء (معاً)	السو، السو	السوء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بؤ پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل لابردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تی که له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی به زه ننه، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تی که له کیښانی به پیټی (و) ی پیښ خو ی له گهل په ووم.
---	--------------	------------	-------	--

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
10	عليه الله	عليه الله		به که سره دارکردنی پیتی (ه) له (عليه) ده خویندریته وه، له گه ل لاوازکردنی پیتی (ل) له وشه ی پیروزی (الله).
10	فسیو تیه	فسنو تیه		به پیتی (ن) ده خویندریته وه له بری پیتی (ی) یه که م.
12	بل ظننتم	بل ظننتم	بل ظننتم	هیشام: به تیکه ه لکی شانی به پیتی (ل) له پیتی (ظ) ده خویندریته وه.
12	السوء	السوء، السو	السوء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
14	یشاء (معاً)	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
15	بل تحسدوننا	بل تحسدوننا	بل تحسدوننا	هیشام به تیکه ه لکی شانی به پیتی (ل) له پیتی (ت) ده خویندریته وه.
17	یدخله	ندخله		به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
17	یعدبه	نعدبه		به پیتی (ن) له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
21	شيء	شي، شي	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
25	ونساء	ونساء، وנסاء	ونساء	له باری وستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
25	یشاء	یشاء، یشاء	یشاء	له باری وستاندا: هیشام پینچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
26	إِذْ جَعَلَ	إِذْ جَعَلَ	إِذْ جَعَلَ	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (ج) ده خویندنه وه.
26	شيء	شي، شي	شيء	له باری وستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
27	لَقَدْ صَدَقَ	لَقَدْ صَدَقَ	لَقَدْ صَدَقَ	به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ص) ده خویندنه وه.
27	شَاء	شَاء	شَاء	له باری وستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
29	أشداء، رحماء	[أشداء، رحماء، رحما]	أشداء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
29	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
29	شطاه	شطاه	شطاه	نیبن ده کوان: به فته تدارکردنی پیتی (ط) ده خویندنه وه.
29	فازره	فازره	فازره	نیبن ده کوان: به لابر دنی ئلیف و هه مزه ی پچراو ده خویندنه وه.

(49) سوره تی حو جورات

4	وراء	ورا، ورا	وراء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
6	جاءکم	جاءکم	جاءکم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
6	بنبأ	بنبأ، بنبأ	بنبأ	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو هیه: گوړینی هه مزه به ئلیف و ئاسان خویندنه وهی هه مزه به په ووم.
9	تفیء	تفی، تفی	تفیء	له باری وه ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وه ستان، 2- گوړینی به پیتی (ی) له گهل ټیکه لکیشانی پیش خوی به زه ننه له بهر وه ستان.
11	نساء، نساء	نساء، نساء	نساء، نساء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
16	شيء	شيء، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.

(50) سوره تی ق

2	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
---	-------	-------	-------	---

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
2	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی بو هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیتی (ی) و لبردنی، 2- زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان و گواستنه وه به ره ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی به ره ووم، 6- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی به نیشمام.
3	أءذا	أءذا، أءذا	أءذا	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: خویندنه وهی دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال)، دووه م: خویندنه وهی وهک ده فص.
3	متنا	متنا		به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندنیته وه.
5	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه.
6	السماء	السما، السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
9	السماء	السما، السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
19	وچاءت	وچاءت	وچاءت	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
21	وچاءت	وچاءت	وچاءت	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
33	وچاء	وچا	وچاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
-33 34	منیب ادخلوها	منیب ادخلوها	منیب ادخلوها	هیشام: به درباریوون له گه یشتنه دوو زهنه دار به ضمه ده خویندنه وه.
44	تشقق	تشقق		به شه دده دارکردنی پیتی (ش) ده خویندنه وه.

(51) سوره تی ذاریات

7	والسماء	والسماء	والسماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
15	وعیون	وعیون	وعیون	نیبن ده کوان: به که سره ی پیتی (ع) ده خویندنه وه
22	السماء	السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
23	السماء	السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
24	إبراهیم	إبراهام	إبراهیم	هیشام به فته ته ی پیتی (ه) ئه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندنه وه.
25	إذ دخلوا	إذ دخلوا		به تی که له کیشانی به پیتی (ذ) له پیتی (د) ده خویندنه وه.

ډوونکړدنه وه	خویندنه وهی نیبن عامیر		گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	ژماره نایه ت
	گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام		
له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خوینتته وه به په ها.	فجاء	فجاء	فجاء	26

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
42	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زهنه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زهنه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل ره ووم.
43	قیل	قيل	قیل	هیشام به نیشام پیتی (ق) ده خویندنه وه.
47	والسماء	والسما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
49	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
49	تذکرون	تذکرون		به شه دده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندنه وه.

(52) سوړه تی طور

9	السماء	السماء، السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
16	سواء	سوا، سوا	سواء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
21	ذریئهم	ذریئهم		به زیادکردنی ئه لیف له دواي پیتی (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
21	بم ذریتم	بم ذریتم		به زیادکردنی نه لیف له دوی پیټی (ی) و که سره دارکردنی پیټی (ت) ده خویند ریته وه.
21	شيء	شيء	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر و ده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر و ده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
21	أمرئ	أمرئ، أمرئ، أمرئ	أمرئ	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: گوړینی هه مزه به پیټی (ی) زه ننه دارده کریت له بهر و ده ستان، ئاسان خویندنه وه له گهل په ووم، گوړینی هه مزه به پیټی (ی) که سره دار دواتر زه ننه له بهر و ده ستان، ئه م خویندنه وه یه کسانه له کار پیکردن به وهی یه که م و جیا وازه له بنچینه دا، گوړینی به پیټی (ی) که سره دار له گهل په ووم.

ژمارەى نايه ت	گىڤرانه وهى ده فص له عاصمى كوفى	خویندنه وهى نيبىن عامير		پوونكر دهنه وه
		گىڤرانه وهى هيشام	گىڤرانه وهى نيبن ذهكوان	
24	لؤلؤ	لؤلؤ، لؤلؤ، لؤلؤ	لؤلؤ	له بارى وهستاندا: هيشام پينچ خویندنه وهى ههيه: 1-گۆڤين بۆ پييتى (و)ى زهننه دار، 2-ئاسان خویندنه وه به رهووم، 3-گۆڤين بۆ پييتى (و)ى ضه ممه دار دواتر زهننه دار كردنى له بهر وهستان، ئەم خویندنه وه يه كسانه له كار پيكردن به وهى يه كه م و جياوازه له بنچينه دا، 4-گۆڤين بۆ پييتى (و)ى ضه ممه دار له گه ل رهووم، 5-گۆڤين بۆ پييتى (و)ى ضه ممه دار له گه ل ئيشمام.
35	شيء	شيء، شيء	شيء	له بارى وهستاندا: هيشام چوار خویندنه وهى ههيه: 1-گواستنه وهى جوولهى هه مزه بۆ پييتى (و)ى و لا بردنى، دواتر زهننه دار كردنى پييتى (و)ى له بهر وهستان، 2-گواستنه وه به رهووم، 3-گۆڤينى هه مزه به پييتى (و)ى و تيكه ه لكيشانى به پييتى (و)ى له گه ل پيش خوى دواتر زهننه دار كردنى له بهر وهستان، 4-گۆڤينى هه مزه به پييتى (و)ى و تيكه ه لكيشانى به پييتى (و)ى له گه ل پيش خوى له گه ل رهووم.
37	المصيطرون	المصيطرون	المصيطرون	هيشام: به پييتى (س) ده خوینيته وه، ئيبىن ذهكوان: به پييتى (ص) ده خوینيته وه.
44	السماء	السماء، السماء	السماء	له بارى وهستاندا: هيشام پينچ خویندنه وهى قياسى ههيه.

ژماره نایه	گېږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گېږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(53) سوره تی نه جم

11	ما کذب	ما کذب	هیشام: به شه دده دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
11	رأى	رأى	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
13	رءاها	رءاها	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ئیماله).
18	رأى	رأى	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
23	أسماء	أسماء، أسماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
23	ولقد جاءهم	ولقد جاءهم	هیشام به تیکه له کیشانی به پیتی (د) له پیتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه.
26	يشاء	يشاء، يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
36	ينبأ	ينبأ	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئه لیف.
37	وإبراهيم	وإبراهيم	هیشام به فه تحه ی پیتی (ه) ئه لیف له بری پیتی (ی) ده خویندریته وه.
41	الجزء	الجزء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
51	وَمُودًا فَمَا	وَمُودًا فَمَا	له باری نه وه ستاندا: به ته نوینی فه تحه ده خویندریته وه، شاردنه وه (الاخفاء) ده ده که ویت. له باری وه ستاندا: به گوړینی ته نوین به ئه لیف ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
55	ءالاء	ءالا، ءالا.	ءالاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

(54) سوږه تی قه مهر

4	ولقد جاءهم	ولقد جاءهم	ولقد جاءهم	هیشام به تیکه له کیشانی به پییتی (د) له پییتی (ج) و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
4	الأنباء	الأنبا، الأنبا.	الأنباء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
6	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پییتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پییتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به ره ووم، 3- گوړینی همزه به پییتی (ی) و تیکه له کیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوۍ دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پییتی (ی) و تیکه له کیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوۍ له گهل ره ووم.
11	ففتحننا	ففتحننا	ففتحننا	به شه دده دارکردنی پییتی (ت) ده خویندنه وهی هیه.
11	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
11	بماء	بما، بما.	بماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
12	عُیُونًا	عُیُونًا	عُیُونًا	نیبن ده کوان: به که سره ی پیتی (ع) ده خویندنه وه.
12	الماء	الماء، الماء	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښج خویندنه وهی قیاسی هه یه.
23	کذبت ثمود	کذبت ثمود		به ټیکه له کیښانی به پیتی (ت) له پیتی (ث) ده خویندنه وه.
25	أَأَلْقِي	أَأَلْقِي، أَأَلْقِي، أَأَلْقِي	أَأَلْقِي	هیشام: سی خویندنه وهی هه یه: خویندنه وهی هه مزه ی دوو هم به دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال)، وخویندنه وه بی دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) وه که ده فص، وبه ناسانکردنی هه مزه ی دوو هم به دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال).
26	سيعلمون	ستعلمون		به پیتی (ت) له بری پیتی (ی) ده خویندنه وه.
28	الماء	الماء	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
38	ولقد صَبَحهم	ولقد صَبَحهم	ولقد صَبَحهم	به ټیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ص) ده خویندنه وه.
41	ولقد جاء	ولقد جا	ولقد جاء	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندنه وه، له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به رها.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
49	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خوی له گه ل په ووم.
52	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

(55) سوره تی ره حمان

7	والسماء	والسما	والسماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
12	والحب	والحب	والحب	به فته دارکردنی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
12	ذو العصف	ذو العصف	ذو العصف	به فته دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه، له دواي نه و ئه لیف له بری پیتی (و).
12	والريحان	والريحان	والريحان	به فته دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریته وه.
13	ءالاء (ال 31 موضع)	ءالا، ءالا.	ءالاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نايه ت	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
22	اللؤلؤ	اللؤلؤ، اللؤلؤ، اللؤلؤ	اللؤلؤ	هیشام: پینج خویندنه وهی هیه: له باری و هستاندا: 1- گورین بو پیته (و) زه ننه دار، 2- ناسان خویندنه وه به ره ووم، 3- گورین بو پیته (و) ضه ممه دارو زه ننه دار کردنی له بهر و هستان، ثم خویندنه وه یه کسانه له کار پیکردن به وهی یه کهم و جیا وازه له بنچینه دا، 4- گورین بو پیته (و) ی ضه ممه دار له گهل ره ووم، 5- گورین بو پیته (و) ی ضه ممه دار له گهل ئیشام.
27	والإكرام	والإكرام	والإكرام والإكرام	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
31	أَيُّه	أَيُّه		به ضه ممه دار کردنی پیته (ه) ده خویند ریته وه.
37	السماء	السما، السما.	السماء	له باری و هستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
60	جزاء	جزا، جزاء.	جزاء	له باری و هستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
78	ذِي الجلال	ذُو الجلال		به ضه ممه دار کردنی پیته (ذ) ده خویند ریته وه، له دوا ی نه و پیته (و) دیت له بری پیته (ی).
78	والإكرام	والإكرام	والإكرام والإكرام	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکرده وه

(56) سوره تی واقعی

19	ینزفون	ینزفون	به فته دارکردنی پیتی (ن) ده خویندریتته وه.
23	اللؤلؤ	اللؤلؤ، اللؤلؤ، اللؤلؤ	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1-گورین بؤ پیتی (و) ی زه ننه دار، 2-ئاسان خویندنه وه به ره ووم، 3-گورین بؤ پیتی (و) ی که سره دارو زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، ټم خویندنه وه یه کسانه له کارپیگردن به وهی یه که م و جیا وازه له بنچینه دا، 4-گورین بؤ پیتی (و) ی که سره دار له گهل ره ووم.
31	وما، وما، وما	وما، وما، وما	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
47	أءذا	أءذا	هیشام: به خویندنه وهی هه مزه له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) ده خویندنه وه.
47	متنا	متنا	به ضه ممه دارکردنی پیتی (م) ده خویندریتته وه.
47	أءنا	أءنا	هیشام: هه ردو هه مزه ده خویندنه وه له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) به ئه لیف.
48	أؤ آباؤنا	أؤ آباؤنا	به زه ننه دارکردنی پیتی (و) ده خویندریتته وه.
55	شرب	شرب	له فته دارکردنی پیتی (ش) ده خویندریتته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی هه فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوو نکر دنه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
59	ءَأَنَتَم	ءَأَنَتَم، ءَأَنَتَم	ءَأَنَتَم	هیشام دوو خویندنه وهی ههیه: یه کهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
62	تَذَكَّرُونَ	تَذَكَّرُونَ		به شه دده دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندنیته وه.
64	ءَأَنَتَم	ءَأَنَتَم، ءَأَنَتَم	ءَأَنَتَم	هیشام دوو خویندنه وهی ههیه: یه کهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
65	نَشَاءُ	نشا، نشاء	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
68	الماء	الما	الماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی ههیه.
69	ءَأَنَتَم	ءَأَنَتَم، ءَأَنَتَم	ءَأَنَتَم	هیشام دوو خویندنه وهی ههیه: یه کهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
70	نَشَاءُ	نشا، نشاء	نشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
72	ءَأَنَتَم	ءَأَنَتَم، ءَأَنَتَم	ءَأَنَتَم	هیشام دوو خویندنه وهی ههیه: یه کهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسانکردن، دووهم: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(57) سوره تی ه دید

3 - 2	شيء (معاً)	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه ه لکی شانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه ه لکی شانی به پیتی (ی) له گه ل پیش خوی له گه ل په ووم.
4	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
5	تُرْجِعْ	تُرْجِعْ	تُرْجِعْ	به فته دارکردنی پیتی (ت) و که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه.
10	وَكَلًّا	وَكَلًّا	وَكَلًّا	به ضه ممه ده خویندریته وه بی ته نوین.
11	فِيضَاعِفَه	فِيضَاعِفَه	فِيضَاعِفَه	به لابر دنی ئه لیف و شه دده دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
13	قِيلَ	قِيلَ	قِيلَ	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
14	جاء	جا	جاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
15	یؤخذ	تؤخذ		به پیټی (ت) له بری پیټی (ی) ده خویندنه وه.
16	نزل	نزل		به شه دده دار کړدنی پیټی (ن) ده خویندنه وه.
18	یضاعف	یضعف		به لابر دنی ئه لیف و شه دده دار کړدنی پیټی (ع) ده خویندنه وه.
19	والشهداء	والشهادا، والشهادا	والشهداء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
21	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
21	یشاء	یشا، یشا	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
24	الله هو الغني	الله الغني		به لابر دنی وشه (هو) ده خویندنه وه.
26	وإبراهيم	وإبراهام	وإبراهيم	هیشام به فه تحه پیټی (ه) ئه لیف له بری پیټی (ی) ده خویندنه وه.
27	ابتغاء	ابتغا	ابتغاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
29	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
29	یشاء	یشا، یشا	یشاء	له باری وده ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گپړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گپړانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(58) سوره تی موحاده له

1	قَدْ سَمِعَ	قَدْ سَمِعَ	هیشام به ټیکه له کیښانی به پیتی (د) له پیتی (س) ده خویندنه وه.
2	يُظَاهِرُونَ	يُظَاهِرُونَ	به فته دار کړنی پیتی (ی) و پیتی (ه) و شه دده دار کړنی پیتی (ظ) ده خویندنه وه.
3	يُظَاهِرُونَ	يُظَاهِرُونَ	به فته دار کړنی پیتی (ی) و پیتی (ه) و شه دده دار کړنی پیتی (ظ) ده خویندنه وه.
7 - 6	شيءٍ (معاً)	شيءٍ، شيءٍ	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بؤ پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دار کړنی پیتی (ی) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و ټیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دار کړنی له بهر وه ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و ټیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
8	جَاءوكَ	جَاءوكَ	نیبن ده کوان به لار کړنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
11	قِيلَ (معاً)	قِيلَ	هیشام به نیشام پیتی (ق) ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیړانه وهی هیشام	گیړانه وهی نیبن ده کوان	
11	المجالس	الجلس		به زه ننه دارکردنی پیتی (ج) و لابردنی ئه لیف (به تاك) ده خویندریته وه به قه لقه له.
13	ءأشفتكم	ءأشفتكم، ءأشفتكم	ءأشفتكم	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و ئاسان کردن، دووه م: دانانی ئه لیف له نیوان دوو هه مزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
15	ساء	سا	ساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هیه.
18	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
21	ورسلي	ورسلي		به فته دارکردنی پیتی (ی) ده خویندریته وه.

(59) سوړه تی هه شر

2	الرُعْب	الرُعْب		به ضه ممه دارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
2	بُيُوتهم	بُيُوتهم		به که سره ی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
3	الجلَاء	الجلأ	الجلَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هیه.
6	أفَاء	أفا	أفَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړپینی هیه.
6	يشاء	يشا، يشاء	يشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
6	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه پو پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
7	أفاء	أفا	أفاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
7	لا يكون	لا يكون، لا تكون	لا يكون	هیشام: به پیتی (ت) ده خویندنه وه وخویندنه وهیه کی تری هیه وه حه فص.
7	دولة	دولة	دولة	هیشام: به ضمه ده خویندنه وه بی ته نوین.
7	الأغنياء	الأغنيا، الأغنياء	الأغنياء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
8	للفقراء	للفقرا، للفقراء	للفقراء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
10	جاءو	جاءو	جاءو	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
14	وراء	ورا، ورا	وراء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکرده وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن دهکوان	
16	بریء	بریء	بریء	له باری وهستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: 1-گۆپینی هه مزه به پییتی (ی) و تیکهه لکیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی به زهنه، 2-گۆپینی هه مزه به پییتی (ی) و تیکهه لکیشانی ی پیش خوی له گهل رهووم، 3-گۆپین و تیکهه لکیشان له گهل ئیشمام.
17	جزاؤا	جزا، جزاؤ، جزاؤ	جزاؤا	له باری وهستاندا: هیشام دوازه خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و ههوتیان رهسم، خویندنه وهکانی رهسم بهم شیوهیه: 1-گۆپین به (و) و زههنه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله لهئه لیفی پیش خوی، 2-گۆپین به (و) و زهنه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله لهئه لیفی پیش خوی، 3-گۆپین به (و) و زهنه دارکردنی له بهر وهستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله لهئه لیفی پیش خوی، 4-گۆپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله لهئه لیفی پیش خوی به رهووم، 5-گۆپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله لهئه لیفی پیش خوی به ئیشمام. 6-گۆپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله لهئه لیفی پیش خوی به ئیشمام. 7-گۆپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله لهئه لیفی پیش خوی به ئیشمام.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
24	البارئ	البارئ، البارئ، البارئ	البارئ	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به پیټی (ی) یریز، 2- ناسان خویندنه وه له گهل په ووم، 3- گوړینی همزه به پیټی (ی) ضمه دارو زه ننه دارکردنی بو وه ستا، نه م خویندنه وه یه کسانه له کار پیکردن به وهی یه کم و جیاوازه له بنچینه دا، 4- گوړینی همزه به پیټی (ی) له گهل په ووم، 5- گوړینی همزه به پیټی (ی) به ئیشام (ئیشام به ضمه ممه).
24	الأسماء	الأسماء، الأسماء	الأسماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

(60) سورته می مومته حینه

1	أولياء	أوليا	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
1	جاءكم	جاءكم	جاءكم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
1	وابتغاء	وابتغا	وابتغاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
1	فقد ضل	فقد ضل	فقد ضل	به ټیکه له کیشانی به پیټی (د) له پیټی (ض) ده خویندنه وه.
1	سواء	سوا	سواء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
2	بالسو	بالسو، بالسو	بالسو	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیټی (و) ی پیش خوی له گهل لابردنی هه مزه دواتر زه ننه ی پیټی (و) له بهر وه ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیټی (و) ی پیش خوی به زه ننه، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (و) دواتر تیکه له کیشانی به پیټی (و) ی پیش خوی له گهل په ووم.
3	یَفْصِل	یَفْصِل	یَفْصِل	به ضه ممدار کردنی پیټی (ی) و فه ته دار کردنی پیټی (ف) ده خویندریته وه، له گهل شه دده دار کردنی پیټی (ص) و فه ته دار کردنی.
4	أُسوة	أُسوة	إِسوة	به که سره دار کردنی هه مزه ده خویندریته وه.
4	فی ابراهیم	فی ابراهام	فی ابراهیم	هیشام به فه ته ی پیټی (ه) ئه لیف له بری پیټی (ی) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
4	برءاؤ	برءاؤ، برءاؤ، برءاؤ	برءاؤ	له باری وه ستاندا: هیشام دوازده خویندنه وهی هیه: پینجیان قیاسی و حوتیان په سم، خویندنه وه کانی په سم بهم شیوه یه: 1-گوپین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی، 2-گوپین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی، 3-گوپین به (و) زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان، له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی، 4-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به په ووم. 5- گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی شهش جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشام. 6-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی چوار جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشام. 7-گوپین به (و) له گهل دریژکردنه وهی دوو جووله له نه لیفی پیش خوی به نیشام.
4	والبغضاء	والبغضاء، والبغضاء.	والبغضاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
4	قول إبراهيم	قول إبراهيم	قول إبراهيم	نیبن عامیر ته شوینه وه که ده فص ده خویندنه وه.
4	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.
6	أسوة	أسوة	أسوة	به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندنه وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
10	جاءکم	جاءکم	جاءکم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
11	شيء	شيء، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام شه ش خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گواستنه وه به ئیشمام، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، 5- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی به په ووم، 6- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی به ئیشمام.
12	جاءك	جاءك	جاءك	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.

(61) سوره تی صف

6	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.
6	جاءهم	جاءهم	جاءهم	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
8	متم نور هـ	متم نور هـ		پیټی (م) به ته نوینی ضه ممه و فه ته دارکردنی پیټی (ر) و ضه ممه دارکردنی پیټی (ه) و صیله به پیټی (و) ی گوتراو ده خویندریته وه به تیکه له کیښانیش.
10	تنجیکم	تنجیکم		به فه ته دارکردنی پیټی (ن) و شه ده دارکردنی پیټی (ج) ده خویندریته وه.

(62) سوږه تی جومعه

4	یشاء	یشاء، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټنج خویندنه وهی قیاسی هیه.
5	التوراة	التوراة	التوراة	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
5	الحمار	الحمار	الحمار، الحمار	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ئیماله).
6	أولياء	أولياء، أولياء	أولياء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټنج خویندنه وهی قیاسی هیه.

(63) سوږه تی مونافیقون

1	جاءك	جاءك	جاءك	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
2	ساء	سا	ساء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
5	قيل	قيل	قيل	هیشام به ئیشمام پیټی (ق) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
6	سواء	سوا، سوا	سواء	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
11	جاء	جا	چاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.

(64) سورده تی ته غابون

1	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیتی (ی) و لابر دنی، دواتر زهنه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوپینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه ه لکیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زهنه دارکردنی له بهر وده ستان، 4- گوپینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه ه لکیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
---	-----	----------	-----	---

ژماره نایه	گېړانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گېړانه وهی هیشام	گېړانه وهی نیبن ده کوان	
5	نبؤا	نبأ، نبؤ، نبؤ	نبؤا	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به ئه لیف، 2- ئاسان خویندنه وهی همزه له گهل پړووم، 3- گورپینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممدار زه ننه دار د کریت له بهر وستان، 4- گورپینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممدار له گهل پړووم، 5- گورپینی همزه به پییتی (و) ی ضه ممدار به ئیشمام.
9	یکفر	نکفر	به پییتی (ن) له بری پییتی (ی) ده خویندریته وه.	
9	ویدخله	وندخله	به پییتی (ن) له بری پییتی (ی) ده خویندریته وه.	
11	شيء	شي، شيء	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جووله ی همزه بؤ پییتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دار کردنی پییتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به پړووم، 3- گورپینی همزه به پییتی (ی) و تیکه له کیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دار کردنی له بهر وستان، 4- گورپینی همزه به پییتی (ی) و تیکه له کیشانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل پړووم.
17	يضاعفه	يضاعفه	به لابر دنی ئه لیف و شه دده دار کردنی پییتی (ع) ده خویندریته وه.	

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان
			پوونکر د نه وه

(65) سوره تی طه لاق

1	النساء	النساء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
1	بُيُوتُن	بُيُوتُن	به که سره ی پیتی (ب) ده خویندریته وه.
1	فَقْدُ ظَلَم	فَقْدُ ظَلَم	به تیکه ه لکیښانی به پیتی (د) به پیتی (ظ) ده خویندریته وه.
3	بَلَعُ	بَلَعُ	به ته نوینی ضه ممه ده خویندریته وه.
3	أَمْرُهُ	أَمْرُهُ	به فه ته ی پیتی (ر) و ضه ممه دارکردنی پیتی (ه) ی کینایه ده خویندریته وه، صیله ی پیتی (ه) ی کینایه به پیتی (و) ده رده که ویت.
3	قَدْ جَعَلَ	قَدْ جَعَلَ	هیشام به تیکه ه لکیښانی به پیتی (د) له پیتی (ج) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
3	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بؤ پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گه ل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گه ل پیش خوی له گه ل په ووم.
8	نکراً	نکراً	نکراً	نیبن ده کوان: به ضه ممه پیټی (ک) ده خویندریته وه.
11	یدخله	ندخله		به پیټی (ن) له بری پیټی (ی) ده خویندریته وه.
12	شيء (معاً)	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه.

(66) سوره تی ته حریم

4	فقد صغت	فقد صغت	فقد صغت	به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ص) ده خویندریته وه.
4	تظاهرا	تظاهرا		به شه دده دارکردنی پتیټی (ظ) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
8	شيء	شيء، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زهننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زهننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
10	قیل	قيل	قیل	هیشام به ئیشام پیتی (ق) ده خویندنه وه.
12	عمران	عمران	عمران، عمران	ئین ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ئیماله).
12	وکتبه	وکتابه		به که سره دارکردنی پیتی (ک) و فه ته دارکردنی پیتی (ت) ده خویندنه وه له گهل زیاده کردنی ئه لیف له دواي ئه و.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ذهکوان	پوونکر دنده وه

(67) سوره تی مولک

1	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خو ی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خو ی له گهل په ووم.
3	هل تری	هل تری	هل تری	هیشام به تیکه له کیښانی به پیټی (ل) له پیټی (ت) ده خویندنه وه.
5	ولقد زینا	ولقد زینا	ولقد زینا، ولقد زینا	هیشام: به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ن) ده خویندنه وه، وئین ذهکوان دوو خویندنه وهی هه یه: تیکه له کیښان (الادغام) و ناشکراکردن (الاظهار).
5	السماء	السماء	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه.
9	قد جاءنا	قد جاءنا	قد جاءنا	هیشام به تیکه له کیښانی به پیټی (د) له پیټی (ج) وئین ذهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
9	شيء	شي، شي	شيء	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بؤ پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وهستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیشانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وهستان، 4- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیشانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
16	ءأمتنم	ءأمتنم، ءأمتنم	ءأمتنم	هیشام: دوو خویندنه وهی هیه: 1- ئاسان خویندنه وهی همزه ی دووم له گهل دانانی ئلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال)، 2- خویندنه وه به دانانی ئلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال).
16	السماء	السما، السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
17	السماء	السما، السما	السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وده ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وده نیبن عامیر	
		گیږانه وده نیبن ده کوان	هیښام
19	شيء	شيء، شيء	شيء
27	سیت	سیت	
27	وقیل	وقیل	وقیل
30	بماء	بماء، بماء	بماء
له باری وده ستاندا: هیښام چوار خویندنه وده هییه: 1- گواستنه وده جووله ی هه مزه بو پیټی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وده به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و ټیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیښ خو ی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پیټی (ی) و ټیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیښ خو ی له گهل په ووم.			
به ئیشام ی که سره ی پیټی (س) ده خویندنیته وده.			
هیښام به ئیشام پیټی (ق) ده خویندنیته وده.			
له باری وده ستاندا: هیښام پیښ خویندنه وده قیاسی هییه.			

(68) سوره تی قه له م

1	ن وَالْقَلَم	ن وَالْقَلَم	
11	مَشَاءٍ	مَشَاءٍ، مَشَاءٍ	مَشَاءٍ
به ټیکه له کیښانی به پیټی (ن) له پیټی (و) ده خویندنیته وده.			
له باری وده ستاندا: هیښام پیښ خویندنه وده قیاسی هییه.			

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام
14	أَنْ	أَأَنْ	أَنْ
22	أَنْ آغدوا	أَنْ آغدوا	
41	شركاء	شركا، شركاء	شركاء
49	بالعراء	بالعرا، بالعراء	بالعراء
به زیادکردنی همزه ی پرسپاری ده خویندنیته وه، هیشام: همزه ی دوهم ئاسان ده کات له گهل دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال)، وئین ده کوان ئاسان ده کات بی دانانی ئه لیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال). ده ریا زیوون له گه یشتنه دوو زهننه دار به ضمه مه. له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه. له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.			

(69) سوږه تی حاقه

3	أَدْرَاكَ	أَدْرَاكَ	أَدْرَاكَ، أَدْرَاكَ	ئین ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
4	كَذِبْتُ ثَمُودَ	كَذِبْتُ ثَمُودَ		به تیكهه لکیشانی به پیتی (ت) له پیتی (ث) ده خویندنیته وه.
8	فَهْلُ تَرَى	فَهْلُ تَرَى	فَهْلُ تَرَى	هیشام به تیكهه لکیشانی به پیتی (ل) له پیتی (ت) ده خویندنیته وه.
9	وَجَاءَ	وَجَا	وَجَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه وئین ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویندنیته وه به ره ها.
11	الْمَاءُ	الْمَا، الْمَا	الْمَاءُ	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
16	السما	السما، السما	السما	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
41	تؤمنون	یؤمنون	یؤمنون، تؤمنون	به پییتی (ی) ده خویندریته وه له بری پییتی (ت) وئین ده کوان خویندنه وهیه کی تری هیه نه ویش خویندنه وه ده ک حه فص.
42	تذکرون	یدکرون	یدکرون، تذکرون	به پییتی (ی) له بری پییتی (ت) و شه دده دارکردنی پییتی (ذ) ده خویندریته وه، وئین ده کوان خویندنه وهیه کی تری هیه نه ویش خویندنه وه ده ک حه فص.

(70) سوره تی مه عارج

1	سأل	سال	به گوړینی همزه به ئه لیف ده خویندریته وه.
8	السما	السما، السما	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
16	نزاعة	نزاعة	به ضه ممه ده خویندریته وه بی ته نوین.
31	وراء	ورا	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
33	بشهادتهم	بشهادتهم	به لابر دنی ئه لیف ی دوهم ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکړدنه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ذهکوان	
38	أمری	أمری، أمری، أمری	أمری	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گوږینی همزه به پیټی (ی) زه ننه دار کړدی له بهر وه ستان، 2- ئاسان خویندنه وه له گهل پړووم، 3- گوږینی همزه به پیټی (ی) ی که سره دار دواتر زه ننه دار کړدی له بهر وه ستان هم خویندنه وه یه کسانه له کارپیکردن به وهی یه کهم و جیاوازه له بنچینه دا، 4- گوږینی به پیټی (ی) ی که سره دار له گهل پړووم.

(71) سوره تی نوح

3	أَنْ أَعْبُدُوا		دەربازبوون له گەیشتنه دوو زەننەدار بە ضەممە.
4	جَاءَ	جَا	لەبارى وەستاندا: هیشام سى گوڤرینی هەیه و ئین زەکوان بە لارکردنەو(الامالە) دەخوینیتەو بەپرها.
6	دَعَايَ		بە فەتەدارکردنى پیتی(ى) دەخویندریتەو.
11	السَّمَاءِ	السما	لەبارى وەستاندا: هیشام سى گوڤرینی هەیه.
28	بَيْتٍ	بَيْتٍ	ئین زەکوان بە زەننەى پیتی(ى) دەخوینیتەو.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام

پوونکر د نه وه

(72) سوره تی جن

6	فَزَادُوْهُمْ	فَزَادُوْهُمْ	فَزَادُوْهُمْ	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی ههیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
8	السَّمَاءِ	السَّمَا	السَّمَاءِ	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی ههیه.
17	یَسْلُکَهِ	نَسْلُکَهِ		به پییتی (ن) له بری پییتی (ی) ده خویندنیته وه.
19	لِبَدَاً	لِبَدَاً، لُبَدَاً	لِبَدَاً	هیشام: به ضمه ممی پییتی (ل) ده خویندنیته وه، و خویندنه وهیه کی تری ههیه وه که ده فص.
20	قُلْ	قَالَ		به فته دار کردنی پییتی (ق) و پییتی (ل) ده خویندنیته وه، له گهل خستنه ئه لیف له نیوانیان.
28	شِیْءٍ	شِیْءٍ، شِیْءٍ	شِیْءٍ	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی ههیه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پییتی (ی) و لابر دنی، دواتر زه ننه دار کردنی پییتی (ی) له بهر و ده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پییتی (ی) و تیکه ه لکی شانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دار کردنی له بهر و ده ستان، 4- گوړینی هه مزه به پییتی (ی) و تیکه ه لکی شانی به پییتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.

ژماره نایه ت	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ذهکوان	گیږانه وهی هیشام

پوونکر د نه وه

(73) سوره تی موزه میل

3	أَوْ أَنْقَصَ	أَوْ أَنْقَصَ	دهرباز یوون له گه یشتنه دوو زه ننه دار به ضه ممه.
6	وَطَنًا	وِطَاءً	به که سره دار کردنی پیتی (و) فه ته دار کردنی پیتی (ط) ده خویند ریته وه له گه ل خستنه ئه لیف له نیوانیان.
9	رَبُّ	رَبِّ	به که سره ی پیتی (ب) ده خویند ریته وه، له گه ل مانه وهی شه دده.
18	السَّمَاءِ	السَّما، السَّما.	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
19	شَاءَ	شَا	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و نیبن ذهکوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خویند ریته وه به رها.
20	ثَلْثِي	ثَلْثِي	هیشام: به زه ننه دار کردنی پیتی (ل) ده خویند ریته وه.
20	وَنَصْفَهُ وَثَلْثُهُ	وَنَصْفِهِ ٭ وَثَلْثُهُ ٭	به که سره دار کردنی پیتی (ف) و پیتی (ث) ی دوو هم و هه ردو و پیتی (ه) ده خویند ریته وه، وصیله ی پیتی (ه) ی کینایه درده که ویت له باری نه وه ستاندا به پیتی (ی) ی گوتراو.

(74) سوره تی موده ثیر

5	وَالرُّجْزِ	الرَّجْزِ	به که سره دار کردنی پیتی (ر) ده خویند ریته وه له گه ل لاواز کردنی.
---	-------------	-----------	---

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
27	أدراك	أدراك	أدراك، أدراك	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی ههیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
31	یشاء (معاً)	یشا، یشاء	یشاء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
33	إذْ أَدْبَرَ	إِذَا ذَبَرَ		به فهتھی پیتی (ژ) و ئه لیف له دواي ټه وه خویندنیته وه، له گهل لاردنی هه مزه له وشه (أدبر) و فهتته دار کردنی پیتی (د).
37	شَاءَ	شَا	شَاءَ	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی ههیه و نیبن ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خوینتیته وه به په ها.
50	مستنفرة	مستنفرة		به فهتته دار کردنی پیتی (ف) ده خویندنیته وه.
52	أَمْرِي	أَمْرِي، أَمْرِي	أَمْرِي	له باری وه ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی ههیه: 1- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و زه ننه دار کردنی له بهر وه ستان، 2- ناسان خویندنه وه له گهل په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) ی که سره دار دواتر زه ننه له بهر وه ستان ټه خویندنه وه یه کسانه له کار پیکردن به وهی یه کهم و جیا وازه له بنچینه دا، 4- گوړینی به پیتی (ی) ی که سره دار کردنی له گهل په ووم.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
55	شاء	شَا	شَاء	له باری وستاندا: هیشام سی گوږینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به پره ها.
56	یشاء	یشا	یشَاء	له باری وستاندا: هیشام سی گوږینی هیه.

(75) سوره تی قیامه

13	یَنْبُؤَا	یَنْبَا، یَنْبُوْ، یَنْبُوْ	یَنْبُؤَا	له‌باری وه‌ستاندا: هیشام پینچ خویندنه‌وه‌ی هه‌یه: 1-گوڤینی هه‌مزه به ئه‌لیف، 2-ئاسان خویندنه‌وه‌ی هه‌مزه له‌گه‌ل ڤه‌ووم، 3-گوڤینی هه‌مزه به پیتی(و)ی ضه‌مه‌دار زهنه‌دار ده‌کریت له‌به‌ر وه‌ستان، 4-گوڤینی هه‌مزه به پیتی(و)ی ضه‌مه‌دار له‌گه‌ل ڤه‌ووم، 5-گوڤینی هه‌مزه به پیتی(و)ی ضه‌مه‌دار به ئیشام.
20	تَحْبُون	یَحْبُون		به پیتی(ی) ده‌خویندریته‌وه له‌بری پیتی(ت).
21	وَتَذَرُونَ	وِیَذَرُونَ		به پیتی(ی) ده‌خویندریته‌وه له‌بری پیتی(ت).
27	وَقِيلَ	وَقِيلَ	وَقِيلَ	هیشام به ئیشام پیتی(ق) ده‌خوینتیته‌وه.
27	مِنْ رَّاقٍ	مِنْ رَّاقٍ		بی سه‌کت ده‌خویندریته‌وه به‌تیکه‌له‌کیشان.
37	یَمْنِی	تَمْنِی		به پیتی(ت) له‌بری پیتی(ی) ده‌خویندریته‌وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	گیږانه وهی هیشام

پوونکر د نه وه

(76) سوره تی ئینسان

4	سَلَسِلًا	سَلَسِلًا	سَلَسِلًا	هیشام: به تهنوینی فه تح ده خوینیتته وه، له باری وده ستاندا: ده گوږدریت به ئه لیف، به لام نیبن ده کوان وه که فص ده خوینیتته وه، وا ته: به فه تحه دارکردنی پیتی (ل) بی تهنوین، له باری وده ستاندا: دوو خویندنه وهی بو هیه .
16	قواریرا من	قواریرا من	قواریرا من	له باری نه وده ستاندا: به پیتی (ر) ی فه تحه دار ده خویندريتته وه - وه که فص - هیشام: به ئه لیف له سهری ده وده ستیت به لام نیبن ده کوان له سهر پیتی (ر) ده وده ستیت.
21	وَاسْتَرْقِ	وَاسْتَرْقِ	وَاسْتَرْقِ	به تهنوینی که سره ده خوینیتته وه.
27	هَوَّلًا	هَوَّلًا، هَوَّلًا.	هَوَّلًا	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
29	شَاءَ	شَا	شَاءَ	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوږپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینیتته وه به په ها.
30	تَشَاءُونَ	يَشَاءُونَ	يَشَاءُونَ	به پیتی (ی) ده خویندريتته وه له بری پیتی (ت).
30	يَشَاءَ	يَشَا	يَشَاءَ	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوږپینی هیه.
31	يَشَاءَ	يَشَا، يَشَا.	يَشَاءَ	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ذهکوان
پوونکر د نه وه			

(77) سوره تی مورسه لات

6	نذراً	نذراً	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ذ) ده خویندریته وه.
9	السماء	السماء، السماء	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
14	أدراك	أدراك	نیبن ذهکوان دوو خویندنه وهی ههیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ئیماله).
20	ماءٍ	ما، ما.	له باری وه ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
33	جمالت	جمالات	به زیادکردنی ئه لیف له دواي پیتی (ل) ده خویندریته وه.
41	وَعْيُونٍ	وَعْيُونٍ	نیبن ذهکوان: به که سره ی پیتی (ع) ده خویندنه وه
48	قيل	قِيل	هیشام به ئیشمام پیتی (ق) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ذهکوان	پوونکر د نه وه

(78) سوره تی نه بهء

2	النبا	النبأ، النبا	النبا	له باری وده ستاندا: هیشام دوو خویندنه وهی بو هه یه: گوړینی هه مزه به ئه لیف و ئاسان خویندنه وهی هه مزه به په ووم.
19	وفتح	وفتح	وفتح	به شه دده دارکردنی پیتی (ت) ده خویندریته وه.
19	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
25	وغساقاً	وغساقاً	وغساقاً	به ئاسانکردنی پیتی (س) ده خویندریته وه.
29	شيء	شيء، شيء	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هه یه: 1- گواستنه وهی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وستان، 4- گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیښانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
39	شاء	شَاء	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ذهکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه به په ها.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
40	المُرء	المُرء	المُرء	له باری وده ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیتی (ر) ی پیش خوی دواتر زه ننه ی پیتی (ر) له بهر وستان، گواستنه وه دواتر په ووم ی به ضمه مهی پیتی (ر)، گواستنه وه به ئیشام.

(79) سوره تی نازعات

10	أَعْنَا	أَعْنَا	أَعْنَا	هیشام: ههردو همزه ده خوینتته وه له گهل دانانی ئلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) به ئلیف.
11	أَعْذَا	إِذَا	إِذَا	به لابر دنی همزه ی پرسیاری ده خویند ریته وه.
27	عَأَنْتَم	عَأَنْتَم، عَأَنْتَم	عَأَنْتَم	هیشام دوو خویندنه وهی هیه: یه که م: دانانی ئلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و ئاسان کردن، دووه م: دانانی ئلیف له نیوان دوو همزه کان (الادخال) و خویندنه وه.
27	السَّمَاءُ	السَّمَا، السَّمَا	السَّمَاءُ	له باری وده ستاندا: هیشام پیچ خویندنه وهی قیاسی هیه.
34	جَاءَتْ	جَاءَتْ	جَاءَتْ	ئین د هکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتته وه.

(80) سوره تی عه به سه

2	جَاءَه	جَاءَه	جَاءَه	ئین د هکوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خوینتته وه.
---	--------	--------	--------	--

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
4	فتنغه	فتنغه		به ضه ممدارکردنی پیتی (ع) ده خویندریته وه.
8	جاءك	جاءك	جاءك	ئین نه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
12	شاء	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و ئین نه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
18	شيء	شي، شي	شيء	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی هه مزه بو پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وده ستان، 2- گواستنه وه به په ووم، 3- گوپینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وده ستان، 4- گوپینی هه مزه به پیتی (ی) و تیکه له کیشانی به پیتی (ی) له گهل پیش خوی له گهل په ووم.
22	شاء	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و ئین نه کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
25	أَنَا	إِنَّا		به که سره دارکردنی هه مزه ده خویندریته وه.
25	الماء	الما	الماء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
33	جاءت	جاءت	جاءت	نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه.
34	المُرء	المُرء	المُرء	له باری وده ستاندا: هیشام سی خویندنه وهی هیه: گواستنه وهی جولهی همزه بو پیتی (ری پیش خوی دواتر زه ننه ی پیتی (ر) له بهر وستان، گواستنه وه دواتر په ووم ی به ضمه ممی پیتی (ر)، گواستنه وه به ئیشام.
37	أمرئ	أمرئ، أمرئ، أمرئ	أمرئ	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گورپینی همزه به پیتی (ی) زه ننه له بهر وستان، 2- ناسان خویندنه وه له گهل په ووم، 3- گورپینی همزه به پیتی (ی) ی که سره دار دواتر زه ننه له بهر وستان هم خویندنه وه یه کسانه له کاریکردن به وهی یه که م و جیاوازه له بنچینه دا، 4- گورپینی به پیتی (ی) ی که سره دار له گهل په ووم.

(81) سوره تی ته کویر

11	السماء	السماء، السماء	السماء	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی هیه.
12	سَعْرَت	سَعْرَت	سَعْرَت	هیشام: به ناسان خویندنه وهی پیتی (ع).
23	رَءَاه	رَءَاه	رَءَاه، رَءَاه	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (ئیماله).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
28	شَاء	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوږینی هه یه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه به پره ها.
29	یشَاء	یشا	یشَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوږینی هه یه.

(82) سوره تی نیفطار

1	السَّمَاءُ	السما، السما.	السَّمَاءُ	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هه یه.
7	فَعَدَّلَكَ	فَعَدَّلَكَ	فَعَدَّلَكَ	به شه دده دار کړدنی پیټی (ع) ده خویندریتنه وه.
8	شَاء	شَا	شَاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوږینی هه یه و نیبن ده کوان به لار کړدنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه به پره ها.
9	بَلْ تُكْذِبُونَ	بل تُكْذِبُونَ	بَلْ تُكْذِبُونَ	هیشام به تیكه له کیښانی به پیټی (ل) له پیټی (ت) ده خوینیتنه وه.
17	أَدْرَاكَ	أَدْرَاكَ	أَدْرَاكَ، أَدْرَاكَ	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هه یه: کړدنه وه (فتح) له گهل لار کړدنه وه (نیماله).
18	أَدْرَاكَ	أَدْرَاكَ	أَدْرَاكَ، أَدْرَاكَ	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هه یه: کړدنه وه (فتح) له گهل لار کړدنه وه (نیماله).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر دنده وه

(83) سوره تی موته فیفین

8	أَدْرَاكْ	أَدْرَاكْ	أَدْرَاكْ، أَدْرَاكْ	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی ههیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
14	بَلْ رَانَ	بَلْ رَانَ		بی سکت و به تیکه له کیشان ده خویندریته وه.
19	أَدْرَاكْ	أَدْرَاكْ	أَدْرَاكْ، أَدْرَاكْ	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی ههیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
31	فَكَهَيْنَ	فَكَهَيْنَ		به زیادکردنی ئه لیف له دوی پیته (ف) ده خویندریته وه.
32	هَوَّلَاءِ	هَوَّلَاءِ، هَوَّلَاءِ	هَوَّلَاءِ	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
36	هَلْ تُوبْ	هَلْ تُوبْ	هَلْ تُوبْ	هیشام: به تیکه له کیشانی به پیته (ل) له پیته (ث) ده خویندریته وه.

(84) سوره تی ئینشیقاق

1	السَّمَاءِ	السَّمَاءِ، السَّمَاءِ	السَّمَاءِ	له باری وده ستاندا: هیشام پینج خویندنه وهی قیاسی ههیه.
10	وَرَاءَ	وَرَاءَ	وَرَاءَ	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوپینی ههیه.
12	وَيُصَلِّيْ	وَيُصَلِّيْ		به ضمه دارکردنی پیته (ی) و فه ته دارکردنی پیته (ص) و شه ده دارکردنی پیته (ل) ده خویندنه وه.
21	قَرِيْ	قَرِيْ	قَرِيْ	له باری وده ستاندا: هیشام به گوپینی هه مره به پیته (ی) ده خویندنه وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر د نه وه

(85) سوره تی بروج

1	والسماء والسماء	والسماء والسماء	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
9	شي، شي شي	شي، شي شي	له باری وده ستاندا: هیشام چوار خویندنه وهی هیه: 1- گواستنه وهی جوولهی همزه بو پیټی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیټی (ی) له بهر و ده ستان، 2- گواستنه وهی به ره ووم، 3- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر و ده ستان، 4- گوړینی همزه به پیټی (ی) و تیکه له کیښانی به پیټی (ی) له گهل پیش خوی له گهل ره ووم.
13	يُبدِي يُبدِي، يُبدِي	يُبدِي يُبدِي	له باری وده ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی هیه: 1- گوړینی همزه به پیټی (ی) دریژ، 2- ناسان خویندنه وهی له گهل ره ووم، 3- گوړینی همزه به پیټی (ی) ضه ممدارو زه ننه دارکردنی بو و ده ستان، نه م خویندنه وهی یه کسانه له کارپی کردن به وهی یه که م و جیا وازه له بنچینه دا، 4- گوړینی همزه به پیټی (ی) له گهل ره ووم، گوړینی همزه به پیټی (ی) به ئیشمام (ئیشمام به ضه ممه).

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکړدنه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	

(86) سوره تی طارق

1	والسما	والسما، والسما	والسما	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
2	أدراك	أدراك	أدراك، أدراك	ئین ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ثیماله).
6	ماء	ما، ما	ماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.
11	والسما	والسما، والسما	والسما	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

(87) سوره تی نه علا

7	شاء	شَا	شَاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه و ئین ده کوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خوینتته وه به پرها.
16	بل تُثرون	بل تُثرون	بل تُثرون	هیشام به تی که لکیشانی به پییتی (ل) له پییتی (ت) ده خوینتته وه.
19	إبراهيم	إبراهيم	إبراهيم	ئین عامیر هم شوینه وه که ده فص ده خوینتته وه.

(88) سوره تی غاشیه

5	ءانية	ءانية	ءانية	هیشام: به ثیماله هیه مزه ی نه لیف ده خوینتته وه.
18	السما	السما، السما	السما	له باری وه ستاندا: هیشام پیښ خویندنه وهی قیاسی هیه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن ده کوان	پوونکر دنده وه
22	بمصیطر	بمصیطر	هیشام: به پیتی (س) ده خویندریته وه له بری پیتی (ص).

(89) سوره تی فه جر

16	فقدَر	فقدَر	به شه دده دارکردنی پیتی (د) ده خویندریته وه.
18	تَحَاضُون	تَحْضُون	به ضه ممه ی پیتی (ح) و لبردنی ئه لیف ی دوا ی ئه و ده خویندریته وه.
22	وجاء	وجا	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هه یه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندریته وه به رها.
23	وجيء	وجي، وجي	هیشام: به ئیشام ی که سره ی پیتی (ج) ده خویندریته وه له باری وه ستاندا: بو هه مزه دوو خویندنه وه ی هه یه: گواستنه وه ی جووله ی هه مزه بو پیتی (ی) و لبردنی، دواتر زه ننه دارکردنی پیتی (ی) له بهر وه ستان، گوړینی هه مزه به پیتی (ی) و تی که ه لکی شانی به پیتی (ی) ی پیش خوی دواتر زه ننه دارکردنی له بهر وه ستان

(90) سوره تی به له د

12	أدراك	أدراك	ئین ده کوان دوو خویندنه وه ی هه یه: کردنه وه (فتح) له گه ل لارکردنه وه (ئیماله).
----	-------	-------	--

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
20	مؤصدة	مؤصدة	به گوړینی همزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.	

(91) سوره تی شه مس

5	والسماء	والسما، والسما.	والسماء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټی خویندنه وهی قیاسی هیه.
11	كذبتْ ثمود	كذبتْ ثمود		به تیكهه لکیښانی به پیټی (ت) له پیټی (ث) ده خویندریته وه.
15	ولا يخاف	فلا يخاف		به پیټی (ف) ده خویندریته وه له باری پیټی (و).

(92) سوره تی لهیل

20	ابتغاء	ابتغا	ابتغاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوړینی هیه.
----	--------	-------	--------	--

(93) سوره تی ضوحا

جیاوازی له سهر نیه له وشه کانی فهرش دا

(94) سوره تی شهرج

جیاوازی له سهر نیه له وشه کانی فهرش دا

(95) سوره تی تین

جیاوازی له سهر نیه له وشه کانی فهرش دا

(96) سوره تی عهلهق

1	اقرأ	اقرا	اقرأ	له باری وه ستاندا: هیشام همزه ده گوړیت به ئلیف.
---	------	------	------	--

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکړدنه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ذهکوان	
3	اقرأ	اقرأ	اقرأ	له باری وده ستاندا: هیشام همزه ده گوږیت به ئه لیف.
7	رَءَاه	رَءَاه	رَءَاه، رَءَاه	ئین ذهکوان دوو خویندنه وهی ههیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).

(97) سوږه تی قه در

2	أدراك	أدراك	أدراك، أدراك	ئین ذهکوان دوو خویندنه وهی ههیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
---	-------	-------	-----------------	---

(98) سوږه تی به یینه

4	جاءهم	جاءهم	جاءهم	ئین ذهکوان به لار کردنه وه (الاماله) ده خوینیتنه وه.
5	حنفاء	حنفا	حنفاء	له باری وده ستاندا: هیشام سی گوږینی ههیه.
6	البریة	البریة	البریة	ئین ذهکوان: به پیتی (ی) ی دریژکراو ده خوینیتنه وه وله دوی ئو هه مزه ی فته دار دیت، پیتی (ی) دریژده کریته وه له سهر لکاو.
7	البریة	البریة	البریة	ئین ذهکوان: به پیتی (ی) ی دریژکراو ده خوینیتنه وه وله دوی ئو هه مزه ی فته دار دیت، پیتی (ی) دریژده کریته وه له سهر لکاو.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر	
		گیږانه وهی نیبن دهکوان	پوونکر د نه وه

(99) سوره تی زه لزه له

7	خیراً یرو	خیراً یرو	خیراً یرو	هیشام: به زه ننه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه به په رها.
8	شراً یرو	شراً یرو	شراً یرو	هیشام: به زه ننه دارکردنی پیتی (ه) ده خویندریته وه به په رها.

(100) سوره تی عادیات

جیاوازی له سهر نیه له وشه کانی فهړش دا

(101) سوره تی قاریعه

3	أدرآك	أدرآك	أدرآك، أدرآك	نیبن دهکوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (نیماله).
10	أدرآك	أدرآك	أدرآك، أدرآك	نیبن دهکوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لارکردنه وه (نیماله).

(102) سوره تی تکویر

6	لثرون	لثرون	لثرون	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ض) ده خویندریته وه.
---	-------	-------	-------	---

(103) سوره تی عه صر

جیاوازی له سهر نیه له وشه کانی فهړش دا

(104) سوره تی هه مزه

2	جمع	جمع	جمع	به شه دده دارکردنی پیتی (م) ده خویندریته وه.
---	-----	-----	-----	---

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر دنده وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
5	أدراك	أدراك	أدراك، أدراك	نیبن ده کوان دوو خویندنه وهی هیه: کردنه وه (فتح) له گهل لار کردنه وه (ئیماله).
8	مؤصدة	موصدة		به گوړینی هه مزه به پیټی (و) ده خویندریته وه.

(105) سوره تی نیل

جیاوازی له سهر نیه له وشه کانی فهرش دا

(106) سوره تی قورهیش

1	لایلاف	لایلاف		به لابر دنی پیټی (ی) ده خویندریته وه.
2	الشتاء	الشتاء، الشتاء	الشتاء	له باری وه ستاندا: هیشام پیټج خویندنه وهی قیاسی هیه.

(107) سوره تی ماعون

جیاوازی له سهر نیه له وشه کانی فهرش دا

(108) سوره تی کهوسهر

جیاوازی له سهر نیه له وشه کانی فهرش دا

(109) سوره تی کافرون

3	عابدون	عابدون	عابدون	هیشام: به لار کردنه وه (ئیماله) ده خویندریته وه.
4	عابد	عابد	عابد	هیشام: به لار کردنه وه (ئیماله) ده خویندریته وه.
5	عابدون	عابدون	عابدون	هیشام: به لار کردنه وه (ئیماله) ده خویندریته وه.

ژماره نایه	گیږانه وهی ده فص له عاصمی کوفی	خویندنه وهی نیبن عامیر		پوونکر د نه وه
		گیږانه وهی هیشام	گیږانه وهی نیبن ده کوان	
6	ولی	ولی	ولی	نیبن ده کوان به زه ننه ی پیتی (ی) ده خویندنه وه.

(110) سوره تی نه صر

1	جاء	جا	جاء	له باری وه ستاندا: هیشام سی گوپینی هیه و نیبن ده کوان به لارکردنه وه (الاماله) ده خویندنه وه به په ها.
---	-----	----	-----	---

(111) سوره تی مه سهد

4	حمالة	حمالة	به ضه ممه دارکردنی پیتی (ض) ده خویندنه وه.
---	-------	-------	---

(112) سوره تی یخلاص

4	كفوًا	كفوًا	به همزه ی پیتی (و) ده خویندنه وه.
---	-------	-------	--------------------------------------

(113) سوره تی فه له ق

جیاوازی له سهر نیه له وشه کانی فهرش دا

(114) سوره تی ناس

جیاوازی له سهر نیه له وشه کانی فهرش دا

سه رچاوه گان

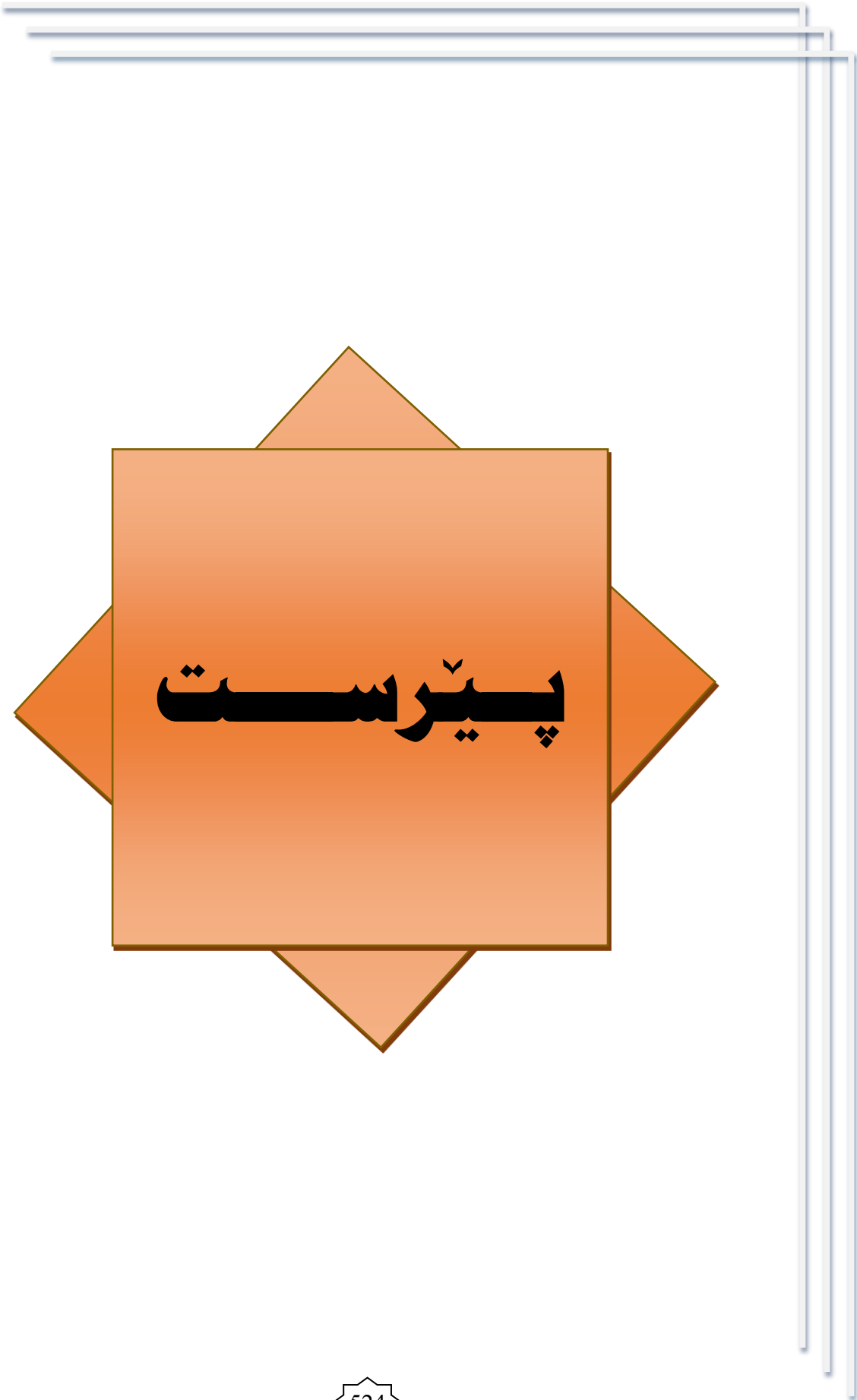
سه رچاوه کان

- (1) الأبياري، أحمد (2005 م). غيث الرحمن على هبة المنان: تحريرات الطيبة. تحقيق/ جمال الدين شرف. طنطا: دار الصحابة للتارث.
- (2) ابن الباذش، أحمد علي (1403 هـ). الإقناع في القراءات السبع. تحقيق/ عبد المجيد قطامش. مكة: جامعة أم القرى.
- (3) البسام، عبد الله عبد الرحمن (2003 م). توضيح الأحكام من بلوغ المرام. ط5. مكة المكرمة: مكتبة الأسدي.
- (4) ابن الجزري، أحمد محمد -ابن الناظم- (1420 هـ). شرح طيبة النشر في القراءات العشر. تحقيق/ أنس مهرة. ط2. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (5) ابن الجزري، محمد محمد (1421 هـ). تحبير التيسير في القراءات العشر. تحقيق/ أحمد محمد مفلح القضاة. عمان: دار الفرقان.
- (6) ابن الجزري، محمد محمد (1423 هـ). تقريب النشر في القراءات العشر. تحقيق/ عبد الله محمد الخليلي. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (7) ابن الجزري، محمد محمد (1427 هـ). غاية النهاية في طبقات القراء. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (8) ابن الجزري، محمد محمد (1427 هـ). النشر في القراءات العشر. تحقيق/ علي محمد الضباع. القاهرة: المطبعة التجارية الكبرى.
- (9) الجمزوري، سليمان (1436 هـ). الفتح الرحمانى شرح كنز المعاني بتحريز حرز الأمانى. تحقيق/ عبد الرزاق موسى. ط3. الرياض: دار ابن القيم للنشر والتوزيع.
- (10) الحصري، محمود خليل (1999 م). أحكام قراءة القرآن الكريم. ط4. مكة: المكتبة المكية - دار البشائر الإسلامية.
- (11) ابن خالويه، الحسين أحمد (1401 هـ). الحجة في القراءات السبع. تحقيق/ عبد العال سالم مكرم. ط4. بيروت: دار الشروق.
- (12) الخليجي، محمد (د.ت). حل المشكلات وتوضيح التحريات في القراءات. تحقيق/ عمر عبد القادر الرياض، دار أضواء السلف.

- (13) الداني، أبو عمرو عثمان (1404هـ). التيسير في القراءات السبع. بيروت: دار الكتاب العربي.
- (14) الداني، أبو عمرو عثمان (1426هـ). جامع البيان في القراءات السبع المشهورة. تحقيق/ محمد صدوق الجزائري. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (15) الداني، أبو عمرو عثمان (1431هـ). المقنع في معرفة مرسوم مصاحف أهل الأمصار. تحقيق/ نورة بنت حسن الحميد. الرياض: دار التدمرية.
- (16) الداني، أبو عمرو عثمان (1407هـ). المكتفى في الوقف والابتدا في كتاب الله عز وجل. تحقيق/ يوسف عبد الرحمن المرعشلي. ط2. بيروت: مؤسسة الرسالة.
- (17) الدمياني، أحمد البنا (1407هـ). إتحاف فضلاء البشر بالقراءات الأربعة عشر. تحقيق/ شعبان محمد إسماعيل. القاهرة: عالم الكتب - مكتبة الكليات الأزهرية.
- (18) الذهبي، محمد أحمد (1408هـ). معرفة القراء الكبار على الطبقات والأعصار. تحقيق/ بشار معروف و شعيب الأرناؤوط و صالح عباس. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (19) الراجحي، عبده (1999م). التطبيق الصرفي. الرياض: مكتبة المعارف للنشر والتوزيع.
- (20) أبو زرعة، عبد الرحمن بن زنجلة (1418هـ). حجة القراءات. تحقيق/ سعيد الأفغاني. ط5. بيروت: مؤسسة الرسالة.
- (21) السمنودي، إبراهيم علي (1428هـ). جامع الخيرات في تجويد وتحرير أوجه القراءات. تحقيق/ ياسر إبراهيم المزروعى. القاهرة: وزارة الأوقاف والشؤون الإسلامية.
- (22) الشاطبي، القاسم بن فيره الرعيني (1431هـ). متن الشاطبية المسمى حرز الأمانى ووجه التهاني في القراءات السبع. تحقيق/ محمد تميم الزغبى. ط5. دمشق: دار الغوثاني للدراسات الإسلامية.
- (23) الصفاقسي، علي محمد (1425هـ). غيث النفع في القراءات السبع. تحقيق/ أحمد محمود الحفيان. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (24) الضباع، علي محمد (1420هـ). الإضاءة في بيان أصول القراءة. تحقيق/ محمد خلف الحسيني. القاهرة: المكتبة الأزهرية للتراث.
- (25) ضمرة، توفيق إبراهيم (2006م). الطريق المنير إلى قراءة ابن كثير. عمان: دار عمار للنشر والتوزيع.
- (26) العكبري، عبد الله (1389هـ). إملأ ما منَّ به الرحمن من وجوه الإعراب والقراءات. بيروت: دار الكتب العلمية.

- (27) أبو علي الفارسي، الحسن (1428هـ). الحجة في علل القراءات السبع. تحقيق/ عادل عبد الموجود و علي عوض و أحمد عيسى المعصراوي. بيروت: دار الكتب العلمية.
- (28) القاري، ملا علي (2012). المنح الفكرية في شرح المقدمة الجزرية. ط2. تحقيق/ أسامة عطايا. دمشق: دار الغوثاني للدراسات القرآنية.
- (29) ابن القاصح، علي بن عثمان (1373هـ). سراج القارئ المبتدئ وتذكار المقرئ المنتهي شرح منظومة حرز الأمانى ووجه التهاني. تحقيق/ علي الضباع. القاهرة: مكتبة ومطبعة مصطفى البابي الحلبي.
- (30) القاضي، عبد الفتاح عبد الغني (1429هـ). الدور الزاهرة في القراءات العشر المتواترة من طريقي الشاطبية والدرة. تحقيق/ صبري رجب كريم. القاهرة: دار السلام للطباعة والنشر.
- (31) القاضي، عبد الفتاح عبد الغني (1420هـ). الوافي في شرح الشاطبية في القراءات السبع. ط5. جدة: السوادي للتوزيع.
- (32) القباقي، محمد خليل (1424هـ). إيضاح الرموز ومفتاح الكنوز في القراءات الأربع عشر. تحقيق/ أحمد خالد شكري. الأردن: دار عمار.
- (33) ابن قدامة، عبد الله بن أحمد (1980م). المغني. صححه/ محمد سالم محيسن و شعبان محمد إسماعيل، الرياض: مكتبة الرياض الحديثة.
- (34) القماش، عبد الرحمن بن محمد (2009م). جنة المشتاق في تفسير كلام الملك الخلاق، المعروف بـ الحاوي في تفسير القرآن الكريم. دم.
- (35) قمحاوي، محمد الصادق. (1427هـ). طلائع البشر في توجيه القراءات العشر. القاهرة: دار العقيدة.
- (36) ابن قيم الجوزية، محمد (د.ت). أعلام الموقعين عن رب العالمين. بيروت: دار الجليل.
- (37) ابن مجاهد، أحمد بن موسى (1400هـ). السبعة في القراءات. تحقيق/ شوقي ضيف. ط2. القاهرة: دار المعارف.
- (38) المصري، محمد نبهان (1425هـ). القمر المنير في قراءة الإمام المكي عبد الله بن كثير. ط2. موقع علم القراءات.
- (39) مكي بن أبي طالب، أبو محمد (1404هـ). الكشف عن وجوه القراءات السبع وعللها وحججها. تحقيق/ محي الدين رمضان. ط3. بيروت: مؤسسة الرسالة.
- (40) ابن منظور الأفرقي، محمد جمال (د.ت). لسان العرب. بيروت: دار صادر.

- (41) ابن مهران النيسابورى، أحمد (1981م). المبسوط في القراءات العشر. تحقيق/ سبيع حمزة حاكيمي. دمشق: مجمع اللغة العربية.
- (42) النشار، عمر زين الدين (1429هـ). البدور الزاهرة في القراءات العشر المتواترة. تحقيق/ أحمد عيسى المعصراوي. قطر: وزارة الأوقاف والشؤون الدينية.
- (43) النويري، محمد محمد (1424هـ). شرح طيبة النشر في القراءات العشر. تحقيق/ مجدي محمد باسلوم. بيروت: دار الكتب العلمية.

پیراست

1	پيشه کی به پينوسى د. عبدالرحمن الجمل
4	پيشه کی به پينوسى شيخ: سه عید زه عيمه
5	پيشه کی شيخ: جه مال القرش
7	پيشه کی
12	ده روازيه ك
16	نهم ريگايه ی به كارم هيناوه بوشه ی فهرش
18	گرنگترين تاييه تمه ندييه کانی نهم په رتو وکه
20	مه به ست له خویندنی قيراناتی قورناني پيروز له حه له قاتی قورناني
22	په پرهوی خولی قورناني تاييه ت به خولی پيشه وا نيين عامیری شامی
22	ريکاره کانی بازده ی قورناني تاييه ت به پيشه وا نيين عامیری شامی
23	پيشه وا نيين عامیری شامی
25	راويه کانی نيين عامیری شامی - 1 - هيشام
27	راويه کانی نيين عامیری شامی - 2 - نيين ذهکوان
28	سه نه دی رپوايه تی هيشام له نيين عامیری شامی
29	سه نه دی رپوايه تی نيين ذهکوان له نيين عامیری شامی
30	پاښتی قيرانه تی نيين عامیری شامی
31	بنچينه کانی قيرانه ی نيين عامیری شامی
33	باسی نيستيعاذه و به سمه له
34	به سمه له له نيوان دوو سوره تدا
40	باسی نه حکامی نونی ساکينه و ته نوین
41	باسی سه کت
42	جياوازی له نيوان وهستان و سه کت (الفرق بين الوقف والسکت)
43	باسی (هائی) کينايه
45	حاله ته کانی هائی کينايه
46	حوکمی هائی کينايه لای نيين عامیری شامی
51	باسی دريژکردنه وه و کورت کردنه وه (باب المد والقصر)
53	بابه تی گواستنه وه ی جووله ی همزه بوزنه دارى پيش خوی (باب نقل حركة الهمزة الى الساكن الذي قبلها)
54	باسی همزه
54	همزه له سه ره تاي وشه (الهمزة في أول الكلمة)
56	همزه له ناوه راستی وشه (الهمزة في وسط الكلمة)

58	هه مزه له کوئایی وشه (الهمزة في آخر الكلمة)
60	بابه تی هه مزه ی تاک (باب الهمز المفرد)
60	وشه تاییه ته کانی ئیبن عامیر له بابیه تی هه مزه ی تاک (الفاظ خاصة لابن عامير في باب الهمز المفرد)
63	بابه تی دوو هه مزه له یه ک وشه دا (باب الهمزتين من كلمة واحدة)
69	بابه تی پرسپاری دووباره (فصل في الاستفهام المكرر)
72	مه زه بی ئیبن عامیر ده رباره ی پرسپاری دووباره
73	بابه تی وهستانی هیشام له سه ر هه مزه ی کوئایی (باب وقف هشام على الألفاظ التي فيها همز متطرف)
76	وهستانی قیاسی یان (وهستانی ته صریفی)
112	باسی ئیشام له چه ند فیعلیکی دیاریکراودا (فصل في إسماء أفعال بعينها)
116	باسی ده وت نه لیفه کان (باب الالفات السبعة)
118	بابه تی تیکه له کیشان
119	یاسایه کی گشتی گرنگ
128	په یوهندی نیوان پیته کان (العلاقة بين الاحرف)
129	چوئیه تی دوزینه وهی په یوهندی نیوان دوو بیت له گهل یه کتر
132	تیکه له کیشانی بچووک
137	حوکمی به یه ک گه یشتنی دوو پییتی زهننه دار (حكم التقاء الساكنين)
139	بابه تی فه تح و نیماله
143	مه زه بی ئیبن عامیری شامی له نیماله ی گه وره
148	بابه تی وهستان له سه ر شیوه ی رینووسی (باب الوقف على مرسوم الخط)
149	بابه تی یائی دانه پال
151	جوره کانی یائی دانه پال (أقسام ياءات الاضافة)
152	مه زه بی ئیبن عامیر له سه ر یائی دانه پال
153	بابه تی یانه کانی زیاده
154	به شه کانی یائی زیاده
154	مه زه بی ئیبن عامیری شامی له سه ر یانه کانی زیاده

156	جیاوازیه کانی نیوان یائی زیاده و یائی دانه پال (الفروق بین یاءات الزوائد و یاءات الاضافة)
157	نه و وشانه ی جیاکراونه ته وه پېشه و ئیبن عامیر جیاوازی هه یه تیایدا له گه لّ حه فص (کلمات مطردة خالف فیها الامام ابن عامیر حفصاً)
161	پاشکوی ژماره (1)
163	پاشکوی ژماره (2)
166	پاشکوی ژماره (3)
	فه رش و بنچینه
173	سوره تی فاتحیه ، به قهره
192	سوره تی نالی عیمران
204	سوره تی نیساء
214	سوره تی مائیده
224	سوره تی نه نعام
240	سوره تی نه عراف
254	سوره تی نه نفال
258	سوره تی ته و به
264	سوره تی یونس
271	سوره تی هود
282	سوره تی یوسف
290	سوره تی ره عد
294	سوره تی ئیبرا هیم
298	سوره تی حیجر
301	سوره تی نه حل
309	سوره تی نیسراء
313	سوره تی که هف
321	سوره تی مه ریه م
325	سوره تی طه
331	سوره تی نه نبیاء
336	سوره تی جه ج
340	سوره تی مؤمینون
343	سوره تی نور

349	سورته تی فورقان
354	سورته تی شوعه راء
362	سورته تی نه مل
372	سورته تی قه صه ص
378	سورته تی عه نکه بووت
384	سورته تی رووم
390	سورته تی لوقمان
391	سورته تی سه جده
392	سورته تی نه حزاب
399	سورته تی سه بهاء
404	سورته تی فاطر
410	سورته تی یاسین
415	سورته تی صافات
421	سورته تی ص
424	سورته تی زومه ر
430	سورته تی غافر
438	سورته تی فوصیله ت
442	سورته تی شورا
447	سورته تی زوخرطوف
450	سورته تی دوخان
453	سورته تی جائیه
455	سورته تی نه حقاف
457	سورته تی موحه ممد ﷺ
459	سورته تی فه تح
462	سورته تی جوجورات
463	سورته تی ق
465	سورته تی ذاریات
467	سورته تی طور
470	سورته تی نه جم
471	سورته تی قه مهر
473	سورته تی ره حمان

475	سورته تی واقعیعه
477	سورته تی جه دید
479	سورته تی موحاده له
480	سورته تی جه شر
483	سورته تی مومته حینه
486	سورته تی صه ف
487	سورته تی جومه ، مونافیقون
488	سورته تی ته غابون
490	سورته تی طه لاق
491	سورته تی ته حریم
493	سورته تی مولک
495	سورته تی قه له م
496	سورته تی حاقه
497	سورته تی مه عارج
498	سورته تی نوح
499	سورته تی جن
500	سورته تی موزه میل ، موده شیر
502	سورته تی قیامه
503	سورته تی ئینسان
504	سورته تی مورسه لات
505	سورته تی نه به ء
506	سورته تی نازیعات ، عه به سه
508	سورته تی ته کویر
509	سورته تی ئینفیطار
510	سورته تی موطه فیفین ، ئینشیقاق
511	سورته تی برووج
512	سورته تی طاریق ، نه علی ، غاشیه
513	سورته تی قه جر ، به له د
514	سورته تی شه مس ، له یل ، ضوحا ، شه چ ، تین ، عه له ق
515	سورته تی قه در ، به یینه
516	سورته تی ، زه لزه له ، عادیات ، قاریعه ، ته کاتور ، عه صر ، هومه زه

517	سورته تی فیل، قوردهیش، ماعوون، کهوسه، کافیروون
518	سورته نه صبر، مهسه، نیخلاص، فهلهق، ناس

سو پاس و ستایش بو پەروردگاری جیهانیان که ئاسانکارو یارمه تیده ری
ئەم هه‌نگاوه خیره‌مان بی به‌ وەرگیرانی (قیرانه‌تی ئیبن عامیری شامی)
له‌ زه‌نجیره‌ی قیرانه‌ته‌کانی قورئانی پیروژ له‌ کتییی (الدور الحسان فی
القراءات العشر للقرآن) پشت به‌ پەروردگار به‌رده‌وام ده‌بین له‌ وەرگیرانی
گشت قیرانه‌ته‌کانی تر بو سهر زمانى شیرینی کوردی به‌ ریگه‌ی شاطبی
دووهره‌ وه‌ده‌وله‌ مه‌ندکردنی کتیبخانه‌ی کوردی به‌م سهرچاوه‌ که‌ واده‌بینریت
یه‌ که‌م هه‌نگاوبیت له‌م بواره‌دا به‌ ئامانجی ره‌زانه‌ندی پەروردگار.

شیخ نظام الدین یونس عزیز

مدیری سه‌نته‌ری پیغه‌مبه‌رمان

موحه‌مه‌د ﷺ بو‌فی‌ربوون‌وله‌ به‌رکردنی قوئانی پیروژ

پیش نویژو وتارخوینی مزگه‌وتی حاجی یونس